

Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. junij 2021
(OR. en)

**Medinstitucionalna zadeva:
2021/0154 (NLE)**

9894/21
ADD 1

ECOFIN 603
CADREFIN 294
UEM 159
FIN 472

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. junij 2021
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2021) 321 final - ANNEX
Zadeva:	PRILOGA k predlogu izvedbenega sklepa Sveta o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Portugalsko

---

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2021) 321 final - ANNEX.

Priloga: COM(2021) 321 final - ANNEX

Bruselj, 16.6.2021
COM(2021) 321 final

ANNEX

PRILOGA

k

predlogu izvedbenega sklepa Sveta

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Portugalsko

{SWD(2021) 146 final}

PRILOGA

ODDELEK 1: REFORME IN NALOŽBE V OKVIRU NAČRTA ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

1. Opis reform in naložb

A. KOMPONENTA 1: Nacionalno zdravstveno varstvo

Komponenta portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava več izzivov, s katerimi se portugalski zdravstveni sistem trenutno sooča v zvezi z razvojem trenutnih in razvijajočih se potreb zdravstvenega varstva in s tem povezanih stroškov. Prvič, negativni demografski trendi Portugalske, za katere je značilno pospešeno staranje in poznejše potrebe po dolgotrajni oskrbi, sovpadajo s spreminjajočimi se vzorci bolezni, vse večjim bremenom kroničnih in degenerativnih bolezni ter multimorbidnostjo, ki postopoma postajajo vse pomembnejši. Drugič, na Portugalskem je še vedno visoka umrljivost, ki se ji je mogoče izogniti, in sorazmerno nizko število let zdravega življenja pri starosti 65. Tretjič, na voljo so možnosti za večji poudarek na spodbujanju zdravja in preprečevanju bolezni v povezavi z obravnavanjem razdrobljenosti zdravstvenih storitev in vrzeli pri dostopu do zdravstvenega varstva. Četrto, neposredna plačila za zdravstveno varstvo so med najvišjimi v EU, o čemer je poročalo, da je finančno breme zdravstvene oskrbe razmeroma visoko. Poleg tega se portugalski nacionalno zdravstveno varstvo že več let sooča z zahtevnim finančnim položajem. Portugalska ima zlasti izkušnje s ponavljajočim se reševanjem javnih bolnišnic s strani vlade, ki se ni uspelo izogniti sistematičnemu krogu zadolženosti bolnišnic, kar je imelo posredne učinke na razmerja med dobavno in dobavno verigo.

Glavni cilj komponente je okrepiti odzivno zmogljivost portugalske nacionalnega zdravstvenega varstva, da bi se odzvali na demografske in epidemiološke spremembe v državi, na terapevtske in tehnološke inovacije ter na trend naraščanja povpraševanja po zdravstvenem varstvu in z njim povezanih stroških. V ta namen je cilj komponente okrepiti osrednjo vlogo storitev primarnega zdravstvenega varstva v okviru splošne arhitekture nacionalne zdravstvene službe, razširiti storitve dolgotrajnega in duševnega zdravstvenega varstva ter povečati učinkovitost z dokončanjem reforme modela upravljanja javnih bolnišnic in spodbujanjem digitalizacije storitev zdravstvenega varstva.

Komponenta podpira obravnavo priporočila za posamezno državo o okrepitvi nadzora nad skupnimi odhodki, stroškovne učinkovitosti in ustreznega načrtovanja proračuna s poudarkom na trajnem zmanjšanju zaostalih plačil v bolnišnicah (priporočilo za posamezno državo 1 za leto 2019) ter priporočilo za posamezno državo o krepitvi odpornosti zdravstvenega sistema in zagotavljanju enakega dostopa do kakovostnega zdravstva in dolgotrajne oskrbe (priporočilo za posamezno državo 1 za leto 2020). Komponenta prispeva tudi k obravnavi priporočila za posamezne države o usmerjanju naložb v zeleni in digitalni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

A.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r01: Reforma primarnega zdravstvenega varstva

Glavni cilj reforme je okrepiti osrednjo vlogo storitev primarnega zdravstvenega varstva pri odzivanju na zdravstvene potrebe prebivalstva v okviru splošne arhitekture nacionalne zdravstvene službe. V ta namen je cilj reforme obravnavati šest prednostnih nalog: i) poglobljanje zmogljivosti za presejalne preglede in zgodnje odkrivanje, zlasti najpogostejših bolezni; ii) krepitev odzivne zmogljivosti primarnega zdravstvenega varstva z ustanovitvijo proaktivnejših zdravstvenih centrov z razširjenim portfeljem storitev in področji ukrepanja in z vključenimi več stopnjami oskrbe, ter s prilagoditvijo postopkov posameznim značilnostim vsakega uporabnika in z njim povezano življenjsko potjo, zmanjšanjem velike spremenljivosti kliničnih praks (tudi v zvezi z zdravili za ambulantno zdravljenje), izboljšanjem kliničnih napotitev med različnimi ravnmi zdravstvenega varstva in iskanjem večje učinkovitosti z omejevanjem podvajanja storitev ali zagotavljanja neučinkovite, neustrezne ali nizkocenovne oskrbe; iii) popraviljanje regionalnih in lokalnih asimetrij v smislu zmogljivosti in opreme, ki so na voljo v primarnih zdravstvenih storitvah; iv) podpiranje novih odzivov na ravni skupnosti in oblikovanje programov za uporabnike in njihove družine, boljše vključevanje državljanov in skupnosti, vključno z dokončanjem prenosa odgovornosti na področju zdravja s centralne ravni na lokalne oblasti; v) izboljšanje znanj in spretnosti zdravstvenih delavcev, krepitev multidisciplinarnega skupinskega dela in povečanje števila strokovnjakov, vključno s strokovnjaki; ter vi) uresničevanje digitalnega prehoda nacionalnega zdravstvenega varstva in izkoriščanje njenega potenciala za posodobitev in poenostavitev uporabe zdravstvenih storitev. S tem bo reforma zagotovila okrepljene okvirne pogoje za s tem povezane naložbe v primarne zdravstvene storitve.

Reforma obsega izvajanje več zakonodajnih in regulativnih ukrepov z namenom: i) razširitev odgovornosti in obsega posredovanja skupin zdravstvenih centrov ter tipologije funkcionalnih enot, ki jih sestavljajo; ii) pregled pravne ureditve za organizacijo in delovanje funkcionalnih enot ter sheme spodbud, ki se dodelijo za elemente, ki jih sestavljajo; iii) razvoj instrumenta za stratifikacijo tveganja v podporo kliničnemu upravljanju v funkcionalnih enotah skupin zdravstvenih centrov; in iv) dokončen prenos pristojnosti na področju zdravja s centralne na lokalne vlade.

Mejnike in cilje, povezane z izvajanjem reforme je treba dokončati do 31. decembra 2023.

Reforma RE-r02: Reforma na področju duševnega zdravja

Glavni cilj te reforme je izboljšati duševno zdravje na Portugalskem. V ta namen je reforma razdeljena na pet intervencijskih osi: i) deinstucionalizacija bolnikov, ki živijo v psihiatričnih bolnišnicah ali socialnih ustanovah; ii) dokončanje nacionalnega kritja lokalnih storitev na področju duševnega zdravja na področju bolnišnične, ambulantne in skupnostne oskrbe; iii) razširitev nacionalne mreže integrirane stalne oskrbe s poudarkom na duševnem zdravju; iv) reorganizacija forenzičnih psihiatričnih storitev; in v) izvajanje regionalnih zdravstvenih načrtov za demenco.

Konkretno je reforma sestavljena iz pregleda sedanjega zakona o duševnem zdravju, ki določa splošna načela politike duševnega zdravja na Portugalskem in ureja obvezno zadržanje oseb z

duševnimi motnjami, ter uredbe-zakona o duševnem zdravju, ki opredeljuje vodilna načela za organizacijo, upravljanje in ocenjevanje storitev na področju duševnega zdravja. Med drugim bi bilo treba v te pravne določbe uvesti naslednje spremembe: i) vključitev načel Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v zakonodajo; ter ii) povečanje avtonomnosti in dobrega upravljanja lokalnih služb za duševno zdravje z ustanovitvijo centrov za celostno odgovornost. S tem bo reforma zagotovila okrepljene okvirne pogoje za s tem povezane naložbe v zdravstvene storitve na področju duševnega zdravja.

Mejnike in cilje, povezane z izvajanjem reforme je treba dokončati do 31. marca 2023.

Reforma RE-r03: Zaključek reforme modela upravljanja javnih bolnišnic

Glavni cilj reforme je povečati učinkovitost bolnišnic nacionalnega zdravstvenega varstva. Namenjena je: i) reformiranju organizacije in notranjega upravljanja javnih bolnišnic; ii) preoblikovanju bolnišničnega omrežja v skladu z načrtovanjem zmogljivosti v smislu povpraševanja po storitvah ter ponudbe človeških virov in infrastrukture; (iii) izboljšanju povezanosti z drugimi elementi nacionalnega zdravstvenega varstva, in sicer s storitvami primarnega zdravstvenega varstva in storitvami na področju duševnega zdravja ter s paliativnimi in mrežami za integrirano stalno nego; iv) vključevanju zdravstvenih delavcev in posredniških struktur v upravljanje javnih bolnišnic; in v) osredotočanju odzivov na dejanske potrebe državljanov glede zdravja in dobrega počutja.

Objektivna merila za ocenjevanje uspešnosti direktorjev bolnišnic se vključijo v pogodbe o upravljanju, ki ocenjujejo kakovost storitev in finančni položaj javnih bolnišnic. To prispeva k zagotavljanju skladnosti s prednostnimi nalogami vladne zdravstvene politike in k predvidljivejšemu upravljanju bolnišničnih virov, pri čemer se avtonomija kombinira z okrepljenim spremljanjem in odgovornostjo. Izvajanje prenovljenih pogodb o upravljanju je postopno in prednostno razvrščeno glede na stopnjo učinkovitosti, razsežnost in geografsko porazdelitev javnih bolnišnic. Poleg tega se okrepi nadzorna vloga ministrstev za zdravje in finance, da se zagotovi celosten in skladen pristop k ocenjevanju uspešnosti bolnišnic in pravočasno popravijo odstopanja od odobrenih proračunov.

Poleg tega se okrepi centralizirana nabava, da se doseže nadaljnji prihranek učinkovitosti, zlasti z upoštevanjem priporočil nedavne neodvisne ocene. Zlasti je treba centralizirano nabavo razširiti na medicinsko opremo in pripomočke. Poleg tega se načrtuje izboljšanje notranjega upravljanja javnih bolnišnic, zlasti z ustanovitvijo centrov za celostno odgovornost in izvajanjem sistemov prejemkov na podlagi uspešnosti, ki se uporabljajo za enote, povezane s takšnimi centri. V zvezi z nacionalnim zdravstvenim varstvom za zdravstvene delavce začne veljati režim popolne predanosti.

Poleg tega ukrep vključuje pobude za preoblikovanje bolnišničnega omrežja, da se zagotovi boljša povezanost med storitvami. Zlasti se nadalje razvijejo odzivi na hospitalizacijo na domu, da se zagotovi bolnišnična oskrba na bolnikovem domu v tesni povezavi s primarnimi zdravstvenimi storitvami, nacionalno mrežo storitev integrirane stalne oskrbe, socialnim sektorjem in lokalnimi skupnostmi. Poleg tega je treba okrepiti laboratorijsko zmogljivost nacionalnega zdravstvenega varstva za diagnosticiranje nalezljivih bolezni in povečati njeno zmogljivost za intenzivno zdravstveno oskrbo.

Reforma se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C01-i01: Storitve primarnega zdravstvenega varstva z več odgovori

Glavni cilj reforme je okrepiti osrednjo vlogo storitev primarnega zdravstvenega varstva pri odzivanju na zdravstvene potrebe prebivalstva v okviru splošne arhitekture nacionalnega zdravstvenega varstva. Naložba temelji na reformi primarnih zdravstvenih storitev.

Naložba vključuje naslednje pobude:

- Prvič, več podnaložb bo izboljšalo dostop, kakovost in učinkovitost storitev primarnega zdravstvenega varstva, s čimer bo prispevalo k dopolnitvi nacionalne pokritosti s programi presejalnih pregledov in krepitvi zmogljivosti za zgodnje odkrivanje. Te zajemajo: i) razširitev presejalnih pregledov za odkrivanje raka na vse zdravstvene centre, vključno z rakom debelega črevesa in danke ter rakom materničnega vratu; ii) razširitev presejalnih pregledov za diabetično retinopatijo na vse zdravstvene centre; iii) zagotovitev, da se v vseh zdravstvenih domovih meri c-reaktivni protein; iv) opremljanje skupin zdravstvenih centrov s spirometri za zgodnje diagnosticiranje, spremljanje in zdravljenje astme, kroničnih obstruktivnih pljučnih bolezni in kajenja; v) zagotavljanje zdravstvenih enot s prenosnimi napravami holter za spremljanje krvnega tlaka; vi) razširitev posvetovanj v zvezi z diabetičnimi stopali na vse skupine zdravstvenih centrov; vii) sprejetje individualnih načrtov oskrbe za bolnike s kompleksnimi diagnozami in multimorbidne bolnike; viii) opredelitev protokolov napotitev na najbolj iskana območja oskrbe, in sicer oftalmologije, otorinolaringologije, ortopedije in urologije; in ix) dokončanju integriranega informacijskega sistema, ki bo olajšal napotitev bolnikov med ravnmi zdravstvenega varstva.
- Drugič, druge podnaložbe so usmerjene v širitev področij posredovanja skupin zdravstvenih centrov, s čimer se poveča odzivna zmogljivost te ravni zdravstvenega varstva in okrepi ponudba zdravstvenih specializacij s krepitvijo specializiranega in skupinskega dela v zdravstvenih enotah. Te zajemajo: i) namestitev zobozdravstvenih ordinacij v zdravstvenih domovih; ii) vzpostavljanje integriranih diagnostičnih centrov (vsaj z rentgenskimi in kliničnimi analizami) v skupinah zdravstvenih centrov; iii) vzpostavitev rehabilitacijskih storitev v zdravstvenih centrih (ustrezni fizični prostori ter rehabilitacijske, multidisciplinarne in interdisciplinarne ekipe); iv) zagotovitev opreme (zasilna vrečka, defibrilator in monitor za nadzor vitalnih funkcij) za kvalificirano ukrepanje ob nesrečah (temeljni postopki oživljanja) vsem zdravstvenim centrom; in v) povečanje zagona za program za zmanjšanje neustrezne in/ali preprečljive uporabe storitev nujne zdravstvene oskrbe.
- Tretjič, nadaljnje podnaložbe zagotovijo posodobitev objektov in opreme zdravstvenih centrov, povečanje energetske učinkovitosti, zagotavljanje pogojev dostopnosti, kakovosti, udobja in varnosti za bolnike in strokovnjake ter njihovo prilagoditev novim modelom zagotavljanja zdravstvenega varstva. Te med drugim vključujejo: i) gradnjo 100 novih zdravstvenih centrov; ii) obnovo ali prilagoditev 326 zdravstvenih ustanov za povečanje energijske učinkovitosti, skladnost z načrti ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih ter zagotavljanje dostopnosti, sanitarne varnosti in udobja; in iii) nadgrajevanje zdravstvene opreme.
- Četrto, dodatne podnaložbe so osredotočene na izboljšanje odzivov v bližini, s poudarkom na oskrbi na domu in v skupnosti, posredovanje pri najbolj ogroženih skupinah prebivalstva ter spodbujanje deinstitucionalizacije in ambulantne oskrbe. Te vključujejo: i) zdravstvene domove oskrbujejo z električnimi vozili za podporo zagotavljanju oskrbe na domu; ii) povečanje števila mobilnih enot na regije z nizko

gostoto prebivalstva; iii) zdravstvenim centrom zagotavljajo tehnične pogoje za telekonzultacije in spremljanje kroničnih bolezni na daljavo, na primer pri srčnem popuščanju; iv) krepitev ekip za oskrbo v skupnosti in ekip za integrirano stalno oskrbo; v) oblikovanje ekip skupnosti, ki bodo podpirale paliativno oskrbo v skupinah zdravstvenih centrov; in vi) oblikovanje programov psihosocialne pomoči pri pogostih duševnih boleznih (depresiji in anksioznosti) v skupinah zdravstvenih centrov.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-C01-i02: Nacionalna mreža integrirane stalne oskrbe in nacionalna mreža paliativne oskrbe

Cilj naložbe je razširiti nacionalne mreže paliativne in integrirane stalne oskrbe, tako v zvezi z bolnišnično in ambulantno oskrbo kot tudi oskrbo na domu. Naložba temelji na reformi nacionalne strategije za vključevanje invalidov, predstavljeni v delu 3 o socialnih odzivih, ter je del portugalske strategije deinstitucionalizacije in splošnih prizadevanj za obravnavanje neugodnih demografskih trendov, s katerimi se sooča država.

Naložba je strukturirana in vključena v program za zagotavljanje finančne podpore nosilcem projektov iz javnega, socialnega ali zasebnega sektorja, da se: i) razširi nacionalna mreža integrirane stalne oskrbe za 5 500 postelj z izgradnjo 275 novih 20-posteljskih modulov (v obstoječih ali novih enotah); ii) ustanovi 20 dnevnih oddelkov za spodbujanje samostojnosti, da bi spremljali 500 ambulantnih bolnikov; iii) ustanovi 50 ekip za delo na domu za celostno stalno oskrbo, da bi se odzvalo na potrebe 1 000 bolnikov doma (vključno z opremo in električnimi vozili); iv) razširijo celostni odzivi na področju duševnega zdravja v 1 000 krajih, v 50 rezidencah in socialnih domovih (podpora za oblikovanje novih odzivov ali razširitev obstoječih odzivov); v) ustvari do 100 mest v 10 podpornih skupinah za duševno zdravje na domu (podpora za pridobitev potrebnih materialnih virov in električnih vozil za dejavnosti skupin); vi) razširi nacionalna mreža paliativne oskrbe z 20 paliativnimi bolnišničnimi enotami za manj zahtevne bolnike, da bi se odzvali na potrebe 400 bolnikov; in vii) ustvari do 100 mest v 10 ekipah skupnosti za paliativno oskrbo (podpora za pridobitev potrebnih materialnih virov in električnih vozil za dejavnost skupin).

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C01-i03: Dokončanje reforme na področju duševnega zdravja in izvajanje strategije za demenco

Cilj naložbe je podpreti izvajanje reforme storitev na področju duševnega zdravja ter tako prispevati k razširitvi in krepitvi zmogljivosti nacionalnega zdravstvenega varstva za odzivanje na področju duševnega zdravja.

Naložba je sestavljena iz dodatnih podnaložb v objekte, strukture in človeške vire, in sicer: i) vzpostavitev nastanitvenih storitev v skupnosti, ki omogočajo deinstitucionalizacijo bolnikov, ki živijo v psihiatričnih bolnišnicah ali socialnem sektorju in ki nimajo koristi od ponudbe nacionalne mreže integrirane stalne oskrbe, vključno s povečanjem števila mest za oskrbo duševnega zdravja za 500 mest v nacionalni mreži integrirane stalne oskrbe na področju duševnega zdravja; ii) gradnjo štirih bolnišničnih enot v splošnih bolnišnicah, s čimer bi odpravili akutno nastanitev v psihiatričnih bolnišnicah; iii) ustanovitev 15 centrov za celostno odgovornost za premagovanje ovir, da se zagotovi nebolnišnična oskrba z večjo stopnjo samostojnosti in odgovornosti; iv) prenovitev 20 obstoječih objektov lokalnih služb za duševno zdravje; v) oblikovanje 40 ekip skupnosti za duševno zdravje; vi) preoblikovanje,

širjenje in obnavljanje forenzičnih psihiatričnih storitev; ter vii) razvoj ukrepov ozaveščanja in usposabljanja za „izgraditev oskrbe za bolnike“, ki trpijo za demenco.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C01-i04: Oprema za nove bolnišnice v krajih Seixal, Sintra in Vzhodna Lizbona

Cilj naložbe je opremiti načrtovane nove bolnišnice v Seixalu, Sintri in Vzhodni Lizboni ter tako okrepiti bolnišnično mrežo in ponudbo bolnišnične oskrbe v gosto naseljeni regiji, kjer je povpraševanje po zdravstvenih storitvah precejšnje. Cilj tega je zagotoviti boljši dostop do zdravstvenega varstva za velik del prebivalstva ter prispevati k zmanjšanju neenakosti in socialni koheziji v regiji.

Naložba vključuje nakup opreme, ki bo nameščena v novih bolnišnicah v krajih Seixal, Sintra in Vzhodna Lizbona, vključno z: i) klinično, medicinsko in visokotehnološko opremo; ii) splošno opremo, vključno s specializiranim pohištvom; in iii) računalniško opremo.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-C01-i05-RAM: Krepitev regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri

Cilj te naložbe je izvajanje strateškega načrta za regionalni zdravstveni sistem avtonomne regije Madeira in regionalne strategije za spodbujanje duševnega zdravja.

Naložba je sestavljena iz dveh podnaložb. Prvič, vključuje podnaložbe za razširitev, razvoj in izboljšanje regionalne mreže integrirane stalne oskrbe, vključno z razširitvijo števila mest v vseh njihovih tipologijah v skladu z načelom deinstitutionalizacije, v sodelovanju z zasebnim in socialnim sektorjem ter na območjih, za katera je značilno akutno staranje prebivalstva in/ali manj nameščenih zmogljivosti. Drugič, vključuje tudi podnaložbe za okrepitev zmogljivosti odzivanja na področju duševnega zdravja in demence, povezane s staranjem, vključno z nadgradnjo infrastrukture in opreme v bolnišnicah in primarnem zdravstvenem varstvu, zagotavljanjem novih prostorov za bolnišnično in dnevno bolnišnično oskrbo ter vzpostavitev skupin za duševno zdravje v skupnosti.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-C01-i06: Prehod na digitalno zdravje

Cilj naložbe je odpraviti ozka grla, ki ovirajo digitalni prehod nacionalnega zdravstvenega varstva, vključno s pomanjkanjem ustrezne strojne in programske opreme, ki je na voljo zdravstvenim delavcem, okrepiti standardizacijo informacijskih sistemov nacionalnega zdravstvenega varstva ter izboljšati uporabniške izkušnje in dostop do podatkov.

Naložba je sestavljena iz štirih podnaložb. Prvič, izboljšati je treba mrežo zdravstvenih podatkov, da se izboljša kakovost storitev in odpornost računalniških sistemov, ki so na voljo v nacionalnem zdravstvenem varstvu, kar bo olajšalo uporabo podatkov v sistemih za podporo odločanju, zagotovilo interoperabilnost med različnimi informacijskimi sistemi in skladnost z ustreznimi varnostnimi načeli. Drugič, komunikacija med državljani in zdravstvenimi enotami se poenostavi, standardizira in digitalizira z elektronskimi orodji, kot so platforma, osredotočena na državljane, in orodja za telezdravstvo, da se poveča dostop do zdravstvenega varstva. Tretjič, nadgrajena in interoperabilna orodja, ki so na voljo zdravstvenim delavcem (npr. platforme za spremljanje in rehabilitacijo na daljavo, ter sistemi, ki krepijo prenosljivost podatkov v primarnem zdravstvenem varstvu, bolnišnicami in integriranimi ustanovami za stalno oskrbo) ter ustrezno usposabljanje o digitalnih znanjih in spretnostih. Četrto, spodbuja

se digitalizacija kliničnih evidenc, da se izvajajo dejavnosti za spremljanje uspešnosti nacionalnega zdravstvenega varstva.

Naložba se izvede do 31. decembra 2024.

Naložba RE-C01-i07-RAM: Digitalizacija regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri

Cilj te naložbe je spodbujati digitalizacijo regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri z uvedbo digitalnih tehnologij za podporo kakovosti in učinkovitosti zdravstvenih storitev ter krepitev vloge zdravstvenih delavcev in državljanov.

Naložba je sestavljena iz več podnaložb, vključno z: i) izvajanjem digitalnih tehnologij za podporo spremljanju bolnikov, krepitevijo telekonzultacij in spremljanjem zdravstvenega stanja državljanov na daljavo; ii) krepitevijo digitalnih tehnologij in umetne inteligence za epidemiološko spremljanje; iii) povečanjem digitalizacije zdravstva in izboljšanje interoperabilnosti informacijskih sistemov; iv) izboljšanjem dostopa državljanov do zdravstvenih informacij in storitev z digitalnimi sredstvi; ter (v) usposabljanjem državljanov in deležnikov za uporabo digitalnih zdravstvenih virov na področju zdravja.

Naložba se izvede do 31. decembra 2024.

Naložba RE-C01-i08-RAA: Digitalna bolnišnica na Azorih

Cilj naložbe je povečati ponudbo zdravstvenega varstva in zagotoviti boljši dostop do zdravstvenega varstva na Azorih z digitalizacijo regionalnih zdravstvenih storitev.

Naložba vključuje vzpostavitev elektronske zdravstvene evidence za vsakega državljana, povečanje interoperabilnosti informacijskih sistemov, da se omogoči izmenjava kliničnih informacij med zdravstvenimi delavci, izboljšanje dostopnosti zdravstvenega varstva na najbolj izoliranih otokih brez bolnišnic z izvajanjem posvetovanj na daljavo ter zagotovitev potrebne strojne in programske opreme ter informacijskih sistemov.

Naložba se izvede do 30. septembra 2025.

Naložba RE-C01-i09: Univerzalni sistem za podporo aktivnemu življenju

Cilj naložbe je spodbujanje fizičnega in čustvenega dobrega počutja na Portugalskem s povečanjem nizke ravni telesne dejavnosti v državi ter prispevanjem k boljšemu preprečevanju bolezni in boljšemu obvladovanju bremena nenalezljivih bolezni.

Naložbo sestavljajo: i) nacionalno kampanjo in tehnološko platformo za spodbujanje telesne dejavnosti, povečanje znanja državljanov o koristih redne telesne dejavnosti v vseh starostih, predpisovanje vaj glede na njihove zmožnosti in spodbujanje bolj zdravega načina življenja; ii) razširitev šolskega športa na skupnost s spodbujanjem aktivne mobilnosti od mlajših let in skozi vse življenje ter športa v družinskem okolju kot sredstva za spodbujanje uspeha učencev in bolj zdravega načina življenja; ter iii) spodbujanje telesne dejavnosti na delovnem mestu, spodbujanje izvajanja ukrepov in programov ter zagotavljanje prostorov in opreme za telesno dejavnost.

Naložba se izvede do 30. septembra 2025.

A.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
1.1	RE-C01-r01	M	Začetek veljavnosti pravnih aktov na področju primarnega zdravstvenega varstva	Začetek veljavnosti revidiranih pravnih aktov				Q2	2023	Revizija pravnih aktov na področju primarnega zdravstvenega varstva, in sicer: (i) zakonodaje, na kateri temeljijo funkcionalne enote centrov za primarno zdravstveno varstvo (vključno z uredbo-zakonom št. 73/2017 o enotah za družinsko zdravstveno varstvo modela B, odlokom vlade št. 1368/2007, pravili in modelom plačila enot za družinsko zdravstveno varstvo modela B in povezanim pravnim aktom ter pravnimi akti, ki podpirajo delovanje drugih vrst enot primarnega zdravstvenega varstva); in ii) zakonodaje, na kateri temeljijo skupine zdravstvenih centrov (vključno s pravnimi akti, na katerih temeljijo skupine zdravstvenih domov, in sicer uredbo-zakonom št. 28/2008).
1.2	RE-C01-r01	T	Razvoj instrumenta za stratifikacijo tveganja v podporo kliničnemu upravljanju v funkcionalnih enotah skupin zdravstvenih centrov;		število	0	1 000	Q4	2023	Število funkcionalnih enot zdravstvenih centrov, ki dobijo dostop do informacij iz instrumenta za stratifikacijo tveganja, ki zajema registrirane uporabnike. Instrument za stratifikacijo tveganja omogoča proaktivno posredovanje pri populacijah z višjim kliničnim tveganjem in socialno ranljivostjo, pri čemer zagotavlja programe presejalnih pregledov in zgodnje diagnoze prebivalstva po vsej državi ter pravočasno zdravljenje in ustrezno spremljanje uporabnikov, ki imajo najpogostejše bolezni (kardiovaskularne bolezni, sladkorna bolezen, rak, dihalne, duševne in osteoartikularne bolezni).

1.3	RE-C01-r01	T	Zaključek procesa decentralizacije odgovornosti na področju zdravja v občinah		število	0	201	Q4	2022	Število novih občin, v katerih je bil v skladu z uredbo-zakonom št. 23/2019 z dne 30. januarja zaključen proces decentralizacije odgovornosti na področju zdravja, in sicer s podpisom obvestila o prenosu s strani ministrstva za zdravje, regionalnih zdravstvenih uprav in občin. Prenos odgovornosti zajema: i) sodelovanje občin pri odločitvah o načrtovanju, upravljanju in naložbah enot primarnega zdravstvenega varstva ter pri delitvi posegov v zasvojevalno vedenje in odvisnost, zlasti pri njihovi gradnji, opremlitvi in vzdrževanju; ii) upravljanje, vzdrževanje in ohranjanje druge opreme, povezane s primarnim zdravstvenim varstvom; iii) upravljanje zdravstvenih delavcev v kategoriji operativnih asistentov funkcionalnih enot skupin zdravstvenih centrov in delitev posegov v zasvojevalno vedenje in odvisnosti, ki vključujejo nacionalno zdravstveno službo; iv) upravljanje logističnih podpornih storitev za skupine zdravstvenih centrov; v) strateško partnerstvo v programih za preprečevanje bolezni s posebnim poudarkom na spodbujanju zdravega načina življenja in aktivnega staranja.
1.4	RE-C01-r02	M	Začetek veljavnosti novega zakonskega odloka o duševnem zdravju, ki določa načela za organizacijo storitev na področju duševnega zdravja	Začetek veljavnosti novega zakonskega odloka o duševnem zdravju				Q4	2021	Nova uredba-zakon odraža predloge za spremembe, ki jih je pripravila delovna skupina, ustanovljena z vladno odredbo št. 6324/2020 z dne 15. junija, kakor je bila spremenjena z odlokom vlade št. 11485/2020 z dne 20. novembra, z namenom opredelitve načel organizacije storitev na področju duševnega zdravja.
1.5	RE-C01-r02	M	Začetek veljavnosti novega zakona o duševnem zdravju, ki določa načela v zvezi s pravicami duševno bolnih oseb in ureja obvezno hospitalizacijo ali zdravljenje	Začetek veljavnosti novega zakona o duševnem zdravju				Q1	2023	Novi zakon odraža predloge za spremembe, ki jih je pripravila delovna skupina, ustanovljena z vladno odredbo št. 6324/2020 z dne 15. junija, kakor je bila spremenjena z odlokom vlade št. 11485/2020 z dne 20. novembra, z namenom določitve načel v zvezi s pravicami duševno bolnih oseb ter ureditvijo obvezne hospitalizacije ali zdravljenja

1.6	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju				Q2	2022	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju s skupno odobritvijo ministrstev za zdravje in finance. Nova predloga se upošteva pri vseh prihodnjih pogodbah o upravljanju, ki jih podpišejo vsi javni upravljavci podjetij v državni lasti v zdravstvenem sistemu, da se okrepi odgovornost in spodbudijo prakse upravljanja, ki temeljijo na uspešnosti.
1.7	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti novega načrta upravljanja nacionalnega zdravstvenega varstva	Začetek veljavnosti novega načrta poslovnega računovodstva				Q1	2024	Vzpostavitev načrta upravljanja za nacionalno zdravstveno službo, da se na nacionalni ravni zberejo informacije o stroških, prihodkih in rezultatih bolnišničnih storitev, s čimer se izboljša dodeljevanje sredstev v nacionalni zdravstveni službi, primerjalna analiza in opredelijo področja za izboljšanje operativne učinkovitosti zdravstvenih subjektov. Osrednji upravni organ zdravstvenega sistema razširja novi načrt poslovnega računovodstva prek normativne okrožnice.
1.8	RE-C01-r03	T	Vzpostavitev novih centrov za celotno odgovornost v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva		število	0	10	Q4	2022	Vzpostavitev novih centrov za celotno odgovornost v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva, da bi: i) izboljšali dostop do storitev zdravstvene nege ter njihove kakovosti in učinkovitosti; ii) okrepili klinično upravljanje, samostojnost in odgovornost zdravstvenih storitev; iii) spodbudili zdravstvene delavce, naj še naprej delajo v javnih bolnišnicah; iv) delili tveganja in koristi med zdravstvenimi službami in bolnišnicami; v) cenili poslanstvo vsake zdravstvene službe in bolnišnice v regionalnem in nacionalnem okviru nacionalnega zdravstvenega varstva.
1.9	RE-C01-r03	T	Vzpostavitev novih centrov za celotno odgovornost v nacionalnega zdravstvenega varstva		število	10	25	Q4	2025	Vzpostavitev novih centrov za celotno odgovornost v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva, da bi: i) izboljšanje dostopa do storitev zdravstvene nege ter njihove kakovosti in učinkovitosti; ii) okrepili klinično upravljanje, samostojnost in odgovornost zdravstvenih storitev; iii) spodbudili zdravstvene delavce, naj še naprej delajo v javnih bolnišnicah; iv) delili tveganja in koristi med zdravstvenimi službami in bolnišnicami; v) cenili poslanstvo vsake zdravstvene službe in bolnišnice v regionalnem in nacionalnem okviru nacionalnega zdravstvenega varstva.
1.10	RE-C01-r03	T	Krepitev odzivov na bolnišnično zdravljenje na domu v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva		število	0	5 000	Q4	2024	Povečanje zmogljivosti za odzivanje v bolnišnični oskrbi na domu z omogočanjem zagotavljanja zdravstvenih storitev na domu z razlikovanjem, kompleksnostjo in intenzivnostjo na bolnišnični ravni za omejeno obdobje, v tesnem sodelovanju s primarnimi zdravstvenimi storitvami, nacionalno mrežo integrirane stalne oskrbe, socialnim sektorjem in širšo skupnostjo, merjeno s

										število novih bolnišničnih epizod na domu (opredeljenih kot sklop oskrbe, zagotovljene v obdobju, v katerem je bolnik odgovoren za bolnišnično zdravljenje na domu, ki teče neprekinjeno od dneva zaključka, razen datuma odpusta).
1.11	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti akcijskega načrta za okrepitev centraliziranih mehanizmov nabave zdravil	Začetek veljavnosti akcijskega načrta za okrepitev centraliziranih mehanizmov nabave zdravil				Q2	2024	Začetek veljavnosti akcijskega načrta za okrepitev centraliziranih mehanizmov nabave zdravil, da se izvedejo priporočila neodvisne ocene centraliziranega javnega naročanja zdravil na Portugalskem, ki jo je opravil avstrijski nacionalni inštitut za javno zdravje v okviru programa za podporo strukturnim reformam.
1.12	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti nove ureditve izključnosti v okviru nacionalnega zdravstvenega varstva	Začetek veljavnosti nove ureditve dela v zvezi z izključnostjo				Q1	2023	Nova ureditev dela v zvezi z izključnostjo za zdravstvene delavce v nacionalnem zdravstvenem varstvu, ki vključuje ustrezne mehanizme za organizacijo delovnega časa in plačnih tabel.
1.13	RE-C01-i01	M	Začetek veljavnosti pogojev za sklicevanje na nujne epizode, pregledane v belih, modrih ali zelenih službah za nujne primere v bolnišnicah, za druge vrste zdravstvenih storitev, vključno s primarnim zdravstvenim varstvom	Začetek veljavnosti pogojev za sklicevanje na izredne dogodke				Q1	2022	Začetek veljavnosti postopkov in upravnih pravil postopkov za uporabnike za primere izjemnih dogodkov v obliki kod (bela, modra ali zelena) v službah za nujne primere v bolnišnicah za druge vrste zdravstvenega varstva, storitve, zlasti za storitve primarnega zdravstvenega varstva, z neposrednim načrtovanjem naročanj.
1.14	RE-C01-i01	T	Gradnja novih zdravstvenih enot		število	0	20	Q4	2023	Število novih zdravstvenih enot, zgrajenih za nadomestitev neustreznih stavb, zagotavljanje dostopnosti, kakovosti, udobja in varnosti za uporabnike in zdravstvene delavce ter njihovo prilagajanje novim modelom zdravstvenega varstva. Nove enote se zgradijo tako, da nadomestijo neustrezne stavbe, potrebe novih stavb po primarni energiji pa so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
1.15	RE-C01-i01	T	Gradnja novih zdravstvenih enot		število	20	100	Q2	2026	Število novih zdravstvenih enot, zgrajenih za nadomestitev neustreznih stavb, zagotavljanje dostopnosti, kakovosti, udobja in varnosti za uporabnike in zdravstvene delavce ter njihovo prilagajanje novim modelom zdravstvenega varstva. Nove enote se zgradijo tako, da nadomestijo neustrezne stavbe, potrebe novih

										stavb po primarni energiji pa so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
1.16	RE-C01-i01	M	Dokončati nacionalno pokritost programov presejalnih pregledov in zgodnje diagnoze v primarnem zdravstvenem varstvu	Poročilo o zaključku programov presejalnih pregledov in zgodnje diagnoze v primarnem zdravstvenem varstvu				Q1	2026	Uresničitev tega mejnika vključuje: i) uvedbo presejalnih pregledov materničnega vratu v zdravstvenih domovih; ii) uvedbo presejalnih testov za črevesje in danko v zdravstvenih domovih; iii) uvedbo presejalnih pregledov za diabetično retinopatijo v 300 zdravstvenih domovih; iv) uvedbo testov holter in ambulantnega spremljanja krvnega tlaka v funkcionalnih enotah; v) uvedbo orodij za diagnosticiranje in zdravljenje astme, kroničnih obstruktivnih pljučnih bolezni in kajenja (spirometri) v zdravstvenih domovih; in (vi) uvedbo merjenja c-reaktivnega proteina v zdravstvenih domovih.
1.17	RE-C01-i01	M	Povečanje odzivne zmogljivosti centrov za primarno zdravstveno varstvo in razširitev njihovih področij ukrepanja	Poročilo o povečanju odzivne zmogljivosti centrov za primarno zdravstveno varstvo in razširitvi njihovih področij ukrepanja				Q2	2026	Uresničitev tega mejnika vključuje: i) razširitev posvetovanja z diabetičnimi stopali na skupine zdravstvenih centrov; ii) ustanavljanje zobozdravstvenih ordinacij v zdravstvenih domovih; iii) vzpostavitev integriranih diagnostičnih centrov (z dopolnilnimi sredstvi za manj zahtevno diagnosticiranje in zdravljenje, rentgensko in klinično analizo) v skupinah zdravstvenih centrov; iv) ustanavljanje prostorov za gibanje in rehabilitacijo v skupinah zdravstvenih centrov; v) zagotavljanje opreme (zasilna vrečka, defibrilator in monitor za nadzor vitalnih funkcij) za kvalificirano ukrepanje v izrednih razmerah (temeljni postopki oživljanja) zdravstvenim centrom.
1.18	RE-C01-i01	M	Prenova zdravstvenih ustanov in opreme, da se zagotovijo dostopnost, kakovost in varnost v centrih za primarno zdravstveno varstvo	Poročilo o prenovi zdravstvenih ustanov in opreme				Q2	2026	Uresničitev tega mejnika vključuje: i) gradnjo 100 zdravstvenih ustanov z nepovratnimi sredstvi v višini 154 841 862 EUR za nadomestitev neprimernih stavb; potrebe novih stavb po primarni energiji pa so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. ii) obnovo ali prilagoditev 326 zdravstvenih objektov za povečanje energijske učinkovitosti, skladnost z načrti ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih in/ali zagotavljanje dostopnosti, varnosti in udobja za uporabnike in zdravstvene delavce, od katerih se nepovratna sredstva v višini 133 509 208 EUR nanašajo na prenavo energijske učinkovitosti, podpora v višini 11 322 726 EUR pa se nanaša na prenavo energijske učinkovitosti, da se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786 (zahteve za izboljšanje energijske učinkovitosti so vključene v razpise za javna naročila); ter iii)

										posodobitev opreme (med drugim osnovna klinična oprema, oprema za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, oprema za energijsko učinkovitost in varnostna oprema).
1.19	RE-C01-i01	MT	Krepitev oskrbe v skupnosti ter intervencij na domu in v skupnosti	Poročilo o krepitvi oskrbe v skupnosti ter intervencij na domu in v skupnosti				Q2	2026	Uresničitev tega mejnika vključuje: i) zagotavljanje najmanj 770 električnih vozil za podporo zdravstvenim ustanovam pri zagotavljanju oskrbe na domu; in ii) povečanje števila novih mobilnih enot za vsaj dodatnih 34 enot, da bi zajele regije z nizko gostoto.
1.20	RE-C01-i02	M	Začetek veljavnosti uredbe o dodelitvi finančne podpore s strani regionalnih zdravstvenih organov	Začetek veljavnosti uredbe o dodelitvi finančne podpore				Q1	2022	Začetek veljavnosti uredbe o dodelitvi finančne podpore s strani regionalnih zdravstvenih organov, ki opredeljuje model upravljanja programa in ustrezne zahteve vlagateljev.
1.21	RE-C01-i02	T	Krepitev zmogljivosti za odzivanje nacionalnih mrež integrirane stalne oskrbe in paliativnih storitev oskrbe v bolnišnični in ambulantni oskrbi		število	0	7 400	Q4	2025	Krepitev zmogljivosti za odzivanje nacionalnih mrež integrirane stalne oskrbe in paliativne oskrbe v bolnišnični in ambulantni oskrbi z vzpostavitvijo naslednjih novih mest: i) novih 5 500 bolnišničnih postelj v nacionalni mreži integriranih storitev stalne oskrbe v okviru splošne mreže; ii) novih 500 mest za dnevne oddelke za spodbujanje samostojnosti v okviru nacionalne mreže storitev integrirane stalne oskrbe; iii) novih 1000 mest v integriranih storitvah nadaljnega varstva na področju duševnega zdravja; in iv) novih 400 bolnišničnih postelj za manj zahtevne diagnoze v nacionalni mreži storitev paliativne nege. Vključuje uporabo nepovratnih sredstev v višini 198 337 500 EUR za izgradnjo nove zdravstvene infrastrukture. Potrebe teh novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
1.22	RE-C01-i02	T	Krepitev zmogljivosti za odzivanje nacionalnih mrež integrirane stalne oskrbe in paliativnih storitev oskrbe na domu		število	0	1 200	Q4	2023	Krepitev zmogljivosti za odzivanje nacionalnih mrež integrirane stalne oskrbe in paliativnih storitev oskrbe na domu z vzpostavitvijo naslednjih novih mest: i) 1 000 novih mest v ekipah za integrirano stalno oskrbo na domu; (ii) 100 novih mest v podpornih skupinah za duševno zdravje v okviru nacionalne mreže storitev integrirane stalne oskrbe; in iii) 100 novih mest v podpornih skupinah za paliativno oskrbo v skupnosti.

1.23	RE-C01-i03	T	Obnova enot in opreme za forenzično psihiatrijo		število	0	3	Q4	2025	Vzpostavitev nove enote za forenzično psihiatrijo (Sobral Cid) in prenova dveh drugih enot (Lizbonski psihiatrični center in bolnišnica Magalhães Lemos), da se zagotovijo pogoji, skladni s spoštovanjem človekovih pravic, zlasti zasebnosti, udobja in humanizacije prostorov, ne da bi se zanemarili varnostni pogoji, povezani z izpolnjevanjem sodnih odredb, s čimer bi preprečili nadaljnje obsodbe Portugalske republike s strani mednarodnih organizacij (Evropski odbor za preprečevanje mučenja).
1.24	RE-C01-i03	M	Razvoj ukrepov ozaveščanja in usposabljanja za „izgraditev oskrbe za bolnike“, ki trpijo za demenco.	Poročilo o uvedbi novih ukrepov za ozaveščanje in usposabljanje ter njihovem razvoju				Q4	2022	Ukrepi za ozaveščanje in usposabljanje o demencah, da se podprejo reforme na področju socialnih in zdravstvenih storitev, namenjenih osebu v službah socialnih in zdravstvenih storitev ali drugim subjektom, ki delajo s splošno javnostjo na področju socialne politike in politike zdravstvenega varstva, ter uporabnikom socialnih in zdravstvenih storitev.
1.25	RE-C01-i03	M	Dokončanje krepitve mreže za duševno zdravje	Poročilo o dokončanju vseh opisanih pobud za okrepitev mreže za duševno zdravje				Q4	2025	Dokončanje vseh ukrepov, opredeljenih za okrepitev mreže zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja, vključno z: i) ustanovitvijo štirih novih enot za hospitalizacijo v splošnih bolnišnicah; ii) ustanovitvijo 15 centrov za celostno odgovornost v službah za duševno zdravje; iii) obnovo 20 obstoječih lokalnih služb za duševno zdravje; iv) 500 odzivov na potrebe institucionaliziranih oseb s kroničnimi duševnimi boleznimi; v) posodobitvijo treh forenzičnih psihiatričnih objektov ter opreme; vi) gradnjo treh forenzičnih stanovanjskih prehodnih enot; in (vii) razvojem ukrepov usposabljanja za „izgraditev oskrbe za bolnike“, ki trpijo za demenco. Vključuje uporabo nepovratnih sredstev v višini 58 507 675 EUR za prenovo energijske učinkovitosti, da se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786. Zahteve za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb so vključene v postopke javnega naročanja in se zagotovijo v razpisnih specifikacijah.
1.26	RE-C01-i04	M	Nakup opreme za bolnišnice v Vzhodni Lizboni, Seixalu in Sintri	Nakup opreme za bolnišnice v Vzhodni Lizboni, Seixalu in Sintri, kar skupaj znaša 178 740 000 EUR podpore v obliki nepovratnih sredstev.				Q2	2026	Nakup opreme, ki jo je treba namestiti v novih bolnišnicah v Lizboni, Seixalu in Sintri, v višini skupno 178 740 000 EUR nepovratnih sredstev, in sicer klinične/medicinske in visokotehnološke opreme; splošne opreme, ki je sestavljena iz pohištva, prilagojenega nalogam, ki jih je treba opraviti v različnih prostorih, ter jo je enostavno čistiti in je ergonomsko zasnovana; in računalniška oprema.

1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Povečanje števila razpoložljivih mest v sistemu bolnišnične oskrbe na domu v okviru regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri		število	0	1 500	Q2	2026	Krepitev odzivne zmogljivosti regionalnih zdravstvenih storitev na Madeiri s povečanjem števila razpoložljivih mest v bolnišničnem sistemu na domu, kar bo omogočilo zagotavljanje zdravstvenih storitev na domu z razlikovanjem med bolnišnicami, kompleksnostjo in intenzivnostjo za omejeno obdobje, ob tesnem usklajevanju s primarnim zdravstvenim varstvom in drugimi storitvami.
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Ustanovitev skupin skupnosti za duševno zdravje v regionalnem zdravstvenem varstvu na Madeiri		število	0	11	Q2	2026	Krepitev zmogljivosti za odzivanje regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri na področju duševnega zdravja in demence, povezane s staranjem, prek oblikovanja skupin skupnosti za duševno zdravje.
1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Uvedba sistema klasifikacije, funkcionalnega profila in sistema napotitev uporabnikov za regionalni model storitev integrirane stalne oskrbe na Madeiri	Poročilo o uvedbi klasifikacijskega sistema, funkcionalnega profila in sistema za napotitev uporabnikov				Q4	2021	Uvedba sistema klasifikacije, funkcionalnega profila in sistema napotitev uporabnikov, da se okrepi regionalni model Madeire za storitve integrirane stalne oskrbe ter njegovo usklajevanje in tehnično upravljanje.
1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Povečanje števila mest v službah integrirane stalne oskrbe v regionalni zdravstvenem varstvu na Madeiri		število	0	1 080	Q4	2025	Število mest, ustvarjenih v službah integrirane stalne oskrbe v regionalnem zdravstvenem varstvu na Madeiri, merjeno v smislu novih postelj, na splošno (vključno z okrevanjem, enota za srednje dolgo okrevanje in enota za rehabilitacijo ter enota za dolgotrajno nego in vzdrževanje), storitev na področju duševnega zdravja in pediatričnih storitev. Vključuje uporabo nepovratnih sredstev: i) v višini 44 700 000 EUR za izgradnjo nove zdravstvene infrastrukture; potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. in ii) 23 300 000 EUR za prenovo energijske učinkovitosti.
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Prenova primarnega zdravstvenega varstva v regionalnem zdravstvenem varstvu na Madeiri		število	0	15	Q2	2026	Število obnovljenih ustanov primarnega zdravstvenega varstva v regionalnem zdravstvenem varstvu na Madeiri.
1.32	RE-C01-i06	T	Nadgradnja lokalnih omrežij informacijske tehnologije		%	0	90	Q4	2022	Odstotek nadgrajenih lokalnih omrežij informacijske tehnologije v nacionalnem zdravstvenem varstvu, ki jih organizira in izvaja enota za skupne službe ministrstva za zdravje, ki bo tako lahko delovala v novem modelu enotnih komunikacij (glasovanje prek internetnega protokola).

1.33	RE-C01-i06	T	Izvajanje funkcij za telezdravstvo in spremljanje na daljavo		%	0	15	Q4	2022	Odstotek uporabnikov z dostopom do novih funkcij telezdravstva in spremljanja na daljavo, ki omogočajo zagotavljanje storitev zdravstvenega varstva na daljavo, s čimer se povečata dostop do zdravstvenega varstva in udeležba državljanov v postopku zbiranja in zdravljenja informacij na daljavo.
1.34	RE-C01-i06	T	Izvajanje administrativnih modulov informacijske tehnologije, osnovnih kliničnih modulov in kliničnih modulov v izrednih razmerah		%	0	15	Q4	2024	Odstotek zdravstvenih delavcev z dostopom do integriranih modulov informacijske tehnologije, osnovnih kliničnih modulov in kliničnih modulov v izrednih razmerah za: i) beleženje in iskanje kliničnih informacij v okviru primarnega, bolnišničnega in stalnega zdravstvenega varstva, da se zagotovita razpoložljivost in vključevanje zdravstvenih informacij ter večja varnost za uporabnike in zdravstvene delavce; in ii) nujne zdravstvene storitve, register medicinskih sester in storitve zdravstvenega varstva na daljavo.
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Nova računalniška oprema za regionalno zdravstveno varstvo na Madeiri		število	0	3 600	Q4	2024	Število nove računalniške opreme za regionalno zdravstveno varstvo na Madeiri za spremljanje in zagotavljanje večje bližine uporabnikov regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri, spodbujanje zmanjšanja tveganja napak ter spodbujanje učinkovitosti in hitrega dostopa do podatkov o uporabnikih.
1.36	RE-C01-i08-RAA	T	Večji dostop do uporabniškega portala regionalnega zdravstvenega varstva na Azorih		število	0	25 000	Q3	2025	Število dodatnih posameznih uporabnikov na leto, ki dostopajo do uporabniškega portala regionalnega zdravstvenega varstva na Azorih zaradi razširitve digitalnih zdravstvenih storitev in zdravstvenih informacij, ki so tam na voljo.
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Uvedba telemedicine v regionalnem zdravstvenem varstvu na Azorih		število	0	1 000	Q3	2024	Število letnih obiskov telemedicine v službah primarnega zdravstvenega varstva in pri zdravnikih specialistih v regionalnem zdravstvenem varstvu na Azorih.
1.38	RE-C01-i09	T	Zaključek izvajanja programov „Šolska športna skupnost“ in „Šolski šport na kolesih“		število	0	1 980	Q3	2025	Število šol drugega cikla, kjer so bila kolesa različnih velikosti namenjena poučevanju dijakov, in javnih šol, kjer so bila v okviru programa „Šolska športna skupnost“ zagotovljena kolesa za odrasle.
1.39	RE-C01-i09	M	Začetek nacionalne kampanje za univerzalni sistem za podporo aktivnemu življenju in s tem povezano tehnološko platformo	Novi komunikacijski kanali in platforma, ki se uporabljajo za nacionalno kampanjo za univerzalni sistem za				Q3	2025	Začetek nacionalne kampanje za univerzalni sistem za podporo aktivnemu življenju in z njim povezano tehnološko platformo, da bi povečali znanje državljanov o koristih redne telesne dejavnosti v vseh starostih in glede na njihove zmožnosti, da bi spodbudili sprejemanje bolj zdravega načina življenja.

				podpora aktivnemu življenju							
--	--	--	--	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

B. KOMPONENTA 2: Stanovanja

Ta del portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava izzive, povezane s strukturnim pomanjkanjem stalnih in začasnih stanovanjskih rešitev za ranljivejšo skupino, tako na celinski Portugalski kot v avtonomnih regijah Azori in Madeira, hkrati pa posredno prispeva h krepitvi sistema socialne zaščite. Javna stanovanja predstavljajo le 2 % celotnega staleža na Portugalskem in se štejejo za nezadostna pri zadovoljevanju potreb tistih, ki so najbolj ogroženih in jim grozi socialna izključenost.

Glavni cilji komponente so: i) povečati ponudbo socialnih in cenovno dostopnih stanovanj (vključno z obravnavanjem drugih s tem povezanih potreb, kot so pomanjkanje osnovne infrastrukture in opreme, nezdrava in negotova bivališča, prekarnost ali pomanjkanje pogodbenih vezi, prenatrpanost ali neustreznost stanovanj za posebne potrebe invalidnih oseb ali oseb z omejeno mobilnostjo); ii) oblikovanje nacionalnega javnega odziva na nujne in začasne potrebe po nastanitvi, ki izhajajo iz nepričakovanih ali nepredvidljivih dogodkov, kot so naravne nesreče, požari, pandemije, migracijski tokovi, prošnje za azil ali primeri neposredne nevarnosti, kot so nasilje v družini, trgovina z ljudmi, nevarnost izselitve in drugo; in iii) povečati ponudbo študentskih nastanitev po dostopnih cenah. Naložbe v komponento vključujejo gradnjo novih stanovanj in sanacijo obstoječih.

Ta komponenta prispeva k obravnavi priporočil za posamezne države, izdanih Portugalski v okviru evropskega semestra v letih 2019 in 2020, zlasti: izboljšati učinkovitost in ustreznost mreže socialne varnosti (priporočilo za posamezne države št. 2 2019); zagotoviti zadostno in učinkovito socialno zaščito in dohodkovno podporo (priporočilo za posamezno državo št. 2 2020); ter povečanje števila diplomantov v visokošolskem izobraževanju, zlasti na področju znanosti in informacijske tehnologije (z naložbami v študentske nastanitve) (priporočilo za posamezno državo št. 2 2019). Komponenta prispeva tudi k obravnavi priporočila za posamezne države v zvezi s prehodom na podnebne spremembe (priporočilo za posamezno državo št. 3 2020). Komponenta prispeva tudi k izvajanju več načel evropskega stebra socialnih pravic, kot so: „Posameznikom v stiski se zagotovi dostop do socialnih stanovanj ali kakovostne stanovanjske pomoči“ (EPSR 19.a); „Ranljive osebe imajo pravico do ustrezne pomoči in zaščite pred prisilno izselitvijo“ (EPSR 19.b); „Brezdomcem se zagotovijo ustrezna zatočišča in storitve za spodbujanje njihove socialne vključenosti“ (EPSR 19.c); „Socialna zaščita“ (EPSR 12); Vključevanje invalidov (EPSR 17); „Dostop do osnovnih storitev“ (EPSR 20); „Izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje: vsakdo ima pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da ohrani in pridobi znanja in spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno obvladovanje prehodov na trgu dela“ (EPSR 1). Vključiti je treba tudi okoljske razsežnosti, zlasti s spodbujanjem nove gradnje z visokimi standardi energijske učinkovitosti.

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

B.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r04: Nacionalni načrt nujnih in začasnih stanovanj

Cilj reforme je vzpostaviti nacionalno javno mrežo za odzivanje na nujne inčasne stanovanjske potrebe v okviru prenove stanovanjskih politik na Portugalskem, da bi zaščitili in okrepili vlogo opredeljenih ciljnih skupin ter spodbudili socialno vključevanje in boj proti neenakostim.

Reforma vključuje oblikovanje strukturiranega in medsektorskega odziva za ljudi, ki potrebujejo nujne rešitve ali rešitve začasno nastanitev, ter razvoj potrebnega pravnega in regulativnega okvira za vzpostavitev modela upravljanja naložbe RE-C02-i02 (Državna pomoč za nujne primere inčasno nastanitev) ter določa metodologije za označevanje nastanitve in socialno podporo za osebe, ki prejmejo pomoč, ter napotitev nanje.

Izvajanje reforme naj bi se zaključilo do 31. junija 2021.

Naložba RE-C02-i01: Podporni program za dostop do stanovanj

Cilj naložbe je zagotoviti dostojno in ustrežno stanovanje za družine z največjimi potrebami in za najbolj ranljive skupine.

Naložba vključuje predvsem zagotavljanje nastanitve v socialnih stanovanjih, pa tudi zagotavljanje finančne podpore za obnovo ali gradnjo opredeljenim ciljnim skupinam, ki nimajo finančnih zmogljivosti za zagotavljanje ustreznosti svojih stanovanj, za vsaj 26 000 gospodinjstev do leta 2026. Naložbe zajemajo gradnjo novih stavb ali obnovo obstoječih stanovanj, po potrebi pa tudi nakup novih stavb ali najem stavb za podnajem.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-C02-i02: Nacionalna pomoč za nujne primere inčasno nastanitev

Cilj te naložbe je zagotovitičasno ali nujno nastanitev za ranljive skupine prebivalstva na celinski Portugalski. Ta naložba je namenjena izvajanju reforme nacionalnega nujnega inčasnega stanovanjskega načrta, vključenega v komponento. Načrtovana posredovanja so povezana z naslednjimi tveganji ali socialnimi izrednimi razmerami: nepredvidljivi ali izjemni dogodki, potreba po nujni namestitvi in opolnomočenje oseb, ki jim ječasno odvzeta nastanitev, vključno z žrtvami nasilja v družini, žrtvami trgovine z ljudmi, osebami pod mednarodno zaščito in brezdomci; izredne in ustrežno utemeljene potrebe po nujni inčasni namestitvi za osebe, pri katerih obstaja neposredna in dejanska nevarnost, da bodo ostale brez nastanitve ali so v postopku deinstitutionalizacije; potrebe državnih uradnikov in uslužbencev po namestitvi,časne in nujne za javni interes.

Naložba vključuje izgradnjo 2000 zasilnih nastanitvev ter 473 bivalnih enot, treh blokov in petih centrov začasno nastanitev varnostnih sil (v primerih, utemeljenih z javnim interesom).

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-C02-i03-RAM: Krepitev ponudbe socialnih stanovanj v avtonomni regiji Madeira

Cilj te naložbe je zadovoljiti stanovanjske potrebe družin, ki živijo v težkih razmerah in nimajo finančnih zmogljivosti za kritje stroškov dostopa do ustreznih stanovanj v avtonomni regiji Madeira.

Naložba obsega gradnjo in/ali pridobitev socialnih stanovanj za 1 121 gospodinjstev (naložba vključuje tudi študije, projekte, nakup in gradnjo zemljišč), podporo sanaciji 325 zasebnih stanovanj (vključno z izboljšanjem energetske učinkovitosti). Naložba predvideva tudi javno naročanje storitev za razvoj informacijskih sistemov in rešitev e-uprave v stanovanjskem sektorju.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-02-i04-RAA: Povečanje stanovanjskih razmer v stanovanjskem fondu avtonomne regije Azori

Cilj naložbe je okrepiti ponudbo stanovanj na različnih ravneh po opaznem poslabšanju degradacije stavb v avtonomni regiji Azori in zmanjšanju ponudbe na nepremičninskem trgu.

Naložbo na različnih otokih sestavljajo:

- gradnja 277 stavb;
- dokončanje 77 stanovanj; ter
- sanacija stavb (poglobljena prenova 106 stavb, srednja prenova 252 stavb in mali posegi v 116 stavbah) za skupno 551 intervencij.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

B.2 Mejniki, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
2.1	RE-C02-i01	T	Podporni program za dostop do stanovanj – Podpisane ureditve sodelovanja ali financiranja		število	0	75	Q3	2022	Podpis dogovorov o sodelovanju ali financiranju. Lokalne nastanitvene strategije predstavijo občine. V teh strategijah so opredeljene 1) vse potrebe, upravičene v okviru tega programa (kot je določeno v uredbi-zakonu št. 37/2018 z dne 4. junija 2018), in 2) subjekti, ki spodbujajo stanovanjske rešitve. Ko IHRU (Inštitut za stanovanja in urbano rehabilitacijo) potrdi skladnost lokalnih nastanitvenih strategij s programom, se podpišejo sporazumi o sodelovanju z občinami ali sporazumi o financiranju z drugimi upravičenci, ki določajo konkretne naložbe, ki jih je treba spodbujati, ter se določi rok za njihovo izvedbo.
2.2	RE-C02-i01	T	Podporni program za dostop do stanovanj – Kupljena, zgrajena (visoka energijska učinkovitost) ali sanirana stanovanja (z boljšo energijsko učinkovitostjo) za gospodinjstva		število	0	3 000	Q3	2023	Izvedba pogodbenega števila stanovanj gospodinjstvom, ki so bila predhodno opredeljena v lokalnih nastanitvenih strategijah, ki so jih predložile občine. Povpraševanje po primarni energiji za nove stavbe je vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije (razen za projekte, ki se izvajajo in so predvideni v proračunu za leti 2021 in 2022, kar predstavlja 70 000 000 EUR od skupnih dodeljenih sredstev za ta ukrep). Za sanacijo je referenčna enota na stanovanje 73 kvadratnih metrov, za nove konstrukcije pa 95 kvadratnih metrov.
2.3	RE-C02-i01	T	Podporni program za dostop do stanovanj – Kupljena, zgrajena (visoka energijska učinkovitost) ali		število	3 000	26 000	Q2	2026	Izvedba pogodbenega števila stanovanj gospodinjstvom, ki so bila predhodno opredeljena v lokalnih nastanitvenih strategijah, ki so jih predložile občine. Z gradnjo se zagotovi, da imajo nove stavbe vsaj 20 % manjše potrebe po primarni energiji kot standard za stavbe s skoraj nično

			sanirana stanovanja (z boljšo energijsko učinkovitostjo) za gospodinjstva							porabo energije (razen za projekte, ki se izvajajo in so predvideni v proračunu za leti 2021 in 2022, kar predstavlja 70 000 000 EUR skupnih dodeljenih sredstev za ta ukrep). Za sanacijo je referenčna enota na stanovanje 73 kvadratnih metrov, za nove konstrukcije pa 95 kvadratnih metrov.
2.4	RE-C02-i02		Nacionalna nepovratna sredstva za nujno pomoč in začasno nastanitev – Podpis sporazumov o financiranju za nujne in prehodne nastanitve		število	0	500	Q3	2022	Število stanovanj, za katera so podpisani sporazumi o financiranju. Subjekti predložijo svoje vloge za financiranje v okviru javnega razpisa, ki ga je objavil IHRU (Inštitut za stanovanjska vprašanja in urbano rehabilitacijo), ki je potem, ko je ocenil in zaprosil za mnenje Inštituta za socialno varnost o veljavnosti in izvedljivosti predloženih vlog, sklenil pogodbo o financiranju in določil rok za njegovo izvedbo. Nastanitev pomeni del ali celoto stavbe z neodvisnim dostopom, ki jo sestavljajo eden ali več nastanitvenih oddelkov in dodatnih zasebnih prostorov ali stanovanjskih enot za več kot eno gospodinjstvo.
2.5	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujno pomoč in začasno nastanitev – Podpis sporazumov o financiranju za nujne in prehodne nastanitve		število	500	1 000	Q3	2024	Število stanovanj, za katera so podpisani sporazumi o financiranju. Subjekti predložijo svoje vloge za financiranje v okviru javnega razpisa, ki ga je objavil IHRU (Inštitut za stanovanjska vprašanja in urbano rehabilitacijo), ki je potem, ko je ocenil in zaprosil za mnenje Inštituta za socialno varnost o veljavnosti in izvedljivosti predloženih vlog, sklenil pogodbo o financiranju in določil rok za njegovo izvedbo. Nastanitev pomeni del ali celoto stavbe z neodvisnim dostopom, ki jo sestavljajo eden ali več nastanitvenih oddelkov in dodatnih zasebnih prostorov ali stanovanjskih enot za več kot eno gospodinjstvo.

2.6	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujne primere in začasne nastanitve – Nastanitve, za katera so se začela gradbena dela za nujne in prehodne nastanitvene objekte (ki bodo zgrajeni s standardom energijske učinkovitosti ali bodo sanirani z izboljšano energijsko učinkovitostjo), ki so v gradnji	število	0	700	Q3	2023	Stanovanja, za katera so se začela gradbena dela. Po sklenitvi pogodbe o financiranju se znesek sprost subjektom glede na izvajanje pogodbe. Povpraševanje po primarni energiji za nove stavbe je vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije (razen za projekte, ki se izvajajo in so predvideni v proračunu za leti 2021 in 2022, kar predstavlja 14 800 000 EUR od skupnih dodeljenih sredstev za ta ukrep). Referenčna enota na stanovanje je 73 kvadratnih metrov.
2.7	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujno pomoč in začasno nastanitev – Ustvarjene nujne in prehodne nastanitve (zgrajene s standardom energijske učinkovitosti ali obnovljene nastanitve z izboljšano energijsko učinkovitostjo) ter oddane razvijalcem	število	0	2 000	Q2	2026	Zagotavljanje nastanitve sponzorskim organom. Nastanitev pomeni del ali celoto stavbe z neodvisnim dostopom, ki jo sestavljajo eden ali več nastanitvenih oddelkov in dodatnih zasebnih prostorov ali stanovanjskih enot za več kot eno gospodinjstvo. Povpraševanje po primarni energiji za nove stavbe je vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije (razen za projekte, ki se izvajajo in so predvideni v proračunu za leti 2021 in 2022, kar predstavlja 14 800 000 EUR od skupnih dodeljenih sredstev za ta ukrep). Referenčna enota na stanovanje je 73 kvadratnih metrov.
2.8	RE-C02-i02	T	Nastanitev, oddana razvijalcem varnostnih sil	število	0	473	Q2	2026	Število stanovanj, oddanih varnostnim silam (SSGNR – socialne storitve za nacionalno republiško gardo: SSPSP – storitve za policijo za javno varnost) za potrebe začasne nastanitve, vključno s tremi bloki in petimi centri za začasno nastanitev varnostnih sil (v primerih, utemeljenih z javnim interesom). Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
2.9	RE-C02-i03-RAM	T	Podprta stanovanja v avtonomni regiji Madeira	število	0	190	Q4	2022	Število stanovanj, dodeljenih upravičenim gospodinjstvom v zvezi z gradnjo socialnih stanovanj ali nakupom stanovanjskih objektov za podprta socialna stanovanja. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. Referenčna enota na stanovanje je 90 kvadratnih metrov.

2.10	RE-C02-i03-RAM	T	Podprta stanovanja v avtonomni regiji Madeira		število	190	590	Q4	2024	Število stanovanj, dodeljenih upravičenim gospodinjstvom v zvezi z gradnjo socialnih stanovanj ali nakupom stanovanjskih objektov za podprta socialna stanovanja. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. Referenčna enota na stanovanje je 90 kvadratnih metrov.
2.11	RE-C02-i03-RAM	T	Podprta stanovanja v avtonomni regiji Madeira		število	590	1 121	Q2	2026	Število stanovanj, dodeljenih upravičenim gospodinjstvom v zvezi z gradnjo socialnih stanovanj ali nakupom stanovanjskih objektov za podprta socialna stanovanja. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. Referenčna enota na stanovanje je 90 kvadratnih metrov.
2.12	RE-C02-i03-RAM	T	Število obnovljenih zasebnih lastniških stanovanj, vključno z izboljšano energijsko učinkovitostjo		število	0	325	Q2	2026	Število zasebnih lastniških stanovanj, prenovljenih za ciljne skupine, ki nimajo finančnih sredstev za izvedbo sanacijskih del.
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori		število	0	24	Q4	2021	Število ukrepov, vključno z urbanizacijo zemljišč, kjer je to potrebno, z dokončanimi deli za povečanje števila socialnih stanovanj. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. Povprečna velikost stanovanj je približno 120 kvadratnih metrov.
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori		število	0	40	Q4	2021	Naložba vključuje obnovo ali dokončanje stavb in stanovanj, merjeno s številom intervencij. Ukrepi vključujejo:

			– obnova							<ul style="list-style-type: none"> – preoblikovanje nestanovanjskih javnih stavb v stanovanja, – finančna podpora za preoblikovanje degradiranih socialnih stavb (Bairros Sociais) – obnova javnih stanovanj, da se zagotovi skladnost z veljavno stanovanjsko zakonodajo, zlasti zahtevami glede energijske učinkovitosti. <p>S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.</p> <p>Povprečna velikost zadevnega stanovanja je približno 100 kvadratnih metrov.</p>
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori – gradnja stavb		število	24	70	Q4	2023	<p>Število ukrepov, vključno z urbanizacijo zemljišč, kjer je to potrebno, z dokončanimi deli za povečanje števila socialnih stanovanj.</p> <p>Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.</p> <p>Povprečna velikost stanovanj je približno 120 kvadratnih metrov.</p>
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori – obnova		število	40	318	Q4	2023	<p>Naložba vključuje obnovo ali dokončanje stavb in stanovanj, merjeno s številom intervencij, pri čemer so bila dela dokončana</p> <p>Ukrepi vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – preoblikovanje nestanovanjskih javnih stavb v stanovanja, – finančna podpora za preoblikovanje degradiranih socialnih stavb (Bairros Sociais) – obnova javnih stanovanj, da se zagotovi skladnost z veljavno stanovanjsko zakonodajo, zlasti zahtevami glede energijske učinkovitosti. <p>S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.</p> <p>Povprečna velikost zadevnega stanovanja je približno 100 kvadratnih metrov.</p>
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori – gradnja stavb		število	70	277	Q4	2025	<p>Število ukrepov, vključno z urbanizacijo zemljišč, kjer je to potrebno, z dokončanimi deli za povečanje števila socialnih stanovanj.</p> <p>Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.</p>

										Povprečna velikost stanovanj je približno 120 kvadratnih metrov.
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori – obnova		število	318	551	Q4	2025	<p>Naložba vključuje obnovo ali dokončanje stavb in stanovanj, merjeno s številom intervencij.</p> <p>Ukrepi vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – preoblikovanje nestanovanjskih javnih stavb v stanovanja, – operacionalizacija načrta za spodbujanje najema s strani mladih (npr. preoblikovanje lokalne nastanitve – Alojamento Local – v dolgoročni najem, rehabilitacija mestnih središč); – finančna podpora za preoblikovanje degradiranih socialnih stavb (Bairros Sociais) – obnova javnih stanovanj, da se zagotovi skladnost z veljavno stanovanjsko zakonodajo, zlasti zahtevami glede energijsk učinkovitosti. <p>S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.</p> <p>Povprečna velikost zadevnega stanovanja je približno 100 kvadratnih metrov.</p>
2.19	RE-C02-r04	M	Začetek veljavnosti uredbe-zakona o odobritvi pravnega okvira za nacionalni načrt nujnih in začasnih stanovanj	Začetek veljavnosti uredbe-zakona				Q2	2021	V uredbi-zakonu so opredeljeni struktura načrta in javna stanovanja, zlasti kar zadeva upravičence, stanovanjske rešitve in model financiranja. Poleg pravnega okvira se vladi v odobritev predloži nacionalni stanovanjski načrt, ki vključuje strateško načrtovanje stanovanjskih rešitev, ki jih je treba spodbujati, in potrebno podporo v ta namen, odvisno od lokalnih potreb in posebnosti ter socialno-teritorialne kohezije.

B.3 Opis reform in naložb za pridobitev posojila

Naložba RE-C02-i05: Cenovno dostopna javna stanovanja

Cilj naložbe je odzvati se na sedanjo dinamiko cen stanovanjskih nepremičnin glede na ravni dohodkov portugalskih gospodinjstev, zlasti v velikih mestnih okoljih, in sicer z zagotavljanjem javnih stanovanj, ki se lahko najamejo po dostopnih cenah za posebne ciljne skupine.

Naložba vključuje gradnjo novih stavb, vključno z nakupom, in sanacijo javnih stanovanj, da se zagotovi 6 800 nastanitev, in nato najem po dostopnih cenah za opredeljene ciljne skupine.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba RE-C02-i06: Študentske nastanitve po dostopnih cenah

Cilj te naložbe je povečati nacionalno ponudbo cenovno dostopnih študentskih nastanitev, saj je to še vedno ena največjih ovir pri dostopu do terciarnega izobraževanja. Te nastanitve prispevajo k zmanjšanju neposrednih stroškov študentov in njihovih družin, s posebnim poudarkom na socialno in ekonomsko najbolj ranljivih študentih. Obstoječa ponudba podpira le majhen delež (približno 10 %) študentov, ki potrebujejo nastanitev, ob znatnem povečanju stanovanjskih stroškov, zlasti v največjih mestnih središčih, kjer so visokošolske ustanove skoncitrirane.

Naložba vključuje zagotovitev dodatnih 15 000 postelj za študente z gradnjo novih stavb, sanacijo obstoječih stavb ter posodobitvijo in razširitvijo obstoječih študentskih nastanitvenih enot.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

B.4 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje posojila

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
2.20	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja–stanovanja, v katerih so se začela dela (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)		število	0	520	Q3	2022	Število stanovanj, v katerih se dela začnejo po razpisnem postopku in podpisu pogodbe. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
2.21	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja–stanovanja, v katerih so se začela dela (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)		število	520	4 100	Q3	2024	Število stanovanj, v katerih se dela začnejo po razpisnem postopku in podpisu pogodbe. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.

2.22	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetsko učinkovitostjo)		število	0	1 700	Q3	2024	Število stanovanj, oddanih upravičenim gospodinjstvom prek zamenjave stanovanj po dostopnih cenah (DL 82/2020 z dne 2. oktobra) ali prek občinskega programa. Cenovno dostopna stanovanja so opredeljena kot tista, ki so dana na voljo v skladu s programom zakupa dostopa, vzpostavljenim z uredbo-zakonom št. 68/2019 z dne 22. maja 1999, iz sheme najemnine, podprte z zakonom št. 81/2014 z dne 19. decembra 2006, kakor je bil spremenjen, sistema pogojnih najemnin, vzpostavljenega z zakonom št. 80/2014 z dne 19. decembra 2006, sistema nadzorovanih stroškov, ki ga ureja ministrska izvedbena uredba št. 65/2019 z dne 19. februarja 2006, ali posebnih občinskih programov. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
2.23	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetsko učinkovitostjo)		število	1 700	3 970	Q3	2025	Število stanovanj, oddanih upravičenim gospodinjstvom prek zamenjave stanovanj po dostopnih cenah (DL 82/2020 z dne 2. oktobra) ali prek občinskega programa. Cenovno dostopna stanovanja so opredeljena kot tista, ki so dana na voljo v skladu s programom zakupa dostopa, vzpostavljenim z uredbo-zakonom št. 68/2019 z dne 22. maja 1999, iz sheme najemnine, podprte z zakonom št. 81/2014 z dne 19. decembra 2006, kakor je bil spremenjen, sistema pogojnih najemnin, vzpostavljenega z zakonom št. 80/2014 z dne 19. decembra 2006, sistema nadzorovanih stroškov, ki ga ureja ministrska izvedbena uredba št. 65/2019 z dne 19. februarja 2006, ali posebnih občinskih programov. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
2.24	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetsko učinkovitostjo)		število	3 970	6 800	Q2	2026	Število stanovanj, oddanih upravičenim gospodinjstvom prek zamenjave stanovanj po dostopnih cenah (DL 82/2020 z dne 2. oktobra) ali prek občinskega programa. Cenovno dostopna stanovanja so opredeljena kot tista, ki so dana na voljo v skladu s programom zakupa dostopa, vzpostavljenim z uredbo-zakonom št. 68/2019 z dne 22. maja 1999, iz sheme najemnine, podprte z zakonom št. 81/2014 z dne 19. decembra 2006, kakor je bil spremenjen, sistema pogojnih najemnin, vzpostavljenega z zakonom št. 80/2014 z dne 19. decembra 2006, sistema nadzorovanih stroškov, ki ga ureja ministrska izvedbena uredba št. 65/2019 z dne 19. februarja 2006, ali posebnih občinskih programov. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.

2.25	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah – število študentskih nastanitvenih mest z objavljenimi razpisi		število	0	7000	Q3	2022	Število nastanitvenih mest za visokošolske študente, za katere so bili objavljeni javni razpisi. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
2.26	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah		število	0	7 000	Q3	2023	Število dodatnih mest, ki so na voljo visokošolskim študentom v mestnih ali mešanih stavbah, namenjenih, v celoti ali delno, za začasno nastanitev študentov, ki študirajo v drugem kraju, kot je njihovo bivališče, in potrebujejo nastanitev za namene visokošolskega izobraževanja, vključno s študentskimi prebivališči v visokošolskem izobraževanju, ki obvezno vključujejo sobe, kopalnice, kuhinje in jedilni prostor ter lahko vključujejo študijske in nastanitvene prostore, parkirišča in opremo; Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
2.27	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah		število	7 000	12 500	Q3	2024	Število dodatnih mest, ki so na voljo visokošolskim študentom v mestnih ali mešanih stavbah, namenjenih, v celoti ali delno, za začasno nastanitev študentov, ki študirajo v drugem kraju, kot je njihovo bivališče, in potrebujejo nastanitev za namene visokošolskega izobraževanja, vključno s študentskimi prebivališči v visokošolskem izobraževanju, ki obvezno vključujejo sobe, kopalnice, kuhinje in jedilni prostor ter lahko vključujejo študijske in nastanitvene prostore, parkirišča in opremo; Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.

2.28	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah		število	12 500	15 000	Q1	2026	<p>Število dodatnih mest, ki so na voljo visokošolskim študentom v mestnih ali mešanih stavbah, namenjenih, v celoti ali delno, za začasno nastanitev študentov, ki študirajo v drugem kraju, kot je njihovo bivališče, in potrebujejo nastanitev za namene visokošolskega izobraževanja, vključno s študentskimi prebivališči v visokošolskem izobraževanju, ki obvezno vključujejo sobe, kopalnice, kuhinje in jedilni prostor ter lahko vključujejo študijske in nastanitvene prostore, parkirišča in opremo;</p> <p>Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.</p>
------	------------	---	--	--	---------	--------	--------	----	------	--

C. KOMPONENTA 3: Socialni odzivi

Portugalska se že več let sooča s pomembnimi demografskimi in socialno-ekonomskimi izzivi, ki so se s pandemijo COVID-19 še povečali. Ta komponenta portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava naslednje izzive: staranje prebivalstva, pravice invalidov in drugih vzdrževanih oseb ter revščina in socialna izključenost prikrajšanih skupnosti in skupin. V tem okviru ta komponenta obravnava strukturne izzive, povezane s socialno politiko, in pomanjkanje pokritosti s socialnimi storitvami za prebivalstvo/regije v stiski, tako na celinski Portugalski kot v avtonomnih regijah Azori in Madeira.

Glavni cilji komponente so: i) izboljšanje ustanov socialnega varstva in zagotavljanje boljše ozemeljske pokritosti; ii) krepitev in razširitev mreže socialnih odzivov z inovativnimi rešitvami ter pilotnimi projekti in ukrepi; iii) razvoj novih podpornih odzivov na ravni skupnosti, prispevanje k spodbujanju neodvisnega življenja, preprečevanje odvisnosti in razvoj odzivov za neinstitucionalizacijo v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov; iv) zagotavljanje dostopnosti do vključujočega življenja ter udeležbe invalidov v družbi in gospodarstvu; ter v) spodbujanje izkoreninjenja revščine z razvojem vseobsegajoče nacionalne strategije, osredotočene na najbolj ranljive in prikrajšane skupnosti.

Komponenta podpira obravnavanje priporočila za posamezne države o krepitvi odpornosti zdravstvenega sistema ter zagotavljanju enakega dostopa do kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe (priporočilo za posamezne države št. 1 2020). Poleg tega prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države o izboljšanju uspešnosti in ustreznosti mreže socialne varnosti ter izboljšanju ravni znanj in spretnosti prebivalstva (priporočilo za posamezne države št. 2 2019) ter zagotavljanju zadostne socialne zaščite in dohodkovne podpore ter zagotavljanju enakega dostopa do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja (priporočilo za posamezne države št. 2 2020). Komponenta posreduje tudi k obravnavi priporočila za posamezne države o usmerjanju naložb v zeleni in digitalni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Ta komponenta naj bi prispevala k zelenemu in digitalnemu prehodu. Projekti, povezani z gradnjo, razširitvijo in obnovo objektov za socialno odzivanje, se osredotočajo na energijsko učinkovitost, uporabo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo ter zmanjšanje stroškov energije in goriva. Okoljske razsežnosti je treba vključiti s spodbujanjem nove gradnje z visokimi standardi energetske učinkovitosti. Poleg tega so vključeni subjekti opremljeni z brezemisijскими lahкими vozili. Ta komponenta vključuje tudi ukrepe, ki krepijo uporabo digitalnih orodij, zlasti s socialnimi storitvami, ki zagotavljajo podporo starejšim, in s strani vlade z oblikovanjem orodij IKT in e-storitev, namenjenih invalidom.

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

C:1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r05: Reforma o ponudbi instrumentov in socialnih odzivih

Cilj tega ukrepa je razširiti, nadgraditi in sanirati omrežje socialnih storitev in zmogljivosti, ki jih zagotavljajo javne in zasebne socialne ustanove. Ukrep je usmerjen v posebej ranljive skupine z gospodarskega, socialnega in zdravstvenega vidika, kot so ljudje in družine, ki živijo v revščini ali z nizkimi dohodki, starejši in vzdrževani ljudje, invalidi ter otroci in mladi. Poleg tega celostni ukrepi zdravstvene in socialne podpore, predvideni v tem ukrepu,

spodbujajo samostojnost vzdrževanih oseb prek rehabilitacije in ponovnega vključevanja v družbo v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov¹ in evropsko strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030² ter zeleno knjigo o staranju – Spodbujanje solidarnosti in odgovornosti med generacijami³.

Ta reforma vključuje začetek programa nove generacije opreme in socialnih odzivov z začetkom veljavnosti poenostavitve režima namestitve socialne opreme. Program se osredotoča na ukrepe, kot so:

- izboljšanje socialne oskrbe in individualiziranih storitev v nastanitvenih domovih za starejše (ERPI) po oceni potreb;
- spodbujanje izdajanja dovoljenj in/ureditve ERPI zunaj uradnega sistema;
- pregled zakonodajnega okvira za izdajanje dovoljenj za socialne objekte,
- spodbujanje inovativnih socialnih odzivov, kot so mala skupna stanovanja;
- razvoj inovativnega modela podpore na domu;
- okrepitev socialne podpore za ljudi v socialni izolaciji z oblikovanjem večdisciplinarnih skupin in mehanizma za kartiranje in spremljanje socialno ranljivih razmer (socialni projekti Radar);
- povečanje delovne sile in kakovosti zagotavljanja socialnih odzivov, zlasti na območjih z nizko pokritostjo;
- krepitev socialnih storitev in podpore, namenjene invalidom ali odvisnim osebam, ter spodbujanje njihove samostojnosti in neodvisnega življenja.

Naložba RE-C03-i01 – Nova generacija opreme in družbeni odzivi bodo prispevali k izvajanju reforme.

Mejnik v zvezi z izvajanjem reforme se zaključi do 31. decembra 2021.

Reforma RE-r06: Nacionalna strategija za vključevanje invalidov za obdobje 2021–2025

Cilj tega ukrepa je olajšati in poglobiti vključevanje invalidov v vsa področja življenja, spodbujati njihovo samostojnost, neodvisnost in samoodločanje ter zagotoviti enake možnosti za vse državljane, ne glede na njihove zmožnosti.

Ta reforma vključuje sprejetje nacionalne strategije za vključevanje invalidov za obdobje 2021–2025. Strategija odraža zaveze Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov⁴ in omogoča uvedbo sklopa ukrepov, kot so:

- preoblikovanje sedanjega regulativnega okvira, kadar koli je to potrebno;
- preoblikovanje sistema ocenjevanja invalidnosti in certificiranja;
- celovita diagnoza invalidov z razvojem sistemov za zbiranje podatkov in spremljanje kazalnikov za podporo odločanju;
- intervencije na javnih mestih za lažji dostop invalidov;
- prilagoditev sistemov usposabljanja, zaposlovanja in kvalifikacij za invalide;
- razvoj inovativnih socialnih storitev in pristopov, ki temeljijo na skupnosti;
- sodelovanje invalidov v športu, kulturi in pristočasnih dejavnostih.
- razširitev modela podpore za samostojno življenje, ki invalidom zagotavlja osebno pomoč;

¹ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

⁴ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

Naložbi RE-C03-i02: Dostopnost 360° in RE-C03-i05: Platforma in dostop ter naložba RE-C01-i01: Nacionalna mreža integrirane stalne oskrbe in nacionalna mreža paliativne oskrbe bosta prispevali k izvajanju reforme.

Mejnik v zvezi z izvajanjem reforme se zaključi do 31. decembra 2021.

Reforma RE-r07: Sklepanje pogodb za integrirane podporne programe za prikrajšane skupnosti na metropolitanskih območjih

Cilj tega ukrepa je boj proti revščini in socialni izključenosti v najbolj prikrajšanih občinah na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu.

Ta reforma je sestavljena iz sklopa integriranih pilotnih ukrepov, ki jih je treba razviti na podlagi ocene in opredelitve posebnih potreb skupnosti. Po tej diagnostični fazi so celostni ukrepi zasnovani in osredotočeni na dve področji:

- posegi v javni prostor in socialno infrastrukturo, kot so jasli in osnovne šole, zdravstvene ustanove ter ustanove za družabne in kulturne prireditve, delavnice in/ali tečaji usposabljanja; ter
- nematerialni ukrepi za spodbujanje socialne kohezije, kot so dejavno vključevanje skupnosti v njihovo zasnovo in izvajanje, spodbujanje podjetništva malih lokalnih podjetij, oblikovanje projektov za boj proti šolskemu neuspehu in osipu, ponudba poklicnega usposabljanja in spodbujanje športa.

Ta reforma bo podprta in strukturirana v skladu s prvo nacionalno strategijo Portugalske za boj proti revščini in tematskimi ukrepi za posebne skupine, opredeljene v njej.

Reforma se izvaja z naložbo RE-C03-i06 – Celostne operacije v prikrajšanih skupnostih na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu.

Mejnik v zvezi z izvajanjem reforme se zaključi do 31. decembra 2021.

Reforma RE-r08: Nacionalna strategija za boj proti revščini

Cilj tega ukrepa je boj proti revščini z razvojem večdimenzionalnega, celostnega, srednje- in dolgoročnega pristopa.

Reforma vključuje sprejetje nacionalne strategije za boj proti revščini (ENCP). Strategija zagotavlja okvir za tematske ukrepe, namenjene posebnim skupinam, od otrok do starejših, vključno z najbolj ranljivimi skupinami. V njem so določeni pogoji za razvoj in izvajanje celostnih politik, ki se osredotočajo na posebnosti socialne izključenosti in revščine na lokalni ravni. Poleg tega določa tudi vzpostavitev enotnega okvira za spremljanje kazalnikov, povezanih z revščino.

Naložba RE-C03-i06 – Celostne operacije v prikrajšanih skupnostih na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu bodo prispevale k izvajanju reforme.

Mejnik v zvezi z izvajanjem reforme se zaključi do 30. septembra 2021.

Naložba RE-C03-i01: Nova generacija opreme in družbeni odzivi

Cilj tega ukrepa je nadgraditi in razširiti mrežo storitev socialnega varstva, da bi razvili učinkovitejše metode zagotavljanja storitev, pridobili širšo nacionalno ozemeljsko pokritost ter izboljšali delovne pogoje strokovnjakov v teh strukturah in kakovost oskrbe uporabnikov.

To naložbo sestavljajo:

- obnova in razširitev obstoječih socialnih prostorov ter gradnja novih, kot so jasli, domovi za oskrbo starejših (ERPI) ter centri za dejavnosti in krepitev vloge za vključevanje (CACIS);

- razširitev mrež socialnih odzivov v obliki avtonomnih stanovanj (ReTVAI) in storitev pomoči na domu s povečanjem števila uporabnikov, ki bi lahko bili zajeti;
- razširitev mreže socialnih odzivov z novimi tipologijami, kot je sostanovanstvo;
- nakup tehnične in digitalne opreme, vključno z nakupom električnih vozil; ter
- začetek pilotnega projekta „socialni radar“, katerega cilj je na nacionalni ravni preskusiti skoraj proaktiven in inovativen model celostne socialne podpore. Ta model je bil preizkušen že v občini Lizbona in zajema samo eno ciljno skupino (starejši), zdaj pa naj bi zajemal celotno celino s širšim področjem uporabe glede ciljne skupine (vsaka oseba, ki ji grozi socialna izključenost, z nezadostno socialno in/ali družinsko podporo). Projekt vključuje opredelitev in evidentiranje potreb, spodbujanje državljanske udeležbe, spodbujanje uporabe digitalnih orodij in orodij IT za dostop do osnovnih storitev skupnosti ter spodbujanje športa. V ta namen se v občinah celinske Portugalske ustanovi 278 skupin za socialno posredovanje. Skupine so odgovorne za prepoznavanje starejših in drugih ranljivih oseb, ki jim grozi socialna izključenost, ter zagotavljanje podpore na podlagi njihovih individualnih potreb.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

Naložba RE-C03-i02: Dostopnost 360°

Cilj tega ukrepa je izboljšati pogoje dostopnosti za invalide na javnih mestih, javnih zgradbah in bivališčih na celotnem ozemlju.

Ta naložba je popolnoma v skladu z evropsko strategijo za pravice invalidov za obdobje 2021–2030⁵ in zajema tri sklope:

- intervencijski program za javne poti 2021–2025 (PIVP), ki vključuje dejavnosti in gradbena dela na vsaj 200 000 m² javnega prostora, kot so pločniki in parki;
- intervencijski program za javne stavbe za obdobje 2021–2025 (PiEP), ki vključuje dejavnosti in gradbena dela v vsaj 1 500 stavbah javnih služb; ter
- intervencijski program za stanovanjske objekte za obdobje 2021–2025 (PIH), ki vključuje obnovitvena in gradbena dela v vsaj 1 000 obstoječih bivališčih invalidov.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C03-i03-RAM: Krepitev socialnih odzivov v avtonomni regiji Madeira (ARM)

Cilj tega ukrepa je okrepiti mrežo socialnih storitev v avtonomni regiji Madeira.

Te naložbe zajemajo intervencije v domovih za oskrbo starejših (ERPI) in razširitev struktur socialne podpore za brezdomce. Ti ukrepi vključujejo gradnjo novih, prenavo in nadgradnjo obstoječih objektov ter nakup potrebne tehnične, digitalne in informacijske opreme, vključno z nakupom električnih vozil, da se olajša in izboljša doseg socialnih delavcev na oddaljenih območjih.

Intervencije vključujejo prenavo in razširitev stanovanjskih objektov za starejše, ki so namenjeni za nastanitev ljudi, starih 65 let in več, ki ne morejo ostati v svojem prebivališču. V ustrezno utemeljenih izjemnih primerih lahko sprejmejo tudi odrasle osebe, mlajše od 65 let.

Ukrepi, namenjeni brezdomcem, vključujejo vzpostavitev nočnih sprejemov za nujne primere in zagotovitev nastanitve, vzpostavitev kopalnih prostorov in pralnic za spodbujanje osebne higiene, obnavo prostorov za prehrano in dejavnosti vrste delavnic za razvoj socialnih spretnosti in kompetenc med upravičenci.

⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

Naložba se izvede do 30. septembra 2025.

Naložba RE-C03-i04-RAA: Izvajanje regionalne strategije za boj proti revščini in socialni izključenosti – mreže socialne podpore

Cilj tega ukrepa je izvajanje prednostnih nalog regionalne strategije za boj proti revščini in socialni izključenosti za obdobje 2018–2028 (ERCPES) avtonomne regije Azori. V strategiji so opredeljene štiri strateške prednostne naloge, ki se medsebojno dopolnjujejo:

- P1 – Zagotavljanje celovitega in vključujočega razvojnega procesa za vse otroke in mlade od začetka življenja;
- P2 – Krepitev socialne kohezije v regiji;
- P3 – Spodbujanje teritorializirane intervencije; ter
- P4 – Zagotoviti ustrezno poznavanje pojava revščine v regiji.

Ta naložba je sestavljena iz niza ukrepov, ki otrokom in mladim omogočajo dostop do socialnih in izobraževalnih storitev ter krepijo socialno kohezijo s podpiranjem družin v stiski in invalidov pri njihovem vključevanju v družbo in na trg dela. Ti vključujejo vsaj oblikovanje točk za podporo študija za boj proti zgodnjemu opuščanju šolanja, subvencije gospodinjstvom z nizkimi dohodki kot spodbudo za spodbujanje udeležbe v predšolski vzgoji in vzgoji, izgradnjo dveh vrtcev in ustvarjanje dodatnih (fizičnih) mest v vrtcih in centrih za dnevno varstvo, ustvarjanje novih mest za invalide v centrih za poklicne dejavnosti, nakup avtomobilov za preново zavodov Instituição de Solid Inclusion, da se jim omogoči dostop do osnovnega socialnega voznega parka in da se jim omogoči dostop do osnovnega izobraževanja.

Poleg tega bodo te naložbe vključevale tudi začetek pilotnega programa, imenovanega „Ageing in place“, katerega cilj je spodbujanje neinstitucionalne oskrbe starejših in/ali invalidov.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C03-i05: Platforma + dostop

Cilj tega ukrepa je spodbujati vključevanje invalidov z zagotavljanjem sklopa digitalnih informacijskih orodij in storitev, da bi se lažje približali njihovim potrebam in olajšali njihovo sodelovanje v družbi.

Naložba je sestavljena iz petih programov:

- georeferenciranje lokacije in pogojev dostopnosti javnih stavb;
- globalni informacijski sistemi in sistemi za določanje položaja (GPS) za velike javne stavbe, ki omogočajo vključitev zasebnih stavb;
- georeferenciranje parkirnih mest za osebe z omejeno mobilnostjo;
- digitalna informacijska platforma;
- vzpostavitev klicnega centra za tolmačenje portugalskega znakovnega jezika.

Namen teh programov je zagotoviti georeferenčne rešitve za pogoje dostopnosti na javnih cestah, javnih in zasebnih stavbah ter parkiriščih za osebe z omejeno mobilnostjo, ustvariti digitalno informacijsko platformo, ki združuje in poenostavlja informacije o ustrezni zakonodaji in podpira vire za invalide, ter gluhim državljanom zagotoviti klicni center, ki zagotavlja tolmačenje v portugalskem znakovnem jeziku v realnem času v celotni javni upravi.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C03-i06: Celostne operacije v prikrajsanih skupnostih na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu

Cilj tega širokega in inovativnega pilotnega ukrepa je boj proti revščini in socialni izključenosti v najbolj prikrajšanih občinah na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu. Če so intervencije uspešne, se lahko povečajo.

Ta naložba je sestavljena iz niza ukrepov, povezanih s posebnimi potrebami teh občin. Ti ukrepi vključujejo krepitev vloge skupnosti, razvoj novih in inovativnih pristopov za socialno kohezijo ter posege v javni prostor, socialno in športno infrastrukturo ter stanovanja. Glavni cilji teh ukrepov so:

- Spodbujanje zdravja in kakovosti življenja skupnosti s podpiranjem projektov, ki jih predložijo združenja lokalnih organov, nevladne organizacije, civilna gibanja in organizacije prebivalcev, zdravstveni organi ali drugi javni organi;
- Fizično nadgradnjo javnega prostora in socialne, zdravstvene, stanovanjske ali športne infrastrukture;
- Oživljanje socialno prikrajšanih območij, spodbujanje socialne kohezije na metropolitanskih območjih;
- Spodbujanje podjetništva malih in lokalnih podjetij;
- Izboljšanje dostopa do zdravja in boj proti odvisnostim;
- Razvoj programov aktivnega in zdravega staranja;
- Oblikovanje projektov za boj proti šolskemu neuspehu in osipu;
- Izboljšanje kvalifikacij odraslih in potrjevanje njihovih znanj in spretnosti;
- Ugotavljanje potreb prebivalstva in razvoj pismenosti odraslih, portugalskega učenja jezikov in programov digitalne vključenosti;
- Poklicno usposabljanje in politike za spodbujanje zaposljivosti, prilagojene lokalnim razmeram in dinamiki;
- Dostop do kulture in ustvarjalnosti ter vrednotenje medkulturnosti;
- Spodbujanje sodelovanja skupnosti pri upravljanju samega programa;
- Krepitev vloge lokalnih akterjev v partnerskih mrežah;
- Rešitve za boj proti revščini in socialni izključenosti;
- Spodbujanje športa kot enega od socialnih instrumentov, ki združujejo člane skupnosti, spodbujajo vrednote in se borijo proti družbenim neenakostim;
- Državljanstvo ter dostop do pravic in državljanske udeležbe.

Da se zagotovi skladnost ukrepa s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost kar zadeva prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo⁶; ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti⁷; iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami⁸ in

---

6 Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

7 Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

8 Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi

napravami za mehansko-biološko obdelavo⁹; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

---

9 v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata. Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

C.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
3.1	RE-C03-i01	T	Dobava električnih vozil		število	0	2 500	Q1	2026	Dostava novim električnim vozilom, prilagojenim za pomoč na domu in/ali za prevoz oseb z omejeno mobilnostjo, ponudnikom socialne podpore in podpore na domu Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS) ali podobnim upravičenim subjektom socialnih storitev.
3.2	RE-C03-i01	T	Ustanovitev skupin za socialno posredovanje (Radar Social)		število	0	278	Q4	2024	Ustanovitev 278 skupin za socialno posredovanje v občinah celinske Portugalske.
3.3	RE-C03-i01	M	Dodelitev pogodb za podporo organom, ki spodbujajo vzpostavitev in širitev mreže socialnih ustanov/socialnih odzivov.	Dodelitev pogodb za podporo organom, ki spodbujajo mrežo socialnih ustanov/odgovorov				Q2	2022	Dodelitev pogodbe za podporo organom za promocijo, ki so se prijavili na natečaj za vzpostavitev in razširitev mreže socialnih ustanov/socialnih odzivov (za otroke, starejše, invalide in druge) in za katere je bilo ugotovljeno, da so v skladu z opredeljeno uredbo, v okviru razpoložljivih sredstev. V primeru nove gradnje stavb se z razpisnim postopkom zagotovi, da je v novih stavbah potreba po primarni energiji vsaj 20 % manjša od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
3.4	RE-C03-i01	T	Ustvarjanje novih mest in prenova obstoječih mest v socialnih ustanovah		število	0	28 000	Q1	2026	Odprtje vsaj 15 000 novih mest in prenova preostalih mest za otroke, starejše, invalide in druge ranljive osebe v vrtcih, domovih za stanovanjsko oskrbo starejših oseb (ERPI), službah za podporo doma (DAS), centrih za dejavnosti in opolnomočenje za vključevanje (CACIS) in avtonomnih stanovanjih (ReTVAI). Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.

3.5	RE-C03-i01	T	Uporabniki storitev podpore na domu in osebje, ki prejema tablice, opremo za tehnično pomoč ali dostop do usposabljanja.	število	0	35 400	Q1	2026	Število uporabnikov ali osebja služb za podporo na domu, ki prejemajo vsaj tablični računalnik, tehnično pomoč ali usposabljanje.
3.6	RE-C03-i02		Stanovanja z izboljšanim dostopom za osebe z omejeno mobilnostjo	število	0	190	Q2	2023	Število stanovanj (s povprečno površino 40 m ²), ki imajo koristi od ukrepov za izboljšanje pogojev dostopnosti za osebe z omejeno mobilnostjo.
3.7	RE-C03-i02	T	Stanovanja z izboljšanim dostopom za osebe z omejeno mobilnostjo	število	190	1 000	Q4	2025	Število stanovanj (s povprečno površino 40 m ²), ki imajo koristi od ukrepov za izboljšanje pogojev dostopnosti za osebe z omejeno mobilnostjo.
3.8	RE-C03-i02	T	Javni prostor z boljšo dostopnostjo za osebe z omejeno mobilnostjo	število	0	200 000	Q4	2025	Površina javnega prostora (kvadrati, pločniki itd.) v kvadratnih metrih, ki ima koristi od intervencij (predvsem izravnavo poti, vožnja skozi tire, urejanje prometa, premeščanje infrastrukture in cestne opreme, izboljšanje dostopa do stavb) za izboljšanje pogojev dostopnosti za osebe z omejeno mobilnostjo.
3.9	RE-C03-i02	T	Javne storitve z izboljšanim dostopom za osebe z omejeno mobilnostjo	število	0	1 500	Q4	2025	Število objektov za izvajanje javne službe, ki prejemajo pomoč (predvsem rampe in vrata za dostop do stavb, okenc in sanitarnih prostorov, prilagojenih za invalide) za izboljšanje pogojev dostopnosti za osebe z omejeno mobilnostjo.
3.10	RE-C03-i03-RAM	T	Novi prostori v domovih za oskrbo	število	0	910	Q3	2025	Število novih mest, ki so na voljo v domovih za stanovanjsko oskrbo v avtonomni regiji Madeira. Povpraševanje po primarni energiji za nove stavbe je vsaj 20 % manjše od potreb stavb, pri katerih je poraba energije skoraj enaka nič, in izboljšana energijska učinkovitost stavb.
3.11	RE-C03-i03-RAM	T	Zaključeni projekti za vključevanje brezdomcev.	število	0	20	Q4	2022	Število zaključenih projektov vključevanja brezdomcev, ki zajemajo skupno 90 mest.
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Usposabljanje družin, ki prejemajo dohodek iz sheme socialnega vključevanja	število	0	13 000	Q4	2025	Število družin, ki prejemajo dohodek iz sheme socialnega vključevanja in se usposabljujejo, da se jim omogoči vstop na trg dela.

3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Novi prostori za invalide v centrih za poklicne dejavnosti		število	0	207	Q4	2024	Število novih mest za invalide v centrih za poklicne dejavnosti. To vključuje gradnjo štirih stavb in prilagoditev treh drugih stavb. Če vključuje novogradnjo, moraj biti potrebe teh novih stavb po primarni energiji saj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Vozila, kupljena za Instituiçãoes Particulares de Solidariedade Social		število	0	100	Q4	2025	Število novih električnih vozil, dostavljenih v vozni park Instituiçãoes Particulares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Projekt „Ageing in place“		število	0	250	Q4	2025	Število starejših ali invalidov, vključenih v projekt „Ageing in place“ v avtonomni regiji Azori.
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Ukrepi za boj proti zgodnjemu opuščanju šolanja otrok in mladih.		število	0	11 561	Q4	2025	Otroci in mladi, vključeni v ukrepe za boj proti osipu v šolah in spodbujanje udeležbe v visokošolskem izobraževanju z: i) subvencije gospodinjstvom z nizkimi dohodki kot spodbuda za spodbujanje prisotnosti vrtcev; ii) vzpostavitev točk za podporo študijam; iii) plačilo šolnin študentom za družine z nizkimi dohodki; iv) ustvarjanje novih mest za otroke v jaslih in centrih za dnevno varstvo.
3.17	RE-C03-i05	M	Objava razpisa za „gradnjo digitalne infrastrukture za Dostopnost 360°“	Objava razpisa za pridobitev digitalne infrastrukture za Dostopnost 360° v Uradnem listu – Diario da Republica				Q4	2021	Objava javnega razpisa za izgradnjo digitalne infrastrukture, ki zajema i) geografsko opredeljene informacije o javnih in zasebnih stavbah, ii) globalne informacijske in pozicijske sisteme (GPS), iii) georeferenciranje parkirnih mest.
3.18	RE-C03-i05	M	Digitalna informacijska platforma za invalide	Začetek delovanja platforme				Q4	2024	Začetek delovanja digitalne informacijske platforme, ki združuje in poenostavlja informacije o ustrezni zakonodaji in podpornih virih za invalide.

3.19	RE-C03-i05	M	Klicni center za portugalski znakovni jezik	Začetek delovanja storitve klicnega centra za portugalski znakovni jezik				Q4	2025	Začetek delovanja klicnega centra, ki bo gluhih državljanom zagotavljal tolmačenje v portugalskem znakovnem jeziku v realnem času v celotni javni upravi.
3.20	RE-C03-r08	M	Sprejetje nacionalne strategije za boj proti revščini	Sprejetje nacionalne strategije za boj proti revščini				Q3	2021	Nacionalna strategija za boj proti revščini (ENCP) zagotavlja okvir za tematske ukrepe za posebne skupine od otroštva do starosti, vključno z najranljivejšimi skupinami. Določa pogoje za razvoj in izvajanje celostnih politik, ki se osredotočajo na posebnosti socialne izključenosti in revščine na lokalni ravni. Poleg tega določa tudi vzpostavitev enotnega okvira za spremljanje kazalnikov, povezanih z revščino.
3.21	RE-C03-r06	M	Sprejetje nacionalne strategije za vključevanje invalidov za obdobje 2021–2025	Sprejetje nacionalne strategije za vključevanje invalidov za obdobje 2021–2025				Q4	2021	Nacionalna strategija za vključevanje invalidov ustvarja pogoje za: <ul style="list-style-type: none"> • nov sistem za ocenjevanje in potrjevanje invalidnosti; • nov sistem zbiranja in obdelave podatkov ter organizacije informacij v zvezi z invalidnostjo, da se podpre odločanje; • opredelitev intervencij na javnih mestih; • vključevanje invalidov v odločitve, ukrepe, programe in projekte; • razširitev modela podpore za samostojno življenje, ki invalidom zagotavlja osebno pomoč; • prilagoditev sistema usposabljanja, zaposlovanja in kvalifikacij za invalide.
3.22	RE-C03-r05	M	Začetek veljavnosti poenostavljenega režima namestitve socialne opreme	Začetek veljavnosti poenostavljene ga režima namestitve socialne opreme				Q4	2021	Začetek veljavnosti poenostavljenega režima namestitve socialne opreme z naslednjimi značilnostmi <ul style="list-style-type: none"> • določitev zahtev za izdajo dovoljenj in ureditev stanovanjske strukture za starejše, ki delujejo nezakonito; • uvedba meril kakovosti v storitve in socialne ustanove za oskrbo; • oblikovanje okvira za uvedbo novih vrst socialnih odzivov, kot so sodelovalna stanovanja in novi modeli podpore na domu, da bi zadovoljili različne potrebe starejših.

3.23	RE-C03-r07	M	<p>Odobritev akcijskih načrtov za prikrajšane skupnosti na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu</p>	<p>Odobritev akcijskih načrtov za prikrajšane skupnosti na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu za zadevna ozemlja.</p>					<p>Q4</p> <p>2021</p> <p>Odobritev akcijskih načrtov za prikrajšane skupnosti na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu. Akcijski načrti se osredotočajo na dve glavni področji: i) posegi v javni prostor in socialno infrastrukturo, kot so jasli in osnovne šole, zdravstvene ustanove in ustanove za kulturne prireditve, delavnice in/ali tečaji usposabljanja; ii) nematerialni ukrepi za spodbujanje socialne kohezije, kot so dejavno vključevanje skupnosti v njihovo zasnovano in izvajanje, spodbujanje podjetništva malih lokalnih podjetij, oblikovanje projektov za boj proti šolskemu neuspehu in osipu, ponudba poklicnega usposabljanja in spodbujanje športa.</p> <p>Vzpostavi se model upravljanja, ki temelji na načelih upravljanja na več ravneh in vključuje različne akterje od centralne vlade do lokalnih območij/sosestov. Poleg tega morajo imeti lokalne tehnične enote vodilno vlogo pri tem modelu, da se spodbudita lastništvo in bližina pri upravljanju in izvajanju pogodb.</p>
3.24	RE-C03-i06	M	<p>Podpis sporazumov med občinami v Lizboni/Portu in lokalnimi tehničnimi enotami, ki določajo obseg ukrepov, ki jih je treba podpreti.</p>	<p>Podpis sporazumov o načrtih v zvezi z 12 intervencijskimi področji</p>					<p>Q1</p> <p>2022</p> <p>Podpis sporazumov med metropolitanskimi območji Porta in Lizbone ter lokalnimi tehničnimi enotami, pristojnimi za vsako od 12 intervencijskih področij (tj. soseske), v katerih so opredeljeni obseg ukrepov, ki jih je treba podpreti, časovni okvir njihovega izvajanja, dodeljena proračunska podpora v višini 225 milijonov EUR in izbrani kazalniki uspešnosti. Ukrepi, ki jih je treba podpreti, spadajo v naslednje kategorije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje zdravja in kakovosti življenja skupnosti • Fizično posodabljanje javnega prostora ali krepitev socialne, zdravstvene, stanovanjske ali športne infrastrukture. • Gospodarska prenova socialno prikrajšanih območij • Podjetništvo malih in lokalnih podjetij • Dostop do zdravstva, razvoj zdravja skupnosti in boj proti odvisnostim • Programi aktivnega in zdravega staranja • Projekti za boj proti šolskemu neuspehu in osipu • Kvalifikacije odraslih in certificiranje znanj in spretnosti • Ugotavljanje potreb prebivalstva in razvoj pismenosti odraslih, portugalskega učenja jezikov in programov digitalne vključenosti; • Poklicno usposabljanje in politike

										<ul style="list-style-type: none"> • Dostop do kulture in ustvarjalnosti • Sodelovanje Skupnosti pri upravljanju programa • Krepitev vloge lokalnih akterjev v partnerskih mrežah • Rešitve za boj proti revščini in socialni izključenosti • Spodbujanje športa • Državljanstvo in dostop do pravic in državljanske udeležbe <p>Pristojnosti in naloge za prihodnje razpise za projekte vključujejo merila za upravičenost, ki zagotavljajo, da so izbrani projekti skladni s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahteve po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
3.25	RE-C03-i06	M	Objava poročila o spremljanju metropolitanskih območij Porta in Lizbone v zvezi z ukrepi, sprejetimi na vsakem od 12 intervencijskih področij.	Objava poročila o spremljanju metropolitanskih območij Porta in Lizbone				Q2	2024	Objava poročila o spremljanju, ki ga pripravita metropolitanski območji Porto in Lizbona, v katerem je opisan napredek pri izvajanju ukrepov, financiranih iz programa, na vsakem področju ukrepanja, vključno z izvrševanjem proračuna in uspešnostjo glede na izbrane kazalnike za vsak ukrep.
3.26	RE-C03-i06	T	Popolno izvajanje vsaj 90 % ukrepov		%	0	90	Q4	2025	Popolno izvajanje vsaj 90 % ukrepov, dogovorjenih v podpisanih sporazumih za 12 intervencijskih področij, za izvrševanje proračuna v višini najmanj 225 000 000 EUR.

D. COMPONENT 4: Kultura

Komponenta obravnava izzive, povezane s posledicami pandemije COVID-19, in probleme v zvezi s preteklostjo, ki so posledica kroničnega pomanjkanja sredstev za vzdrževanje, obnovo in posodobitev kulturnih objektov in opreme.

Glavni cilji komponente Kultura so obnova stavb in nacionalnih spomenikov; varstvo obrtniških tehnik in poklicev; posodobitev tehnološke infrastrukture in kulturnih objektov; digitalizacija umetniških del in kulturne dediščine; ter internacionalizacija, posodobitev in digitalni prehod knjigarn in knjižnih publikacij.

Komponenta prispeva k obravnavi priporočil za posamezne države, da se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za učinkovito zajezitev pandemije, ohranjanje gospodarstva in podporo njenemu okrevanju (priporočilo za posamezne države št. 1 2020); in podpira uporabo digitalnih tehnologij za povečanje konkurenčnosti podjetij (priporočilo za posamezne države št. 2 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

D.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Naložba RE-C04-i01: Kulturne mreže in digitalni prehod

Cilj ukrepa je nadgradnja tehnološke infrastrukture javnih kulturnih objektov, ki spodbuja njihov digitalni prehod. Natančneje, to vključuje prihodnje ohranjanje umetniških del in kulturne dediščine; izboljšanje kulturnih izkušenj; povečanje povpraševanja po kulturnih dejavnostih in doseganje novega občinstva, zlasti novih generacij. Odpornost sektorja naj bi se povečala s spodbujanjem novih poslovnih modelov, kot sta naročnina in pretočni prenos; ter podporo kulturnim območjem z močno tehnološko komponento, kot je produkcija 3D filmov.

Naložba je sestavljena iz naslednjih treh intervencij:

- posodobitev tehnološke infrastrukture kulturnih objektov
  - o nakup opreme IT, oblikovanje spletnih mobilnih knjižnic, informacijskih sistemov in integriranih katalogov 239 javnih knjižnic;
  - o namestitev brezžičnega omrežja v 50 muzejih, palačah in spomenikih;
  - o nakup digitalne opreme in opreme za video projekcijo za 155 spletnih gledališč in javnih centrov sodobne umetnosti;
  - o tehnološko posodobitev in vzdrževanje javnih laboratorijev;
  - o tehnološka posodobitev nacionalnega arhiva gibljivih podob (ANIM);
  - o vzpostavitev nacionalnega arhiva Sound.
- digitalizacija in virtualizacija zbirk generalnega direktorata za knjige, arhive in knjižnice (DGLAB), portugalske nacionalne knjižnice, javne knjižnice Évora, kinoteke, zbirk, ki jih upravlja Generalni direktorat za kulturno dediščino (DGPC) in regionalnih direktorats za kulturo:
  - o digitalizacija in virtualizacija zbirk javnih knjižnic (20 000 000 slik);
  - o digitalizacija in virtualizacija zbirk nacionalnih arhivov (19 500 000 dokumentov);
  - o digitalizacija 59 500 evidenc javnih muzejev;
  - o virtualni obiski muzejev; ter
  - o digitalizacija 1 000 filmov (kinoteka).

- Internacionalizacija, posodobitev in digitalni prehod knjig in avtorjev:
- podpora pri prevajanju knjig v tuje jezike.
- podpora za prevajanje in izdajo literarnih del, vključno z zvočnimi knjigami in elektronskimi knjigami;
- podpora modernizaciji in digitalnemu prehodu knjigarn za nakup opreme in tehnologije.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C04-i02: Kulturna dediščina

Cilj tega ukrepa je obnova kulturnih objektov, ki so opredeljeni kot kulturna dediščina. Eden glavnih ciljev je prilagoditev teh obratov novim okoljskim standardom. To vključuje ukrepe, kot je zmanjšanje porabe primarne energije v stavbah, skupaj z intervencijami v zgodovinskih zelenih parkih z edinstvenim rastlinstvom in živalstvom za spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in njihove blažitve z učinkovito ponovno uporabo vode za namakanje.

Naložba je sestavljena iz naslednjih treh intervencij:

- vzpostavitev zbirke informacij in dokumentacije o domači obrtni proizvodnji, identifikaciji in kartiranju surovin;
- Namestitev laboratorijev in poti za pobudo tehnološkega centra „Saber Fazer“ (zaščita obrtniških tehnik in poklicev), vključno s trženjem proizvodov;
- oblikovanje kataloga dejavnosti (pedagoških in informativnih dejavnosti o tradicionalnih tehnikah), ki se izvajajo v tehnološkem centru „Saber Fazer“;
- dokončanje del v muzejih, spomenikih, državnih palačah in nacionalnih gledališčih, vključno z obnovo in/ali prekvalifikacijo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

D.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
4.1	RE-C04-i01	M	Tehnološke specifikacije za omrežje kulturnih objektov	Poročilo o tehnoloških specifikacijah za omrežje kulturnih objektov				Q2	2022	Podrobna opredelitev tehnoloških specifikacij za omrežje kulturnih objektov
4.2	RE-C04-i01	T	Finančna podpora za digitalni prehod knjigarn		število	0	200	Q4	2025	Število knjigarn je prejelo finančno podporo za digitalni prehod knjigarn, ki subvencionirajo 60 % stroškov košarice tehnične opreme in storitev na knjigarno (npr. skener za knjige, omrežja Wifi in VPN, spletno mesto za knjigarno, integrirani računovodski sistem itd.)
4.3	RE-C04-i01	M	Digitalizacija in virtualizacija javnih zbirk	Digitalizacija in virtualizacija javnih zbirk				Q4	2025	Digitalizacija in virtualizacija zbirk: <ul style="list-style-type: none"> • Generalni direktorat za knjige, arhive in knjižnice; • Portugalska nacionalna knjižnica, • Javna knjižnica Évora, • Cinemateca in muzeji (pod vodstvom DGPC in regionalnih direktoratsv za kulturo) • Javne knjižnice (20 000 000 slik) • Nacionalni arhivi (19 500 000 dokumentov) • Javni muzeji (59 500 arhivov) • Virtualni obiski muzejev (65 muzejev) • Kinoteka (1000 filmov)

4.4	RE-C04-i01	M	Zagotavljanje posodobljene tehnološke infrastrukture za omrežje kulturnih objektov	Zagotavljanje posodobljene tehnološke infrastrukture za kulturne objekte				Q4	2024	Dobava računalniške opreme ter integriranih informacijskih in katalogskih sistemov za 239 javnih knjižnic; pokritost 50 muzejev, palač in spomenikov Wifi; nakup video in kinematografske projekcije za 155 spletnih gledališč in javnih centrov sodobne umetnosti.
4.5	RE-C04-i01	T	Finančna podpora za prevajanje in izdajanje literarnih del		število		5 200	Q4	2025	Število literarnih del, ki prejemajo finančno podporo za prevajanje literarnih del ter izdajo zvočnih knjig in e-knjig s financiranjem 60-70 % stroškov prevajanja in izdajanja publikacij.
4.6	RE-C04-i02	M	Vzpostavitev mreže „Saber Fazer“	Vzpostavitev zbirke informacij in dokumentacije o domači obrtni proizvodnji, identifikaciji in kartiranju surovin				Q4	2022	Vzpostavitev mreže „Saber Fazer“: vzpostavitev odložišča informacij in dokumentacije o domači obrtni proizvodnji; ter identifikacija in kartiranje surovin, ki se uporabljajo v obrtni proizvodnji.
4.7	RE-C04-i02	T	Podpisane pogodbe za sanacijo in ohranjanje stavb kulturne dediščine in nacionalnih gledališč	Podpis pogodb	število	0	49	Q3	2023	Število kulturnih objektov, za katere so podpisane pogodbe za sanacijo in ohranjanje muzejev, spomenikov, državnih palač in državnih gledališč.

4.8	RE-C04-i02	T	Dokončana dela za sanacijo in ohranjanje stavb kulturne dediščine in nacionalnih gledališč	Zaključek del	število	0	49	Q4	2025	Število kulturnih objektov, za katere so dokončana dela za rehabilitacijo in ohranjanje muzejev, spomenikov, državnih palač in državnih gledališč.
-----	------------	---	--	---------------	---------	---	----	----	------	--

E. COMPONENT 5: Naložbe in inovacije

Ta komponenta portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava izzive, povezane z razmeroma skromno ravno raziskav in inovacij, zlasti s spodbujanjem povezav med podjetji in znanostjo ter s posebnim poudarkom na inovacijah na področju zelenega prehoda, in izzive, povezane s kronično prenizko kapitalizacijo portugalskega poslovnega sektorja, ki se je zaradi pandemije COVID-19 še poslabšala.

Cilj komponente je povečati konkurenčnost in odpornost portugalskega gospodarstva z ukrepi za krepitev raziskav s spodbujanjem prenosa rezultatov v poslovni sektor, s čimer se spodbujajo inovacije in naložbe. Cilj dela komponente, povezanega z raziskavami in inovacijami, je izboljšati sodelovanje med akademskim svetom in podjetji, okrepiti znanstveni in tehnološki potencial Portugalske ter podpreti izvajanje ambicioznih in celovitih načrtov za raziskave in inovacije, ki obravnavajo glavne socialno-ekonomske in okoljske izzive. To naj bi se doseglo s povečanimi in učinkovitejšimi naložbami v raziskave in razvoj ter inovacije, ciljno usmerjeno podporo za boljše pretvarjanje rezultatov raziskav v naložbe, diverzifikacijo in specializacijo proizvodne strukture, izkoriščanjem dejanskega potenciala za konkurenčno potrditev uveljavljenih industrijskih sektorjev in nastajajočih območij ter prispevanjem k dvojnemu prehodu. Ta komponenta je namenjena zlasti povečanju izvoza blaga in storitev z visoko dodano vrednostjo, povečanju naložb v raziskave in razvoj (z novimi visoko usposobljenimi delovnimi mesti in povečanjem izdatkov podjetij za raziskave in razvoj) ter prispevanju k zmanjšanju emisij CO₂.

V skladu s potrebo po podpiranju solventnosti proizvodnega sistema in obravnavanju nedelovanja trga pri dostopu do financiranja ta komponenta vključuje reformo in naložbe, ki prispevajo k izboljšanju portugalskega trga financiranja podjetij z ustanovitvijo in povečanjem kapitala Nacionalne spodbujevalne banke, Banco Português de Fomento in razvoja novih finančnih instrumentov. Element uvaja tudi reforme kapitalskega trga za dolgoročno okrepitev kapitalskih trgov na Portugalskem z revizijo obstoječega pravnega okvira in sprejetjem novih zakonov, s posebnim poudarkom na investicijskih družbah za vrednostne papirje za razvoj gospodarstva (SIMFE), kolektivnih naložbenih podjetjih in reviziji zakonika o vrednostnih papirjih.

Ta komponenta podpira obravnavanje priporočila za posamezne države o naložbah v podnebni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020), priporočila za posamezno državo o osredotočenju ekonomske politike v zvezi z naložbami v inovacije (priporočilo za posamezno državo št. 3 2019) in priporočila za posamezno državo št. 3 2020 (naložbe v zeleni in digitalni prehod). Komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države o izvajanju začasnih ukrepov, namenjenih zagotavljanju dostopa do likvidnosti za podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, ter spodbujanju zasebnih naložb za spodbujanje okrevanja gospodarstva (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

E.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r09: Spodbujanje raziskav, inovacij in razvoja ter inovativne naložbe v podjetja

Cilj reforme je spodbuditi naložbe v raziskave in razvoj, zlasti z zagotavljanjem ugodnih okvirnih pogojev za učinkovitejše in uspešnejše javne in zasebne naložbe v raziskave in razvoj. Reforma je del posodobitve strategije za tehnološke in podjetniške inovacije za obdobje 2018–2030. Namen te posodobitve je olajšati financiranje in operacionalizacijo javno-zasebnih partnerstev v podporo ambicioznim programom raziskav in inovacij. Cilj reforme je poenostaviti dostop do instrumentov financiranja za dejavnosti raziskav in razvoja ter prispevati k večji predvidljivosti in stabilnosti financiranja z vzpostavitvijo večletnega programskega okvira za javne naložbe v raziskave in razvoj s podporo neodvisnega sistema spremljanja naložb v raziskave in razvoj. Naložbi, ki ju je treba izvesti v zvezi s to reformo, so RE-C05-i01.01 in RE-C05-i01.02.

Reforma se izvede do 31. decembra 2021.

Reforma RE-r11: Razširitev in utrditev mreže vmesnih institucij.

Cilj reforme je izboljšati povezave med akademskim svetom in podjetji, da bi okrepili pretok znanja in prenos tehnologije.

Reforma obsega revizijo in standardizacijo zakonodajnega in regulativnega okvira sistema tehnoloških vmesnikov, zlasti tehnoloških centrov in centrov INTERFACE, ustanovljenih v okviru programa INTERFACE. Tehnološki centri in centri INTERFACE povezujejo raziskovalne organizacije (vključno z visokošolskimi ustanovami) in podjetja, da bi podprli prenos znanja in tehnologije. Reforma določa postopek za ustanovitev teh subjektov ter njihov model upravljanja in financiranja.

Delovna skupina za omogočanje tehnološke infrastrukture, ki jo je ustanovila vlada, je zadolžena za pripravo zakonodajnega predloga.

Naložbi, ki ju je treba izvesti v zvezi s to reformo, so RE-C05-i01.01 in RE-C05-i01.02.

Reforma se izvede do 31. decembra 2021.

Reforma RE-r12: Agenda za raziskave in inovacije na področju trajnostnega kmetijstva, prehrane in živilskopredelovalne industrije.

Cilj reforme je okrepiti kmetijski sektor na Portugalskem ter zagotoviti prehransko in hranilno varnost, prispevati k zdravju in dobremu počutju, izboljšati upravljanje podeželskih območij, pospeševati ohranjanje biotske raznovrstnosti, obravnavati učinke podnebnih sprememb s potrebnimi prilagoditvami in prispevki za ublažitev njihovih učinkov ter spodbujanje drugih gospodarskih dejavnosti, kot so med drugim kmetijske storitve ter celo gostinske storitve in turizem.

Reforma podpira izvajanje inovacijskega programa za kmetijstvo do leta 2030. Vključuje zagotavljanje potrebnih sredstev za posodobitev in pripravo obstoječe infrastrukture ter spodbujanje funkcionalnih zavezništev vzdolž agroživilske verige, podjetij in raziskav, da bi spodbudili razvoj in povezovanje raziskav in inovacij, usmerjenih v potrebe kmetijskega sektorja z namenom zelenega in digitalnega prehoda.

Reforma naj bi bila končana do 31. decembra 2020.

Naložba RE-C05-i01.01: Mobilizacija programov/zvez za poslovne inovacije.

Cilj te naložbe je mobilizirati in okrepiti portugalske znanstvene in tehnološke zmogljivosti z uvedbo ambicioznih načrtov za raziskave in inovacije, ki temeljijo na konzorcijih med podjetji in univerzami.

Naložba zajema predvsem nepovratna sredstva za izvajanje programov za spodbujanje programov/zvez za poslovne inovacije z dvema dopolnjujočima se instrumentoma: i)

inovacijski pakti, ki spodbujajo sodelovanje in vodijo k razvoju inovacijskih projektov, ter ii) spodbujanje projektov za raziskave in razvoj ter njihovo preoblikovanje v novo blago in storitve z naložbami. Agende za mobilnost se izberejo z odprtimi konkurenčnimi razpisi za strateške načrte, ki jih predlagajo konzorciji med podjetji in univerzami. Ta naložba temelji na strateškem okviru, ki se bo izvajal v okviru RE-r09, ter krepi vlogo vmesnih institucij in utrditev te mreže.

Da se zagotovi skladnost ukrepa s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost kar zadeva prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo¹⁰; ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti¹¹; iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnici¹² in napravami za mehansko-biološko obdelavo¹³; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C05-i01.02: Zeleni programi/zveze za poslovne inovacije

Cilj te naložbe je izvajanje istih instrumentov kot pri RE-C05-i01.01., vendar je specializiran za omejen niz zelenih agend prek konzorcijev podjetij in akademskih krogov za podporo inovacijam (s poudarkom na zelenem prehodu, področje 022 priloge k uredbi o mehanizmu za okrevanje in odpornost).

Da se zagotovi skladnost ukrepa s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost kar zadeva prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: (i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo¹⁴; (ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami

---

¹⁰ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

¹¹ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹² Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

¹³ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

¹⁴ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

(ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti¹⁵; iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami¹⁶ in napravami za mehansko-biološko obdelavo¹⁷; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C05-i02: Interface mission – prenova znanstveno-tehnološke podporne mreže in smernice za proizvodno strukturo

Cilj naložbe je okrepiti in okrepiti nacionalni znanstveni in tehnološki sistem ter izboljšati povezave med poslovnim akademskim svetom, da se zagotovita učinkovit prenos tehnologije in prenos rezultatov raziskav v inovacije. Naložba obsega konsolidacijo novega modela financiranja centrov tehnološkega vmesnika in sodelovalnih laboratorijev COLAB, ki niso namenjeni profitnim združenjem ali podjetjem, katerih cilj je neposredno ali posredno ustvarjanje kvalificiranih delovnih mest z izvajanjem programov za raziskave in inovacije), ki temelji na strukturi 1/3 temeljnega financiranja, 1/3 konkurenčnega financiranja in 1/3 tržnega financiranja, tako da se zagotovi 1/3 temeljnega financiranja za *Interface Mission*. Naložba zajema 500 podjetij, ki koristijo to shemo, in storitve, ki jih zagotavljajo subjekti INTERFACE. Pričakuje se, da bo skupni ukrep reforme RE-r11 in naložbe RE-C05-i02 dosegel zgoraj navedene cilje.

Da se zagotovi skladnost ukrepa s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost kar zadeva prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: (i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo¹⁸; (ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti¹⁹; iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami²⁰ in

---

¹⁵ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

¹⁶ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

¹⁷ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

¹⁸ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

¹⁹ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

napravami za mehansko-biološko obdelavo²¹; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C05-i03: Raziskave in inovacije za trajnostno kmetijstvo, hrano in živilsko industrijo [inovacijska agenda za kmetijstvo 20 30].

Cilj teh naložb je spodbuditi raziskave in inovacije, da bi dosegli bolj trajnostno kmetijstvo.

Naložba vključuje nepovratna sredstva za javne in zasebne subjekte v podporo inovacijskemu programu za kmetijstvo za leto 2030. Agenda je strukturirana v 15 vodilnih pobudah, ki podpirajo projekte na področju raziskav in razvoja ter inovacij. Ti raziskovalni in inovacijski projekti ustrezajo potrebam, opredeljenim v portugalskem strateškem načrtu za skupno kmetijsko politiko. Različne pobude vključujejo ukrepe na področju krožnega biogospodarstva in preciznega kmetovanja. Pri izbiri projektov se upoštevajo različni proizvodni sistemi in sektorji. Pričakuje se, da bo podprtih 100 raziskovalnih in inovacijskih projektov. Poleg tega naložba vključuje obnovo in nadgradnjo znanstvenih objektov in opreme 24 poskusnih kmetij in laboratorijev (inovacijska vozlišča).

Da se zagotovi skladnost ukrepa s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost kar zadeva prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo²²; ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti²³; iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami²⁴ in

---

²⁰ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

²¹ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

²² Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

²³ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁴ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

napravami za mehansko-biološko obdelavo²⁵; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C05-i04-RAA: Dokapitalizacija poslovnega sistema Azorov

Cilj ukrepa je obravnavati strukturni problem podkapitalizacije podjetij v avtonomni regiji Azori.

Ta naložba vključuje ustanovitev namenske družbe, ki nato vloži 125 000 000 EUR v uspešna podjetja Azorea, predvsem v obliki lastniškega kapitala. Naložba dopolnjuje nacionalne naložbe, namenjene kapitalizaciji podjetij, z regionalnimi sredstvi in namenskimi instrumenti, ki ustrezajo posebnostim poslovne strukture avtonomne regije. Poleg tega ta naložba temelji na zagotavljanju kapitala s konvertibilno sestavino v nepovratne podpore. Pretvorba v nepovratna sredstva je odvisna od zasnove instrumentov dokapitalizacije s strani *Banco Português de Fomento*, uspešnosti upravičenih podjetij in povezanih shem državne pomoči.

Vsi projekti se izvajajo popolnoma v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Poleg tega se je Portugalska zavezala, da bo v dokumentu o naložbeni politiki v zvezi z instrumentom v višini 125 000 000 EUR, ki ga *Banco Português de Fomento* sprejme kot upravni organ namenske družbe, podrobno opredelila merila za izbor/upravičenost podprtih podjetij, pri čemer bo zagotovila spoštovanje podnebnih in okoljskih zahtev instrumenta za okrevanje in odpornost, vključno s skladnostjo s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih sredstev/dejavnosti in/ali podjetij, ter opredelila naložbene cilje in ciljne donose. Za skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih podjetij naložbena politika zahteva:

- uporabo preverjanja trajnosti,
- seznam izvzetij, ki vsebuje naslednje elemente:
  - dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo²⁶;
  - dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti²⁷;
  - dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami²⁸ in obrati za mehansko-biološko obdelavo²⁹;

²⁵ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

²⁶ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

²⁷ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

²⁸ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v

- dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odlaganje odpadkov povzroči dolgoročno škodo okolju, kot so jedrski odpadki; ter
- raziskave, razvoj in inovacije, namenjene zgoraj navedenim sredstvom in dejavnostim.
- obvezne preglede pravne skladnosti prek Banco Português de Fomento in/ali njenih izbranih finančnih posrednikov za transakcije, ki so izvzete iz preverjanja trajnosti, in
- upravičence do podpore za lastniški kapital, ki vsaj 50 % svojih prihodkov ustvarijo iz dejavnosti, navedenih na seznamu za izključitev, za sprejetje in objavo načrtov prehoda na zeleno gospodarstvo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C05-i05-RAA: Oživitev kmetijstva v gospodarstvu na Azorih

Cilj naložbe je spodbuditi kmetijstvo na Azorih z močnim poudarkom na trajnosti in spodbujanju lokalne proizvodnje. Kmetijstvo na Azorih ima velik gospodarski, socialni in teritorialni pomen za regionalno kohezijo ob upoštevanju razdrobljenosti regionalnega ozemlja, za katerega so značilni otoki s posebnimi značilnostmi. Cilj teh naložb je i) prispevati k odpornosti in trajnostni rasti regionalnega proizvodnega potenciala, ii) ublažiti gospodarske in socialne posledice krize za kmetijski in agroživilski sektor na Azorih ter iii) prispevati k dvojnemu podnebnemu in digitalnemu prehodu v kmetijskem in agroživilskem sektorju na Azorih.

Naložba vključuje i) podporo naložbenim projektom na področju inovacij proizvodov in proizvodnih procesov za regionalna kmetijska podjetja, ii) javne naložbe v inovacije in dvojni prehod (vključno s programom za izboljšanje spretnosti kmetov za dvojni prehod in trajnostno potrošnjo, vključno s certificiranjem) in iii) javne naložbe v prestrukturiranje, vključno z naložbami v inovacije proizvodnih procesov in zeleni prehod regionalne mreže za zakol ter potrjevanje kakovosti mleka.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

29

---

okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladičenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

E.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodišnja raven	Ciljna raven	Q	Leto	
5.1	RE-C05-r09	M	Posodobitev smernic za strategijo za tehnološke in poslovne inovacije za Portugalsko do leta 2030	Objava posodobljenih smernic za strategijo za tehnološke in poslovne inovacije za Portugalsko do leta 2030				Q4	2021	Posodobitev sklepa Sveta ministrov o odobritvi smernic za strategijo za tehnološke in poslovne inovacije za Portugalsko za obdobje 2018–2030 ob upoštevanju nedavno sprejete strategije Portugalske za leto 2030 in novih izzivov za oživitev gospodarstva.
5.2	RE-C05-r11	T	Razširitev mreže priznanih sodelovalnih laboratorijev		število	26	35	Q1	2021	Priznavanje in podeljevanje kvalifikacij za nove sodelovalne laboratorije - razširitev mreže sodelovalnih laboratorijev s priznavanjem in podeljevanjem naziva novim subjektom na podlagi postopka prijave in ocenjevanja, ki ga je izvedla neodvisna ocenjevalna komisija strokovnjakov s priznanimi mednarodnimi dosežki, ki jih imenuje upravni odbor FCT, I.P (Fundacija za znanost in tehnologijo)
5.3	RE-C05-r11	M	Začetek veljavnosti nove pravne ureditve za tehnološke in inovacijske centre	Začetek veljavnosti nove pravne ureditve za tehnološke in inovacijske centre				Q4	2021	Zakonodaja pregleda in standardizira zakonodajni in regulativni okvir subjektov, ki so del znanstvenega in tehnološkega sistema, pri čemer opredeli model financiranja in ocenjevanja.
5.4	RE-C05-r12	M	Odobritev inovacijskega programa za kmetijstvo	Odobritev inovacijskega programa za kmetijstvo				Q4	2020	Objava sklepa Sveta ministrov o odobritvi inovacijskega programa za kmetijstvo. Sklep Sveta ministrov objavljen 15. oktobra 2020

5.5	RE-C05-i01.01	T	Sklepanje pogodb za razvoj novega blaga in storitev na ustreznih strateških področjih (inovacijske agende).		število	0	6	Q4	2022	<p>Sklenitev šestih pogodb (inovacijski pakti ali mobilizacija projektov) s konzorciji, ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opredelitev sestavnih subjektov konzorcija; • poslovni načrt/naložba; • znesek financiranja; • cilje, h katerim je upravičenec zavezan; • oblika spremljanja. <p>Pogodbe podpirajo skupno najmanj 60 projektov. Pristojnosti in naloge vključujejo merila za upravičenost, ki zagotavljajo, da so izbrani projekti skladni s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahteve po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
5.6	RE-C05-i01.01	T	Zaključek izvajanja 6 pogodb (inovacijski pakti ali mobilizacija projektov)		število	0	6	Q4	2025	<p>Dokončanje izdelkov, postopkov ali storitev na ustreznih strateških področjih, ki izhajajo iz izvajanja šestih pogodb (inovacijski pakti ali mobilizacija projektov), sklenjenih s konzorciji.</p>
5.7	RE-C05-i01.02	T	Sklepanje pogodb za razvoj novega blaga in storitev na strateških področjih, pomembnih za nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam.		število	0	4	Q4	2022	<p>Sklenitev štirih pogodb (inovacijski pakti ali mobilizacija projektov) s konzorciji, ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opredelitev sestavnih subjektov konzorcija; • poslovni načrt/naložba; • znesek financiranja; • cilje, h katerim je upravičenec zavezan; • oblika spremljanja. <p>Pogodbe podpirajo skupno najmanj 40 projektov in odražajo usklajenost s področjem ukrepanja 022 (Raziskave in inovacijski procesi, prenos tehnologije in sodelovanje med podjetji s poudarkom na nizkoogljičnem gospodarstvu ter odpornosti in prilagajanju podnebnim spremembam). Pristojnosti in naloge vključujejo merila za upravičenost, ki zagotavljajo, da so izbrani projekti</p>

										skladni s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahteve po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.
5.8	RE-C05-i01.02	T	Dokončani proizvodi, procesi ali storitve, pomembni za nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam		število	0	4	Q4	2025	Dokončanje izdelkov, postopkov ali storitev, ki izhajajo iz izvajanja štirih pogodb (inovacijski pakti ali mobilizacija projektov), sklenjenih s konzorciji, kar odraža uskladitev s področjem ukrepanja 022 (Raziskave in inovacijski procesi, prenos tehnologije in sodelovanje med podjetji s poudarkom na nizkoogljičnem gospodarstvu ter odpornosti in prilagajanju podnebnim spremembam).
5.9	RE-C05-i02	T	Sklenjene pogodbe s subjekti INTERFACE, vključno s sodelovalnimi laboratoriji (CoLAB)		število	0	20	Q4	2022	Izbor subjektov, ki bodo prejeli podporo, na podlagi javnega razpisa. Ta razpis je omejen na predlagatelje, ki so priznani kot subjekti INTERFACE ali kot sodelovalni laboratoriji. Pogodbe odražajo usklajenost s področji ukrepanja 021 (Tehnološki prenos in sodelovanje med podjetji, raziskovalnimi središči in izobraževalnim sektorjem) in 022 (procesi iskanja in inovacij, prenos tehnologije in sodelovanje med podjetji, s poudarkom na nizkoogljičnem gospodarstvu ter odpornosti in prilagajanju podnebnim spremembam). Pristojnosti in naloge vključujejo merila za upravičenost, ki zagotavljajo, da so izbrani projekti skladni s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahteve po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

5.10	RE-C05-i02	T	Podjetja, ki imajo koristi od storitev, ki jih zagotavljajo subjekti INTERFACE, vključno s sodelovalnimi laboratoriji – Colabs		število	0	500	Q4	2025	Poročila o izvajanju, ki jih vsako leto predložijo subjekti INTERFACE, omogočajo merjenje količinskega napredka glede na specifične cilje, sprejete ob dodelitvi osnovnega financiranja, zlasti števila podjetij, ki imajo koristi od zagotovljenih storitev.
5.11	RE-C05-i03	M	Razpisni postopek za raziskovalne in inovacijske projekte	Objava obvestila o začetku razpisnega postopka za raziskovalne in inovacijske projekte				Q3	2021	Začetek javnega razpisa za raziskovalne in inovacijske programe/projekte, ki se financirajo v okviru pobud inovacijskega programa za kmetijstvo do leta 2030. Pristojnosti in naloge vključujejo merila za upravičenost, ki zagotavljajo, da so izbrani projekti skladni s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahteve po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo. Z izbirnimi merili se zagotovi, da so projekti osredotočeni na: - nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam, in sicer z zmanjšanjem emisij, povečanjem sekvestracije ogljika ali krepitvijo odpornosti na podnebne spremembe in prilagajanjem nanje, ki odraža zahteve iz področja ukrepanja 022, kot je navedeno v Prilogi VI k uredbi o mehanizmu za okrevanje in odpornost. - projekti na področju raziskav in razvoja na področju digitalizacije, kot so enotni kmetijski portal, digitalni prehod ter projekti raziskav in inovacij, povezani z vrednostnimi verigami, ki odražajo zahteve področja ukrepanja 009.
5.12	RE-C05-i03	T	Zaključek inovacijskih in raziskovalnih projektov s poudarkom na zelenih vidikih inovacijske agende za kmetijstvo do leta 2030		število	0	100	Q3	2025	Skupno 100 projektov na področju raziskav in inovacij, ki so bili financirani in zaključeni. Podpora raziskovalnim in inovacijskim projektom in programom, ki prispevajo k vsaj eni od 15 pobud iz inovacijskega programa in se osredotočajo na nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam.

5.13	RE-C05-i03	T	Zaključek inovacijskih in raziskovalnih projektov s poudarkom na digitalnih vidikih inovacijske agende za kmetijstvo do leta 2030		število	0	5	Q3	2025	Skupno 5 projektov za strukturiranje financiranih in zaključenih inovacij. Podpora inovacijskim projektom, ki prispevajo k vsaj eni od 15 pobud inovacijskega programa in se osredotočajo na digitalizacijo.
5.14	RE-C05-i03	T	Obnova/nadgradnja središč za inovacije v kmetijstvu		število	0	24	Q4	2025	Vzpostavitev nacionalne inovacijske mreže za kmetijstvo, prehrano in razvoj podeželja z nadgradnjo 24 inovacijskih središč. Te naložbe zajemajo predvsem obnovo infrastrukture in nakup laboratorijske znanstvene opreme.
5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Sprejetje uredbe o instrumentu dokapitalizacije podjetij na Azorih	Sprejetje uredbe s strani regionalne vlade Azorov o uvedbi ukrepa kapitalizacije in o pooblastitvi <i>Banco Portugues de Fomento</i> za sprejetje naložbene politike				Q3	2021	Regionalna vlada Azorov sprejme uredbo, ki določa ukrep kapitalizacije in pooblašča <i>Banco Portugues de Fomento</i> , da sprejme naložbeno politiko, ki med drugim določa merila za upravičenost in izbiro upravičenih podjetij za vsako vrsto finančnih instrumentov. Uredba zahteva, da naložbena politika vsebuje merila za izbor/upravičenost za skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih podjetij, ki zahtevajo: – uporabo preverjanja trajnosti, – seznam izvzetij, ki vsebuje naslednje elemente: Naložbe v zvezi s fosilnimi gorivi (vključno z nadaljnjo uporabo), razen za toploto/energijo na osnovi zemeljskega plina, ki izpolnjuje pogoje iz Priloge III k smernicam, da se ne škoduje bistveno. - Dejavnosti v okviru ETS s predvidenimi emisijami ekvivalenta CO ₂ , ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, določenih za brezplačno dodelitev. - Naložbe v objekte za odlaganje odpadkov na odlagališčih, obrate za mehansko-biološko obdelavo (MBT) in sežigalnice za obdelavo odpadkov. Seznam izvzetij se ne uporablja za obrate, namenjene izključno obdelavi nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati; obstoječim napravam, kjer je naložba namenjena povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih

										<p>plinov za skladiščenje ali uporabo ali predelavi materialov iz pepela iz sežigalnic, pod pogojem, da take naložbe ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe obrata.</p> <p>- Dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odlaganje odpadkov povzroči dolgoročno škodo okolju (npr. jedrski odpadki).</p> <p>- raziskave, razvoj in inovacije, namenjene zgoraj navedenim sredstvom in dejavnostim.</p> <p>– obvezne preglede pravne skladnosti prek Banco Português de Fomento (BPF) in/ali njenih izbranih finančnih posrednikov za transakcije, ki so izvzete iz preverjanja trajnosti, in</p> <p>– upravičence do podpore za lastniški kapital, ki vsaj 50 % svojih prihodkov ustvarijo iz dejavnosti, navedenih na seznamu za izključitev, za sprejetje in objavo načrtov prehoda na zeleno gospodarstvo.</p>
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Sprejetje naložbene politike za instrument dokapitalizacije podjetij na Azorih	BPF sprejme naložbeno politiko, ki zajema vse finančne instrumente, predvidene v ukrepu.				Q3	2021	BPF sprejme naložbeno politiko, ki zajema vse finančne instrumente, predvidene v ukrepu. Naložbeno politiko oblikuje in sprejme BPF kot upravni organ nosilca, ki ima deleže, izhajajoče iz finančnih instrumentov, ki se izvajajo za podporo podjetjem, izbranim za upravičence. Naložbena politika odraža merila za izbiro/upravičenost in veljavne zaveze/cilje iz uredbe o instrumentu dokapitalizacije podjetij na Azorih.
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Zagotovitev skupno 125 000 000 EUR nefinančnim družbam v regiji v obliki podpore za lastniški kapital in navidezni lastniški kapital v skladu z naložbeno politiko instrumenta. Okvirno se ocenjuje, da bo dokončanje načrta podpiralo vsaj 300 podjetij.		v EUR	0	125 000 000	Q4	2025	Zagotovitev skupno 125 000 000 EUR nefinančnim družbam v regiji v obliki podpore za lastniški kapital in navidezni lastniški kapital v skladu z naložbeno politiko instrumenta, ki je bila sprejeta za instrument dokapitalizacije podjetij na Azorih. <i>Banco Portugues de Fomento</i> je odgovorna za poročanje o izvedenih poslih. V tem poročilu se poleg finančnih gibanj objavi tudi seznam upravičenih podjetij, njihovih TIN in CAE, datum naročila, dodeljena sredstva in vrsta vključenega finančnega subjekta.

5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Objava programa Azori za inovacije in digitalizacijo na področju kmetijstva	Objava programa Azori za inovacije in digitalizacijo na področju kmetijstva				Q2	2022	Objava inovacijskega programa in programa digitalizacije za kmetijstvo na Azorih, vključno z načrtom za razvoj mreže za spremljanje in obvestil o kmetijstvu na otokih ter načrtom za prehod na digitalno resničnost in precizno kmetovanje.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Nove (ki bodo nadomestile zastarele strukture) ali prekvalificirane strukture, odgovorne za zakol živali ter potrjevanje kakovosti mleka in varnosti hrane		število	0	3	Q2	2024	Dokončanje del v zvezi z novimi (za nadomestitev zastarelih struktur) ali prekvalificiranimi strukturami, odgovornimi za zakol živali, certificiranjem kakovosti mleka in varnosti hrane, da bi se odzvali na razvoj in naraščajočih zahtev trgov, z vključevanjem naložb v inovacije proizvodnih in organizacijskih procesov, v zeleni prehod, digitalni prehod in dobro počutje živali.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Projekti, podprti v okviru shem podpore za prestrukturiranje podjetij v sektorju predelave in trženja		število	0	9	Q4	2025	Projekti, odobreni in podpisani v okviru shem podpore za inovacije na področju proizvodov in proizvodnih in organizacijskih postopkov, prehoda na zeleno gospodarstvo in digitalnega prehoda, katerih cilj je prestrukturiranje podjetij v sektorju predelave in trženja kmetijskih proizvodov.
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Projekti, ki se podpirajo v okviru shem podpore za prestrukturiranje kmetij		število	0	200	Q4	2025	Projekti, odobreni in oddani v okviru shem podpore za inovacije na področju proizvodov in procesov proizvodnje in organizacije, prehoda na zeleno gospodarstvo in digitalnega prehoda, katerih cilj je prestrukturiranje kmetij.
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Kmetije, ki prejemajo posebno tehnično podporo v okviru programa za krepitev vloge kmetov		število	0	2 000	Q4	2025	Kmetijska gospodarstva, ki prejemajo specializirano tehnično podporo v okviru ukrepov, ki se izvajajo v okviru programa za krepitev vloge kmetov.

E.3 Opis reform in naložb za pridobitev posojila

Reforma RE-r10: Ustanovitev in razvoj banke Banco Português de Fomento.

Cilj ukrepa je olajšati dostop portugalskih podjetij do financiranja z zmanjšanjem zapletenosti javno podprtih produktov financiranja podjetij in omogočanjem projektov nacionalnega strateškega interesa. V ta namen je bila 7. septembra 2020 ustanovljena *Banco Português de Fomento*, novembra 2020 pa je začela delovati kot nacionalna promocijska banka v državni lasti. Poleg svojega temeljnega in trajnega poslanstva je banka ključni subjekt v procesu ponovnega zagona gospodarske dejavnosti po pandemiji COVID-19, zlasti zato, ker portugalskim podjetjem omogoča, da izkoristijo nacionalne in evropske strateške ukrepe za okrevanje.

Reforma obsega pravno ustanovitev banke *Banco Português de Fomento*.

Izvajanje reforme je bilo končano do 31. decembra 2020.

Reforma RE-r13: Razvoj kapitalskih trgov in spodbujanje kapitalizacije nefinančnih družb

Cilj ukrepa je okrepiti portugalski kapitalski trg in spodbuditi kapitalizacijo podjetij, s posebnim poudarkom na investicijskih družbah za vrednostne papirje za razvoj gospodarstva (SIMFE), kolektivnih naložbenih podjetjih in spremembi zakonika vrednostnih papirjev.

Ta reforma obsega revizijo obstoječega pravnega okvira in sprejetje novih zakonov, ki so del vladnega pristopa, da se ustvari ugodnejše poslovno okolje in zagotovijo dejanske spodbude za naložbe, kapitalizacijo podjetij in sektorsko konsolidacijo. Izvajanje te reforme je sestavljeno iz naslednjih ukrepov:

- razvoj kapitalskih trgov;
- spodbujanje investicijskih družb za vrednostne papirje za razvoj gospodarstva (SIMFE);
- poenostavitev predpisov in upravnih postopkov;
- pregled pravnega okvira za kolektivne naložbene podjeme; ter
- spodbude za kapitalizacijo (odbitek za zadržane in reinvestirane dobičke).

Reforma se izvede do 31. decembra 2023.

Naložba RE-C05-i06: Kapitalizacija podjetij in finančna odpornost/Banco Português de Fomento

Cilj ukrepa je obravnavati strukturno težavo podkapitalizacije podjetij. Naložba banki *Banco Português de Fomento*, katere cilj je postati izvajalski partner sklada InvestEU, zagotovi kapitalski blažilnik v višini 250 000 000 EUR. Poleg tega se ustanovi subjekt s posebnim namenom, ki nato vloži 1 300 000 000 EUR v uspešna portugalska podjetja v obliki lastniškega kapitala in navideznega lastniškega kapitala.

Portugalska se je zavezala, da bo v dokumentu o naložbeni politiki v zvezi z instrumentom v višini 1 300 000 000 EUR, ki ga *Banco Português de Fomento* sprejme kot upravni organ namenske družbe, podrobno opredelila merila za izbor/upravičenost podprtih podjetij, pri čemer bo zagotovila spoštovanje podnebnih in okoljskih zahtev instrumenta za okrevanje in odpornost, vključno s skladnostjo s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih sredstev/dejavnosti in/ali podjetij, ter opredelila naložbene cilje in ciljne donose. Za skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih podjetij naložbena politika zahteva:

- uporabo preverjanja trajnosti,
- seznam izvzetij, ki vsebuje naslednje elemente:
  - dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo³⁰;
  - dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti³¹;
  - dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami³² in obrati za mehansko-biološko obdelavo³³;
  - dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odlaganje odpadkov povzroči dolgoročno škodo okolju, kot so jedrski odpadki; ter
  - raziskave, razvoj in inovacije, namenjene zgoraj navedenim sredstvom in dejavnostim.
- obvezne preglede pravne skladnosti prek *Banco Português de Fomento* in/ali njenih izbranih finančnih posrednikov za transakcije, ki so izvzete iz preverjanja trajnosti, in ter
- upravičence do podpore za lastniški kapital, ki vsaj 50 % svojih prihodkov ustvarijo iz dejavnosti, navedenih na seznamu za izključitev, za sprejetje in objavo načrtov prehoda na zeleno gospodarstvo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

---

³⁰ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

³¹ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

³² Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

³³ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

E.4 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje posojila

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
5.23	RE-C05-r10	M	Začetek veljavnosti uredbe o določitvi dejavnosti in statutov <i>Banco Português de Fomento</i> (BPF)	Začetek veljavnosti uredbe-zakona št. 63/2020 o določitvi dejavnosti in statutov BPF				Q4	2020	Objava s strani vlade Portugalske republike in začetek veljavnosti uredbe-zakona št. 63/2020, ki ureja dejavnost in delovanje BPF ter potrjuje njen statut.
5.24	RE-C05-r13	M	Začetek veljavnosti revizije pravnega okvira za kolektivne naložbene podjeme	Začetek veljavnosti revizije pravnega okvira za kolektivne naložbene podjeme				Q3	2022	Začetek veljavnosti zakona po sprejetju zakona s strani skupščine republike. Pregleda pravni okvir za kolektivne naložbene podjeme z namenom regulativne in upravne poenostavitve.
5.25	RE-C05-r13	M	Začetek veljavnosti revizije zakona o vrednostnih papirjih	Začetek veljavnosti revizije zakona o vrednostnih papirjih				Q3	2022	Začetek veljavnosti zakona po sprejetju zakona s strani skupščine republike. Cilj revizije zakonika o vrednostnih papirjih je regulativna in upravna poenostavitve, da se nacionalni okvir uskladi s pravom Unije v zvezi s ciljem povečanja konkurenčnosti portugalskega kapitalskega trga.
5.26	RE-C05-r13	M	Razvoj kapitalskih trgov – začetek veljavnosti zakonodaje	Začetek veljavnosti zakonodaje za razvoj kapitalskega trga				Q4	2023	Po prispevkih udeležencev na trgu je začela veljati zakonodaja za razvoj kapitalskega trga. Ob ohranjanju svobode dela projektne skupine za krepitev kapitalskega trga (ki sta jo ustanovila ministrstvo za gospodarstvo in digitalni prehod ter državni sekretar za finance) je predvideno, da se bo zakonodaja osredotočila na ustvarjanje spodbud za, med drugim, i) dostop do lastniškega kapitala prek kapitalskega trga, ii) vzpostavitev okolja, ki spodbuja rast podjetij, iii) financiranje dolga na trgu, iv) udeležbo vlagateljev.

5.27	RE-C05-i06	M	Začetek veljavnosti zakonske uredbe, ki ureja ukrep kapitalizacije BPF	Začetek veljavnosti zakonske uredbe, ki ureja ukrep kapitalizacije BPF				Q3	2021	Začetek veljavnosti zakonske uredbe, ki ureja ukrep kapitalizacije in določa potrebo po oblikovanju naložbene politike, ki med drugim opredeljuje merila za upravičenost in izbor upravičenih podjetij
5.28	RE-C05-i06	M	Razvoj naložbene politike (kapitalizacija) in sprejetje s strani upravljavca vozila	Naložbena politika (kapitalizacija), ki jo je razvila BPF in sprejela nosilec, ustanovljen za upravljanje deležev, ki izhajajo iz izvedenih finančnih instrumentov				Q3	2021	<p>Razvoj naložbene politike (kapitalizacija) in sprejetje s strani upravljavca vozila. BPF oblikuje in sprejme naložbeno politiko kot upravni organ namenske družbe, ustanovljene za upravljanje deležev, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, ki se izvajajo za podporo podjetjem, izbranim za upravičenost, in podrobno opredeli merila za izbor/upravičenost podprtih podjetij, pri čemer zagotovi spoštovanje podnebnih in okoljskih zahtev mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno s skladnostjo s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih sredstev/dejavnosti in/ali podjetij ter opredeli naložbene cilje in ciljne donose.</p> <p>Za skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih podjetij naložbena politika zahteva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uporabo preverjanja trajnosti, – seznam izvzetij, ki vsebuje naslednje elemente: <p>Naložbe v zvezi s fosilnimi gorivi (vključno z nadaljnjo uporabo), razen za toploto/energijo na osnovi zemeljskega plina, ki izpolnjuje pogoje iz Priloge III k smernicam, da se ne škoduje bistveno.</p> <p>Dejavnosti v okviru ETS s predvidenimi emisijami ekvivalenta CO₂, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, določenih za brezplačno dodelitev.</p>

										<p>Naložbe v objekte za odlaganje odpadkov na odlagališčih, obrate za mehansko-biološko obdelavo (MBT) in sežigalnice za obdelavo odpadkov. Seznam izvetij se ne uporablja za obrate, namenjene izključno obdelavi nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati; obstoječim napravam, kjer je naložba namenjena povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo ali predelavi materialov iz pepela iz sežigalnic, pod pogojem, da take naložbe ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe obrata.</p> <p>Dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odlaganje odpadkov povzroči dolgoročno škodo okolju (npr. jedrski odpadki).</p> <p>raziskave, razvoj in inovacije, namenjene zgoraj navedenim sredstvom in dejavnostim.</p> <p>– obvezne preglede pravne skladnosti prek Banco Português de Fomento in/ali njenih izbranih finančnih posrednikov za transakcije, ki so izvete iz preverjanja trajnosti, in</p> <p>– upravičence do podpore za lastniški kapital, ki vsaj 50 % svojih prihodkov ustvarijo iz dejavnosti, navedenih na seznamu za izključitev, za sprejetje in objavo načrtov prehoda na zeleno gospodarstvo.</p>
5.29	RE-C05-i06	T	Z instrumentom kapitalizacije zagotoviti skupno 1 300 000 EUR nefinančnim družbam v regiji v obliki podpore za lastniški kapital in navidezni lastniški kapital v skladu z naložbeno politiko instrumenta.		v EUR	0	1 300 000 000	Q4	2023	Zagotovitev podpore za lastniški kapital in navidezni lastniški kapital portugalskim nefinančnim družbam v skupnem znesku 1 300 000 000 EUR v skladu s predhodno opredeljeno naložbeno politiko, ki jo je razvil BPF in sprejel nosilec, ustanovljen za upravljanje imetja, ki izhaja iz izvedenih finančnih instrumentov. Okvirno se ocenjuje, da dokončanje načrta podpira 1 300 podjetij.

5.30	RE-C05-i06	M	Obvestilo Evropski komisiji o uspešnem izvajanju stebrnega ocenjevanja za BPF	Obvestilo Evropski komisiji o uspešnem izvajanju stebrnega ocenjevanja za BPF				Q1	2022	Obvestilo Evropski komisiji o uspešnem izvajanju stebrnega ocenjevanja za BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Kapitalski transfer v višini 250 000 000 EUR s portugalske vlade na BPF in sprejetje naložbene politike za BPF	Povečanje kapitala in razvoj naložbene politike za BPF za izvajanje InvestEU z določitvijo sklopa meril za upravičenost, da se zagotovi izpolnjevanje ciljev sklada mehanizma za okrevanje in odpornost				Q1	2022	Kapitalski transfer v višini 250 000 000 EUR iz portugalske vlade v BPF in sprejetje naložbene politike za BPF za izvajanje sklada InvestEU z določitvijo sklopa meril za upravičenost v skladu s cilji mehanizma za okrevanje in odpornost, vključno z načelom da se ne škoduje bistveno, v okviru podpisa „sporazuma o jamstvu InvestEU“.
5.32	RE-C05-i06	T	Podpisanih je bilo 100 % jamstev, danih na voljo s povečanjem kapitala.		%	0	100	Q4	2025	Podpisanih je bilo 100 % jamstev, danih na voljo s povečanjem kapitala.

F. COMPONENT 6: Kvalifikacije ter znanja in spretnosti

Na Portugalskem je imelo leta 2020 44,5 % prebivalstva, starega od 25 do 64 let, nizko stopnjo izobrazbe, kar je precej nad povprečjem EU, ki znaša 25,0 %. Poleg tega je delež prebivalstva, ki ima osnovne digitalne spretnosti ali ni nikoli uporabljal interneta, zelo visok. Prav tako sta segmentacija trga dela ter neravnovesje med spoloma pri plačah in poklicnih možnostih po standardih EU še vedno visoki.

Ta komponenta obravnava številne izzive, povezane z razmeroma nizkimi ravnmi izobrazbe in kvalifikacij, udeležbo v vseživljenjskem učenju, segmentacijo trga dela, odpravljanjem upravnih ovir na področju visoko reguliranih poklicev, pripravo na izzive, povezane s prihodnostjo dela ter enakostjo spolov in enakimi možnostmi.

Cilji komponente so široki in zajemajo usposabljanje in izpopolnjevanje, nekatera ozka grla v poslovnem okolju, segmentacijo trga dela, uravnoteženo zastopanost spolov in enake možnosti. Kar zadeva proizvodne zmogljivosti, se ta komponenta osredotoča na ukrepe za dvig nizke ravni kvalifikacij in izboljšanje udeležbe v vseživljenjskem učenju z reformo sistemov izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, spodbujanje prenosa znanja med univerzami/javnimi raziskovalnimi organizacijami in podjetji ter zmanjšanje omejitev v visoko reguliranih poklicih, hkrati pa povečuje konkurenčnost pri zagotavljanju poslovnih storitev. V tem delu so predstavljeni tudi ukrepi za obravnavanje različnih načel evropskega stebra socialnih pravic, kot so delovna razmerja in pravice dostopa delavcev z netipičnimi pogodbami o zaposlitvi, finančna podpora za spodbujanje vključevanja brezposelnih s stalnimi kakovostnimi delovnimi mesti ter razvoj portugalske norme za sistem upravljanja enakega plačila.

Ta komponenta je usklajena z glavnimi pobudami politike EU, kot sta evropski program znanj in spretnosti ter priporočilo Sveta z naslovom Poti izpopolnjevanja: Nove priložnosti za odrasle" (Priporočilo Sveta 2016/C 484/01), priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (Priporočilo Sveta 2020/C 417/01) ter okrepljeno jamstvo za mlade, evropski izobraževalni prostor in pobude za evropski raziskovalni prostor.

Komponenta obravnava priporočila za posamezne države, da se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za učinkovito zaježitev pandemije, ohranitev gospodarstva in podporo okrevanju, ki iz tega sledi (priporočilo za posamezne države št. 1 2020); sprejetje ukrepov za obravnavo segmentacije trga dela (priporočilo za posamezno državo št. 2 2019); izboljšanje ravni znanj in spretnosti prebivalstva, zlasti njihovo digitalno pismenost, tudi tako, da izobraževanje odraslih bolj ustreza potrebam trga dela (priporočilo 2 2019 za posamezne države); povečanje števila visokošolskih diplomantov, zlasti na področju znanosti in informacijske tehnologije (priporočilo za posamezne države št. 2 iz leta 2019); podpora uporabi digitalnih tehnologij za zagotovitev enakega dostopa do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja (priporočilo za posamezne države št. 2 2020); povečanje konkurenčnosti podjetij (priporočilo za posamezne države št. 2 2020); osredotočenost na z naložbami povezano ekonomsko politiko na področju raziskav in inovacij (priporočilo za posamezne države št. 3 2019); in razvoj časovnega načrta za zmanjšanje omejitev v visoko reguliranih poklicih (priporočilo za posamezne države št. 4 iz leta 2019).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

F.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r14: Reforma poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Cilj te reforme je posodobiti izobraževalne sisteme ter sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi izboljšali nizko stopnjo izobrazbe in kvalifikacij ter visoko število delavcev, ki nimajo osnovnih in digitalnih znanj in spretnosti, ponudbo znanj in spretnosti prilagodili sedanjim in prihodnjim potrebam trga dela ter razširili možnosti za izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje.

Reforma obsega ukrepe za:

- okrepitev splošnega usklajevanja politik na področju izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- Posodobitev ponudboepoklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki jo ureja nacionalni katalog kvalifikacij (CNQ), ki temelji na sistemu predvidevanja potreb po kvalifikacijah, predvideni diagnozi za podporo posodabljanju CNQ in racionalizaciji sektorskih svetov za kvalifikacije;
- upoštevanje potreb trga dela in pojav novih znanj in spretnosti/poklicov;
- izboljšanje možnosti nizko usposobljenega prebivalstva z oblikovanjem ponudbe usposabljanja, osredotočene na pismenost odraslih;
- spodbujanje lokalnega razvoja in teritorialne kohezije ter zmanjšanje socialno-ekonomskih neenakosti s prerazporeditvijo mreže PIU.

Reforma se izvede do 31. decembra 2025.

Reforma RE-r15: Reforma sodelovanja med visokošolskim izobraževanjem in javno upravo ter podjetji

Cilj te reforme je spodbuditi javno-zasebne dogovore o sodelovanju v programih izobraževanja in usposabljanja, da bi se odzvali na potrebe trga dela in dvojni prehod, vključno z razvojem podiplomskih študijskih programov strokovnega področja (poklicni magisterij) izključno za študente s predhodnimi poklicnimi izkušnjami in ponudbo kratkotrajnih terciarnih tečajev na področju politehnike (znanih kot visokošolski poklicni strokovni programi).

Reforma obsega:

- zakonodajni akt o uvedbi posebnih natečajev za vpis v visokošolsko izobraževanje za imetnike dualnega srednješolskega izobraževanja in specializiranih umetniških tečajev;
- pregled pravnega in institucionalnega okvira, ki ureja sodelovanje visokošolskih ustanov z javno upravo in podjetji, vključno z ukrepi za:
  - o spodbujanje medinstitucionalnega sodelovanja med visokošolskimi ustanovami in podjetji ter privabljanje odraslih študentov in razširitev pokritosti na celinska območja;
  - o partnerstva za sodelovanje, ki spodbujajo široko ponudbo visokošolskih programov, vključno s kratkimi programi usposabljanja, dodiplomskimi programi, magistrskimi in doktorskimi študijami;
  - o povečanje ponudbe kratkotrajnih strokovnih tečajev na visoki ravni, ki jih vodijo politehnične visokošolske ustanove, v tesnem sodelovanju z javnimi in zasebnimi subjekti;

- nadaljnjo razširitev baze podpore za terciarno izobraževanje z olajšanjem dostopa do visokošolskih ustanov za srednješolce s strokovnih in umetniških področij;
- okrepitev vpisa v visokošolske programe na digitalnih področjih, zlasti prek portugalskega programa Digital InCoDe2030, v tesnem sodelovanju z javnimi in zasebnimi subjekti;
- spodbujanje modularnega usposabljanja, ki spodbuja stalno učenje in pridobivanje novih spretnosti z „mikrokrediti/mikrodiplomami“, v tesnem sodelovanju z javnimi in zasebnimi subjekti;
- razširitev sodelovanja med visokošolskimi ustanovami in laboratoriji ter centri za tehnološko povezovanje;
- sprememba pravnega statusa, da se pojasnijo pogoji, pod katerimi lahko zunanji strokovnjak opravlja učne ali vodstvene naloge v visokošolskih ustanovah, da se spodbudi mobilnost med akademskim in poslovnim svetom; ter
- okrepitev pravnega okvira konzorcijev z deljenim upravljanjem med visokošolskimi ustanovami in podjetji.

Reforma se izvede do 30. junija 2021.

Reforma RE-r16: Zmanjšanje omejitev v visoko reguliranih poklicih

Cilj te reforme je zmanjšati omejitve za visoko regulirane poklice, predvsem za spodbujanje konkurence pri zagotavljanju poslovnih storitev.

OECD je leta 2018 v sodelovanju s portugalskim organom za konkurenco (AdC) izvedla oceno za omejeno število samoreguliranih poklicev, kot so odvetniki, pravni svetovalci, inženirji, arhitekti, revizorji, računovodje, ekonomisti, farmacevti in strokovnjaki za prehrano. Na podlagi opravljene ocene je bil pripravljen seznam priporočil. Portugalska s to reformo obravnava priporočila OECD in AdC.

Reforma vsaj: i) ločuje funkcije regulacije in zastopanja v poklicnih združenjih; ii) zmanjšanje seznam rezerviranih poklicev (dostop do poklicev se lahko omeji le na zaščito ustavnih interesov v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti); iii) odpravlja omejitve lastništva in upravljanja podjetij za poslovne storitve, če vodilni delavci spoštujejo pravno ureditev za preprečevanje „navzkrižij interesov“; in iv) omogoča multidisciplinarna podjetja za poslovne storitve.

AdC je zadolžen tudi za pripravo poročila o učinkovitosti novega zakona o reguliranih poklicih.

Reforma se izvede do 31. decembra 2022.

Reforma RE-r17: Agenda za spodbujanje dostojnega dela

Cilj te reforme je nadgraditi ukrepe, sprejete v zadnjih letih (na primer ukrepe, ki obravnavajo segmentacijo trga dela in spodbujanje kolektivnih pogajanj), za zaščito pravic delavcev.

Vlada je naročila objavo zelene knjige o prihodnosti dela, da bi opredelila glavne izzive, ki jih prinašajo tehnološke, okoljske, družbene in gospodarske spremembe, ki vodijo v nove oblike zaposlovanja in pogodbene dogovore. Cilj je opredeliti možne smeri ukrepanja in usmeritve javnih politik, zlasti kar zadeva organizacijo dela in odnose med delodajalci in delojemalci, kot so delo na daljavo in pravica do odklopa, razširitev socialne zaščite na nove oblike dela, vključno z delom na platformah, okrepitev zastopanosti delavcev in socialnega dialoga,

zdravje in varnost pri delu ter nova psihosocialna tveganja ter usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

Po predstavitvi zelene knjige ta reforma vključuje zakonodajni akt za urejanje platformnega dela, da bi se v skladu z načeli evropskega stebra socialnih pravic obravnavali novi izzivi, ki jih prinašajo netipični odnosi med delodajalci in delojemalci. Krepi kakovost delovnih razmerij ter izboljšuje dostop do pravic in socialne zaščite.

Reforma se izvede do 31. marca 2023.

Reforma RE-r18: Boj proti neenakosti med ženskami in moškimi

Cilj te reforme je spodbujanje enakosti pri plačilu med spoloma, enakih poklicnih možnosti ter boj proti spolnim stereotipom in segregaciji pri izbiri poklicne poti. V veliki meri temelji na obstoječi zakonodaji, zlasti o enakem plačilu (zakon št. 60/2018), in uravnoteženi zastopnosti v upravnih odborih (zakona št. 62/2017 in št. 26/2019).

Z zakonodajo o enakem plačilu so bili vzpostavljeni mehanizmi za izvajanje načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti, zaradi česar so morala podjetja imeti pregledne politike prejemkov. Od leta 2021 dalje je oddelek ministrstva za zaposlovanje in socialno varnost pripravil poročilo o razlikah v plačilu med spoloma za vsako podjetje z več kot 50 delavci, ki zajema razlike v plačah med spoloma. Od leta 2025 morajo podjetja z več kot 50 delavci, ki imajo za ista delovna mesta precejšnje razlike v ravneh plač med spoloma, direktoratu inšpektorata za delo predložiti akcijski načrt za odpravo teh razlik z izvajanjem akcijskega načrta.

Reforma vključuje tudi prostovoljni sistem, ki temelji na islandski Norm ÍST 85: 2012, zagotavljanje javnega priznanja podjetjem, ki so učinkovito izvajala politike enakega plačila. Potrdilo je zasnovano tako, da potrjuje, da pri sprejemanju odločitev o plačah v celoti temeljijo na ustreznih vidikih.

Reforma se izvede do 31. decembra 2024.

Naložba RE-C06-i01: Modernizacija ustanov za poklicno izobraževanje in usposabljanje

Cilji te naložbe vključujejo namestitvev in posodobitev specializiranih tehnoloških centrov v javnih srednjih šolah s strokovnimi tečaji in poklicnimi šolami. Poleg tega cilji vključujejo razširitev in posodobitev mreže centrov za strokovno usposabljanje javnih zavodov za zaposlovanje (IEFP), da bi usposabljanje postalo bolj tržno ustrezno in usklajeno s potrebami industrije 4.0.

To naložbo sestavljajo:

- vzpostavitev in posodobitev 365 specializiranih tehnoloških centrov v srednjih šolah, ki ponujajo strokovne tečaje in poklicne šole, od tega 115 (industrijski centri), 30 (centri za obnovljivo energijo), 195 (računalniški centri) in 25 (digitalni in multimedijski centri). specializirane tehnološke centre upravljajo vodje javnih mrežnih šol ali zasebni subjekti. Ta naložba vključuje posodobitev in obnovo obstoječih zmogljivosti in infrastrukture ter pridobivanje tehnoloških izobraževalnih virov (opreme). Pričakuje se, da bo v vsakem tehnološkem centru na voljo dva tečaja po največ 25 učencev, kar bo omogočilo letno realizacijo 20 000 pripravnikov;
- širitev in posodobitev mreže centrov za poklicno usposabljanje javnih zavodov za zaposlovanje (IEFP), ki se upravljajo neposredno ali prek koncesij. Dve tretjini vseh manjših naložb se namenita za gradnjo ali posodobitev objektov in eno tretjino za

nakup opreme za delavnice, laboratorije in druga področja usposabljanja. Izdatki za objekte so razdeljeni za 17 % oziroma 83 % za nove stavbe in obnovo. Načrt za posodobitev opreme mreže centrov za poklicno usposabljanje IEFP vključuje nakup naslednjih vrst opreme, in sicer: i) obnovljiva energija; ii) digitalizacija industrije; iii) aeronavtika; iv) digitalizacija trgovine; in v) simulatorji „zemljišča“. Pričakuje se, da bo ta podnaložba omogočila nadgradnjo 22 000 mest za usposabljanje.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C06-i02: Zaveza za trajnostno zaposlovanje

Cilja te naložbe sta oblikovanje trajnih in kakovostnih pogodb o zaposlitvi v okviru programa zaveze za trajnostno zaposlovanje ter zmanjšanje segmentacije trga dela med vsemi skupinami, vključno z mladimi.

Da bi se pospešila vrnitev na trg dela, se delodajalcem dodelijo začasne subvencije v zameno za pogodbe za nedoločen čas, s katerimi se izplačujejo ustrezne plače. Delodajalec prejme najmanj 5 266 EUR (12-kratnik indeksa socialne podpore, ki se uporablja kot referenca za izračun različnih prejemkov socialne varnosti) za vsako ustvarjeno delovno mesto, ki se lahko poveča za 25 % v dveh primerih: zaposlovanje delavcev, mlajših od 35 let, in delovnih mest, ki prejemajo vsaj dvakratno minimalno plačo (665 EUR v letu 2021). Poleg tega bi se finančna podpora lahko povečala za zaposlitev osebe s premalo zastopanim spolom v tem poklicu. Dodatna sredstva so kumulativna. Poleg tega delodajalci prejmejo podporo v višini 50 % njihovega prispevka za socialno varnost v obdobju enega leta (14 mesecev). Ta ukrep naj bi podprl ustvarjanje 30 000 stalnih delovnih mest. Pričakuje se, da bo ukrep trajal eno leto, vendar se lahko podaljša še za eno leto. Glede na potrebo po zagotovitvi sodelovanja zasebnega sektorja v sistemu se njegovo izvajanje začne v času oživitve gospodarstva.

Naložba se izvede do 31. decembra 2023.

Naložba RE-C06-i03: Spodbuda za odrasle

Cilj te naložbe je izvajanje večplastnega pristopa za povečanje kvalifikacij odraslega prebivalstva, starega 23 let ali več, ki vključuje: i) spodbujati izobraževanje odraslih z nadgradnjo nacionalnega načrta za pismenost odraslih, da bi izboljšali osnovno bralno, matematično in digitalno pismenost; ii) povečanje udeležbe in stopnje dokončanja šolanja odraslih v postopkih priznavanja, potrjevanja in potrjevanja kompetenc (RVCC); in iii) razvoj ponudbe terciarnega izobraževanja za odrasle, kot so kratkotrajni tečaji.

To naložbo sestavljajo:

- V okviru programa *Qualifica* nadgraditi nacionalni načrt za pismenost odraslih z izvedbo 225 lokalnih projektov, ki vodijo do ravni B1/B2/B3. Ta ukrep upravlja Nacionalna agencija za kvalifikacije ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (ANQEP). Vsak projekt lahko odpre 100 prostih delovnih mest, tako da je skupno število udeležencev približno 22 500 ljudi. Poleg nakupa pedagoške opreme in potrošnega materiala ter plačila osebja za usposabljanje se udeležencem, njihovim delodajalcem in mediatorjem skupnosti po potrebi zagotovijo nekatere subvencije;
- V okviru programa *Qualifica* je *Acelerador Qualifica* nov ukrep za zagotavljanje finančne podpore odraslim v naprednih fazah njihovih procesov RVCC. Ta ukrep upravlja Nacionalna agencija za kvalifikacije ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (ANQEP). Vsaka odrasla oseba prejme finančno podporo do 1,25 IT (548,5 EUR v letu 2021). Skupno število udeležencev v procesih RVCC je ocenjeno na 100 000 ljudi;
- spodbujanje mrež sodelovanja med visokošolskimi ustanovami, podjetji in drugimi deležniki s podporo novim podiplomskim šolam/programom/zvezam v smislu skupnih programov sodelovanja, ki vključujejo dejavnosti na področju izobraževanja, raziskav in inovacij, ter pobud za razvoj kratkotrajnih visokošolskih programov, namenjenih krepitvi vseživljenjskega učenja (prekvalificiranje in izpopolnjevanje). Naložba vključuje nepovratna sredstva za izvajanje integriranih programov, v katere je vključenih skupno 23 000 študentov v obdobju 2021–2025, kar zajema stroške namestitve in opreme, podporo študentom in izdatke visokošolskih ustanov, povezane z zagotavljanjem programov. Konzorciji se izberejo na podlagi javnega natečaja.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C06-i04: Spodbujanje mladih – STEAM

Cilj te naložbe je:

- zvišati vpisne stopnje na tečaje naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike (STEAM), tudi na tečaju informacijske tehnologije; ter
- zagotoviti ustrezne zmogljivosti v netercialnih šolah za znanstveno izobraževanje, da se poveča zanimanje za naravoslovne predmete.

Ta ukrep je namenjen visokošolskim ustanovam (univerzam in politehnika). Sredstva se dodelijo na podlagi javnega natečaja. To naložbo sestavljajo:

- izvajanje programov s strani visokošolskih institucij v partnerstvu z javnimi in/ali zasebnimi delodajalci ter drugimi deležniki, vključno s srednjimi šolami. Lahko imajo obliko šol/programov/zvez v smislu skupnih programov sodelovanja, ki vključujejo dejavnosti in pobude na področju izobraževanja, raziskav in inovacij, katerih cilj je izboljšanje začetnega visokošolskega izobraževanja in povečanje števila diplomantov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike s ponudbo dodiplomskih in drugih visokošolskih programov (npr. visokošolskih tehničnih poklicnih programov v primeru politehnike). Programi zajemajo posodobitev in razširitev zmogljivosti za povečanje števila študentov, študentske spodbude in druge izdatke visokošolskih institucij, povezane z zagotavljanjem programov:
  - o zagotavljanje letnega štipendije v višini 697 EUR na študenta za 10 000 študentov med triletnim študijem s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike. Finančna podpora za študente na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike se lahko

poveča za študente iz celinskih regij, socialna prednostna intervencijska področja in ženske;

- Visokošolskim ustanovam, da prejmejo 7 900 EUR na novega študenta, ki je vpisan v programe naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike, da bi delno podprle stroške posodobitve in širitve zmogljivosti zaradi povečanja števila študentov; ter
- izboljšanje znanj in spretnosti na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike s širitvijo mreže klubov „Ciência Viva“, klubov v šolah (od osnovnih do srednjih šol), s poudarkom predvsem na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, digitalne vsebine in gradiva; spodbujanje partnerstva med šolami in civilno družbo, univerzami in raziskovalnimi središči ter organizirati seminarje in delavnice. Podpora naj bi bila namenjena vsaj 650 projektom.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C06-i05-RAA: Kvalifikacije odraslih in vseživljenjsko učenje (ARA)

Cilj te naložbe je obravnavati resen problem nizke ravni kvalifikacij v avtonomni regiji Azori v primerjavi s Portugalsko kot celoto in Evropsko unijo. Nizke ravni kvalifikacij predstavljajo veliko ozko grlo za ustanavljanje in diverzifikacijo novih podjetij ter za trajnostni razvoj, saj so povezane z nizko produktivnostjo in plačami ter pomanjkanjem odpornosti med gospodarsko krizo. Naložbe za obravnavanje posebnih potreb po izobraževanju in usposabljanju v avtonomni regiji Azori dopolnjujejo ukrepe v okviru ESS+, kar se bo odražalo v zadevnem operativnem programu, o katerem potekajo pogajanja za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027.

Naložbo sestavljajo:

- povečanje števila odraslih, vpisanih v posrednješolsko in terciarno izobraževanje, vključno s skupnim številom 200 novih udeležencev na leto; ter
- posodobitev 17 poklicnih šol s strukturami in opremo v skladu s tehnološkim razvojem, da bi prenovili delavnice, laboratorije in računalniške sobe ter tako omogočili uskladitev s povpraševanjem na trgu dela in nadaljnje povečanje števila pripravnikov.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

F.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
6.1	RE-C06-i01	T	Prenovljeni ali zgrajeni specializirani tehnološki centri		število	0	310	Q1	2025	Število specializiranih tehnoloških centrov, prenovljenih ali zgrajenih za strokovne tečaje v srednješolskem izobraževanju, vključno s finančno opremo, tehnološko infrastrukturo in morebitno prekvalifikacijo prostorov in delavnic za prilagoditev novim programom.
6.2	RE-C06-i01	T	Prenovljeni ali zgrajeni specializirani tehnološki centri		število	310	365	Q4	2025	Število specializiranih tehnoloških centrov, prenovljenih ali zgrajenih za strokovne tečaje v srednješolskem izobraževanju, vključno s finančno opremo, tehnološko infrastrukturo in morebitno prekvalifikacijo prostorov in delavnic za prilagoditev novim programom
6.3	RE-C06-i01	T	Nadgrajene postaje za usposabljanje		število	0	14 100	Q4	2023	Število obnovljenih ali zgrajenih postaj za poklicno usposabljanje mreže javnih zavodov za zaposlovanje (IEFP) (neposredno upravljano ali s koncesijo). Vključuje obnovo in gradnjo novih stavb ter nakup različnih vrst opreme za namene usposabljanja. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
6.4	RE-C06-i01	T	Nadgrajene postaje za usposabljanje		število	14 100	22 000	Q4	2025	Število obnovljenih ali zgrajenih postaj za poklicno usposabljanje mreže javnih zavodov za zaposlovanje (IEFP) (neposredno upravljano ali prek koncesije). Vključuje obnovo in gradnjo novih stavb ter nakup različnih vrst opreme za namene usposabljanja. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.

6.5	RE-C06-i02	T	Finančna podpora za pogodbe za nedoločen čas		število	30 000	Q4	2023	Število pogodb, podprtih s finančno podporo, dodeljeno delodajalcem v zameno za ponudbo pogodb za nedoločen čas, ki v okviru ukrepa zaveze za trajnostno zaposlovanje plačujejo ustrezne plače na trgu dela.	
6.6	RE-C06-i03	T	Dodatni udeleženci v ukrepih za podporo izpopolnjevanju odraslih		število	0	145 500	Q4	2025	Dodatno število odraslih (23+), ki so se udeležili enega od naslednjih tečajev: i) tečaji osnovnega izobraževanja in usposabljanja odraslih na ravneh B1/B2/B3, ki se izvajajo z lokalnimi projekti, ki imajo koristi od nadgradnje nacionalnega načrta za pismenost odraslih; ii) poti usposabljanja za priznavanje, potrjevanje in potrjevanje kompetenc za nizkokvalificirane odrasle (RVCC); ter iii) kratkotrajni terciarni izobraževalni programi, ki jih organizirajo konzorciji visokošolskih ustanov in podjetij.
6.7	RE-C06-i04	T	Dodatni klubi <i>Ciência Viva</i>		število	0	650	Q3	2025	Število novih klubov, dodanih mreži klubov <i>Ciência Viva</i> , ki se osredotočajo na področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike, katerih cilj je širjenje znanstvenih vrednot v mreži srednješolskih šol, med drugim s partnerstvi z univerzami in raziskovalnimi središči ter organizacijo seminarjev in delavnic.
6.8	RE-C06-i04	T	Dodatno število študentov, ki so diplomirali v terciarnem izobraževanju na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike		število	0	7 500	Q1	2025	Dodatno število visokošolskih diplomantov na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike: dodiplomski in kratkoročni (1 in 2 leti) v primerjavi z letom 2020.
6.9	RE-C06-i04	T	Dodatno število študentov, ki so diplomirali v terciarnem izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike		število	7 500	10 000	Q4	2025	Dodatno število visokošolskih diplomantov na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike: dodiplomski in kratkoročni izobraževalni programi (1 in 2 leti) v primerjavi z letom 2020.
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Dodatno število odraslih, vpisanih v posrednješolsko in		število	0	1 145	Q4	2025	Dodatno število odraslih, vpisanih v posrednješolsko in terciarno izobraževanje v avtonomni regiji Azori.

			terciarno izobraževanje v avtonomni regiji Azori							
6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Nadgrajene poklicne šole v avtonomni regiji Azori		število	0	17	Q4	2025	Število poklicnih šol, ki so izkoristile prenovo delavnic, laboratorijev in računalniških prostorov ter nakup nove opreme v skladu s tehnološkim razvojem. Če posodobitev infrastrukture vključuje prenovo stavb, se pri prenovi stavb v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
6.12	RE-C06-r14	M	Odpiranje prostih delovnih mest za usposabljanje		število	0	20 000	Q4	2025	Število novih prostih delovnih mest, odprtih na strokovnih tečajih po posodobitvi nacionalnega kataloga kvalifikacij (CNQ) na nastajajočih področjih na podlagi diagnoze predvidevanja potreb po znanjih in spretnostih (SANQ).
6.13	RE-C06-r15	M	Začetek veljavnosti zakona o uvedbi posebnih natečajev za vpis v visokošolsko izobraževanje	Začetek veljavnosti zakona o uvedbi posebnih natečajev za vpis v visokošolsko izobraževanje				Q2	2020	Začetek veljavnosti zakona o uvedbi posebnih natečajev za vpis v visokošolsko izobraževanje za študente, ki so zaključili srednješolsko izobraževanje po strokovnih poteh in specializiranih umetniških tečajih.
6.14	RE-C06-r15	M	Začetek veljavnosti novega pravnega okvira, ki ureja sodelovanje visokošolskih ustanov z javno upravo in podjetji	Začetek veljavnosti novega pravnega okvira, ki ureja sodelovanje visokošolskih ustanov z javno upravo in podjetji				Q2	2021	Začetek veljavnosti novega pravnega okvira, ki ureja sodelovanje visokošolskih ustanov z javno upravo in podjetji, vključno: i) vzpostavitev sodelovalnih mrež visokošolskih ustanov v partnerstvu z delodajalci, med drugim s spodbujanjem začetnega visokošolskega izobraževanja, inovacijskih projektov in storitev za podjetja, ii) sprememba pravnega statusa, da se pojasnijo pogoji, pod katerimi lahko zunanji strokovnjak opravlja učne ali vodstvene naloge v visokošolskih ustanovah, da se spodbudi mobilnost med akademskim in poslovnim svetom; iii) krepitev konzorcijev z deljenim upravljanjem med visokošolskimi ustanovami in podjetji.
6.15	RE-C06-r16	M	Začetek veljavnosti zakona o reguliranih poklicih	Začetek veljavnosti zakona o reguliranih poklicih				Q4	2022	Začetek veljavnosti zakona, katerega namen je med drugim: i) ločitev naloge regulacije in zastopanja v poklicnih združenjih; ii) zmanjšanje seznama rezerviranih poklicev. Dostop do poklicev se lahko omeji le za zaščito ustavnih interesov v skladu z načeloma nujnosti in

										sorazmernosti; iii) odprava omejitve lastništva in upravljanja podjetij za poslovne storitve, če vodilni delavci spoštujejo pravno ureditev za preprečevanje „navzkrižij interesov“; in iv) omogočanje multidisciplinarnih poslovnih storitev.
6.16	RE-C06-r17	M	Začetek veljavnosti zakona, ki ureja delo platforme	Začetek veljavnosti zakona, ki ureja delo platforme				Q1	2023	Začetek veljavnosti zakona o urejanju dela platforme za reševanje novih izzivov, ki jih povzročajo netipični odnosi med delodajalci in delojemalci, v skladu z načeli evropskega stebra socialnih pravic. Njegov cilj je okrepiti delovna razmerja in dostop do pravic.
6.17	RE-C06-r18	M	Vzpostaviti portugalsko normo za sistem upravljanja enakega plačila.	Objava norme				Q4	2024	Standard je prostovoljni sistem, ki temelji na islandski Norm ÍST 85: 2012, zagotavljanje javnega priznanja podjetjem, ki so učinkovito izvajala politike enakega plačila. Potrdila se podelijo kot potrditev, da pri sprejemanju odločitev o plačah v celoti temeljijo na ustreznih vidikih.
6.18	RE-C06-r18	M	Obveščanje podjetij z več kot 50 delavci, ki se soočajo z velikimi razlikami v plačah med spoloma	Obveščanje podjetij z več kot 50 delavci, ki se soočajo z velikimi razlikami v plačah med spoloma				Q4	2024	Obveščanje podjetij z več kot 50 delavci, ki imajo za ista delovna mesta precejšnje razlike v ravneh plač med spoloma, o obveznosti predložitve akcijskega načrta direktoratu inšpektorata za delo za odpravo razlik v plačah med spoloma z izvajanjem akcijskega načrta

G. KOMPONENTA 7: Infrastruktura

Ta komponenta portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava izziv nizke teritorialne kohezije in nizke konkurenčnosti podjetij v celinskih regijah, ki jo povzročajo neustrezne povezave s cestnim omrežjem. To povzroča povezane stroške za podjetja, kot so stroški prevoza z nizko cestno povezljivostjo ali težave pri privabljanju usposobljenega osebja. Drug izziv je potreba po zmanjšanju emisij v prometnem sektorju in poslovnih parkih. Cilja komponente sta povečanje teritorialne kohezije in izboljšanje konkurenčnosti, da se spodbudi gospodarski razvoj celinskih regij. Z uvedbo polnilnih postaj si prizadeva spodbujati razogljičenje cestnega prometa.

V ta namen je cilj te komponente zagotoviti bolj trajnostne in digitalne poslovne parke ter jim zagotoviti boljši dostop do cestnega omrežja. Prizadeva si tudi za izboljšanje povezljivosti cestnega prometa z razširitvijo cestnega omrežja, npr. z obravnavanjem manjkajočih povezav, tudi na Azorih, in zagotavljanjem štirih čezmejnih povezav. Pričakuje se, da bo pospešitev širitve omrežja javno dostopnih polnilnih postaj za električna vozila pripomogla k zmanjšanju ogljičnega odtisa sektorja cestnega prometa na Portugalskem in k njegovi večji trajnosti. Ta naložba je spremljevalni ukrep za širitev cestne infrastrukture v skladu s tehničnimi smernicami Komisije, da se ne škoduje bistveno.

Komponenta podpira obravnavanje priporočila za posamezne države, da se naložbe osredotočijo na zeleni prehod, pri čemer se upoštevajo regionalne razlike (priporočilo za posamezno državo št. 3 iz leta 2019 in priporočilo za posamezno državo št. 32020) ter podpora uporabi digitalnih tehnologij za povečanje konkurenčnosti podjetij (priporočilo za posamezno državo št. 2 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

G.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Naložba RE-C07-i00: Razširitev omrežja za polnjenje električnih vozil

Cilj ukrepa je pospešiti razogljičenje cestnega prometa s spodbujanjem električne mobilnosti. Naložba vključuje zagotovitev, da bo na Portugalskem delovalo 15 000 javno dostopnih polnilnih postaj. Gre za spremljevalni ukrep za naložbe v cestno infrastrukturo v C07-I02, I03, I04 in I05 za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno, v zvezi s cilji blažitve podnebnih sprememb ter preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja. Zasebni subjekti so postali glavni akterji širitve mreže. Portugalska mora osredotočiti svoje naložbe v platformo za upravljanje omrežja Mobi.E in na odpravljanje nedelovanja trga s podpiranjem naložb v regijah, v katerih zasebni sektor ne zagotavlja potrebne pokritosti.

Naložba se izvede 31. decembra 2025.

Naložba RE-C07-i01: Sprejemni prostori podjetij

Cilj ukrepa je posodobiti sprejemne prostore podjetij, ki so zemljišča, uporabljena kot prostor za pisarne, tovarne in druga podjetja. Posodobitev poslovnih parkov je opredeljena tudi kot potreba po naložbah v portugalskem nacionalnem infrastrukturnem načrtu za leto 2030 (PNI 2030).

Naložba vključuje intervencije v izbranih poslovnih parkih, ki vključujejo spodbujanje sistemov proizvodnje in shranjevanja energije iz obnovljivih virov, pilotne ukrepe za izboljšanje energetske stabilnosti, namestitve polnilnih postaj za električno energijo in vodik, večjo pokritost 5G in aktivne ukrepe za preprečevanje požarov. Ti posegi v okoljsko trajnost in digitalizacijo se izvajajo v 10 sprejemnih prostorih podjetij, izbranih z javnim razpisom. Naložba naj bi bila izvedena do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C07-i02: Manjkajoče povezave in povečanje zmogljivosti mreže

Cilj ukrepa je izboljšati teritorialno kohezijo in konkurenčnost z obravnavanjem manjkajočih povezav v cestnem omrežju. Te manjkajoče povezave zmanjšujejo učinkovitost cestnega omrežja in povzročajo izgubo konkurenčnosti za podjetja. Namen naložbe je tudi obravnavati zastoje, izboljšati varnost v cestnem prometu in kakovost zraka ter zmanjšati hrup na lokacijah v bližini cest.

Naložba vključuje gradnjo in nadgradnjo cest. Ukrepi vključujejo odpravo mestnih prehodov in zagotavljanje ustrezne zmogljivosti tirov, povečanje dostopnosti glavnih prometnih koridorjev in multimodalnih vmesnikov. Intervencije vključujejo nadgradnjo cest, ki so del omrežja TEN-T, kot je obvoznica na vzhodu IP2 Évora, ali naložbe v IP8.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, se zagotavlja zlasti z naložbo C07-I0 (Razširitev električnega omrežja za polnjenje vozil) kot spremljevalnim ukrepom. Za vsak cestni projekt, ki bi lahko imel znatne negativne vplive na okolje, se izvede presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU, da se zagotovi, da je skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, vključena v projekt in dosledno upoštevana v fazah gradnje, obratovanja in razgradnje infrastrukture.

Skupno bo zgrajenih ali nadgrajenih 111 kilometrov cest. Načrtovani so naslednji cestni posegi:

- EN14: cestni/železniški vmesnik v Trofi/Santani, vključno z novim mostom čez reko Ave;
- EN14: Maia (Via Diagonal)/ vmesnik cesta/železnica v Trofi;
- EN4: obvoznica Atalaia;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: Rans / Entre-os Rios;
- IP2: vzhodna obvoznica Évora;
- povezava od Baiãa do mostu Ermida;
- Cestna os Aveiro–Águeda;
- EN344: od km 67 do km 75 – Pampilhosa da Serra;
- EN125: vzhodna obvoznica Olhão;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, vključno z obvoznico Beringel;
- IP8 (EN259): Sta. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, vključno z obvoznico Figueira de Cavaleiros;
- IP8 (A26): povečanje zmogljivosti povezave med Sinesom in A2;
- EN211 – obvoznica Quintã/Mesquinhata.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C07-i03: Čezmejne povezave

Cilj ukrepa je spodbuditi razvoj čezmejne mobilnosti in izboljšati konkurenčnost podjetij, na primer s spodbujanjem mobilnosti delovne sile. Namen okrepitve visoko zmogljivih koridorjev je tudi omogočiti skupno uporabo infrastrukture, kot sta železniška proga za visoke hitrosti v Sanabriji ali letališče Bragança, ter izboljšati varnost v cestnem prometu.

Naložba vključuje vzpostavitev in nadgradnjo cestne infrastrukture za okrepitev čezmejnih povezav s Španijo.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, se zagotavlja zlasti z naložbo C07-I0 (Razširitev električnega omrežja za polnjenje vozil) kot spremljevalnim ukrepom. Za vsak cestni projekt, ki bi lahko imel znatne negativne vplive na okolje, se izvede presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU, da se zagotovi, da je skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, vključena v projekt in dosledno upoštevana v fazah gradnje, obratovanja in razgradnje infrastrukture. Skupno se zgradi ali nadgradi 30 kilometrov cest. Načrtovani so naslednji cestni posegi:

- EN103: Vinhais/Bragança (obvoznica);
- povezava med Bragança in Puebla de Sanabria (Španija);
- mednarodni most čez reko Sever;
- most Alcoutim–Saluncar de Guadiana (Španija).

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C07-i04: Sprejemni prostori podjetij – dostop s ceste

Cilj ukrepov je izboljšati konkurenčnost poslovnih parkov z izboljšanjem njihove povezljivosti cestnega omrežja, kar bo prispevalo k ponovni industrializaciji podeželskih območij.

Naložba vključuje naložbe v širitev in nadgradnjo cestne infrastrukture. Dopolnjuje naložbe RE-CCT-C7-II, ki so namenjene posodobitvi poslovnih parkov.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, se zagotavlja zlasti z naložbo C07-I0 (Razširitev električnega omrežja za polnjenje vozil) kot spremljevalnim ukrepom. Za vsak cestni projekt, ki bi lahko imel znatne negativne vplive na okolje, se izvede presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU, da se zagotovi, da je skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, vključena v projekt in dosledno upoštevana v fazah gradnje, obratovanja in razgradnje infrastrukture. Skupno se zgradi ali nadgradi 42 kilometrov cest. Načrtovani so naslednji cestni posegi:

- povezava z industrijskim parkom Mundão: odprava omejitev v EN229 Viseu/Sátão;
- povezava z industrijskim parkom Mundão: EN229 – ex-IP5 / industrijski park Mundão;
- dostopnost do industrijskega območja Riachos;
- dostop IC8 (Ansião) do poslovnega parka Camporês;
- EN10-4: Setúbal/Mitrena;
- povezava z industrijskim parkom Fontiscos in sanacija vozlišča Ermida (Santo Tirso);
- povezava A8 z industrijskim parkom Palhagueiras v Torres Vedrasu;
- povezava A11 z industrijskim območjem Cabeça de Porca (Felgueiras);

- povezava EN114 z industrijskim območjem Rio Maior;
- boljši dostop do poslovnega območja Lavagueiras (Castelo de Paiva);
- izboljšanje dostopnosti do industrijskega območja Campo Maior;
- obvoznica EN248 (Arruda dos Vinhos);
- obvoz Aljustrel – izboljšanje dostopa do rudarskega območja in območja poslovne lokacije;
- Via do Tâmega obvoznice EN210 (Celorico de Basto);
- povezava IC2 z industrijskim parkom Casarão;
- nov prehod Rio Lima med EN203–Deocriste in EN202–Nogueira;
- krožišče pri EN246 za dostop do industrijskega območja Portalegre;
- dostop do znanstvenega in tehnološkega parka Taipas Avepark (Guimarães);
- dostop do industrijskega območja Vale do Neiva pri vozlišču A28.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C07-i05-RAA: Logistični krogi – regionalna mreža Azorov

Cilj ukrepa je ustvariti pogoje za bolj uravnotežen gospodarski razvoj s spodbujanjem gospodarskih subjektov zunaj večjih mestnih središč. Namen posredovanj je tudi zmanjšanje potovalnih razdalj, časa potovanja in zastojev.

Naložba vključuje širitev in nadgradnjo cestne infrastrukture na Azorih. Njegov cilj je izboljšati dostopnost do središč prebivalstva in središč gospodarske dejavnosti ter glavne vstopne infrastrukture na vsakem otoku. Namenjen je tudi posegom v izgradnjo krožnih cest do glavnih mestnih središč z zmanjšanjem števila mestnih križišč.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, se zagotavlja zlasti z naložbo C07-I0 (Razširitev električnega omrežja za polnjenje vozil) kot spremljevalnim ukrepom. Za vsak cestni projekt, ki bi lahko imel znatne negativne vplive na okolje, se izvede presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU, da se zagotovi, da je skladnost z načelomi, da se ne škoduje bistveno, vključena v projekt in dosledno upoštevana v fazah gradnje, obratovanja in razgradnje infrastrukture. Skupno se zgradi ali nadgradi 34 kilometrov cest. Načrtovani so naslednji cestni posegi:

- Ilha de Santa Maria
  - o obvoznica Vila do Porto
- Ilha de São Miguel
  - o Izboljšanje dostopnosti Furnas/Povoação - 1. faza: obvoznica Furnas
  - o obvoznica Capelas
  - o obvoznica São Roque
  - o obvoznica Portal do Vento
- Ilha Terceira
  - o Spodbujanje dostopnosti, mobilnosti in varnosti v cestnem prometu – povezava med Vitorinom Nemésiojem in okrožnico Angra
- Ilha Graciosa
  - o povezava med E.R. 3-2^a in E.R. 4-2^a
- Ilha de São Jorge
  - o Spodbujanje dostopnosti, mobilnosti in varnosti v cestnem prometu – povezava sever-jug
- Ilha do Pico

- Gradnja krožne ceste v Vila da Madaleno
- Ilha do Faial
  - Gradnja 2. faze obvoznice Cidade da Horta

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

G.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni razpored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/ cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni razpored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
7.1	RE-C07-i00	T	Dodatne javno dostopne polnilne postaje za električna vozila		število	3 520	5 250	Q4	2022	Število javno dostopnih polnilnih postaj za električna vozila (v primerjavi z izhodiščem za zadnje četrletje leta 2021)
7.2	RE-C07-i00	T	Dodatne javno dostopne polnilne postaje za električna vozila		število	5 250	10 450	Q4	2024	Število javno dostopnih polnilnih postaj za električna vozila (v primerjavi z izhodiščem za zadnje četrletje leta 2022)
7.3	RE-C07-i00	T	Dodatne javno dostopne polnilne postaje za električna vozila		število	10 450	15 000	Q4	2025	Število javno dostopnih polnilnih postaj za električna vozila (v primerjavi z izhodiščem za zadnje četrletje leta 2024)
7.4	RE-C07-i01	M	Izbor področij za sprejem podjetij za ukrepe za izboljšanje okoljske trajnosti in digitalizacije	Podpis javnega protokola, ki potrjuje izbor poslovnih sprejemnih območij				Q2	2021	Območja sprejema podjetij se izberejo s konkurenčnim razpisnim postopkom. Komisiji se predloži podpisan javni protokol, ki potrjuje, da je bil zaključen izbor poslovnih sprejemnih območij, in opredeljuje izbrana območja sprejema podjetij.
7.5	RE-C07-i01	T	Zaključek ukrepov v izbranih sprejemnih prostorih podjetij		število	0	10	Q4	2025	Število sprejemnih prostorov podjetij z zaključenimideli za izboljšanje njihove okoljske trajnosti in digitalizacije. Poslovni sprejemni prostori za intervencije, izbrani v konkurenčnem razpisnem postopku.
7.6	RE-C07-i02	M	Podpisana pogodba za 1 cestni projekt	Pogodba, podpisana z izvajalcem cestnega projekta				Q4	2021	Podpis dokumenta, ki ureja njihove obveznosti v zvezi z izvedbo gradenj, s strani strank po postopku javnega razpisa.
7.7	RE-C07-i02	M	Podpisana pogodba za 2 cestna projekta	Pogodba, podpisana z izvajalcem cestnih				Q3	2022	Podpis dokumenta, ki ureja njihove obveznosti v zvezi z izvedbo gradenj, s strani strank po postopku javnega razpisa.

				projektov						
7.8	RE-C07-i02	T	Zgrajene ali sanirane ceste		km	0	111	Q4	2025	Km cest, zgrajenih ali obnovljenih v skladu s tehničnimi specifikacijami razpisa, ki v celoti vključujejo vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje.
7.9	RE-C07-i03	M	Zaključena prva presoja vplivov na okolje	Zaključek presoje vplivov na okolje				Q3	2022	Končana je presoja vplivov enega cestnega projekta na okolje.
7.10	RE-C07-i03	T	Zgrajene ali sanirane ceste		km	0	30	Q4	2025	Km cest, zgrajenih ali obnovljenih v skladu s tehničnimi specifikacijami razpisa, ki v celoti vključujejo vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje.
7.11	RE-C07-i04	M	Podpisana pogodba za 10 cestna projekta	Pogodba, podpisana z izvajalcem cestnih projektov				Q2	2023	Podpis s strani strank dokumenta, ki ureja njihove obveznosti v zvezi z izvedbo gradenj, po ceni, po postopku javnega razpisa.
7.12	RE-C07-i04	T	Zgrajene ali sanirane ceste		km	0	42	Q4	2025	Km cest, zgrajenih ali obnovljenih v skladu s tehničnimi specifikacijami razpisa, ki v celoti vključujejo vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje.
7.13	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisana pogodba za 2 cestna projekta	Pogodba, podpisana z izvajalcem cestnih projektov				Q4	2021	Podpis s strani strank dokumenta, ki ureja njihove obveznosti v zvezi z izvedbo gradenj, po ceni, po postopku javnega razpisa.
7.14	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisana pogodba za 8 cestna projekta	Pogodba, podpisana z izvajalcem cestnih projektov				Q2	2023	Podpis s strani strank dokumenta, ki ureja njihove obveznosti v zvezi z izvedbo gradenj, po ceni, po postopku javnega razpisa.
7.15	RE-C07-i05-RAA	T	Zgrajene ali sanirane ceste		km	0	34.38	Q4	2025	Km cest, zgrajenih ali obnovljenih v skladu s tehničnimi specifikacijami razpisa, ki v celoti vključujejo vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje.

H. KOMPONENTA 8: Gozdovi

Komponenta obravnava naslednje izzive: socialno-ekonomski in demografski upad podeželskih območij, obstoj obsežnih območij brez aktivnega upravljanja za preprečevanje požarov ali zaščito biotske raznovrstnosti ter zelo razdrobljeno zasebno lastništvo zemljišč. Odseljevanje prebivalstva v večja mestna središča in postopno staranje podeželskega prebivalstva sta povzročila opuščanje podeželskih območij in tradicionalnih primarnih gospodarskih sektorjev. To je privedlo do postopnega širjenja gozdnih območij, nenačrtovanih in neobvladovanih ter z visoko gostoto goriva. Ta območja so močno izpostavljena nevarnosti požarov na podeželju, ki lahko povzročijo izgubo človeških življenj, obsežno škodo na zemljiščih in premoženju ter uničenje gozdov ter blaga in storitev, ki jih proizvajajo. Portugalska je država južne Evrope z največjim deležem požganih površin na podeželskih območjih in najvišjim povprečnim številom požarov. Po podatkih Evropskega informacijskega sistema za gozdne požare (EFFIS) je bilo med letoma 2015 in 2019 v povprečju požganih približno 169 000 hektarov na leto.

Cilji te komponente so:

- spodbujati aktivno načrtovanje in upravljanje občutljivih kmetijskih in gozdarskih zemljišč visoke okoljske vrednosti;
- zaščititi biotsko raznovrstnost s podpiranjem obnove kmetijskih in gozdarskih ekosistemov, zlasti na požganih območjih;
- prispevati k teritorialni koheziji in ustvarjanju delovnih mest s ponovno oživitvijo gospodarskih dejavnosti podeželskih območij; ter
- povečati odpornost teh ozemelj z zmanjšanjem nevarnosti požarov z učinkovitim in uspešnim preprečevanjem požarov, v primeru požarov pa z zmanjševanjem škode z uspešnim in učinkovitim gašenjem požarov.

Komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države o izboljšanju kakovosti javnih financ, tako da daje prednost porabi, ki spodbuja rast (priporočilo za posamezne države št. 1 2019). Javna poraba, povezana z nadgradnjo zemljiške knjige podeželskih nepremičnin, bi spodbudila njihovo ustrezno upravljanje in po možnosti povečala dinamičnost gospodarske dejavnosti na podeželskih območjih. Poleg tega komponenta pomembno prispeva k obravnavi priporočil za posamezne države v zvezi z usmerjanjem naložb v zeleni in digitalni prehod, pri čemer se upoštevajo regionalne razlike (priporočilo za posamezno državo št. 3 iz leta 2019 in priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Ta komponenta naj bi prispevala k zelenemu in digitalnemu prehodu. Kar zadeva zeleno razsežnost, komponenta neposredno prispeva k prilagajanju podnebnim spremembam, saj je njen cilj povečati odpornost podeželskih območij na požare. Poleg tega dejavno trajnostno upravljanje teh območij prispeva k preprečevanju erozije tal, obvladovanju invazivnih vrst in škodljivih organizmov ter sekvestraciji ogljika v gozdovih. Kar zadeva digitalno razsežnost, so poudarjeni načrtovani ukrepi za sistem zemljiških katastrov, sistem za spremljanje pokrovnosti tal (SMOS), vključno z lidarjem (zaznavanje in določevanje svetlobe) in satelitskimi posnetki visoke ločljivosti, saj spodbujajo e-upravo in digitalne javne storitve.

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

H.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r19: Preoblikovanje krajine na občutljivih gozdnih območjih.

Cilj tega ukrepa je spremeniti krajino ranljivih gozdnih območij z obsežnimi območji z neobvladovanimi monokulturami in visoko požarno ogroženostjo, da bi preprečili požare na podeželju ter povečali odpornost na podnebne spremembe in gospodarstvo.

Ta reforma se izvaja z naložbami RE-C08-i01 (Preoblikovanje krajine na občutljivih gozdnih območjih.). Reforma je sestavljena iz štirih ukrepov, ki se med seboj dopolnjujejo in so opisani v nadaljevanju:

- programov načrtovanja in upravljanja (PRGP);
- območje celostnega upravljanja krajine (AIGP);
- celostni podporni program za podeželske vasi, ki se nahajajo na gozdnih ozemljih (skupnost vasi); ter
- program *Emparcelar para Ordenar*.

Reforma nadgrajuje in podpira program preoblikovanja krajine *Programa de Transformação da paisagem – PTP*) s potrebnim pravnim okvirom. Ta pravni okvir vključuje vsaj zakonodajo za spremembo krajine s pomočjo programov prostorskega načrtovanja in upravljanja krajine (PRGP) in območij celostnega upravljanja krajine (AIGP), zakonodajo za odobritev razmejitve ranljivih območij, za katera se lahko uporabljajo programi prostorskega načrtovanja in upravljanja krajine ter območja celostnega upravljanja krajine, ter zakonodajo o obveznem lastništvu podeželskih zemljišč na gozdnih območjih.

Reforma se izvede do 30. septembra 2021.

Reforma RE-r20: Reorganizacija zemljiškooknjižnega sistema in sistema za spremljanje pokrovnosti tal

Cilj tega ukrepa je odpraviti pomanjkanje večnamenske zemljiške knjige z uvedbo in razvojem sistema za ugotavljanje in preverjanje meja lastništva zemljišč ter naknadno registracijo lastništva zemljišč. To bo omogočilo skladen, posodobljen in celosten pregled nad ozemljem, ki bo povečal vrednost zemljišč za lastnike zemljišč in državi omogočil razvoj konkretnih, trajnostnih in večsektorskih javnih politik.

Reforma je sestavljena iz pilotnega projekta za vzpostavitev poenostavljenega nacionalnega katastrskega informacijskega sistema, v katerem se opredelijo zemljiška struktura in lastništvo zemljišč na podeželskih območjih, začetek delovanja sistema za spremljanje pokrovnosti tal (SMOS) in razvoj platforme BUPI (register digitalnih zemljišč), fizični in virtualni števec z georeferenčnimi informacijami o nepremičninah, ki združuje informacije, potrebne za njihovo registracijo, in olajša sodelovanje državljanov z javno upravo v okviru zemljiške knjige. Reforma vzpostavlja tudi potreben pravni okvir za operacionalizacijo naložbe RE-C08-i02: Register podeželskih nepremičnin in sistem za spremljanje pokrovnosti tal. Reforma vključuje:

- sprejetje zakona o vzpostavitvi strukture misije za razširitev poenostavljenega katastrskega informacijskega sistema, javnega subjekta, ki spremlja širitev poenostavljenega nacionalnega katastrskega informacijskega sistema in razvoj platforme BUPI;
- sprejetje akta o vzpostavitvi sistema za delovanje in financiranje modela za organizacijo in razvoj poenostavljenega katastrskega informacijskega sistema;
- sprejetje zakona, s katerim se odobri pravna ureditev zemljiške knjige, vzpostavi nacionalni sistem katastrskega informacijskega sistema, ki je povezan s poenostavljenim katastrskim informacijskim sistemom, in vključi katastrska listina kot nacionalna karta zemljišč v zemljiški knjigi;

- sprejetje pravnega akta o spremembi regulativnega odloka št. 9-A/2017 z dne 3. novembra 2017³⁴, ki pojasnjuje delovanje poenostavljenega katastrskega informacijskega sistema in platforme BUPI, s katerim se sprejmejo ukrepi za takojšnjo opredelitev strukture zemljišč ter lastništva kmetijskih in mešanih zemljišč; ter
- pripravo predloga zakona o vzpostavitvi izrednega sistema za registracijo podeželskih zemljišč in spremembi zemljiškega zakonika (CRP).

Reforma se izvede do 31. decembra 2022.

Reforma RE-r21: Preprečevanje požarov na podeželju in boj proti njim

Cilj tega ukrepa je povečati preprečevanje požarov na podeželju in izboljšati boj proti njim z vzpostavitvijo primarne mreže prekinitev ravnanja z gorivom ter okrepitvijo subjektov, odgovornih za upravljanje požarov na podeželju in zaščito pred njimi.

Reforma obsega:

- sprejetje akta o odobritvi nacionalnega načrta za celostno upravljanje površin na podeželju (PNGIFR);
- sprejetje zakona o vzpostavitvi integriranega sistema upravljanja požarov na podeželju (SIGIFR); ter
- sprejetje akta o odobritvi nacionalnega akcijskega programa nacionalnega načrta za celostno upravljanje podeželskih požarov.

celostni sistem upravljanja požarov na podeželju (SIGIFR) na nacionalni ravni zagotavlja makropolitike in strateške smernice, ki prispevajo k zmanjšanju tveganja požarov na podeželju in spremembi vedenja lastnikov, uporabnikov ter neposrednih in posrednih upravičencev podeželskega ozemlja. Sistem določa medresorske modele usklajevanja ter razmejuje pristojnosti in področje delovanja vsakega subjekta znotraj SIGIFR, pri čemer je večja odgovornost za različne akterje v postopku odločanja. Določa model upravljanja, spremljanja in ocenjevanja, ki prispeva k stalnemu izboljševanju javnih politik in programov.

Vzpostavi se informacijski sistem o požarih na podeželju, da se združijo in razširijo vse ustrezne tehnične informacije iz sistema SIGIFR. Poleg tega opredeli model, ki temelji na preprečevanju in zmanjševanju tveganj, bodisi z dejavnostmi ozaveščanja bodisi z vzpostavitvijo regionalnih obrambnih omrežij, v katerih ima upravljanje z gorivom vodilno vlogo v sistemu sankcij.

Reforma se izvede do 30. septembra 2021.

Naložba RE-C08-i01: preoblikovanje krajine na občutljivih gozdnih območjih.

Cilj tega ukrepa je povečati odpornost ranljivih območij na tveganja, povezana s podnebnimi spremembami, zlasti požari na podeželju in izgubo biotske raznovrstnosti, ter spodbujati trajnostno rast in teritorialno kohezijo. Ti cilji se dosežejo s preoblikovanjem krajine, povečanjem povprečne velikosti kmetijskih zemljišč, spremembo rabe zemljišč in načrtovanjem novih gospodarskih dejavnosti.

To naložbo sestavljajo naslednji programi:

- programi prostorskega načrtovanja in upravljanja (PRGP), ki oblikujejo zaželeno pokrajino in v srednje- do dolgoročnem obdobju opredelijo prehodno matriko, podprto z modelom financiranja, ki zagotavlja njeno izvajanje;
- območja celostnega upravljanja krajine, ki povečujejo velikost gozdnega območja, s katerim se gospodari, da se doseže obseg, ki spodbuja odpornost na požare in

³⁴ Decreto Regulamentar n. 9-A/2017: <https://dre.pt/application/conteudo/114152782>

valorizacijo naravnega kapitala ter ustvari potrebne pogoje za razvoj dejavnosti celostnega upravljanja krajine, ki opredeljujejo načrtovanje ukrepov, operativni model, finančna sredstva, ki jih je treba dodeliti, ter sistem upravljanja in spremljanja;

- celostni podporni program za podeželske vasi na gozdnih ozemljih, ki podpira niz ukrepov za zagotovitev spremembe rabe in uporabe zemljišč ter upravljanja goriva okoli podeželskih vasi; ter
- program *Emparcelar para Ordenar*, ki bo povečal povprečno velikost kmetijskih zemljišč in tako prispeval k sposobnosti preživetja in gospodarski vzdržnosti kmetij, ki so nameščene ali bodo tam nameščene.

Naložba se izvede do 30. septembra 2025.

Naložba RE-C08-i02: Register podeželskih nepremičnin in sistem za spremljanje pokrovnosti tal

Cilj tega ukrepa je portugalski državi zagotoviti široko bazo znanja o ozemlju, zlasti glede vrste in meja podeželskih zemljišč, kar omogoča identifikacijo lastnikov zemljišč. To je bistveno za načrtovanje, upravljanje in podpiranje odločitev o zasedenosti in uporabi ozemlja.

Ta naložba vključuje širitev poenostavljenega katastrskega informacijskega sistema, razvoj platforme BUPI in izdelavo referenčnega kartiranja za sistem spremljanja pokrovnosti tal (SMOS), vključno z digitalnim 3D prikazom zemljišč z zaznavanjem in določanjem svetlobe (LiDAR), zemljevidi vegetacije, zemljevidi obsega biomase in lesa, zemljevidi pokrovnosti tal in uporabe ter pokritostjo s satelitskimi slikami. Ti ukrepi se medsebojno dopolnjujejo in omogočajo popolno operativnost platforme BUPI, hkrati pa zagotavljajo interoperabilnost vseh različnih vzpostavljenih informacijskih sistemov, povezanih s katastrsko geometrijo, zemljiško knjigo in davčnimi matrikami, ki jih trenutno upravljajo različni organi, vključno s tristranskim in carinskim organom, Inštitutom za registracijo in notarske zadeve ter Generalnim direktoratom za ozemlje. Državljeni, podjetja in vsi javni organi pridobijo enotno identifikacijsko številko (NIP) za svoje premoženje, vključno z informacijami o njihovih mejah in značilnostih. Za zagotovitev uspešnega izvajanja zgoraj navedenih ukrepov naložba vključuje tudi dejavnosti usposabljanja za pooblaščen tehnično osebje občin, registratorjev in uslužbencev davčnih organov.

Naložba se izvede do 31. marca 2025.

Naložba RE-C08-i03: Prekinitve pri ravnanju z gorivom – primarno omrežje

Cilj tega ukrepa je ustvariti horizontalne prekinitve v pokrajini s primarno mrežo prekinitvev pri ravnanju z gorivom (RPFGC). To omrežje osami izbruhe požarov, zaščiti komunikacijske poti, socialno infrastrukturo in opremo, zmanjša povprečno površino, ki so jo požari uničili z oddelki pokrajine, olajša protipožarne ukrepe in zagotovi varnost gasilcev z vzpostavitvijo poti za izhod v sili.

Naložba vključuje naslednje ukrepe:

- kartiranje in ocenjevanje rabe zemljišč, vključenih v mrežo za strukturiranje prelomov pri upravljanju primarnih goriv;
- opredelitev lastnikov, ocena in izračun višine nadomestila in drugih elementov, ki vodijo do prijave javne službe, obveščanja lastnikov zemljišč, sklenitve sporazumov in plačila s tem povezanih nadomestil;
- vključitev georeferenčnega grafičnega prikaza podeželskega zemljišča, vključenega v ustavo upravne služnosti, v platformo BUPI, da se omogočijo poznejši posebni registracijski postopki; ter

- izvajanje primarne mreže prekinitev upravljanja z gorivom na nacionalni ravni.

Portugalska se je v zvezi z ustvarjanjem prekinitev na obsežnih območjih monokultur morskih borov in predvsem evkaliptusa zavezala, da bo območje proizvodnje evkaliptusa v programu planiranja in upravljanja krajine Serras de Monchique e Silves (PRGPSMS) zelo omejeno. V ta namen Naložbe RE-C08-i01 (Preoblikovanje krajine na občutljivih gozdnih območjih) zagotavljajo nadomestitev evkaliptusov z drugimi vrstami, zlasti avtohtonimi vrstami, kot so kostanj, češnjevo drevo, jagode in druge tujerodne vrste s sedežem na Portugalskem, kot so kostanj ali orehi.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C08-i04: Sredstva za preprečevanje požarov na podeželju in boj proti njim

Cilj tega ukrepa je okrepiti državne subjekte, ki se ukvarjajo s preprečevanjem požarov na podeželju in bojem proti njim. Natančneje, ta ukrep bo povečal zmogljivost portugalskih letalskih sil in Inštituta za ohranjanje narave in gozdov (ICNF) v smislu infrastrukture in opreme, da bi se povečala njuna učinkovitost in uspešnost pri preprečevanju požarov na podeželju in boju proti njim. Poleg tega bo ta ukrep izboljšal oceno tveganja s standardizacijo in posodobitvijo radarskega omrežja portugalskega inštituta za morje in ozračja (IPMA).

Ta naložba vključuje nakup šestih lahkih in šestih srednje velikih gasilskih helikopterjev, gradnjo novih in prenavo obstoječih stavb (operativni center in vzdrževalni hangarji), nakup vozil, strojev in opreme, ki so potrebni za operativni odziv na gašenje požarov, kot so osebna zaščitna oprema, gasilska vozila, buldožerji in traktorji, ter standardizacijo in nadgradnjo meteorološkega radarskega omrežja.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Zlasti za zagotovitev skladnosti s tehničnimi navodili, da se ne škoduje bistveno, (2021/C58/01) morajo biti vozila, stroji in oprema, ki jih je treba kupiti, brezemisijski. Če ni drugih možnosti brez emisij, vozila, stroji in oprema, ki jih je treba kupiti, predstavljajo najboljše razpoložljive ravni okoljske učinkovitosti v sektorju.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C08-i05: Program za več gozdov

Cilji ukrepa so nadgradnja sistema za preprečevanje požarov in gašenje požarov, prehod z modela boja proti požarom na model preprečevanja ter okrepitev ukrepov organizacij proizvajalcev gozdov in strokovnih centrov v gozdarskem sektorju z vključevanjem strokovnjakov in izboljšanjem tehnične usposobljenosti vseh akterjev, vključenih v te subjekte.

To naložbo sestavljajo naslednji ukrepi:

- razširitev programov „varne vasi“ in „varne osebe“, katerih cilj je spodbujanje ukrepov ozaveščanja za preprečevanje tveganega vedenja prebivalstva, ukrepov za samozaščito in simulacij evakuacijskih načrtov v sodelovanju z lokalnimi organi;
- krepitev operativne zmogljivosti nacionalnega organa za nujno pomoč in civilno zaščito (ANEPC) in nacionalne žandarmerije (GNR) v boju proti požarom na podeželju, zlasti z nakupom vozil in osebne zaščitne opreme, obnovo obstoječe infrastrukture in oblikovanjem novih regionalnih in podregionalnih struktur ANEPC;

- zagotavljanje usposabljanja in usposobljenosti operativnega osebja, ki sodeluje pri gašenju požarov, in tehnikov OPF; ter
- krepitev organizacij lastnikov gozdov in kompetenčnih centrov na področjih, ki so bistvena za trajnost gozdnih virov.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

H.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni razpored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/ cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni razpored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
8.1	RE-C08-i01	T	Razvoj programov prostorskega načrtovanja in upravljanja (PRGP) na območjih, ki so opredeljena kot ranljiva.		število	0	20	Q3	2025	Odobritev programov prostorskega načrtovanja in upravljanja (PRGP) s strani vlade za 20 homogenih ranljivih območij ali območij, ki so jih prizadeli večji požari, ob upoštevanju listine pokrajinskih enot celinske Portugalske in teritorialnega modela nacionalnega programa za prostorsko načrtovanje.
8.2	RE-C08-i01	T	Objava integriranega upravljanja krajine v Diário da Republica		število	0	60	Q3	2025	Odobritev in objava 60 operacij integriranega upravljanja krajine v Diário da Republica, ki opredeljujejo načrtovanje ukrepov, operativni model, finančna sredstva, ki jih je treba dodeliti, ter sistem upravljanja in spremljanja.
8.3	RE-C08-i01	T	Vasi s projekti ravnanja z gorivom		število	0	800	Q3	2025	Sklenitev pogodb, ki določajo posebne pogoje za financiranje projektov upravljanja z gorivom med okoljskim skladom in upravičenci (občine, medobčinske skupnosti, združenja za lokalni razvoj) v najmanj 800 podeželskih vaseh na gozdnih območjih (vasi).
8.4	RE-C08-i02	M	Prehod na platformo BUPI 2.0	Začetek proizvodnje platforme BUPI 2.0				Q1	2022	Zagotavljanje platforme BUPI 2.0 v oblaku, ki bo nadgradila in razširila funkcije, ki že obstajajo v pilotnem projektu BUPI. BUPI 2.0 zagotavlja pokritost na nacionalni ravni in interoperabilnost različnih sistemov, ki jih trenutno upravljajo različni organi, vključno z davčnimi in carinskimi organi. BUPI 2.0 omogoča postopno uvedbo enotnih identifikacijskih števil nepremičnin.
8.5	RE-C08-i02	T	Usposabljanje o platformi BUPI		število	0	10	Q4	2023	Število četrletnih usposabljanj v zvezi z BUPI za nacionalno usposobljene tehnike, ki izvajajo postopke grafičnega prikaza (RGG), osebje Inštituta za registre in notarje (IRN), zastopnike davčnih organov in uradnike registrov.

8.6	RE-C08-i02	M	Zemljevidi pokrovnosti tal in rabe (COS) 2023	objava zemljevidov pokrovnosti tal in rabe				Q1	2025	Izdelava in objava zemljevidov pokrovnosti tal in rabe (COS) 2023 na podlagi informacij, ki so jih potrdili pristojni organi. Zemljevidi pokrovnosti tal in rabe prikazujejo geografsko zastopanost države ter zagotavljajo informacije o rabi in rabi zemljišč ter o vrstah posevkov in pogozdovanju.
8.7	RE-C08-i03	M	Objava pogodbe o mreži za strukturiranje primarnega ravnanja z gorivom (RPFGC)	Objava pogodbe o mreži za strukturiranje primarnega ravnanja z gorivom (RPFGC) na spletni strani BASE.gov				Q1	2022	Pristojni organ dodeli pogodbo za izvajanje mreže za strukturiranje primarnega upravljanja z gorivom (RPFGC) za vzpostavitev horizontalnih prekinitev v pokrajini za izolacijo izbruhov požara.
8.8	RE-C08-i03	T	Vzpostavljeno služnostno območje		ha	0	21 727	Q3	2025	Služnostno območje, oblikovano v strukturnih blokih za prekinitev goriva iz primarnega omrežja
8.9	RE-C08-i03	T	Vzpostavitev mreže za strukturiranje primarnega ravnanja z gorivom (RPFGC)		število	0	37 500	Q4	2025	Izvedeno območje (v ha) mreže za strukturiranje primarnega ravnanja z gorivom (RPFGC) – ustvarjanje horizontalnih prekinitev (pasov upravljanja z gorivom) v pokrajini za izolacijo izbruhov požara.
8.10	RE-C08-i04	T	Dobava vozil, strojev in opreme		število	0	179	Q1	2023	Dostava protipožarnih in protipožarnih vozil, strojev in opreme po potrditvi, da izpolnjujejo tehnične specifikacije in druge pogodbene zahteve, v skladu z razpisnim postopkom.
8.11	RE-C08-i04	T	Dostava lahkih in srednjih gasilskih helikopterjev		število	0	12	Q4	2025	Dostava šestih lahkih gasilcev helikopterjev (HEBL) in šestih srednje velikih gasilskih helikopterjev (HEBM) po potrditvi, da izpolnjujejo tehnične specifikacije in druge pogodbene zahteve.
8.12	RE-C08-i04	T	Vgradnja radarjev z dvojno polarizacijo		število	0	2	Q2	2023	Namestitev dveh radarjev za dvojno polarizacijo s potrebnim računalniškim in arhivskim sistemom, dvema detektorjema strele in dvema vremenskima meteorološkima postajama. Vgradnja končana po potrditvi, da ustreza tehničnim specifikacijam in drugim pogodbenim zahtevam.
8.13	RE-C08-i05	T	Okrepitev subjektov ministrstva za notranje zadeve (MAI) z vozili in operativno opremo		število	0	62	Q4	2024	Okrepitev 62 subjektov MAI (ANEPC, GNR in gasilcev) z novimi vozili za vsaj 20 000 000 EUR in operativno opremo za vsaj 14 000 000 EUR.

8.14	RE-C08-i05	T	Vzpostavitev regionalnih in podregionalnih struktur nacionalnega organa za nujno pomoč in civilno zaščito (ANEPC)		število	0	6	Q2	2022	Začetek delovanja dveh regionalnih in štirih podregionalnih poveljstev za izredne razmere in civilno zaščito (kot so opredeljena v uredbi-zakonu št. 45/2019 z dne 1. aprila 2019)
8.15	RE-C08-i05	M	Objava začetnega poročila Inštituta za ohranjanje narave in gozdov, I.P	Objava poročila o programskih pogodbah med Inštitutom za ohranjanje narave in gozdov, I.P. ter organizacijami lastnikov gozdov in strokovnimi centri				Q2	2022	Poročilo vsebuje podrobnosti o programskih pogodbah med Inštitutom za ohranjanje narave in gozdov, I.P. ter organizacijami lastnikov gozdov in strokovnimi centri, vključno z informacijami o ciljih, ki jih je treba doseči vsako leto. Po začetnem poročilu se vsako polletje objavita izvajanje in napredek programskih pogodb.
8.16	RE-C08-i05	T	Izvajanje nacionalnega programa usposabljanja		število	0	150	Q4	2025	Število tečajev usposabljanja za tehnike 150 organizacij lastnikov gozdov (OPF), ki trajajo najmanj 684 ur usposabljanja. Usposabljanje se osredotoča na naslednje teme: upravljanje organizacije, preprečevanje požarov na podeželju, nadzorovano čiščenje požarov, zdrave rastline, certificiranje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, večfunkcionalnost gozdnih območij, nelesni gozdni proizvodi, plačilo ekosistemskih storitev, biotska raznovrstnost, gozdna infrastruktura, gozdarski projekti, popis gozda ali zemljiški register.
8.17	RE-C08-r19	M	Pravni okvir za obvezno lastništvo kmetijskih zemljišč na gozdnih območjih	Začetek veljavnosti pravnega okvira o obveznem lastništvu kmetijskih zemljišč na gozdnih območjih.				Q3	2021	Začetek veljavnosti pravnega okvira za izvajanje obvezne posesti kmetijskih zemljišč na gozdnih območjih. Obvezna najemna pravica se uporablja izključno, če lastniki zemljišč ne izrazijo svoje zaveze za izvajanje ukrepov, opredeljenih v celostni operaciji upravljanja krajine (OIGP), določeni za območje integriranega upravljanja krajine (AIGP), če želijo, da se njihova nepremičnina nahaja.

										Zakon št. 68/2020 z dne 5. novembra pooblašča vlado, da spremeni zakon št. 31/2014 z dne 30. maja (določa splošno podlago za javni red na področju prostorskega, prostorskega in prostorskega načrtovanja, da se odobri pravna ureditev obvezne posesti).
8.18	RE-C08-r20	M	Sistem za spremljanje pokrovnosti tal (SMOS)	Začetek veljavnosti sistema za spremljanje pokrovnosti tal (SMOS)				Q4	2022	Začetek veljavnosti sistema za spremljanje pokrovnosti tal (SMOS), ki zajema pokritost z LiDAR, digitalni model terena, pridelke in vegetacijski model, pridelke in zemljevide vegetacije, objavo zemljevidov pokrovnosti tal in pokritost s satelitskim slikanjem.
8.19	RE-C08-r21	M	Zakon o vzpostavitvi integriranega sistema upravljanja požarov na podeželju (SIGIFR)	Začetek veljavnosti zakona o vzpostavitvi integriranega sistema upravljanja požarov na podeželju (SIGIFR) in določitvi njegovih operativnih pravil.				Q3	2021	Celostni sistem upravljanja požarov na podeželju (SIGIFR) na nacionalni ravni zagotavlja makropolitike in strateške smernice, ki prispevajo k zmanjšanju tveganja požarov na podeželju in k spremembi vedenja lastnikov, uporabnikov ter neposrednih in posrednih upravičencev podeželskega ozemlja. Sistem določa medresorske modele usklajevanja ter razmejuje pristojnosti in področje delovanja vsakega subjekta znotraj SIGIFR. Opredeljuje vsebino različnih orodij za celostno načrtovanje upravljanja požarov na podeželju na nacionalni, regionalni, podregionalni in občinski ravni. Vzpostavljen je informacijski sistem o požarih na podeželju, ki bo združeval in razširjal vse ustrezne tehnične informacije iz SIGIFR, obstaja pa tudi jasna zaveza, da se opredeli model, ki temelji na preprečevanju in zmanjševanju tveganj, bodisi z dejavnostmi ozaveščanja bodisi z vzpostavitvijo regionalnih obrambnih omrežij, v katerih ima upravljanje z gorivom vodilno vlogo v sistemu sankcij. Določa model upravljanja, spremljanja in ocenjevanja, ki prispeva k stalnemu izboljševanju javnih politik in programov.

I. KOMPONENTA 9: Gospodarjenje z vodo

Komponenta obravnava naslednje izzive: obvladovanje velikega pritiska na sisteme za skladiščenje, ki zagotavljajo oskrbo z vodo, in izboljšanje učinkovitosti rabe vode, da se preprečijo omejitve zaradi pričakovanega letnega zmanjšanja padavin, pogostejše suše, sezonskost in povečanje uhajanja vode;

Cilj komponente je ublažiti pomanjkanje vode in zagotoviti odpornost regij z največjim problemom suše ter nujno potrebo po učinkovitem ukrepanju za zagotovitev oskrbe z vodo v regijah Algarve, Alentejo in Madeira.

Večja vodna odpornost je bistvenega pomena za razvoj teh treh regij, saj predstavlja tudi obvezen pogoj za turizem in ekosisteme (zlasti v Algarveju in na Madeiri), kmetijstvo (Alentejo in Madeira), preoblikovanje gospodarskih dejavnosti (Alentejo) ter za obvladovanje skupnih pritiskov vrhov potreb po namakanju in porabe ljudi (Madeira).

Komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države o naložbi v podnebni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

I.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Naložba RE-C09-i01: Regionalni načrt za energijsko učinkovitost vode v Algarveju

Cilj te naložbe je odzvati se na pomanjkanje vode v Algarveju, ki se zaradi podnebnih sprememb še poslabšuje. Potreben je odziv za nadaljevanje in razvoj gospodarske dejavnosti ter za diverzifikacijo gospodarstva Algarve.

Naložba vključuje ukrepe za zmanjšanje izgub vode v mestnem in kmetijskem sektorju v Algarveju z učinkovitejšimi namakalnimi tehnologijami ter spodbujanje ponovne uporabe očiščene odpadne vode. Ukrepi na ravni oskrbe preučijo možnost izkoriščanja obstoječih zmogljivosti in izboljšanja odpornosti obstoječih zbiralnikov s povečanjem pritoka v rezervoar Odeleite z odvzemom na reki Guadiana, krepijo strateških rezerv in namestitvijo razsoljevalne naprave. Ti novi vodni viri bodo zlasti dopolnjevali obstoječo rabo, da bi se lahko soočili s predvidljivimi učinki podnebnih sprememb. Vključuje tudi ukrepe za okrepitev spremljanja, izdajanja dovoljenj in izvrševanja.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) ter mejniki in cilji, ki jih mora izpolniti Portugalska. Zlasti se za vse projekte, za katere je verjetno, da bodo pomembno vplivali na okolje, opravi presoja vplivov na okolje, ki se zaključi v skladu z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike, ali za kratek čas, da se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), z okvirno direktivo EU o vodah, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov. Vsi ukrepi, ki so v okviru presoje vplivov na okolje in ocene v skladu z Direktivo 2000/60/ES potrebni za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno, se vključijo v projekt in dosledno upoštevajo v fazah gradnje, delovanja in razgradnje infrastrukture.

Kadar se voda odvzame, ustrezeni organ izda ustrezno dovoljenje, v katerem so navedeni pogoji za preprečitev poslabšanja stanja in zagotovitev, da prizadeta vodna telesa ostanejo v dobrem ekološkem stanju v skladu z zahtevami okvirne direktive o vodah 2000/60/ES.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

Naložba RE-C09-i02: Večnamensko hidravlično podjetje v dolini Crato

Cilji tega ukrepa so zagotoviti oskrbo s pitno vodo, preprečevati dezertifikacijo regije, diverzificirati kmetijstvo in prispevati k preoblikovanju proizvodnje energije na tem območju. Ukrep obsega naslednje korake: gradnja jezua v dolini Crato, da se zagotovi oskrba z vodo za prehrano ljudi in preoblikovanje kmetijstva, hkrati pa se ponudi privilegirano mesto za namestitev plavajočih fotonapetostnih panelov (ki se namestijo v vodo ogledalo s sredstvi zunaj obrata za predelavo in odpornost) in za proizvodnjo električne energije, ki je neodvisna od načrtovane naprave mini hidroelektrarne. Pri inštalirani zmogljivosti 75 MW fotonapetostna naprava pokriva več kot 60 % trenutnih potreb regije po energiji in za več kot 80 000 ton/leto zmanjša emisije ogljikovega dioksida (glede na območje jezera, ki bo vzpostavljeno – 7,24 km² – in največjo površino, ki bi se lahko uporabljala za fotonapetostne panele, ki bi lahko bila nameščena do 200 MW). Prispeva tudi k diverzifikaciji kmetijske dejavnosti in privabljanju prebivalcev na to demografsko prikrajšano območje države, hkrati pa uvaja sistem gospodarjenja z vodo.

Razvoj poteka v povodju reke Tagus na območju blizu meje porečja Guadiana. Poleg reke Seda se ta naložba nanaša tudi na dve pritočni reki, iz katerih se voda izsuši in črpa v zbiralnik za jezum. Naložba vključuje naslednje korake:

- Jez: poln rezervoar za skladiščenje na višini 248 m (višja 48 m) s poplavljenim območjem 7,24 km², zmogljivostjo shranjevanja 116,1 hm³ in letno povprečno prostornino 57,83 m³/leto, kar omogoča 50,3 hm³/leto za javno oskrbo s pitno vodo, kar je bistveno za zagotovitev redundance pri oskrbi, tj. dovolj vode za oskrbo prebivalstva (približno 55 000 oseb) v regijah Alter do Chão, Avis, Grato, Suro, Suro, Spare.
- Mini hidroelektrarne : za porabo energije tokov, ki bodo sproščeni v namakanje v dolini nižje v smeri toka, ob upoštevanju padca, ki ga zagotavlja višina jezua. Njegova inštalacijska zmogljivost je 1,0 MW.
- Izboljšani sistem dotoka : izkorišča vodne vire dveh vodnih vodov, ki povezujejo odsek jezua Pisão (tok Chocanal na desnem bregu in potok Linhares na levem bregu), pri črpanju vode v zbiralnik, s čimer se izboljšata učinkovitost in odpornost celotnega vodnega sistema. Sistem sestavlja obvozna cev v smeri toka, dvižna postaja in nadmorska črta.
- Sistem za krepitev oskrbe jezua Póvoa in Meadasa iz jezua Pisão: povezava od zbiralnika do čistilne naprave v Póvoa in Meadasu, da se zagotovi potreba občin Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor in Sousel po porabi v mestih.
- Namakalna infrastruktura za podporo obstoječim kmetijskim območjem: to vključuje dvigalne postaje za namakanje, kanale, bazene za uravnoteženje in distribucijska omrežja, namakalna omrežja in izboljšanje dostopa v kmetijstvu ter naj bi ustvarilo 5 078 ha novih namakalnih blokov (Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira in Sousel). Perimeter namakanja mora biti razdeljen na predele, ki ne presegajo 100 ha.
- Fotovoltaična elektrarna na sončno energijo (solarne plošče, inverterji, plavajoče, nizko- in srednjenapetostne napeljave): namestitev fotonapetostnih panelov v vodno ogledalo zbiralnika. Financiranje se izvaja zunaj načrta za okrevanje in odpornost.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) ter mejniki in cilji, ki jih mora izpolniti Portugalska. Dokaže se popolna in vsebinska skladnost z veljavnimi pravnimi določbami. Pri objavi osnutka presoje vplivov na okolje za javno posvetovanje ta vključuje 1) predvidene vodne tokove v prizadetem vodnem telesu v osnovnem scenariju (brez naložb) in po naložbi, pri čemer se v celoti upoštevajo škodljivi vplivi podnebnih sprememb na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih napovedi, vključno z verjetnim najslabšim možnim scenarijem; ter 2) utemeljitev namena naložbe v primerjavi z alternativami s potencialno manjšimi vplivi na okolje, tako v smislu njihovih ciljev (obseg namakanih zemljišč v primerjavi s trajnostno obnovo podeželja) kot tudi njihovih sredstev (zmanjšanje povpraševanja po vodi in rešitev, ki temeljijo na naravi). Zlasti se za vse projekte, za katere je verjetno, da bodo pomembno vplivali na okolje, izvede presoja vplivov na okolje, ki se izvede v skladu z Direktivo 2011/92/EU, ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov, s čimer se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

Vsi ukrepi, ki so v okviru presoje vplivov na okolje in ocene v skladu z Direktivo 2000/60/ES potrebni za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno, se vključijo v projekt in dosledno upoštevajo v fazah gradnje, delovanja in razgradnje infrastrukture.

Presoja vplivov na okolje temelji na najnovejših, celovitih in točnih podatkih, vključno s podatki o spremljanju bioloških elementov kakovosti, ki so posebej občutljivi na hidromorfološke spremembe, in na pričakovanem stanju vodnega telesa, ki je posledica novih dejavnosti, v primerjavi z njegovim sedanjim. Ocenjuje zlasti kumulativne vplive tega novega projekta skupaj z drugo obstoječo ali načrtovano infrastrukturo v povodju.

Zadevni organ izda dovoljenje za projekt, v katerem so navedeni vsi tehnično izvedljivi in ekološko pomembni ukrepi, ki se izvajajo za ublažitev vplivov in zagotovitev dobrega ekološkega stanja/potenciala v prizadetih vodnih telesih, ter zagotavljanje spremljanja učinkovitosti teh ukrepov v skladu z zahtevami okvirne direktive o vodah 2000/60/ES.

Za skladnost z Direktivo 2000/60/ES se na podlagi ocene vseh možnih vplivov na stanje vodnih teles znotraj istega povodja ter na zaščitene habitate in vrste, ki so neposredno odvisni od vode, dokaže, da ukrep:

- i) ne vpliva bistveno ali nepopravljivo na prizadeta vodna telesa, niti ne preprečuje, da bi določeno vodno telo, na katero se nanaša, ali druga vodna telesa v istem povodju dosegla dobro stanje ali potencial do četrtega četrletja 2025; ter
- ii) nima znatnega negativnega vpliva na zaščitene habitate in vrste, ki so neposredno odvisni od vode.

Zadevni organ izda dovoljenje za projekt, v katerem so navedeni vsi tehnično izvedljivi in ekološko pomembni ukrepi, ki se izvajajo za ublažitev vplivov in zagotovitev dobrega ekološkega stanja/potenciala v prizadetih vodnih telesih do četrtega četrletja 2025, ter zagotavljanje spremljanja učinkovitosti teh ukrepov v skladu z zahtevami okvirne direktive o vodah 2000/60/ES.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba RE-C09-i03-RAM: Načrt za učinkovito rabo vode ter krepitev oskrbe in namakalnih sistemov Madeire

Cilj ukrepa je povečati odpornost vodnih virov na otoku Madeira.

Naložba vključuje zagotavljanje oskrbe z vodnimi viri na bolj gosto poseljenem jugu otoka z optimizacijo uporabe obstoječih virov, odvzemom odvečne vode brez vpliva na ekosisteme, vzpostavitev in širitvijo strateških rezerv ter medsebojno povezavo različnih vodnih virov.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) ter mejniki in cilji, ki jih mora izpolniti Portugalska. Zlasti je treba za vse projekte, za katere je verjetno, da bodo pomembno vplivali na okolje, opraviti presojo vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES in Direktive 92/43/EGS, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

I.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni razpored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Časovni okvir za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
9.1	RE-C09-i01	T	Nameščena dodatna mesta za spremljanje podzemnih voda (SM3)		število	32	82	Q1	2024	Postavitev merilnih in nadzornih mest podzemnih voda (vključno s piezometri in telemetričnimi števci). Poleg obstoječih 32 se namesti še dodatnih 50 piezometrov.
9.2	RE-C09-i01	T	Dokončanje ukrepov omrežja za zmanjšanje izgub vode (SM1)		Km	0	125	Q1	2026	Dokončanje ukrepov omrežja za optimizacijo pritiska in sanacijo omrežja z naslednjimi ukrepi: 1) optimizacija tlaka in merjenje pretoka, 2) sanacija omrežja v urbanih/zgodovinskih območjih 3) obnova omrežja na podeželskih ali srednjih podeželskih območjih.
9.3	RE-C09-i01	T	Posodobitev površine za skupno hidrokmetijsko uporabo in individualno namakanje (SM2)		ha	0	10 300	Q1	2026	Območje, ki ga zadeva sprejetje učinkovitejših distribucijskih sistemov z zamenjavo kanalov z vodi, izboljšanim pritiskom omrežja, uvedbo sistemov daljinskega zaznavanja in uravnavanja porabe ter uvedbo sistemov za odkrivanje uhajanja za skupne hidrokmetijske objekte in za namestitev učinkovitejših in nadzorljivih namakalnih sistemov v posameznih namakalnih sistemih.
9.4	RE-C09-i01	T	Št. čistilnih naprav za zagotavljanje proizvodnje in izpopolnjevanja očiščene odpadne vode (SM4)		število	0	4	Q1	2026	Število odprtih čistilnih naprav, da se zagotovi proizvodnja očiščene odpadne vode, pripravljene za ponovno uporabo

9.5	RE-C09-i01	M	Sprejetje posodobljenega načrta (če se zahteva) ukrepa o odvzemu v Guadiani, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje (SM5)	Sprejetje posodobljenega načrta (če je potrebno)				Q2	2024	<p>Sprejetje posodobljene zasnove ukrepa (če je potrebno), ki v celoti vključuje potrebne rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje, ki se izvede v skladu z Direktivo 2011/92/EU, ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov, s čimer se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).</p> <p>Vsi ukrepi, ki so v okviru presoje vplivov na okolje in ocene v skladu z Direktivo 2000/60/ES potrebni za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno, se vključijo v projekt in dosledno upoštevajo v fazah gradnje, delovanja in razgradnje infrastrukture.</p> <p>Kadar se voda odvzema, mora ustrezeni organ izdati ustrezno dovoljenje, v katerem so navedeni pogoji za preprečitev poslabšanja stanja in zagotovitev, da prizadeta vodna telesa ostanejo v dobrem ekološkem stanju v skladu z zahtevami 2000/60/ES.</p>
9.6	RE-C09-i01	M	Začetek delovanja odvzema v Guadiani ob popolnem upoštevanju rezultatov in pogojev, določenih v presoji vplivov na okolje (SM5)	Začetek delovanja odvzema vode				Q4	2025	<p>Začetek izvajanja odvzema v Guadiani, pri čemer se v celoti upošteva izid presoje vplivov na okolje, ki bo zaključena v skladu z Direktivo 2011/92/EU, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov, pri čemer se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).</p>

9.7	RE-C09-i01	M	Sprejetje posodobljene zasnove (če se zahteva) ukrepa razsoljevanja, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje (SM6)	Sprejetje posodobljenega načrta (če je potrebno)				Q2	2024	Sprejetje posodobljenega načrta ukrepa razsoljevanja (če je potrebno), ki v celoti vključuje potrebne rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje, ki se izvede v skladu z Direktivo 2011/92/EU, ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov, pri čemer se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno(2021/C58/01). Vsi ukrepi, ki so v okviru presoje vplivov na okolje in ocene v skladu z Direktivo 2000/60/ES potrebni za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno, se vključijo v projekt in dosledno upoštevajo v fazah gradnje, delovanja in razgradnje infrastrukture.
9.8	RE-C09-i01	M	Začetek izvajanja ukrepa razsoljevanja ob popolnem upoštevanju rezultatov in pogojev, določenih v presoji vplivov na okolje (SM6)	Začetek delovanja razsoljevalne naprave				Q1	2026	Začetek delovanja razsoljevalne naprave, pri čemer se v celoti upošteva izid presoje vplivov na okolje, ki bo zaključena v skladu z Direktivo 2011/92/EU, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov, pri čemer se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).
9.9	RE-C09-i02	M	Objava dokumentacije o načrtovanju ukrepa, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje iz presoje vplivov na okolje	Objava dokumentacije o načrtovanju ukrepa, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje iz presoje vplivov na okolje				Q1	2022	Pogojena s pozitivno presoj vplivov na okolje, ki je v celoti in vsebinsko izpolnjevala pravna merila, objavo dokumentacije o načrtovanju ukrepa, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje iz presoje vplivov na okolje, če je to potrebno za doseganje skladnosti s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Presoja vplivov na okolje se objavi in zaključi v skladu z Direktivo 2011/92/EU ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov. Vsi ukrepi, ki so v okviru presoje vplivov na okolje in ocene v skladu z Direktivo 2000/60/ES potrebni za zagotovitev skladnosti s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), se vključijo v projekt in upoštevajo v fazah gradnje, delovanja in razgradnje infrastrukture.

9.10	RE-C09-i02	M	Pogoj za pozitivno presojo vplivov na okolje, ki je v celoti in vsebinsko izpolnjevala pravna merila, sprejetje posodobljene zasnove jezua, proizvodnje vodne in sončne energije ter namakanja, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje.	Sprejetje posodobljenega modela				Q3	2025	<p>Ovisno od presoje vplivov na okolje, v kateri je ugotovljeno, da ni prišlo do znatne škode, sprejetje posodobljene zasnove jezua, proizvodnje vodne in sončne energije ter namakanja, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje iz celovite in skupne presoje vplivov na okolje, če je to potrebno za doseganje skladnosti s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Presoja vplivov na okolje se zaključí v skladu z Direktivo 2011/92/EU ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov.</p> <p>Vsi ukrepi, ki so v okviru presoje vplivov na okolje in ocene v skladu z Direktivo 2000/60/ES potrebni za zagotovitev skladnosti s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), se vključijo v projekt in upoštevajo v fazah gradnje, delovanja in razgradnje infrastrukture.</p>
9.11	RE-C09-i02	M	Začetek obratovanja jezua, proizvodnja vodne in sončne energije ter namakanje, pri čemer se v celoti upoštevajo rezultati in pogoji iz presoje vplivov na okolje ter doseže dobro stanje ustreznih vodnih teles.	Začetek obratovanja jezua				Q4	2025	<p>Začetek obratovanja jezua, hidroelektrarn in sončnih elektrarn ter namakalnega sistema, pri čemer se v celoti upoštevajo rezultati in pogoji celovite in skupne presoje vplivov na okolje, ki se zaključí v skladu z Direktivo 2011/92/EU, ter ustrezne presoje v okviru Direktive 2000/60/ES, vključno z izvajanjem zahtevanih blažilnih ukrepov. Zagotovi se skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).</p> <p>Ukrep zagotavlja izpolnjevanje potreb po vodi v mestih za populacije Alter do Chão, Avis, Crato, Fronteira, Gavião, Nisa, Ponte de Sor in Sousel.</p> <p>Povečanje zmogljivosti za proizvodnjo čiste energije glede na zmogljivost sončne naprave, ki jo je treba namestiti, plus 1,0 MW/leto od mini hidroelektrarne; vzpostavitev namakalne infrastrukture, ki omogoča zagotovitev nove namakalne površine 5 078 ha, primerne za ekološke in diverzificirane kmetijske rastline.</p> <p>Dobro ekološko stanje/potencial ustreznih vodnih teles v skladu z zahtevami okvirne direktive o vodah 2000/60/ES je bilo doseženo in potrjeno.</p>
9.12	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatni km obnovljenih ali obnovljenih vodov		km	0	53	Q2	2024	Dolžina obnovljenih ali saniranih vodovod v km

9.13	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatna količina vode, ki je na južnem delu otoka Madeira na voljo za javno oskrbo in namakanje		hm3	n.r.	4	Q4	2025	Dodatna količina vode, ki je na voljo za javno oskrbo in namakanje; to se doseže z okrepitevijo, prenovo, preoblikovanjem in gradnjo novih cevovodov, kanalov, ribnikov in zbiralnikov.
------	----------------	---	---	--	-----	------	---	----	------	---

J. KOMPONENTA 10: Morski ribolov

Ta komponenta obravnava izziv utiranja poti k bolj konkurenčnemu, povezanemu, vključujočemu in tudi bolj razogljičenemu in trajnostnemu morskemu gospodarstvu, območju, na katerem ima Portugalska velik potencial. Komponenta pomaga izkoristiti priložnosti, ki jih v morskem gospodarstvu prinašajo podnebni in digitalni prehodi. Cilj te komponente je podpreti doseganje nacionalnih ciljev, povezanih s proizvodnim potencialom morskega gospodarstva. Namen te komponente je zlasti zagotoviti trajnost in konkurenčnost poslovnega sistema, povezanega z morjem. Poleg tega je cilj komponente vsaj delno odpraviti revščino v obalnih skupnostih, hkrati pa zagotoviti konkurenčno in povezano ozemlje v okviru prilagajanja podnebnim in digitalnim prehodom, vključno s poudarkom na znanjih in spretnostih, pomembnih za morske sektorje. Komponenta prispeva tudi k ohranjanju vrednosti storitev oceanskega ekosistema.

Komponenta podpira obravnavanje priporočil za posamezne države v zvezi z usmerjanjem ekonomske politike v zvezi z naložbami v pristanišča in inovacije (priporočilo za posamezne države št.3 iz leta 2019) ter osredotočenostjo naložb na zeleni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020). Poleg tega komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države o izboljšanju ravni znanj in spretnosti prebivalstva (priporočilo za posamezne države št. 2 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

J.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r23: Reforma infrastrukturnih ekosistemov modrega gospodarstva.

Cilj te reforme je revizija zakonodaje o mreži pristaniških tehnoloških grozdov (ki jo je Svet ministrov odobril leta 2017), s katero želi Portugalska okrepiti gospodarske dejavnosti, povezane z morjem, z ustvarjanjem poslovnih priložnosti, ustvarjanjem novih delovnih mest, podpiranjem izvoza, podpiranjem rasti pomorskega prometa in spodbujanjem trajnostnega izkoriščanja morskega potenciala. Reforma razširja mrežo pristaniških tehnoloških grozdov na dodatna območja z dostopom do morja in določa nove cilje, kot so krepitev finančne zmogljivosti morskega gospodarstva z revidiranim modrim skladom, podpora uporabi oceanov za izboljšanje odpornosti na blažitev podnebnih sprememb, spodbujanje razvoja znanj in spretnosti v zvezi z morskim gospodarstvom in dvojnimi prehodom ter krepitev javne podpore inovacijam za trajnostni razvoj pomorskega gospodarstva.

Reforma vzpostavlja model upravljanja novega modrega vozlišča, ki bi moralo biti gonilna sila prenosa tehnologije med različnimi akterji v vrednostni verigi novega, odpornejšega in trajnostnega pomorskega gospodarstva, katerega učinek naj bi bil trajen in pomemben na premik paradigme k pametnemu, trajnostnemu in vključujočemu gospodarskemu razvoju zadevnih sektorjev.

Reforma se izvede do 31. decembra 2021.

Naložba TC-C10-i01: Modro vozlišče, mreža infrastrukture za modro gospodarstvo

Cilj te naložbe je vzpostaviti nacionalno mrežo infrastruktur za modro gospodarstvo po vsej državi in okrepiti inovacijski ekosistem modrega gospodarstva.

Naložba vključuje gradnjo ali obnovo nove ali obstoječe infrastrukture ter naložbe v opremo, povezano z morskim gospodarstvom. Naložba vključuje oblikovanje novih modrih grozdov po vsej državi in nadgradnjo ali obnovo obstoječih modrih grozdov ter naložbe v usposabljanje in spretnosti z novim konceptom modre šole. Naložba je sestavljena iz gradnje novih zgradb ali sanacijskih del ter nadgradnje stavb in opreme, povezanih z morskim gospodarstvom. Naložba omogoča prenos rezultatov raziskav v produktivne specializacije gospodarstva v različnih grozdih na Portugalskem (vključno z Lizbono, Oeirasom, Penichejem, Aveirom, Portom, Algarvejem). Vključuje tudi naložbe v eno modro vozlišče, ki združuje znanje, ki ga ustvarjajo različni grozdi, in podpira povezovanje teh grozdov v mreže. To modro vozlišče odraža najsodobnejšo metodologijo gospodarskega razvoja v skladu s portugalsko strategijo pametne specializacije, ki se močno osredotoča na oceansko gospodarstvo. Vključuje tudi projekt School School Blue Hub, vključno predvsem z naložbami v infrastrukturo in opremo, ki vključuje pomembno razsežnost razvoja znanj in spretnosti, zlasti z oblikovanjem učnih načrtov v sodelovanju z nacionalno agencijo za kvalifikacije ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (ANQEP) in s poudarkom na digitalnih platformah in usposabljanju.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C10-i02: Zeleni in digitalni prehod ter varnost v ribištvu

Cilj te naložbe je podpreti financiranje projektov, namenjenih inovacijam, modernizaciji procesov, zmanjšanju ogljičnega odtisa ter krožnemu gospodarstvu ribiške industrije in organizacij. Naložba se izvaja s tesnimi povezavami med podjetji, združenji, ki zastopajo sektor, organizacijami proizvajalcev, znanstvenimi organi in osrednjimi vladnimi organi, da se čim bolj povečajo družbene koristi izvedene naložbe. Naložba vključuje javni razpis za 70 projektov, povezanih z inovacijami, modernizacijo postopkov, krožnim gospodarstvom in zmanjšanjem ekološkega odtisa podjetij v ribiški industriji.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C10-i03: Atlantski obrambni operativni center in pomorska platforma

Cilj te naložbe je prispevati k reševanju številnih izzivov, vključno s spremljanjem biogeokemične razsežnosti oceana in ozračja; kartiranje in ocenjevanje mineralnih virov ter vseh drugih neobnovljivih virov morskega dna in podzemlja pod portugalsko pristojnostjo; stalno kartiranje živih virov (obnovljivih virov) in spremljanje njihovega razvoja; boj proti nepravilnostim in nezakolitostim v oceanih pod portugalsko jurisdikcijo v vrednostnih verigah industrij oceanov; odzivanje na naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek; prispevanje k blažitvi škodljivih človeških dejavnosti v oceanih (obvladovanje učinkov onesnaževanja, kot je makroplastika); povečanje zmogljivosti za evidentiranje vseh informacij, pridobljenih na morju; pridobivanje novega znanja in pridobivanje znanja z združevanjem informacij ter razvoj modelov napovedovanja z različnimi časovnimi in prostorskimi lestvicami.

Naložba vključuje razvoj sistema, ki temelji na treh ključnih stebrih: Steber I – Večnamenska pomorska platforma z več prednostmi, ki služi naslednjim namenom: spremljanje oceanov, oceanografske raziskave, spremljanje morske ekologije, vključevanje novih tehnologij za spremljanje oceanov in posege v oceane – vključno z zračnimi in podmorskimi robotskimi sistemi); Steber II – Center za operacije, ki temelji na sistemu ozaveščanja, ki temelji na nacionalni podatkovni zbirki o morjih in digitalni dobi ter mreži raziskovalnih, razvojnih, eksperimentalnih in inovacijskih centrov, da bi okrepili sredstva za opazovanje oceanov, prispevali k cilju ustvarjanja digitalnega oceana, spodbujali znanje in zagotavljali rešitve za

posege v oceane, kot so zbiranje letalskih, navtičnih in podmorskih podatkov, poznavanje oceanskih pojavov in kartiranje oceanov za znanstvene namene; in steber III – akademija Alfeite Arsenal Academy (Academy 4.0). Steber I zajema vzpostavitev večnamenske platforme, vključitev pionirske tehnologije in razširitev funkcij oceanskega nadzornega plovila in oceanografskega raziskovalnega plovila na druge scenarije, kot so izredni scenariji, kot so razlitja nafte ali cvetenje plastike, alg ali meduze) ali dejavnosti spremljanja morske ekologije, ter vključitev novih tehnoloških sredstev za opazovanje oceanov, spremljanje in posredovanje, kot so robotski sistemi v zraku ali podmornicah. Platforma izvaja več ukrepov, kot so: nujne operacije, nadzor, znanstvene in tehnološke raziskave ter spremljanje okolja in meteoroloških razmer. V okviru drugega stebra je cilj operativnega centra okrepiti sredstva za opazovanje oceanov s prispevanjem k cilju vzpostavitve „digitalnega oceana“, da se omogoči ustvarjanje znanja in poleg tega zagotovijo rešitve, ki krepijo nacionalne in mednarodne zmogljivosti za posredovanje v oceanih. Steber III naj bi bil inovativen projekt za usposabljanje človeških virov v pomorskem sektorju, in sicer s kvalifikacijami in izmenjavo izkušenj že zaposlenih v podjetjih ter s privabljanjem strokovnjakov s področja pomorskega inženiringa. Arsenal Academy se namerava osredotočiti na usposabljanje na prelomnih področjih, kot so robotika, telekomunikacije, biotehnologija, nanotehnologija, povezljivost, umetna inteligenca, velepodatki in strojno učenje.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C10-i04-RAA: Razvoj grozda do Mar dos Açores

Cilj te naložbe je nadgradnja fiksne in mobilne infrastrukture za raziskovanje pomorske znanosti v avtonomni regiji Azori. Eden od ukrepov je zamenjava plovila „Archipelago“, ki se končuje s sodobnim plovilom, s sodobnim plovilom z visokimi tehnološkimi standardi v smislu zmogljivosti in opreme ter visoke energetske učinkovitosti za izpolnjevanje trenutnih potreb pri pomorskih raziskavah in spremljanju ali pri spodbujanju trajnostne rabe oceanov. Drugi ukrep vključuje ustanovitev eksperimentalnega centra za raziskave in razvoj, povezanega z morjem, ki bi ga delili z institucijami znanstvenega in tehnološkega sistema na Azorih (SCTA) in podjetji, ki bi vodil do raziskav in razvoja na tradicionalnih in nastajajočih območjih, kot so ribištvo in pridobljeni proizvodi, morska biotehnologija, biomateriali in mineralni viri ali morske tehnologije in orodja, vključno z „modrim inkubatorjem“, ribogojnim centrom na Azorih.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

J.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
10.1	TC-C10-r23	M	Začetek veljavnosti revizije aktov ministrstva za morje v zvezi s krepitvijo finančne zmogljivosti za pomorsko gospodarstvo in inovacije prek modrega sklada	Začetek veljavnosti revidiranih aktov ministrstva za morje v zvezi s krepitvijo finančne zmogljivosti za pomorsko gospodarstvo in inovacije prek modrega sklada				Q4	2021	Revidirajo se naslednji akti: Uredba-zakon št. 16/2016 z dne 9. marca 2009 Odlok št. 343/2016 z dne 30. decembra 2009; Resolucija Sveta ministrov št. 175/2017. Revizija teh aktov vključuje posodobitev strategije za mrežo pristaniških tehnoloških grozdov, ki razširja njeno področje uporabe na razogljičenje pomorskega gospodarstva; revizija in prilagoditev ekološkega in operativnega načina modrega sklada, da se ga prilagodi za upravljanje naložb v komponento; oblikovanje modela upravljanja vozlišča.
10.2	TC-C10-i01	T	Dokončanje posodobitve šole Blue Hub ter okrepitev oskrbe in opreme		%	0	100	Q4	2025	Zaključek posodobitvenih del, krepitev ponudbe usposabljanja in prenova z opremo šole Blue Hub. Zgoraj navedeno je dokončno oblikovano po potrditvi skladnosti s tehničnimi specifikacijami in pogodbenimi obveznostmi. Ta zahtevek vključuje: - naložbe v infrastrukturo in sisteme <i>Escola Superior Náutica Infante D. Henrique</i> (ENIDH), vključno s posodobitvijo 16 laboratorijev in nakupom simulatorjev (za določanje položaja plovil, storitev za ladijski promet ter logistiko in pristaniške dejavnosti) - posodobitev For-MAR: posodobitev 6 centrov za usposabljanje, podporna oprema za poklicno usposabljanje, posodobitev informacijskih in komunikacijskih sistemov, digitalizacija postopkov usposabljanja in oblikovanje e-učenja.

										Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenavo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
10.3	TC-C10-i01	T	Dokončanje namestitve in/ali nadgradnja vozlišč modrega vozlišča		število	0	7	Q4	2025	<p>Zaključek del (gradnja, obnova in oprema) za 7 modrih vozlišč. Nova ali nadgrajena modra vozlišča vključujejo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Središče podjetij in skupni oceanski laboratorij v Lizboni: gradnja stavbe za oceanski laboratorij, med drugim z laboratorijskimi infrastrukturnimi prostori, enotami za biološko rafinerijo, prostorom za nacionalno biobanko morskih virov in pisarniškim prostorom za tehnična podjetja. 2. Vozlišče IPMA/Sea Oeiras za izboljšanje zmogljivosti za spremljanje oceanov: vključno z gradnjo hangarja za enoto za oceansko inženirstvo, vključno z dviznim mostom, prostori za delavnice, arhivsko zgradbo z vrtečimi se policami za vzorce, ki jih je treba hraniti v tekočem mediju, opremo za raziskovanje ribištva. Vključuje tudi radarsko opremo za spremljanje v realnem času. 3. Vozlišče Smart Ocean Peniche Hub: vključno z izgradnjo infrastrukture, znanstvenim in tehnološkim parkom na območju ribiškega pristanišča Peniche, izgradnjo in izvajanjem sistema zbiranja in čiščenja slane vode, odprtim prostorom za razširjanje pomorskega znanja. 4. Vozlišče Aveiro: vključno z obnovo starega sistema za zajemanje, obdelavo in distribucijo morske vode, nacionalnim laboratorijem za razvoj in preskušanje ribiških proizvodov in proizvodov iz ribogojstva, proizvodnjo 5.0 laboratorija za alge in polic. 5. Vozlišče Ocean.Plus v Portu, Leixões I: vključno s sklopom skupne infrastrukture za znanstveno skupnost za podporo raziskovalcem na vseh stopnjah znanstvenega in tehnološkega razvoja, od zasnove do razvoja prototipov, uporabe terenskih preskusov, potrjevanja tehnologije in prenosa znanja, vključno z logistiko in platformami na podlagi oceanov, z enostavnim dostopom za znanstveno in inovativno skupnost.

										<p>6. Porto Hub/Leixões II: Center za poveljevanje in nadzor nad brezpilotnimi vozili v podporo morju: vključno z večpodročnimi brezpilotnimi vozili (podpovršinskimi, površinskimi in dolgoročnimi zrakoplovi), opremljenimi s senzorji za merjenje bistvenih spremenljivk oceanov (EOV), centrom za vodenje in nadzor ter računalniškimi in komunikacijskimi sistemi.</p> <p>7. Vozlišče Algarve: vključujejo vzpostavitev nove infrastrukture in opreme, laboratorijev in pisarn, prostora za nova podjetja (zmogljivosti približno 15 podjetij in 90 delovnih mest) s poudarkom na modri biotehnologiji, akvakulturi, hrani in vzorčenju, krmi in morskih bioloških virih, razvoju valorizacijskih proizvodov in ustvarjanju znanja.</p> <p>Poslovni model in strokovna začasna poslovna ekipa za modro vozlišče se ponovno oblikujeta in zaposlita (zajema tudi šolo Blue Hub School).</p> <p>Ta pobuda je del izvajanja nacionalne strategije za oceane za obdobje 2021–2030, in sicer v okviru strateških ciljev 1, 2, 3, 6, 7 in 9.</p> <p>Zgoraj navedeno je dokončno oblikovano po potrditvi skladnosti s tehničnimi specifikacijami in pogodbenimi obveznostmi. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije. S prenovo energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.</p>
10.4	TC-C10-i02	T	Odobritev končnih poročil za 70 projektov v podporo inovacijam, energetskega prehodu in zmanjšanju vpliva na okolje za subjekte v ribiškem sektorju		število	0	70	Q4	2025	DGRM-IFAP (Generalni direktorat za naravne vire, varnost in pomorske storitve) odobri končna poročila o izvajanju 70 projektov v podporo inovacijam, energetskega prehodu in zmanjšanju vpliva na okolje za subjekte v ribiškem sektorju. DGRM-IFAP izmeri kvantitativni napredek glede na specifične cilje, dogovorjene ob dodelitvi osnovnega financiranja na podlagi dveh javnih razpisov, ki ju je organiziral DGRM-IFAP in bo predvidoma objavljen v letih 2021 in 2022.

10.5	TC-C10-i03	M	Podpis pogodbe za „večfunkcionalno pomorsko platformo“ in „operativni center“	Podpis pogodbe za „večfunkcionalno pomorsko platformo“ in „operativni center“				Q3	2022	<p>Podpis pogodbe o gradbenih delih po objavi javnih razpisov - stebra I in II:</p> <p>Steber I – Večfunkcionalna pomorska platforma, Vključuje izgradnjo večnamenske pomorske ploščadi približno 100 metrov z dinamičnim avtomatskim določanjem položaja, integriranim sistemom upravljanja ploščadi, usmerjevalnim mostom in operativnim centrom, podvodnim sistemom za akustično določanje položaja, odprtino za izstrelitev podmornic in/ali izkrcajem avtonomnih sistemov, žerjavov, heliporta, med drugim), Vključeval je tudi kabli za vozila, ki upravljajo globino do 6 000 metrov, parkiranje avtonomnih površinskih vozil in dodatna pomorska sredstva (vključno z avtonomnimi oceanskimi površinskimi vozili, avtonomnim podvodnim vozilom, avtonomnimi zračnimi vozili, brezpilotnimi zrakoplovi).</p> <p>Steber II – Center za poslovanje Vključuje prenovo obstoječih stavb in konstrukcij, zmogljivosti za računalniške in komunikacijske sisteme za operacijski center in laboratorijsko omrežje, visokozmogljivostno računalništvo in sisteme za shranjevanje informacij, komunikacijske sisteme (vključno s televizijskim terminalom za velike razdalje (VSAT) samo za sprejemnike (TVRO) in interoperabilnostne sisteme z drugimi pomorskimi sistemi), razvoj programske opreme in potopne sisteme.</p>
10.6	TC-C10-i03	M	Dokončanje akademije Alfeite Arsenal	Dokončanje akademije Alfeite Arsenal				Q4	2023	<p>Dokončanje šole Alfeite Arsenal Academy (vključno z nadgradnjo infrastrukture in nakupom opreme (računalniki; laboratorijska oprema, tehnološka infrastruktura, oprema za industrijo 4.0 in digitalni prehod), ugotavljanje potreb po usposabljanju, razvoj tečajev usposabljanja, zagotavljanje prvih tečajev usposabljanja že pred dokončanjem šole)</p>

10.7	TC-C10-i03	M	Sprejem in sprejetje „večfunkcionalne pomorske platforme“ in „operacijskega centra“	Sprejem in sprejetje „večfunkcionalne pomorske platforme“ in „operacijskega centra“				Q4	2025	Sprejem in sprejetje „večfunkcionalne pomorske platforme“ in „operacijskega centra“
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Začetek javnega naročila gradenj za tehnični center MARTEC	Začetek gradbenih del za tehnični center MARTEC				Q4	2022	Začetek gradnje infrastrukture za Technopolo MARTEC (vključno z nakupom zemljišč in rušenjem obstoječe infrastrukture) na otoku Faial, ki bo dokončana leta 2025 kot del centra za poskuse in razvoj, povezanega z morjem na Azorih. Vključuje modri inubator (z najmanj 6 500 m ²), center za akvakulturo (vsaj 2 000 m ²) in potrebno opremo (splošna oprema ter namestitve centra za poskuse in postaje za raziskave ribogojstva). Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Dobava raziskovalnega plovila	Dobava raziskovalnega plovila				Q1	2025	Dobava sodobnega raziskovalnega plovila. Lahko deluje v velikih globinah, vključuje sodobno opremo za raziskave in podatkovno komunikacijo, dinamično določanje položaja, sposobnost upravljanja vozil na daljavo, pelagična omrežja, strgače, barvne škatlice itd., tehnološke standarde v smislu zmogljivosti in opreme z visoko energetske učinkovitostjo, da se izpolnijo trenutne potrebe na področju pomorskih raziskav in spremljanja ali spodbujanja trajnostne rabe oceanov.
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Zaključek poskusnega raziskovalnega in razvojnega centra, povezanega z morjem na Azorih (središče MARTEC)	Zaključek poskusnega raziskovalnega in razvojnega centra, povezanega z morjem na Azorih (središče MARTEC)				Q4	2025	Ustanovitev eksperimentalnega raziskovalnega in razvojnega centra, povezanega z morjem, ki ga je mogoče deliti z institucijami znanstvenega in tehnološkega sistema Azorov in podjetji, ki je odgovoren za raziskave in razvoj na tradicionalnih in nastajajočih območjih, kot so ribištvo in proizvodi iz njih, ribogojstvo, morska biotehnologija, biomateriali in mineralni viri ali pomorske tehnologije in naprave. Operacionalizacija centra (tehničnega centra MARTEC), ki se nahaja na otoku Faial. Potrebe novih stavb po primarni energiji so vsaj 20 % manjše od potreb stavb s skoraj nično porabo energije.

K. KOMPONENTA 11: Razogljičenje industrije

Del portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava izziv prispevka industrije in industrijskih procesov k doseganju ciljev ogljične nevtralnosti, kot so opredeljeni v načrtu za ogljično nevtralnost do leta 2050 ter nacionalnem energetske in podnebne načrtu za leto 2030. To zahteva strukturno preoblikovanje, ki temelji na preoblikovanju industrijske dejavnosti, spremembah proizvodnih procesov in načinu uporabe virov.

Ukrep te komponente je namenjen spodbujanju razogljičenja, energijske učinkovitosti in učinkovite rabe virov ter uporabe alternativnih virov energije v industrijskih procesih. Projekti, ki jih je treba podpreti, so povezani tudi z novimi tehnologijami, inovacijami in digitalizacijo industrije, pri čemer si prizadevajo za večjo učinkovitost različnih proizvodnih in organizacijskih procesov.

Komponenta prispeva k podnebnemu prehodu portugalske industrije in podpira njeno konkurenčnost. Prispeva k obravnavi priporočil za posamezne države o naložbah v zeleni prehod, zlasti v čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije (priporočilo za posamezne države št. 3 2020) ter o naložbah v raziskave in inovacije (priporočili za posamezne države št. 3 2019 in 2020).

K.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Naložba TC-C11-i01: Razogljičenje industrije

Te naložbe zajemajo spodbujanje in finančno podporo inovacijskim projektom v industriji na štirih področjih:

- nizkoogljični procesi in tehnologije: cilj je podpreti uvajanje novih tehnologij ali izboljšanih proizvodnih postopkov za njihovo razogljičenje, na primer z vključitvijo novih surovin in ukrepov krožnega gospodarstva, inovacijskimi ukrepi, zamenjavo in/ali prilagoditvijo opreme ter povečanjem elektrifikacije porabe končne energije;
- ukrepe za energijsko učinkovitost; cilj podprtih projektov je zmanjšanje porabe energije in emisij toplogrednih plinov, na primer z optimizacijo ali zamenjavo motorjev in opreme, optimizacijo postopkov, sprejetjem sistemov spremljanja in upravljanja porabe;
- vključitev energije iz obnovljivih virov in skladiščenja, na primer z namestitvijo sončnih sistemov, proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov, visoko učinkovito soproizvodnjo, proizvodnjo in uporabo obnovljivega vodika in plinov iz obnovljivih virov, kadar so tehnološke možnosti za razogljičenje, tudi z elektrifikacijo, bolj omejene;
- razvoj načrtov za razogljičenje in pobud za krepitev zmogljivosti, na primer z opredelitvijo in razširjanjem učinkovitih tehnoloških rešitev, dejavnostmi usposabljanja in platformami za izmenjavo informacij.

Podpora se prek letnih razpisnih postopkov (2021–2024) dodeli malim in srednjim podjetjem ter velikim podjetjem na področju industrije in proizvodnje energije, vključno z organi upravljanja industrijskih območij, operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov energije, industrijskimi in energetskimi združenji ter drugimi subjekti. Namen naložbe je podpreti vsaj 300 projektov različnih velikosti: majhna (povprečno 1 000 000 EUR), srednja (v povprečju 5 000 000 EUR) in velika (v povprečju 10 000 000 EUR). Javni razpis se osredotoči na sektorje z največjo intenzivnostjo toplogrednih plinov, vendar je odprt za celoten industrijski sektor, ki zajema naprave ETS in tiste, ki niso vključene v sistem trgovanja z emisijami. Zaradi projektov, izbranih v okviru področja ukrepanja 024ter, se emisije toplogrednih plinov v

zadevnih industrijskih obratih zmanjšajo za najmanj 30 %, kar prispeva k podnebnim ciljem Portugalske v okviru izvajanja nacionalnega energetskega in podnebnega načrta.

Da se zagotovi skladnost ukrepa s tehničnimi smernicami „načela, da se ne škoduje bistveno“ (2021/C58/01), merila za upravičenost kar zadeva prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo³⁵; ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti³⁶; iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami³⁷ in napravami za mehansko-biološko obdelavo³⁸; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

---

³⁵ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

³⁶ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

³⁷ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energijske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

³⁸ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

K.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
11.1	TC-C11-i01	M	Prvi javni razpis za projekte razogljčenja industrije	Prvi javni razpis				Q4	2021	<p>Objava prvega razpisa za zbiranje predlogov za projekte industrijskega razogljčenja, ki se nanašajo na vsaj eno od naslednjih področij: nizkoogljične procese in tehnologije; ukrepe za energijsko učinkovitost; vključitev obnovljivih virov energije in shranjevanja energije; in opolnomočenje podjetij.</p> <p>Pristojnosti in naloge vključujejo merila za upravičenost, ki zagotavljajo, da so izbrani projekti skladni s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahteve po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p> <p>Ta javni razpis zagotovi povprečno 30-odstotno zmanjšanje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov za industrijske obrate, ki prejmejo podporo za projekte, ki ustrezajo področju ukrepanja 024b. Projekti z največjo učinkovitostjo razogljčenja se prednostno podprejo.</p>
11.2	TC-C11-i01	M	Podpis pogodb o dodelitvi finančne podpore	Podpis pogodb o dodelitvi finančne podpore				Q4	2023	<p>Vsaj 383 000 000 EUR, dodeljenih projektom za industrijsko razogljčenje, ki se nanašajo na vsaj eno od naslednjih področij: nizkoogljične procese in tehnologije; ukrepe za energijsko učinkovitost; vključitev obnovljivih virov energije in shranjevanja energije; in opolnomočenje podjetij.</p> <p>Z oddajo naročil projektom, izbranim v okviru konkurenčnih razpisov za zbiranje predlogov iz zgornjega mejnika, se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama za izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>

11.3	TC-C11-i01	T	Finančna podpora za projekte razogljičenja industrije		število	0	300	Q4	2025	Število projektov, ki so prejeli finančno podporo za razogljičenje industrije in se nanašajo na vsaj eno od naslednjih področij: nizkoogljične procese in tehnologije; ukrepe za energijsko učinkovitost; ter vključitev obnovljivih virov energije in shranjevanja energije. Za podprte industrijske naprave se zagotovi povprečno 30-odstotno zmanjšanje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov za projekte, ki ustrezajo področju ukrepanja 024ter, in skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), vključno z napravami, vključenimi v sistem EU za trgovanje z emisijami, da se zagotovi, da podprte naprave dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki so pod referenčno vrednostjo, določeno za brezplačno dodelitev, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.
------	------------	---	---	--	---------	---	-----	----	------	--

L. KOMPONENTA 12: Biogospodarstvo

Ta komponenta obravnava izziv razvoja uspešnega, trajnostnega, krožnega in konkurenčnega biogospodarstva. Pričakuje se, da bo tak prehod podpiral posodobitev in konsolidacijo industrije z ustvarjanjem novih vrednostnih verig in okolju prijaznejših industrijskih procesov. Cilj te komponente je spodbujati in pospešiti razvoj proizvodov z visoko dodano vrednostjo iz bioloških virov kot alternative fosilnim materialom.

Ukrepi te komponente so namenjeni podpori strukturnim spremembam, povezanim s tem prehodom, in prispevajo k reševanju sedanjih svetovnih in lokalnih izzivov, vključno s podnebnimi spremembami, zmanjšanjem odvisnosti od fosilnih virov in trajnostnim razvojem. Trije sektorji (tekstil in oblačila, obutev in naravna smola) se posebej podprejo za razvoj proizvodov na biološki osnovi in za učinkovitejšo rabo virov. Komponenta prispeva k obravnavi priporočil za posamezne države o naložbah v zeleni prehod, zlasti v čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije (priporočilo za posamezne države št. 3 2020) ter o naložbah v raziskave in inovacije (priporočili za posamezne države št. 3 2019 in 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

L.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r25: Trajnostno biogospodarstvo

Cilj reforme je spodbujati ohranjanje in učinkovito rabo bioloških virov. Reforma je v skladu z akcijskim načrtom Portugalske za trajnostno biogospodarstvo, o katerem se opravi javno posvetovanje in deluje kot strateški okvir za nacionalni trajnostni razvoj. Portugalska v okviru prizadevanj za spodbujanje biogospodarstva oceni tudi fiskalne spodbude, ki bi lahko izboljšale nadomestitev neobnovljivih naravnih virov z drugimi viri na biološki osnovi.

Reforma vključuje nov splošni sistem ravnanja z odpadki (RGGR) in vključitev meril za nakup trajnostnih bioproizvodov v pregled nacionalne strategije za zelena javna naročila. Cilj te reforme je odpraviti glavne ovire in omejitve, ugotovljene pri vrednotenju bioloških virov za razvoj trajnostne in krožne bioindustrije, ob upoštevanju načela kaskadne uporabe.

Z izvajanjem novega splošnega sistema ravnanja z odpadki se odpravijo vsaj omejitve glede uporabe stranskih proizvodov ali odpadkov za nove proizvode s poenostavitvijo postopkov za razvrščanje snovi ali predmetov med stranske proizvode, tudi iz drugih držav EU. Novi splošni sistem ravnanja z odpadki je bil sprejet decembra 2020.

Nacionalna strategija za zelena javna naročila se revidira tako, da vključuje vsaj obvezna okoljska merila v zvezi z javnim naročanjem storitev in proizvodov (zlasti na področju gradbeništva) ter vključuje trajnostne bioproizvode.

Reforma se izvede do 30. septembra 2022.

Naložba TC-C12-i01: Biogospodarstvo

Cilj naložbe je podpreti vključitev materialov na biološki osnovi v proizvodne procese v treh sektorjih: tekstil in oblačila, obutev in naravna smola.

Glavni instrument je finančna podpora, ki se prek programskih pogodb sklene s konzorciji in vključuje raziskovalne in inovacijske institucije, podjetja in končne uporabnike ter ki se izbere s konkurenčnim postopkom. Podprte dejavnosti vključujejo raziskovalne, razvojne in

produktivne inovacijske projekte, projekte digitalizacije in napredne proizvodne tehnologije, namenske programe usposabljanja in krepitev vloge, proizvodnjo domače naravne smole ter ukrepe ozaveščanja za trajnostno proizvodnjo in potrošnjo. Izbrani projekti prispevajo vsaj k razvoju krožnega gospodarstva in ciljem zmanjšanja emisij na Portugalskem. Cilji projektov so:

- razvoj novih proizvodnih procesov pri ustvarjanju proizvodov z višjo dodano vrednostjo, ki vključujejo in izkoriščajo biološke vire (gozdna biomasa, kmetijski in kmetijsko-industrijski ostanki in stranski proizvodi);
- razvoj tehnoloških procesov za izboljšanje krožnosti sektorjev tekstila in oblačil, obutve in obdelave smole; ter
- prispevanje k ravnanju z odpadki v teh sektorjih.

Raziskovalni, razvojni in inovacijski projekti se podprejo z namenom razvoja novih proizvodnih procesov za ustvarjanje proizvodov z višjo dodano vrednostjo, ki vključujejo in izkoriščajo biološke vire (gozdna biomasa, kmetijski in kmetijsko-industrijski ostanki in stranski proizvodi), tehnoloških procesov za izboljšanje krožnosti sektorjev tekstila in oblačil, obutve in predelave smol ter prispevanja k ravnanju z odpadki v teh sektorjih. Izbrani projekti prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.

Te ukrepe dopolnjujejo posebni in dodatni razpisi za dejavnosti gospodarjenja z gozdovi in proizvodnje naravne smole. Vključuje podporo strokovnjakom za proizvodnjo smole za preprečevanje požarov, nakup strojev in opreme s strani Inštituta za ohranjanje narave in gozdov (ICNF) ter dejavnosti varstva in obnove morskih borovih gozdov. S spodbujanjem gospodarjenja z gozdnimi zemljišči te naložbe prispevajo k preprečevanju in blažitvi posledic požarov na podeželju, s čimer prispevajo k zmanjšanju emisij onesnaževal v ozračje.

Pričakuje se, da ta ukrep ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepa in blažitvenih korakov, določenih v načrtu za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01). Zlasti za zagotovitev skladnosti s tehničnimi navodili za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno, (2021/C58/01) morajo biti vozila, stroji in oprema, ki jih mora kupiti Inštitut za naravo in ohranjanje gozdov, brezemisijski. Če ni drugih možnosti brez emisij, vozila, stroji in oprema, ki jih je treba kupiti, predstavljajo najboljše razpoložljive ravni okoljske učinkovitosti v sektorju. Poleg tega merila za upravičenost iz formalnih pogojev za prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: (i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo³⁹; (ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti⁴⁰; (iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami⁴¹ in napravami za mehansko-biološko

---

³⁹ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

⁴⁰ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴¹ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi

obdelavo⁴²; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

---

⁴² v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata. Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

L.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
		cilj			Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
12.1	TC-C12-i01	M	Podpis protokola k programu „Resineiros vigilantes“ iz leta 2021	Podpis protokola k programu „Resineiros vigilantes“ iz leta 2021				Q3	2021	Sklenitev protokola med Inštitutom za naravo in ohranjanje gozdov I.P. in nacionalnim strokovnim združenjem proizvajalcev smole (Resipinus) za nadzor in odkrivanje požarov na podeželju.
12.2	TC-C12-i01	M	Odobritev projektov, ki jih konzorciji predložijo za razvoj novih biogospodarskih proizvodov, tehnologij in procesov v sektorjih tekstila in oblačil, obutve in naravne smole	Odobritev projektov za razvoj novih biogospodarskih proizvodov, tehnologij in procesov				Q2	2022	Izbirni odbor odobri projekte, ki jih konzorciji predložijo za razvoj novih biogospodarskih proizvodov, tehnologij in procesov v sektorjih tekstila in oblačil, obutve in naravne smole. Projekti, ki jih konzorciji predložijo v podporo, spadajo v enega od naslednjih programov: „Spodbujanje trajnostnega in krožnega biogospodarstva na področju tekstila in oblačil“, „spodbujanje trajnostnega in krožnega biogospodarstva v obutvenem sektorju“ ter „spodbujanje in vrednotenje naravnega bogastva“. Osredotočajo se na nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam z uporabo čistih tehnoloških rešitev, alternativami z majhnim vplivom in uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij. Merila za izbor projektov zahtevajo, da vsi podprti projekti R & I zagotavljajo zmanjšanje neposrednih in posrednih emisij ogljika. Izbrani projekti so v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01) z uporabo seznama izključitev in zahteve po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.
12.3	TC-C12-i01	T	Novi proizvodi, tehnologije in pilotni procesi, ki vključujejo vire na biološki osnovi		število	0	15	Q4	2025	Novi proizvodi, tehnologije in pilotni procesi, ki vključujejo vire na biološki osnovi. To vključuje vsaj 10 novih proizvodov ali tehnologij (Technology Readiness Level 6-7) in vsaj 5 industrijskih pilotnih procesov (Technology Readiness Level 7-9) v naslednjih sektorjih: tekstil, obutev, proizvodnja smol.

12.4	TC-C12-i01	T	Razvoj morskih borovih gozdov s potencialom za proizvodnjo smole		ha	0	8 500	Q4	2025	Območje morskih borovih gozdov, razvitih z uporabo tehnik naravnega obnavljanja in obrezovanja smol.
12.5	TC-C12-r25	M	Začetek veljavnosti novega splošnega režima ravnanja z odpadki	Začetek veljavnosti novega splošnega režima ravnanja z odpadki				Q3	2021	Začetek veljavnosti novega splošnega sistema ravnanja z odpadki (RGGR), ki poenostavlja upravni postopek in zmanjšuje stroške, povezane z uporabo stranskih proizvodov.
12.6	TC-C12-r25	M	Začetek veljavnosti revidirane nacionalne strategije za zelena javna naročila	Začetek veljavnosti revidirane nacionalne strategije za zelena javna naročila				Q3	2022	Začetek veljavnosti revidirane nacionalne strategije za zelena javna naročila, ki določa okoljska merila v zvezi z javnim naročanjem storitev in proizvodov, ki vključujejo trajnostne materiale na biološki osnovi, vključno z uvedbo obveznih okoljskih meril.

M. KOMPONENTA 13: Energijska učinkovitost stavb

Komponenta obravnava naslednje izzive: Stanovanjski sektor predstavlja 18 % porabe energije, storitveni sektor pa še 14 %. Zato imajo stavbe za Portugalsko pomembno vlogo pri doseganju ciljev glede ogljične nevtralnosti. Ukrepi na tem področju, zlasti v stanovanjskem segmentu, lahko prav tako pomagajo ublažiti energijsko revščino, ki je na Portugalskem še vedno zelo zaskrbljujoča, saj delež gospodinjstev, ki ne morejo ustrezno ogrevati stanovanj, v letu 2019 še vedno znaša 19 %. Portugalska se je zavezala, da bo do leta 2050 dosegla ogljično nevtralnost, zato mora spodbujati razogljičenje svojega stavbnega fonda, hkrati pa izboljšati bivalne pogoje (udobje in kakovost v zaprtih prostorih) in cenovno dostopnost. To se doseže s povečanjem energetske učinkovitosti stavb, združevanjem energetske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov z elektrifikacijo ter usmerjanjem zlasti gospodinjstev z nizkimi dohodki v boj proti energijski revščini.

Ugotovljene so številne „tržne nepopolnosti“, ki ustrezajo številnim težavam, ki običajno zavlačujejo s preoblikovanjem stavbnega fonda in izkoriščanjem potencialnih prihrankov energije, kot so:

- nezadostno razumevanje uporabe energije in morebitnih prihrankov;
- omejene dejavnosti prenove in gradnje v razmerah po finančni krizi;
- pomanjkanje privlačnih finančnih produktov;
- omejene informacije o stavbnem fondu ter
- omejeno uporabo učinkovitih in pametnih tehnologij.

Cilji komponente so obnova javnih in zasebnih stavb za izboljšanje njihove energetske učinkovitosti in udobja ob hkratnem zmanjšanju stroškov in odvisnosti države za energijo, emisij toplogrednih plinov in energetske odvisnosti, zmanjšanje energetske revščine in vključitev obnovljivih virov energije v grajeno okolje. To bi moralo ljudem in podjetjem zagotoviti številne družbene, okoljske in gospodarske koristi, kot sta ustvarjanje lokalnih delovnih mest in zmanjšanje onesnaženosti zraka.

Komponenta podpira obravnavanje priporočila za posamezne države o naložbah v podnebni prehod, zlasti v čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije (priporočilo za posamezno državo št. 3 2020). Povezan je z vodilno pobudo Renova in je tudi del zelenega prehoda.

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

M.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Naložba TC-C13-i01: energijska učinkovitost stanovanjskih stavb

Cilji teh naložb so spodbujanje energetske prenove stanovanjskih stavb v zasebni lasti, sprejetje energetske učinkovitih rešitev, nadomestitev neučinkovite opreme in povečanje nameščene zmogljivosti za spodbujanje energetske učinkovitosti in učinkovite rabe virov, povečanje lastne porabe energije iz obnovljivih virov in boj proti energijski revščini.

Naložba je sestavljena iz naslednjih ukrepov:

- Podpora stroškom projektov (običajno med 50 % in 70 % skupnih stroškov), ki spodbujajo obnovo, energetske učinkovitost, razogljičenje, učinkovito rabo vode in krožno gospodarstvo v stavbah. To se izvede z vsakoletnimi objavami obvestil.
- Za gospodinjstva z nizkimi dohodki, ki se soočajo z energijsko revščino (pri katerih se lahko subvencionira do 100 % stroškov), je za takšne ukrepe potrebno tesnejše sodelovanje med osrednjimi in lokalnimi organi ter drugimi akterji, kot so lokalna združenja. *Vales eficiència* ali boni za energijsko učinkovitost, vredni povprečno 1 300 EUR, se izdajo in dostavijo gospodinjstvom, ki se soočajo z energijsko revščino, kar prejemniku daje pravico do določenih del, energetske učinkovitih rešitev, opreme in elektrifikacije porabe energije.
  - o Podporno gradivo se razširja kot pomoč pri odločitvah o najboljših ukrepih za energetske učinkovitost, ki jih je treba sprejeti.
  - o Na voljo so tudi komunikacijski kanali in točke „vse na enem mestu“, da se pojasni dvomi o tem, kako pridobiti to podporo, usklajeno z različnimi nacionalnimi in lokalnimi organi, da bi potrošniki lahko sprejeli najboljše naložbene odločitve.

Cilj načrtovane naložbe je doseči povprečni prihranek približno 200 ktOE primarne energije in zmanjšanje emisij CO₂ za približno 150 kt.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C13-i02: Energetska učinkovitost stavb centralne vlade

Cilj te naložbe je spodbujanje energetske prenove stavb centralne vlade, spodbujanje energetske učinkovitosti in učinkovite rabe virov ter povečanje lastne porabe energije iz obnovljivih virov.

Te naložbe vključujejo ukrepe za spodbujanje prenove, energetske učinkovitosti, razogljičenja, učinkovite rabe vode in krožnega gospodarstva v stavbah.

- Obvestila se objavljajo letno za različne vrste posegov v stavbe, ki jih je treba opredeliti v načrtih za energijsko učinkovitost, ki jih je treba pripraviti, v okviru evropskega akcijskega načrta za ekološke inovacije ECO.AP 2030. ECO.AP 2030 je na voljo tudi za zagotavljanje tehnične podpore osrednjim javnim organom pri opredeljevanju projektov in spodbujanju njihovega izvajanja.

- Podporno gradivo se pošlje uradnikom javne uprave, da se jim pomaga pri odločanju o najboljših ukrepih za energijsko učinkovitost, ki jih je treba sprejeti.

Cilj načrtovane naložbe je doseči povprečni prihranek približno 185 ktOE primarne energije in zmanjšanje emisij CO₂ za približno 140 kt.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C13-i03: Energijska učinkovitost stavb, ki se uporabljajo v storitvenem sektorju

Cilj te naložbe je spodbujati energetske prenove stavb, ki se uporabljajo v storitvenem sektorju, spodbujati energijsko učinkovitost in učinkovito rabo virov ter povečati lastno porabo energije iz obnovljivih virov.

To naložbo sestavljajo naslednji ukrepi:

- Obvestila se objavijo vsako leto, da zaprosijo za podporo (običajno med 50 % in 70 % skupnih stroškov) za delitev teh stroškov pri različnih vrstah posegov v stavbe za izboljšanje njihove energijske in okoljske učinkovitosti.

- Podporno gradivo se razširja kot pomoč pri odločitvah o najboljših ukrepih za energijsko učinkovitost, ki jih je treba sprejeti.

- Na voljo so tudi komunikacijski kanali, da se pojasnijo dvomi o tem, kako pridobiti to podporo, usklajeno z različnimi nacionalnimi in lokalnimi organi, da bi potrošniki lahko sprejeli najboljše naložbene odločitve.

Cilj načrtovane naložbe je doseči povprečni prihranek približno 50 ktoe primarne energije in zmanjšanje emisij CO₂ za približno 30 kt.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

M.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni razpored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni razpored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodišče	Ciljna raven	Q	Leto	
13.1	TC-C13-i01	T	Prenova energijske učinkovitosti zasebnih stanovanjskih stavb		m ²	0	830 000	Q2	2024	Površina obnovljenih zasebnih stanovanjskih stavb. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
13.2	TC-C13-i01	T	Prenova energijske učinkovitosti zasebnih stanovanjskih stavb		m ²	830 000	1 020 000	Q2	2025	Površina obnovljenih zasebnih stanovanjskih stavb. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
13.3	TC-C13-i01	T	„Boni za učinkovitost“, razdeljeni gospodinjstvom, ki se spopadajo z energijsko revščino, da bi nadomestili stare naprave in sprejeli energijsko učinkovite rešitve		število	0	100 000	Q3	2025	Število „bonov za učinkovitost“ v vrednosti povprečno 1300 EUR/kuner, razdeljenih gospodinjstvom, ki se soočajo z energijsko revščino (iz skupine gospodinjstev, ki imajo koristi od socialne tarife za energijo), za nakup energijsko učinkovite opreme, kot so toplotne črpalke, ter za izvedbo del za izboljšanje energijske učinkovitosti samega gospodinjstva. Vključuje storitve inštalacije in zbiranje prejšnje opreme (posredovanje v okoljsko odgovorno končno destinacijo).
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v zasebnem stanovanjskem sektorju		MW	0	35	Q4	2025	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (kot so fotonapetostni paneli in baterije, ko se ta tehnologija razvija) za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v zasebnem stanovanjskem sektorju.

13.5	TC-C13-i02	T	Prenova stavb centralne vlade za energijsko učinkovitost		m ²	0	1 065 000	Q1	2025	Območje prenovljenih stavb centralne vlade. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
13.6	TC-C13-i02	T	Prenova stavb centralne vlade za energijsko učinkovitost		m ²	1 065 000	1 255 000	Q4	2025	Območje prenovljenih stavb centralne vlade. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
13.7	TC-C13-i02	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v stavbah centralne vlade		MW	0	28	Q4	2025	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (kot so fotonapetostni paneli in baterije, ko ta tehnologija dozore) za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v stavbah centralne vlade.
13.8	TC-C13-i03	T	Prenova energijske učinkovitosti stavb za zasebne storitve		m ²	0	315 000	Q1	2025	Površina prenovljenih stavb, ki jih uporabljajo zasebne službe. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.
13.9	TC-C13-i03	T	Prenova energijske učinkovitosti stavb za zasebne storitve		m ²	315 000	360 000	Q4	2025	Površina prenovljenih stavb, ki jih uporablja sektor zasebnih storitev. S prenovno energijske učinkovitosti se v povprečju doseže vsaj srednje temeljita prenova, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije o prenovi stavb (EU) 2019/786.

13.10	TC-C13-i03	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v sektorju zasebnih storitev		MW	0	30	Q4	2025	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (kot so fotonapetostni paneli in baterije, ko se ta tehnologija razvija) za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v sektorju zasebnih storitev.
-------	------------	---	---	--	----	---	----	----	------	---

N. KOMPONENTA 14: Vodik in obnovljivi viri energije

Portugalska se je zavezala, da bo do leta 2050 dosegla ogljično nevtralnost in državo uvrstila med tiste, ki so v Pariškem sporazumu prevzeli vodilno vlogo v boju proti podnebnim spremembam. V načrtu za podnebno nevtralnost do leta 2050 (RNC 2050) sta cilja dekarbonizacije, ki ju je treba doseči, za več kot 85-odstotno zmanjšanje emisij v primerjavi z emisijami iz leta 2005 in zmogljivost skladiščenja ogljika za 13 000 000 ton. Ta komponenta obravnava tako imenovane sektorje, ki jih je težko ublažiti, in sicer s spodbujanjem uporabe obnovljivega vodika.

Cilji komponente so spodbujanje energetskega prehoda ter razogljičenja industrije in prometa z močnim poudarkom na proizvodnji vodika iz obnovljivih virov in drugih plinov iz obnovljivih virov. V primeru avtonomnih regij je poudarek na uporabi obnovljivih virov energije (geotermalna, vetrna, fotovoltaična in hidroenergija) ter skladiščenju. Ta komponenta je ključna za zmanjšanje nacionalne energetske odvisnosti s proizvodnjo energije iz lokalnih virov, izboljšanje trgovinske bilance in krepitev odpornosti domačega gospodarstva.

Komponenta podpira obravnavanje priporočila za posamezne države, da se naložbe osredotočijo na podnebni prehod, s poudarkom na proizvodnji energije iz obnovljivih virov (priporočilo za posamezno državo št. 3 2019 in 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

N.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r29: Nacionalna strategija za vodik (EN-H2)

Cilj ukrepa je uvesti element spodbude in stabilnosti za energetske sektor ter spodbujati postopno uvedbo obnovljivega vodika kot trajnostnega stebra celovitejše strategije za prehod na razogljičeno gospodarstvo. Ta strategija določa sedanjo in prihodnjo vlogo vodika v energetskega sistemu ter predlaga vrsto ukrepov in ciljev za vključitev vodika v različne gospodarske sektorje. To med drugim vključuje ustvarjanje potrebnih pogojev za ta premik, vključno z zakonodajo in predpisi, varnostjo, standardi, inovacijami in razvojem ter financiranjem. Ukrep se nanaša na spremembo uredbe o nacionalnem prenosnem omrežju plina in uredbo o nacionalnem distribucijskem omrežju plina, ki ju mora odobriti Generalni direktorat za energijo in geologijo. Spremenjena uredba omogoča vzpostavitev pogojev za priključitev na infrastrukturo za prenos plina, zlasti za vbrizgavanje plinov iz obnovljivih virov, vključno z vodikom iz obnovljivih virov in plini z nizko vsebnostjo ogljika, ter določitev najmanjšega in največjega deleža vbrizgavanja teh plinov v omrežja. Poleg tega spremenjena uredba vključuje potrebne spremembe tehničnih standardov, ki zagotavljajo kakovost storitve in varno uporabo teh infrastruktur za vse uporabnike.

Reforma se izvede do 30. septembra 2021.

Naložba TC-C14-i01: Vodik in obnovljivi plini

Cilj ukrepa je podpreti zasebne projekte za proizvodnjo obnovljivega vodika in drugih plinov iz obnovljivih virov za lastno porabo ali vbrizgavanje v omrežje.

Naložba vključuje ukrepe za spodbujanje proizvodnje, skladiščenja, prevoza in distribucije plinov iz obnovljivih virov, katerih cilj je povečati prispevek obnovljivih plinov k porabi energije, zmanjšati emisije toplogrednih plinov, zmanjšati energetske odvisnosti in izboljšati zanesljivost oskrbe z energijo. Podpirajo se različne aplikacije, kot sta uporaba plinov iz

obnovljivih virov v prometu in vbrizgavanje plinov iz obnovljivih virov v omrežje zemeljskega plina.

Pri proizvodnji obnovljivih plinov, kot sta vodik iz obnovljivih virov ali biometan, izključno iz obnovljivih virov energije, se lahko uporablja vrsta tehnologij, kot so: elektroliza; termokemični in hidrotermalni procesi; biološki postopki (biofotoliza in fermentacija); obogatitev bioplina z anaerobno presnovo materialov iz biomase (brez proizvodnje bioplina); in metaniranje (obnovljiv vodik v kombinaciji z recikliranim ogljikovim dioksidom).

Naložbe imajo zelo poseben poudarek in so namenjene povečanju obstoječe zmogljivosti za proizvodnjo obnovljivega vodika in drugih obnovljivih plinov, vključno z inštalirano zmogljivostjo v elektrolizatorjih za proizvodnjo obnovljivega vodika. Projekt se izvaja s tremi odprtimi in nediskriminatornimi javnimi razpisi, katerih cilj je podpora projektom v višini največ 15 000 000 EUR na projekt.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C14-i02-RAM: Pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov na otočju Madeira

Cilj ukrepa je podpreti proizvodnjo, shranjevanje, prenos in distribucijo energije iz obnovljivih virov. Projekti, vključeni v to naložbo, omogočajo povečanje deleža električne energije iz obnovljivih virov, ki je na voljo na vsakem otoku. Te naložbe prispevajo k strategiji za razogljičenje proizvodnje električne energije, s čimer se krepi odpornost domačega gospodarstva.

Naložba je sestavljena iz naslednjih podnaložb:

- Popolna prenova in prenova hidroelektrarne Water Serra in hidroelektrarne Calheta I, s čimer se obnovi 6,2 MW nameščene moči in poveča inštalirana zmogljivost s prištetjem 4 MW;
- Povečanje inštalirane zmogljivosti v sistemih za shranjevanje baterij z dodajanjem skladiščne zmogljivosti najmanj 21 MW/27 MWh;
- Namesti nov sinhroni kompenzator z močjo najmanj 15 MVAR;
- Povečanje zmogljivosti elektroenergetskega omrežja za vključitev nove inštalirane moči vsaj 48 MW v obnovljive vire energije v elektroenergetskih sistemih (40 MW Madeira +8 MW Porto Santo);
- Namestitev 130 000 povezanih pametnih števcov in zamenjava 8 750 točk za cestno razsvetljava z rešitvami z nizko porabo energije (vključno z nadgradnjo upravljanja ulične razsvetljave).

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C14-i03-RAA: Energetski prehod na Azorih

Cilj ukrepa je razviti najsodobnejšo elektroenergetsko infrastrukturo in izvesti projekte z inovativnimi tehničnimi rešitvami za povečanje energetske samozadostnosti. Na Azorih proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov trenutno predstavlja približno 40 % celotne vrednosti regije, od tega približno 24 % iz geotermalne energije na dveh največjih otokih otočja. Preostalih 60 % električne energije se proizvede iz fosilnih goriv, kurilnega olja in dizelskega goriva, kar pomeni visok letni račun, ne le zaradi nabavne vrednosti goriv, temveč tudi zaradi njihovega pomorskega prevoza od celine do otokov in distribucije med otoki. Ta vrsta proizvodnje poleg s tem povezanih visokih stroškov predstavlja močno zunanjo odvisnost, ki lahko v primeru nacionalnih ali mednarodnih kriz ogrozi sposobnost zadovoljevanja energetskega potreb otočja.

Naložba je sestavljena iz naslednjih podnaložb:

- povečanje inštalirane zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, predvsem geotermalne, za 12 MW in oživitev že nameščene geotermalne elektrarne za 5 MW;
- povečanje inštalirane zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na otoku Corvo z namestitvijo fotovoltaičnih in vetrnih elektrarn za 850 kW;
- namestitev novih sistemov za shranjevanje električne energije na otokih Santa Maria, São Jorge, Pico, Faial, Flores in Corvo za najmanj 20 MW;
- namestitev novih majhnih fotovoltaičnih naprav za proizvodnjo električne energije za decentralizirano proizvodnjo in porabo v skupni vrednosti 12,6 MW.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

N.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/ cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
14.1	TC-C14-r29	M	Začetek veljavnosti uredbe o nacionalnem omrežju za prenos plina in uredbe o nacionalnem omrežju za distribucijo plina	Začetek veljavnosti uredbe o nacionalnem omrežju za prenos plina in uredbe o nacionalnem omrežju za distribucijo plina				Q3	2021	Začetek veljavnosti spremenjene uredbe o nacionalnem omrežju za prenos plina in uredbe o nacionalnem omrežju za distribucijo plina Spremembo uredbe o nacionalnem prenosnem omrežju plina in uredbo o nacionalnem distribucijskem omrežju plina, ki ju mora odobriti Generalni direktorat za energijo in geologijo. Uredbe bi morale omogočiti vzpostavitev pogojev za priključitev na infrastrukturo za prenos plina, zlasti za vbrizgavanje plinov iz obnovljivih virov, vključno z vodikom iz obnovljivih virov, ter določitev najmanjšega in največjega deleža vbrizgavanja teh plinov v omrežja. Poleg tega vključujejo potrebne spremembe tehničnih standardov, ki zagotavljajo kakovost storitve in varno uporabo teh infrastruktur za vse uporabnike.
14.2	TC-C14-i01	M	Prvi javni razpis za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih virov	Prvi javni razpis				Q3	2021	Začetek prvega razpisa za izbor projektov, ki bodo podprti za vsaj 88 MW nove zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov vodika in plinov iz obnovljivih virov z ničelnimi emisijami toplogrednih plinov v življenjskem ciklu ali blizu njih.
14.3	TC-C14-i01	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo obnovljivega vodika in plina iz obnovljivih virov		MW	0	264	Q4	2025	Dodatna proizvodna zmogljivost za vodik iz obnovljivih virov in plin iz obnovljivih virov, nameščena z ničelnimi emisijami toplogrednih plinov v življenjskem ciklu ali blizu njih.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Namestitev novega sinhronega kompenzatorja	Namestitev novega sinhronega kompenzatorja				Q4	2023	Pridobitev in namestitev enega novega sinhronega kompenzatorja z najmanj 15 MVAR.
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatna inštalirana zmogljivost proizvodnje vodne energije		MW	0	4	Q4	2023	Povečanje inštalirane moči v obnovljeni hidroelektrarni v vodni Serra.

14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Obnovljena inštalirana zmogljivost proizvodnje vodne energije		MW	0	6.2	Q4	2024	Popolna prenova naslednjih hidroelektrarn: hidroelektrarna Water Serra: zamenjava in nadgradnja električne in mehanske opreme, vzdrževanje samo stavbe. hidroelektrarna Calheta I: zamenjava večine sredstev, zlasti dveh proizvodnih enot z nameščeno zmogljivostjo 0,5 MW in drugih električnih sistemov, razen stavbe. Dela vključujejo tudi obnovo kanalov, ki vodijo do obrata v skupni dolžini približno 13 km.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatna inštalirana zmogljivost v sistemu za shranjevanje akumulatorja		MW	0	21	Q4	2024	Povečanje skladiščenja električne energije z dodajanjem inštalirane zmogljivosti v akumulatorskih sistemih. Dodana zmogljivost znaša najmanj 21 MW/27 MWh.
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatna zmogljivost za vključitev nove inštalirane moči v elektroenergetski sistem		MW	0	48	Q2	2025	Povečanje zmogljivosti za vključitev obnovljivih virov energije v električni sistem ARM. Nadgradnja znaša 8 MW v Portu Santo in 40 MW na Madeiri.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Namestitev pametnih števec		število	0	130 000	Q4	2025	Zagotavljanje in namestitev novih pametnih števec (električnih števec, ki beležijo podatke o porabi in so priključeni na komunikacijsko omrežje)
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Zamenjava točk za cestno razsvetljavo		število	0	8 750	Q4	2025	Zamenjava omrežja javne razsvetljave z nizkoenergijsko osvetlitvijo s svetlečimi diodami in njihovim sistemom upravljanja
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna in prenovljena inštalirana geotermalna proizvodna zmogljivost		MW	0	17	Q4	2025	Povečanje zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, zlasti geotermalne energije. Dodatna zmogljivost (12 MW) se namesti v geotermalno elektrarno Pico Alto in geotermalno elektrarno Pico Vermelho. S prenovo geotermalne elektrarne Ribeira Grande se uvedejo tri nove geotermalne jamice, učinkovitejša proizvodna enota s 5 MW pa nadomesti obstoječe naprave za proizvodnjo električne energije z močjo 2x2,5 MW.
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov v Corvu		kW	0	850	Q4	2023	Povečati obstoječo zmogljivost za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na otoku Corvo z namestitvijo fotovoltaičnih in vetrnih elektrarn.
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Novi sistemi za shranjevanje energije iz baterij in sistemi upravljanja z energijo v ARA		MW	0	20	Q4	2025	Namestitev novih sistemov za shranjevanje energije iz baterij in sistemov za upravljanje energije na šestih otokih, da se omogoči večje vključevanje obnovljivih virov energije ob hkratnem ohranjanju zanesljivosti oskrbe in kakovosti storitev z razponom moči med 20 MW in 30 MW.

14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Namestitev majhnih fotovoltaičnih elektrarn za lokalno proizvodnjo in porabo električne energije		MW	0	11.2	Q4	2025	Namestitev novih inštaliranih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije z vlaganjem v razpršene fotonapetostne naprave majhnih enot, predvsem za lastno porabo, ob predpostavki, da upravičenci ne bodo sofinancirali.
-------	----------------	---	--	--	----	---	------	----	------	--

O. KOMPONENTA 15: Trajnostna mobilnost

Ta komponenta portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava več izzivov prometnega sektorja: potreba po zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in onesnaževal, potreba po zmanjšanju odvisnosti od osebnega avtomobila in potreba po zagotavljanju boljše socialne kohezije v mestnih območjih.

Cilj te komponente je zmanjšati emisije in povečati javni prevoz z razširitvijo omrežja, povečanjem njegove dostopnosti in krepitvijo zmogljivosti načrtovanja javnega prevoza. To naj bi privedlo do večjega števila uporabnikov javnega prevoza, spodbudilo prehod z zasebnega avtomobila na javni prevoz ter spodbudilo boljše upravljanje prometa in zmogljivosti načrtovanja. V ta namen ta komponenta zajema reforme in naložbe, ki spodbujajo trajnostni javni prevoz z razširitvijo Lizbone in podzemne železnice Porto, izgradnjo sistema lahke železnice v Lizboni, hitrim avtobusnim tranzitnim sistemom v Portu in nakupom brezemisijских avtobusov za javni prevoz.

Komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države o usmerjanju naložb v zeleni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

O.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r30: Reforma prometnega ekosistema

Cilj reforme je okrepiti organe javnega prevoza, njihove zmogljivosti in znanja ter tako povečati njihovo sposobnost za boljše načrtovanje prometnih sistemov, ki jih upravljajo, in povečati uporabo javnega prevoza. Spodbuja krepitev zmogljivosti organov javnega prevoza, med drugim s podporo za nakup orodij za načrtovanje in upravljanje prometnih sistemov, nove digitalne rešitve, ki olajšujejo uporabo javnega prevoza, ter podporo za posodobitev sistemov izdajanja vozovnic in spremljanje operacij. Podpira organe za upravljanje prometa pri pripravi, sklenitvi in izvajanju pogodb za storitve javnega potniškega prevoza na vseh metropolitanskih območjih (AM) in medobčinskih skupnostih (CIM) v skladu z Uredbo (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in 1107/70. Izboljša pogoje za dostop do javnega prevoza z izvajanjem programov za znižane tarife (*Programa de Apoio à Redução do tarifário dos Transportes Públicos*, PART) ter boljšimi in podnebju prijaznejšimi prometnimi storitvami (*Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP) ter izvajanjem davčnih ukrepov, ki koristijo uporabnikom javnega prevoza, kot je odbitek davčne vrednosti za javni prevoz.

Reforma se izvede do 31. decembra 2023.

Naložba TC-C15-i01: Razširitev lizbonskega omrežja Metro – Rdeča linija do Alcântare

Cilj ukrepa je povečati privlačnost javnega prevoza v Lizboni in pritegniti več uporabnikov z razširitvijo omrežja podzemne železnice.

Naložba vključuje razširitev omrežja podzemne železnice iz Lizbone v Alcântaro, pri čemer se omrežju dodajo 3,7 km in štiri postaje. S tem se bo Alcântara preoblikovala v pomemben

nov prometni vmesnik, ki zagotavlja povezavo med omrežjem podzemne železnice in primestnimi železniškimi storitvami.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložbe TC-C15-i02: Razširitev omrežja Porto Metro – Casa da Música-Santo Ovídio

Cilj ukrepa je povečati privlačnost javnega prevoza v Portu in privabiti več uporabnikov. Njegov cilj je razširiti ozemeljsko pokritost omrežja podzemne železnice in obravnavati probleme preobremenjenosti osi Porto – Vila Nova de Gaia.

Naložba vključuje razširitev omrežja podzemne železnice v Portu z izgradnjo nove 6,74 km dvotirne proge z 8 novimi postajami med Boavista/Casa da Música v Portu in novo postajo, ki bo zgrajena v Santo Ovídio (vmesnik s progo Amarela) v Vila Nova de Gaia.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C15-i03: Proga lahke železnice Odivelas – Loures

Cilj ukrepa je povečati privlačnost javnega prevoza v Lizboni in privabiti več uporabnikov. Trenutno prevladuje zasebni cestni promet med Louresom in Lizbono, kar povzroča znatne emisije toplogrednih plinov in onesnaževal ter težave z zastoji. Cilj ukrepa je spodbuditi prehod z individualnega cestnega prevoza na javni prevoz.

Naložba vključuje izgradnjo 12-kilometrskega tranzitnega sistema lahke železnice, ki povezuje občino Loures z omrežjem podzemne železnice v Lizboni.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TC-C15-i04: Hitri tranzit avtobusa Boavista-Império

Cilj ukrepa je povečati privlačnost javnega prevoza v Portu in privabiti več uporabnikov. Njen cilj je zmanjšati emisije toplogrednih plinov in onesnaževal ter spodbuditi preusmeritev prometa s cest.

Ta naložba vključuje vzpostavitev novega avtobusnega sistema hitrega prevoza (odpetih pasov za avtobuse) s hitrostjo 3,8 km in 7 postaj med krajema Praça do Império in Praça Mouzinho de Albuquerque v Portu, ki zagotavlja povezavo do omrežja podzemne železnice Porto. Hitri tranzitni sistem avtobusov se upravlja z električnimi avtobusi.

Naložba se izvede do 31. decembra 2023.

Naložba TC-C15-i05: Razogljičenje javnega prevoza

Cilj ukrepa je obnoviti in razogljičenje voznega parka javnega prevoza na Portugalskem z zagotavljanjem brezemisijskih avtobusov.

Naložba vključuje finančno podporo za nakup 145 brezemisijskih avtobusov (električnih in vodikovih) za javni prevoz in polnilne infrastrukture za njihovo delovanje. Podpora se zagotovi v obliki nepovratnih sredstev za razliko med stroški nakupa avtobusa brez emisij (električnega ali vodikovega) in dizelskim enakovrednim vozilom (EURO VI). Avtobusi se uporabljajo za opravljanje storitev javnega potniškega prevoza na podlagi pogodb o izvajanju javne službe na metropolitanskih območjih Lizbone in Porto.

Naložba se izvede do 31. decembra 2023.

O.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
15.1	TC-C15-i01	M	Podpis pogodbe o širitvi lizbonskega omrežja podzemne železnice	Podpis pogodbe o širitvi lizbonskega omrežja podzemne železnice				Q3	2022	Podpis pogodbe o izvajanju projekta med javnimi organi in izvajalcem, izbranim v razpisnem postopku. Namen pogodbe je razširitev lizbonskega omrežja Metro (rdeča linija do Alcântare).
15.2	TC-C15-i01	M	Poročilo o napredku pri širitvi lizbonskega omrežja podzemne železnice	Poročilo o napredku, v katerem je navedeno, da dela napredujejo v skladu s časovnim rasporedom				Q2	2023	Razvoj del v zvezi z razširitvijo omrežja podzemne železnice iz Lizbone in skladnost s časovnim rasporedom za njihovo izvedbo se merita z rednimi poročili o napredku med celotnim izvajanjem del. Vključuje oceno razvoja dela v skladu z načrtovanim časovnim rasporedom, vključno z opredelitvijo že zaključenih dejavnosti, opredelitvijo dejavnosti, ki jih je treba izvesti, in analizo tveganja predlaganih rokov za izvedbo, po potrebi z načrtom ublažitve in izrednih ukrepov, da se zagotovi, da se naročilo zaključi v predlaganih rokih. Mejnik je dosežen, če je v poročilu o napredku navedeno, da v času mejnika dela napredujejo v skladu s časovnim rasporedom.
15.3	TC-C15-i01	T	Dokončana širitev lizbonskega omrežja podzemne železnice		Km	0	3.7	Q4	2025	Dolžina gradbenih del, ki so bila dokončana za razširitev omrežja podzemne železnice v Lizboni (3,3 km v predoru in 0,4 km na viaduktu) z razširitvijo rdeče linije do Alcântare. Podaljšana linija podzemne železnice je pripravljena na takojšnje izvajanje načrtovanih prevoznih storitev.
15.4	TC-C15-i02	M	Podpis pogodbe za razširitev omrežja podzemne železnice Porto	Podpis pogodbe za razširitev omrežja podzemne železnice Porto	—			Q2	2023	Podpis pogodbe o izvajanju projekta med javnimi organi in izvajalcem, izbranim v razpisnem postopku. Namen pogodbe je razširitev omrežja Porto Metro (Casa da Música-Santo Ovídio).

15.5	TC-C15-i02	M	Poročilo o napredku pri širitvi omrežja Porto Metro	Poročilo o napredku, v katerem je navedeno, da dela napredujejo v skladu s časovnim razporedom				Q2	2024	Razvoj del v zvezi z razširitvijo omrežja podzemne železnice Porto Metro in skladnost s časovnim razporedom za njihovo izvedbo se merita z rednimi poročili o napredku med celotnim izvajanjem del. Vključuje oceno razvoja dela v skladu z načrtovanim časovnim razporedom, vključno z opredelitvijo že zaključenih dejavnosti, opredelitvijo dejavnosti, ki jih je treba izvesti, in analizo tveganja predlaganih rokov za izvedbo, po potrebi z načrtom ublažitve in izrednih ukrepov, da se zagotovi, da se naročilo zaključi v predlaganih rokih. Mejniki je dosežen, če je v poročilu o napredku navedeno, da v času mejnika dela napredujejo v skladu s časovnim razporedom.
15.6	TC-C15-i02	T	Dokončana širitev omrežja podzemne železnice Porto		Km	0	6.7	Q4	2025	Dolžina gradbenih del, ki so bila dokončana za razširitev omrežja Porto Metro z gradnjo nove proge med Casa da Música (Porto) in Santom Ovídio (Vila Nova de Gaia). Nova linija podzemne železnice je pripravljena na takojšnje izvajanje načrtovanih prevoznih storitev.
15.7	TC-C15-i03	M	Podpis pogodbe o gradnji proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom	Podpis pogodbe o gradnji proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom				Q1	2023	Podpis pogodbe o izvajanju projekta med javnimi organi in izvajalcem, izbranim v razpisnem postopku. Namen pogodbe je izgradnja lahke železniške proge med Odivelasom in Louresom.
15.8	TC-C15-i03	M	Poročilo o napredku pri gradnji proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom	Poročilo o napredku, v katerem je navedeno, da dela napredujejo v skladu s časovnim razporedom				Q2	2024	Razvoj del v zvezi z gradnjo proge lahke železnice med Odivelasom in Loures ter skladnost s časovnim razporedom za njihovo izvedbo se merita z rednimi poročili o napredku med celotnim izvajanjem del. Vključuje oceno razvoja dela v skladu z načrtovanim časovnim razporedom, vključno z opredelitvijo že zaključenih dejavnosti, opredelitvijo dejavnosti, ki jih je treba izvesti, in analizo tveganja predlaganih rokov za izvedbo, po potrebi z načrtom ublažitve in izrednih ukrepov, da se zagotovi, da se naročilo zaključi v predlaganih rokih. Mejniki je dosežen, če je v poročilu o napredku navedeno, da v času mejnika dela napredujejo v skladu s časovnim razporedom.
15.9	TC-C15-i03	T	Dokončana izgradnja proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom		Km	0	12	Q4	2025	Dolžina zaključenih gradbenih del za tranzitno progo lahke železnice za povezavo Loures z omrežjem podzemne železnice v Lizboni v Odivelasu. Nova prehodna proga lahke železnice je pripravljena na takojšnje izvajanje načrtovanih prevoznih storitev.

15.10	TC-C15-i04	M	Podpis pogodbe za izgradnjo avtobusne proge za hitri tranzit med Praça do Império in Praça Albuquerque Mouzinho v Portu	Podpis pogodbe o izgradnji hitre avtobusne prevozne linije med Praça do Império in Praça Albuquerque Mouzinho v Portu				Q1	2022	Podpis pogodbe o izvajanju projekta med javnimi organi in izvajalcem, izbranim v razpisnem postopku. Namen pogodbe je izgradnja avtobusne proge za hitri tranzit, ki povezuje Praça do Império in Praça Albuquerque Mouzinho v Portu.
15.11	TC-C15-i04	T	Dokončana izgradnja avtobusne proge za hitri tranzit med Praça do Império in Praça Albuquerque Mouzinho v Portu		Km	0	3.8	Q4	2023	Dolžina gradbenih del, opravljenih na hitri avtobusni liniji, ki povezuje Praça do Império in Praça Albuquerque Mouzinho v Portu. Nova hitra avtobusna linija je pripravljena na takojšnje izvajanje načrtovanih prevoznih storitev.
15.12	TC-C15-i05	M	Podpisana pogodba za nakup čistih avtobusov v okviru programa razogljíčenja javnega prevoza	Podpisana je bila pogodba za nakup 145 čistih avtobusov v okviru programa razogljíčenja javnega prevoza.				Q3	2022	Podpis pogodbe med upravičenci in upravnim organom na podlagi konkurenčnega razpisnega postopka, s katerim se zaveže k nakupu novih avtobusov brez emisij (električnih in vodikovih).

15.13	TC-C15-i05	T	Nakup novih avtobusov brez emisij (električnih ali vodikovih) za javni prevoz		število	0	145	Q4	2023	Število novih avtobusov brez emisij (električnih ali vodikovih), ki so bili kupljeni in delujejo za zagotavljanje storitev javnega potniškega prevoza v mestih Lizbona in Porto.
15.14	TC-C15-r30	T	Podpisane pogodbe za storitve javnega potniškega prevoza na metropolitanskih območjih in medobčinskih skupnostih		število	0	23	Q4	2023	Število organov za upravljanje prevoza s pogodbami, podpisanimi za vse javne storitve potniškega prevoza po železnici, cesti in celinskih plovnih poteh v skladu z Uredbo (ES) št. 1370/2007.

P. KOMPONENTA 16: Enterprises 4.0

Ta komponenta obravnava izzive, povezane z nizko digitalizacijo podjetij. Glede na rezultate indeksa digitalnega gospodarstva in družbe (DESI 2020) je Portugalska na 19. mestu v EU in pod povprečjem EU. Najbolj krhke razsežnosti v primeru Portugalske so razsežnosti „človeškega kapitala“ in „uporabe internetnih storitev“ ter določena razsežnost „integracije digitalnih tehnologij“, ki odražajo omejitve digitalne zmogljivosti in uspešnosti podjetij.

Cilji komponente so usmerjeni v poslovni sektor, zlasti MSP in njihove zaposlene, z naložbami za pospešitev digitalnega prehoda, ki jih dopolnjuje krepitev digitalnih spretnosti zaposlenih delavcev. Naložbe predvidevajo naslednje ukrepe:

- Krepitev digitalnih znanj in spretnosti zaposlenih v poslovnem sektorju;
- Posodobitev poslovnega modela podjetij in njihovih proizvodnih procesov, vključno z digitalizacijo delovnih procesov, kot so poslovno upravljanje, inovativni proizvodi in izdajanje računov;
- Oblikovanje novih digitalnih kanalov trženja za proizvode in storitve;
- Inovacije in vključitev naprednih digitalnih tehnologij v poslovni model podjetij; ter
- Spodbujanje digitalnega podjetništva.

Komponenta podpira obravnavanje priporočil za posamezne države v zvezi s podporo uporabi digitalnih tehnologij, zagotavljanjem enakega dostopa do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja, spodbujanjem konkurenčnosti podjetij ter podpiranjem zaposlovanja in dajanjem prednosti ukrepom za ohranjanje delovnih mest (priporočilo 2 za posamezne države št. 2 2020). Komponenta podpira tudi obravnavanje priporočil za posamezne države za izboljšanje ravni znanj in spretnosti prebivalstva, zlasti njihove digitalne pismenosti, vključno z večjo ustreznostjo izobraževanja odraslih glede na potrebe trga dela (priporočilo 2 za posamezno državo št. 2 2019) in osredotočanjem naložb na digitalni prehod (priporočilo za posamezno državo št. 3 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

P.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r31: Digitalni prehod poslovnega okolja

Cilj ukrepa je okrepiti rast poslovnega okolja, da bi postalo digitalno bolj konkurenčno in odporno v sedanjih svetovnih gospodarskih in socialnih razmerah. Ta reforma je del širšega akcijskega načrta za digitalni prehod, ki ga je Portugalska sprejela aprila 2020.

Reforma je sestavljena iz naslednjih elementov:

- Pregled formativnih vsebin, vključenih v nacionalni katalog kvalifikacij, zlasti v zvezi z digitalnimi spretnostmi za uporabo v poklicnem okolju. Ta prenova je usklajena z najnovejšim tehnološkim razvojem in najbolj perečimi potrebami podjetij v različnih gospodarskih sektorjih. V ta namen se lahko od leta 2021 zagotovijo nove kratkotrajne poti usposabljanja in kratkotrajni tečaj usposabljanja.
- Vzpostavitev pravnega in regulativnega okvira, potrebnega za ustvarjanje digitalnih žigov na področju kibernetske varnosti, zasebnosti, trajnosti in uporabnosti. Ta okvir in spodbujanje digitalnega zaupanja sta predpogoja za izvajanje naložb v digitalne žige, predvidenih v tej komponenti.

Reforma se izvede do 31. marca 2022.

Naložba TD-C16-i01: Digitalna opolnomočenje podjetij

Cilj ukrepa je povečati digitalne spretnosti zaposlenih delavcev, vključno z zaposlenimi in vodstvenimi delavci, s posebnim poudarkom na podjetjih v sektorjih industrije, trgovine, storitev, turizma in kmetijstva, da bi povečali število digitalno usposobljenih delavcev ter izboljšali konkurenčnost in odpornost podjetij, s čimer bi prispevali tudi k ohranjanju in ustvarjanju delovnih mest. Te naložbe bodo prispevale k povečanju števila kvalificiranih delovnih mest v obstoječih podjetjih in spodbudile ustanavljanje novih podjetij.

Naložba je sestavljena iz dveh medsebojno povezanih programov usposabljanja, ki se vzpostavita za odpravo vrzeli v digitalnih znanjih in spretnostih delavcev (zaposlenih in vodstvenih delavcev) in podjetij. Pričakuje se, da bo naložba vplivala na nove politike in prispevala k razvoju vseživljenjskega poklicnega znanja in usposabljanja. Pričakuje se tudi, da bo naložba izboljšala sposobnost podjetij, da se soočijo z izzivi in izkoristijo priložnosti, ki jih prinaša tehnologija. Ukrepa sta:

- Akademija Portugal Digital: cilj je doseči 800 000 udeležencev spletnega, kombiniranega in praktičnega usposabljanja o digitalnih znanjih in spretnostih
- Zaposlovanje + digitalno leto 2025: cilj je 200 000 udeležencem ponuditi globlje osebno in kombinirano usposabljanje o digitalnih znanjih in spretnostih

Naložba se izvede do 31. septembra 2025.

Naložba TD-C16-i02: Digitalni prehod podjetij

Cilj ukrepa je prispevati k preoblikovanju poslovnih modelov portugalskih MSP in njihovi digitalizaciji. To je zlasti pomembno glede na dejstvo, da v portugalskem gospodarstvu prevladujejo mikropodjetja, ki so manj digitalno dejavna kot večja podjetja. Tako je cilj naložbe z vključevanjem MSP v digitalizacijo podjetij preoblikovati poslovni model portugalskega gospodarstva ter prispevati k večji konkurenčnosti in odpornosti.

Naložba je sestavljena iz štirih skupin ukrepov:

- „Nacionalna mreža preskuševalnih naprav“: vzpostavitev nacionalnega omrežja preskuševalnih naprav, katerega cilj je ustvariti pogoje za podjetja, da razvijejo in preskusijo nove izdelke in storitve ter pospešijo postopek digitalne preobrazbe, in sicer s fizično opremo in opremo za testiranje infrastrukture ali virtualnimi/digitalnimi simulatorji. Cilj je vzpostaviti 30 preskusnih infrastruktur in preskusiti najmanj 3 600 pilotnih projektov.
- Digitalna trgovina: program za digitalizacijo MSP s poudarkom na mikropodjetjih v komercialnem sektorju za aktiviranje njihovih digitalnih kanalov trgovanja, vključitev tehnologije v poslovne modele ter dematerializacijo postopkov s strankami in dobavitelji z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij. Zajema tri projekte: I) „pospeševalci digitalne trgovine“ z ustanovitvijo 25 lokalnih, regionalnih ali sektorskih pospeševalcev (subjekti, ki zagotavljajo mentorstvo, mentorstvo, finančno podporo zagonskim podjetjem in MSP za pomoč pri njihovi rasti) ter sistem finančnih spodbud za digitalizacijo poslovnih modelov MSP (cilj je 30 000 MSP); II) „sosednje digitalnega gospodarstva“, ki podpirajo digitalizacijo (z lokalnimi platformami za elektronsko poslovanje in dostavo) 50 nakupovalnih območij v mestnih središčih, primestnih ali podeželskih območjih, da bi spodbudili ta območja ter teritorialno kohezijo in lokalno gospodarstvo; III) „internacionalizacija prek e-trgovanja“ za pomoč podjetjem pri razvoju novih prodajnih poti v tujini prek spletne prodaje.
- Podpora digitalnemu prehodu poslovnih modelov: Coaching 4.0, program za podporo podjetjem pri uvajanju naprednih digitalnih tehnologij.
- Podjetništvo z ukrepi, kot je i) program kuponov za zagonska podjetja - novi zeleni in digitalni izdelki, namenjen podpori zagonskim podjetjem, ki želijo razviti digitalne in okolju prijazne poslovne modele; II) „krepitev nacionalne podjetniške strukture - Startup Portugal“ z naložbami v kartiranje okolja za zagonska podjetja, da bi opredelili izzive in rešitve, povezane s programom za podjetništvo in izvajanjem ustreznih akcijskih načrtov; in iii) „univerzalni spodbujevalniki/vavčerji pospeševanja“ za podporo inkubatorjem in pospeševalcem pri njihovem razvoju, vključno s sprejetjem nove digitalne tehnologije, izboljšanje virov, ki so jim na voljo, ter krepitev njihovega znanja in zmogljivosti, da bi podprli zagonska podjetja z digitalnimi poslovnimi modeli.

Za finančne instrumente se v okviru ukrepa „pospeševalci digitalne trgovine“, ki zagotavlja finančno podporo in finančne spodbude, za zagotovitev, da je ukrep skladen s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), pravni sporazum med portugalskimi organi in pooblaščenim subjektom ali finančnim posrednikom, odgovornim za finančni instrument, in posledična naložbena politika finančnega instrumenta:

- zahteva uporabo tehničnih smernic Komisije o preverjanju trajnosti za sklad InvestEU; ter
- izloča naslednji seznam dejavnosti in sredstev iz upravičenosti: (i) dejavnosti in sredstva, povezana s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo⁴³; (ii) dejavnosti in sredstva v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS), ki dosejajo predvidene

---

⁴³ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

emisije toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti⁴⁴; (iii) dejavnosti in sredstva, povezana z odlagališči odpadkov, sežigalnicami⁴⁵ in obrati za mehansko-biološko obdelavo⁴⁶; ter iv) dejavnosti in sredstev, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju; ter

- zahteva, da pooblaščen subjekt/finančni posrednik preveri pravno skladnost projektov z ustrežno zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo za vse transakcije, vključno s tistimi, ki so izvzete iz preverjanja trajnosti.

Za zagotovitev, da je ukrep v skladu s tehničnimi smernicami, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost iz specifikacije za prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: (i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo⁴⁷; (ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti⁴⁸; (iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami⁴⁹ in napravami za mehansko-biološko obdelavo⁵⁰; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

---

⁴⁴ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴⁵ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

⁴⁶ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

⁴⁷ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

⁴⁸ Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁴⁹ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

⁵⁰ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

Naložba se izvede do 31. septembra 2025.

Naložba TD-C16-i03: katalizator za digitalni prehod podjetij

Cilj ukrepa je prispevati k digitalnemu in okoljskemu prehodu družbe in podjetij.

Naložba je sestavljena iz naslednjih treh ukrepov:

- „Dematerializacija izdajanja računov“ s projektom za zmanjšanje uporabe papirja prek digitalne platforme za pošiljanje računov;
- „Kibernetska varnost, zasebnost, uporaba in trajnost certifikacijskih pečatov“ - naložba v: oblikovanje štirih novih pečatov za certificiranje kibernetske varnosti, zasebnosti, uporabnosti in trajnosti; vzpostavitev platform, ki podpirajo komunikacijo med vsemi partnerji in subjekti, vključenimi v proces (ter ustvarjanje postopkovnih podatkov, pomembnih za spremljanje programa); kampanjo za razširjanje pobude in opolnomočenje organov za ugotavljanje skladnosti ali organov za tehnično ocenjevanje, ki podpirajo žige za certificiranje na teh področjih; ter
- Vozlišča za digitalne inovacije: storitev za podporo podjetjem, da postanejo bolj konkurenčna na digitalnem področju, da bi se izboljšali njihovi proizvodni procesi, in sicer z avtomatizacijo ali vključevanjem prelomnih tehnologij. Ta naložba bo okrepila in dopolnila omrežje, ki se že razvija v okviru programa za digitalno Evropo, da se doseže skupno 16 vozlišč za digitalne inovacije s sedežem na Portugalskem.

Za javne razpise, povezane z vzpostavitvijo vozlišč za digitalne inovacije, in za izbor upravičencev, ki jih podpirajo vozlišča za digitalne inovacije, za zagotovitev, da je ukrep v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), merila za upravičenost iz specifikacije za prihodnje razpise za projekte ne vključujejo naslednjega seznama dejavnosti: (i) dejavnosti, povezane s fosilnimi gorivi, vključno z nadaljnjo uporabo⁵¹; (ii) dejavnosti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) za doseganje predvidenih emisij toplogrednih plinov, ki niso nižje od ustreznih referenčnih vrednosti⁵²; (iii) dejavnosti, povezane z odlagališči odpadkov, sežigalnicami⁵³ in napravami za mehansko-biološko obdelavo⁵⁴; in iv) dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov škoduje okolju. Mandat poleg tega zahteva, da se izberejo samo

---

⁵¹ Razen projektov v okviru tega ukrepa na področju proizvodnje električne energije in/ali toplote ter povezane infrastrukture za prenos in distribucijo z uporabo zemeljskega plina, ki so skladni s pogoji iz Priloge III k tehničnim smernicam za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

⁵² Kadar se s podprto dejavnostjo dosežejo predvidene emisije toplogrednih plinov, ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, je treba pojasniti razloge, zakaj to ni mogoče. Referenčne vrednosti, določene za brezplačno dodelitev za dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe sistema za trgovanje z emisijami, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2021/447.

⁵³ Ta izključitev se ne uporablja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obratih, namenjenih izključno za obdelavo nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, in za obstoječe obrate, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za skladiščenje ali uporabo, ali predelavi materialov iz pepela, ki ga ni mogoče reciklirati, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe naprav; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

⁵⁴ Ta izključitev ne velja za ukrepe v okviru tega ukrepa v obstoječih obratih za mehansko-biološko obdelavo, kadar so ukrepi v okviru tega ukrepa namenjeni povečanju energetske učinkovitosti ali naknadnemu opremljanju postopkov recikliranja ločenih odpadkov za kompostiranje bioloških odpadkov in anaerobne presnove bioloških odpadkov, če takšni ukrepi v okviru tega ukrepa ne povzročijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov ali podaljšanja življenjske dobe objektov; za katere se predložijo dokazi na ravni obrata.

dejavnosti, ki so v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

P.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
16.1	TD-C16-r31	M	Začetek veljavnosti pregleda vsebine usposabljanja, vključene v nacionalni katalog kvalifikacij, v zvezi z moduli na področju digitalnih znanj in spretnosti ter zakonodajo ali uredbo za ustvarjanje digitalnih podpisov in žigov	Začetek veljavnosti pregleda vsebine usposabljanja, vključene v nacionalni katalog kvalifikacij, v zvezi z moduli na področju digitalnih znanj in spretnosti ter zakonodajo ali uredbo za ustvarjanje digitalnih podpisov in žigov				Q1	2022	Začetek veljavnosti naslednje zakonodaje ali uredb: (1) pregled vsebine poklicnega usposabljanja in usposabljanja, vključenega v nacionalni katalog kvalifikacij na področju digitalnih znanj in spretnosti, in sicer modulov usposabljanja v zvezi s tehnologijami in orodji, da se na podlagi diagnoze predvidevanja znanj in spretnosti razvijejo spretnosti, ki so večinoma potrebne v poklicnem okolju. (2) zakonodaja ali uredba, potrebna za ustvarjanje digitalnih podpisov in žigov na področju kibernetne varnosti, zasebnosti, trajnosti in uporabnosti. Vzpostavitev tega pravnega okvira in spodbujanje digitalnega zaupanja sta pogoja za izvajanje naložb v digitalne žige, predvidene v tej komponenti.
16.2	TD-C16-i01	M	Začetek portugalske digitalne akademije in zaposlovanje + digitalni programi	Začetek portugalske digitalne akademije in zaposlovanje + digitalni programi				Q1	2022	Portugalska digitalna akademija - (1) spletna platforma deluje in je dostopna njenim uporabnikom, (2) diagnostični postopki so opredeljeni za oceno priporočil za digitalne spretnosti udeležencev usposabljanja in opredelitev individualiziranih tečajev usposabljanja, ki jih potrebujejo, prvi sklop spletnih usposabljanj pa se začne in je na voljo udeležencem usposabljanja. Zaposlovanje + digitalno – (1) gospodarski sektorji, ki naj bi bili ciljno usmerjeni, opredeljeni so njihovi glavni digitalni izzivi, ki jih je treba obravnavati v okviru tečajev; (2) so opredeljeni partnerji in deležniki za izvajanje programa; (3) program usposabljanja se začne in začne se osebno ali kombinirano usposabljanje.

16.3	TD-C16-i01	T	Zaposlovanje + udeleženci digitalnega usposabljanja		število	0	200 000	Q3	2025	Število udeležencev usposabljanja, ki so zaključili modul usposabljanja za neposredno ali kombinirano preusposabljanje in izpopolnjevanje, s poudarkom na digitalnih znanjih in spretnostih, ki obravnavajo izzive opredeljenih gospodarskih sektorjev v programu „zaposlovanje + digitalno“. Izbrani gospodarski sektorji so tisti, ki so bili opredeljeni v mejniku prvega četrletja leta 2022.
16.4	TD-C16-i01	T	Udeleženci usposabljanja za digitalno akademijo na Portugalskem		število	0	800 000	Q3	2025	Število udeležencev usposabljanja, ki so prejeli diagnozo digitalnih spretnosti in individualni načrt usposabljanja ter so opravili spletni, kombinirani ali osebni modul v programu portugalske digitalne akademije.
16.5	TD-C16-i02	T	MSP, ki jih podpirajo pospeševalci digitalnega trgovanja		število	0	12 000	Q3	2023	Število MSP, podprtih z vzpostavitvijo 25 lokalnih, regionalnih ali sektorskih pospeševalcev digitalnega trgovanja ter sistema finančnih spodbud za digitalizacijo poslovnih modelov MSP. Podpora zajema ocenjevanje in ocenjevanje ravni digitalizacije upravičenih MSP ter zagotavljanje ciljno usmerjenih storitev in spodbud za večje sprejemanje digitalnih tehnologij v poslovnem modelu upravičencev. Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo preverjanja trajnosti, uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.
16.6	TD-C16-i02	T	Razviti so bili pilotni projekti mreže nacionalnih preskuševalnih naprav.		število	0	540	Q3	2023	Število pilotnih izdelkov, ki so bili razviti (z namenom doseči vsaj raven tehnološke pripravljenosti 7) v okviru nacionalne mreže preskuševalnih naprav. Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.

16.7	TD-C16-i02	T	Preskusne naprave, izbrane za nacionalno mrežo preskuševalnih naprav		število	0	30	Q3	2022	<p>Število preskuševalnih naprav, izbranih za nadaljnjo namestitve s potrebno opremo, ki omogoča razvoj in preskušanje pilotnih izdelkov v nacionalni mreži preskuševalnih naprav. Pokritost industrijskih sektorjev in njihovih podsektorjev ustreza pokritosti za mrežo vozlišč za digitalne inovacije, da se ustvarijo sinergije in dopolnjevanje z mrežo vozlišč za digitalne inovacije.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
16.8	TD-C16-i02	T	Razviti so bili pilotni projekti mreže nacionalnih preskuševalnih naprav.		število	540	3 600	Q3	2025	<p>Število pilotnih izdelkov, razvitih z namenom doseganja stopnje tehnološke pripravljenosti 7) v okviru nacionalne mreže preskuševalnih naprav.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
16.9	TD-C16-i02	T	Digitalno trgovinsko sosedstvo		število	0	50	Q3	2025	<p>Število sosesk digitalne trgovine v mestnih središčih, primernih ali podeželskih območjih. Te naložbe zajemajo povezljivost in lokalno digitalno infrastrukturo, zlasti namestitvev (ali nadgradnjo) obstoječe opreme in namestitvev brezžičnega internetnega dostopa za stranke na nakupovalnih območjih. Zajema tudi vključevanje tehnoloških rešitev za upravljanje dostave paketov in uvedbo elektronskih plačilnih sredstev, da se digitalizirajo izkušnje potrošnikov in poslovni model trgovin.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrezno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>

16.10	TD-C16-i02	T	MSP, ki jih podpirajo pospeševalci digitalnega trgovanja		število	12 000	30 000	Q3	2025	<p>Število MSP, podprtih z vzpostavitvijo 25 lokalnih, regionalnih ali sektorskih pospeševalcev digitalnega trgovanja ter sistem finančnih spodbud za digitalizacijo poslovnih modelov MSP. Podpora zajema ocenjevanje in ocenjevanje ravni digitalizacije upravičenih MSP ter zagotavljanje ciljno usmerjenih storitev in spodbud za večje sprejemanje digitalnih tehnologij v poslovnem modelu upravičencev.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo preverjanja trajnosti, uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
16.11	TD-C16-i02	T	MSP in zagonski inkubatorji, ki jih neposredno podpirajo programi digitalizacije		število	0	8 900	Q3	2025	<p>Število MSP (8500) in zagonskih inkubatorjev (400), podprtih z enim od naslednjih programov: (1) internacionalizacija prek e-trgovanja; (2) spremljevalni ukrepi 4.0 za podporo poslovnim modelom za digitalni prehod; (3) kuponi za zagonska podjetja za razvoj novih zelenih in digitalnih proizvodov; (4) kuponi za zagonske inkubatorje in pospeševalce za njihov tehnološki razvoj.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
16.12	TD-C16-i02	T	Zagonska podjetja, kartirana na platformi Startup Portugal		število	0	5 000	Q3	2025	<p>Število zagonskih podjetij, kartirano z opredelitvijo njihovih glavnih poslovnih značilnosti na portugalski platformi za zagonska podjetja. Nova platforma spremlja ekosistem zagonskih podjetij, zlasti, vendar ne izključno, digitalnih poslovnih podjetij. Platforma je na voljo celotnemu ekosistemu (zagonskim podjetjem, vlagateljem, pospeševalcem/inkubatorjem, javnim subjektom).</p>

16.13	TD-C16-i03	T	Vozlišča za digitalne inovacije		število	0	16	Q4	2021	<p>Število konzorcijev vozlišč za digitalne inovacije, izbranih z odobritvijo ponudb. Ustanovitev vsakega vozlišča za digitalne inovacije nato pomeni temelj inkubatorja/pospesovalca za spodbujanje podjetniškega ekosistema, povezanega s sektorji, ki jih pokriva vozlišče. Te naložbe bodo okrepile in dopolnile omrežje, ki se že razvija v okviru programa za digitalno Evropo.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>
16.14	TD-C16-i03	M	Vzpostavitev platform za pošiljanje digitalnih računov in certificiranja kibernetske varnosti, zasebnosti, uporabnosti in trajnosti	Vzpostavitev platform za pošiljanje digitalnih računov in certificiranja kibernetske varnosti, zasebnosti, uporabnosti in trajnosti				Q4	2022	<p>Vzpostavi se pet novih platform za: 1) pošiljanje digitalnih računov; in 2) certificiranje kibernetske varnosti, 3) certificiranje zasebnosti, 4) certificiranje uporabnosti in 5) certificiranje trajnosti; vključitev s tem povezanih kampanj za razširjanje informacij na vseh platformah. Platforme za certificiranje podpirajo vloge in predložitev zahtevkov za certificiranje, upravljanje postopkov, izdajanje in centralizirano odložišče izdanih certifikatov in pečatov. Platforme za certificiranje podpirajo tudi komunikacijo med vsemi partnerji in subjekti, vključenimi v postopke, ter pridobivanje postopkovnih podatkov, pomembnih za spremljanje programa. Platforme morajo biti operativne in dostopne predvidenim uporabnikom.</p>
16.15	TD-C16-i03	T	Upravičenci do svetovalnih storitev vozlišč za digitalne inovacije		število	0	4 000	Q3	2025	<p>Število podjetij, ki so od mreže vozlišč za digitalne inovacije prejela svetovalne storitve, da bi z avtomatizacijo ali vključitvijo prelomnih tehnologij izboljšala znanje in proizvodne procese.</p> <p>Z merili za izbor se zagotovi skladnost s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01), podprtih transakcij v okviru tega ukrepa, in sicer z uporabo seznama izključitev in zahtevo po skladnosti z ustrežno okoljsko zakonodajo EU in nacionalno okoljsko zakonodajo.</p>

Q. KOMPONENTA 17: Kakovost in vzdržnost javnih financ

Komponenta obravnava izzive, povezane z visokim deležem javnega dolga Portugalske v BDP, ki se je zaradi krize zaradi COVID-19 še poslabšal. Velikost portugalskega deleža javnega dolga v BDP omejuje razpoložljivi fiskalni manevrski prostor in, kadar gospodarske razmere to dopuščajo, zahteva, da je treba srednjeročno zagotoviti fiskalno vzdržnost. V tem okviru se pričakuje, da bodo močnejši okvirni pogoji za fiskalno politiko prispevali k rasti prijaznejši poti za večjo fiskalno vzdržnost.

Cilj komponente je izboljšati upravljanje javnih financ na Portugalskem in premostiti obstoječe vrzeli v fiskalno-strukturnih reformah. Ti cilji med drugim vključujejo:

- izvajanje zakona o proračunskem okviru za leto 2015 v celoti in učinkovito ter s tem povezanih strukturnih sprememb v smislu proračunskih, računovodskih in informacijskih sistemov;
- Povečanje prihrankov zaradi učinkovitosti z večjo uporabo centraliziranih pregledov javnega naročanja in porabe, ki naj bi bili vključeni v redni proračunski postopek in bodo predmet sistematičnih naknadnih ocen;
- izboljšanje finančne uspešnosti podjetij v državni lasti z večjo preglednostjo, okrepljenim spremljanjem in boljšim upravljanjem, pri čemer vodstvo postane bolj odgovorno in usmerjeno v uspešnost; ter
- povečanje učinkovitosti davčne uprave - vključno z davčnim in carinskim organom ter storitvami socialne varnosti - z izkoriščanjem možnosti, ki so na voljo za večjo digitalizacijo in poslovno prijaznost.

Komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države za izboljšanje kakovosti javnih financ ob hkratnem krepitvi nadzora nad skupnimi odhodki, stroškovne učinkovitosti in ustreznega načrtovanja proračuna (priporočilo za posamezne države 1 2019), priporočila za izboljšanje finančne vzdržnosti podjetij v državni lasti ob hkratnem zagotavljanju pravočasnejšega, preglednejšega in celovitejšega spremljanja (priporočilo za posamezne države 1 2019) in priporočila, naj se, kadar gospodarske razmere to dopuščajo, izvajajo fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnega srednjeročnega fiskalnega položaja in zagotavljanju vzdržnosti dolga (priporočilo za posamezne države 1 2020). Komponenta prispeva tudi k obravnavi priporočila za posamezne države o usmerjanju naložb v digitalni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

Q.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r32: Posodobitev in poenostavitev upravljanja javnih financ

Splošni cilj reforme je izboljšati kakovost in vzdržnost javnih financ ter zlasti okrepiti nadzor nad odhodki in ustrezno pripravo proračuna. Cilj reforme je tudi povečati preglednost in učinkovitost pri uporabi javnih sredstev z bolj integriranim upravljanjem upravnih in finančnih postopkov v vseh subjektih sektorja država.

Reforma je vseobsegajoča fiskalna in strukturna reforma, ki bo sestavljena iz pobud, ki se vzajemno krepijo.

- Prvič, postopni ukrepi bodo prispevali k celovitemu in učinkovitemu izvajanju zakona o proračunskem okviru za leto 2015. To vključuje pripravo proračuna programa in njegovo vključitev v proračunsko načrtovanje in spremljanje ter začetek delovanja državnega računovodskega subjekta. Načrtovana znatna posodobitev informacijskih sistemov za upravljanje javnih financ naj bi olajšala tudi upoštevanje računovodskega sistema na podlagi nastanka poslovnega dogodka.
- Drugič, pregledi porabe naj bi s svojo boljšo vključitvijo v letni proračunski cikel in naknadno oceno morebitnega povečanja učinkovitosti postali strukturna značilnost portugalskega proračunskega postopka.
- Tretjič, za povečanje učinkovitosti se izvajajo izboljšave v pristojnosti centraliziranega javnega naročanja.
- Četrtrič, za podjetja v državni lasti se načrtuje dvodelni pristop, pri čemer je treba ukrepe za povečanje preglednosti pri razkrivanju finančnih podatkov dopolniti z ukrepi za okrepitev upravljanja, vključno z okrepljenimi pogodbami o upravljanju za spodbujanje upravljavskih praks, ki temeljijo na spodbudah, ter s podpisom proračunskih načrtov in načrtov dejavnosti, ki bodo omogočili večjo samostojnost v kombinaciji z večjo odgovornostjo in spremljanjem.

Reforma se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TD-C17-i01: Informacijski sistemi za upravljanje javnih financ

Cilj naložbe je operacionalizirati s tem povezano reformo upravljanja javnih financ z namenom izboljšanja kakovosti in vzdržnosti javnih financ. Naložba je zlasti ključna za celovito in učinkovito izvajanje zakona o proračunskem okviru za leto 2015.

Naložba vključuje dopolnilne podnaložbe, ki bi skupaj morale prispevati k integriranemu upravljanju javnih prihodkov in odhodkov. Prvič, podnaložbe so usmerjene v rešitve informacijske tehnologije, ki omogočajo spremljanje vladnih transakcij, in sicer na podlagi digitalizacije postopkov, avtomatizacije računovodstva in vključevanja v centralne sisteme na ministrstvu za finance, kar koristi proračunskemu načrtovanju, spremljanju in odgovornosti. Ti vključujejo razvoj rešitev informacijske tehnologije, ki omogočajo celovito upravljanje državne zakladnice prek državnega računovodskega subjekta, pa tudi podporo pri pripravi državnega proračuna in srednjeročnega proračunskega načrtovanja z uvedbo načrtovanja proračuna programa in upoštevanja računovodskega sistema na podlagi nastanka poslovnega dogodka. Drugič, predvidene so tudi pomožne izboljšave informacijskih sistemov za centralizirano javno naročanje ter upravljanje javnih vozil in nepremičnin.

Naložba se izvede do 30. junija 2026.

Naložba TD-C17-i02: Posodobitev informacijskih sistemov davčne in carinske uprave za obdavčitev nepremičnin na podeželju

Cilj naložbe je pospešiti digitalizacijo vseh postopkov, povezanih z obdavčitvijo nepremičnin na podeželju, zlasti s tem povezanih informacij - kartiranja in povezanih značilnosti (kot so poljščine in gospodarski potencial) - ter uvedbo predhodnega polnjenja za posebne obveznosti poročanja.

Naložba je sestavljena iz več podnaložb, ki jih sestavljajo: i) digitalizacijo podpornih informacij za matrike nepremičnin; ii) krepitev infrastrukture informacijske tehnologije za ohranjanje digitaliziranih informacij o lastnini; iii) razvoj mehanizmov za posvetovanje in vizualizacijo za matrike nepremičnin; iv) razvoj informacijskega sistema za podporo poenostavljene katastrske ocene podeželskih zemljišč; v) razvoj georeferencirane rešitve za

upravljanje informacij; in vi) razvoj storitev prijavljanja pred izpolnitvijo (zlasti za obdavčitev nepremičnin in posebne transakcije, za katere se plačuje kolkovina).

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TD-C17-i03: Digitalni prehod storitev socialne varnosti

Cilj naložbe je pospešiti digitalizacijo storitev socialne varnosti, da bi postale prijaznejše uporabnikom, spodbujati učinkovitost ter preprečevati goljufije in utaje.

Naložba obsega korake za: i) izboljšati zasnovo in organizacijo storitev socialne varnosti na podlagi nadgradnje osnovnih informacijskih sistemov na področjih socialnih prejemkov, socialnih prispevkov, preprečevanja goljufij, upravljanja informacij in plačilnih poti; ii) razvoj in izvajanje novega modela odnosov, ki naj bi združeval različne kanale za interakcijo med državljani, podjetji in službami socialne varnosti s pristopom „omni-channel“; iii) prilagoditev delovnih mest služb socialne varnosti, da se omogoči prožnejša ureditev dela, kot je delo na daljavo; iv) izvajati infrastrukturo informacijske tehnologije, ki temelji na rešitvah v oblaku, ki lahko podpirajo učinkovitost in interoperabilnost; ter v) pregled notranjih postopkov in usposabljanje delavcev na področju socialne varnosti, da se podpre nemoteno izvajanje navedenih naložb in strukturnih sprememb.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Q.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
17.1	TD-C17-r32	T	Dokončati zasnovo in izvajanje novih modelov javnega naročanja za nacionalni osrednji sistem javnega naročanja, kot je predvideno v strateškem načrtu za obdobje 2020–2023 subjekta za skupne storitve javne uprave;		število	0	10	Q4	2022	Število revidiranih okvirnih sporazumov in modelov sklepanja pogodb, da se: I) spodbuja upravno poenostavitev; II) okrepitev mehanizmov spremljanja in nadzora; III) spodbujanje stroškovne učinkovitosti in racionalizacije; IV) razširiti seznam blaga in storitev, za katere se uporablja centralizirano javno naročanje; ter (v) spodbujati sodelovanje med notranjimi in zunanji deležniki.
17.2	TD-C17-r32	M	Začetek veljavnosti zakonodaje, na kateri temelji državni računovodski subjekt	Začetek veljavnosti zakonodaje, na kateri temelji državni računovodski subjekt				Q4	2022	Začetek veljavnosti sekundarne zakonodaje (in/ali upravnih smernic) za urejanje, katere posebne postavke prihodkov in odhodkov se vključijo v proračun državnega računovodskega subjekta, v skladu s členoma 49 in 55 zakona o proračunskem okviru za leto 2015.
17.3	TD-C17-r32	M	Dokončanje in odobritev modela za spremljanje izvrševanja proračuna in finančnega izvrševanja države	Dokončanje in odobritev modela za spremljanje izvrševanja proračuna in finančnega izvrševanja države				Q4	2022	Ministrstvo za finance dopolni in odobri model za nadzor in spremljanje izvrševanja proračuna in finančnega izvrševanja države, pri čemer je popolnoma v skladu z določbami zakona o proračunskem okviru iz leta 2015 in načeli računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka za javno upravo.
17.4	TD-C17-r32	M	Sprejetje stroškovnega modela za pripravo proračuna programa	Sprejetje zakonodaje za stroškovni model za pripravo proračuna programa				Q4	2025	Sprejetje sekundarne zakonodaje (in/ali upravnih smernic) za določitev načel za izračun stroškov in spremljanje skladnosti s kazalniki uspešnosti, opredeljenimi za vsak proračunski program in javno politiko, z namenom, da začne veljati do prvega četrtertletja-2027.

17.5	TD-C17-r32	M	Izvajanje mehanizmov za vključitev pregledov porabe v redni proračunski postopek, vključno z naknadno oceno prihrankov zaradi učinkovitosti	Poročilo o vključevanju pregledov porabe v redni proračunski postopek in njihovo naknadno vrednotenje				Q4	2024	<p>Za preglede porabe se oblikuje strukturni in institucionalni okvir, da se v celoti vključijo v letni proračunski postopek in srednjeročni proračunski okvir Portugalske.</p> <p>Postopek vključuje diagnozo, zasnovano rešitev in opredelitev modela, ki omogoča povečanje učinkovitosti pri zagotavljanju javnih storitev, spodbujanje razširitve pregledov porabe na dodatne sektorje v državi ter sprostitev virov za digitalni in zeleni prehod z večjo učinkovitostjo.</p> <p>Poleg tega, da se pregledi porabe vključijo v letni proračunski postopek, se zanje opravijo tudi učinkovita letna naknadna vrednotenja, da se ugotovi doseženo povečanje učinkovitosti. Izvajanje lahko vključuje večjo uporabo skupnih storitev in centralizirano javno naročanje, ki temelji na uporabi tehnoloških platform in skupnih virov.</p>
17.6	TD-C17-r32	M	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju v okviru novega sistema spodbud/kazni za upravljanje podjetij v državni lasti	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju				Q4	2021	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju, ki bo podpisana z javnimi vodstvenimi delavci, imenovanimi v upravne odbore podjetij v državni lasti, da se povečata odgovornost in odgovornost pri upravljanju javnih sredstev z novim sistemom spodbud/kazni, usmerjenih v uspešnost.
17.7	TD-C17-r32	M	Začetek veljavnosti novega modela za analizo in razkritje finančnega stanja in uspešnosti podjetij v državni lasti	Začetek veljavnosti novega poročila, ki podrobno opisuje finančno stanje in uspešnost podjetij v državni lasti				Q4	2022	Začetek veljavnosti novega poročila, ki redno in pravočasno podrobno opisuje finančno stanje in uspešnost podjetij v državni lasti ter vključuje finančne podatke, zbrane prek novega informacijskega sistema za podjetja v državni lasti.
17.8	TD-C17-r32	T	Število proračunskih načrtov in načrtov dejavnosti podjetij v državni lasti, ki so jih dosledno odobrili minister za finance in ustrezni ministri		število	74	136	Q4	2025	Pravočasno oceniti proračun in akcijske načrte podjetij v državni lasti. To so triletni strateški načrti upravljanja, v katerih podjetja v državni lasti opredelijo in se pogajajo z ministrom za finance in ustreznim(-i) resornim(-i) ministrom(-i) glede svojih glavnih področij ukrepanja, portfelja storitev, človeških virov, naložbenega načrta, ravni dejavnosti pomoči in izjave o gospodarskih in finančnih interesih za triletno obdobje ter pojasnijo učinkovitost in povečanje produktivnosti, ki bo zagotovilo njihovo srednjeročno in dolgoročno finančno vzdržnost.

17.9	TD-C17-i01	M	Zaključek izvajanja državnega računovodskega subjekta	Zaključek izvajanja državnega računovodskega subjekta				Q4	2023	Dokončati izvajanje državnega računovodskega subjekta v skladu s členoma 49 in 55 zakona o proračunskem okviru za leto 2015.
17.10	TD-C17-i01	M	Začetek delovanja informacijskega sistema za preoblikovanje in izvajanje proračunskega postopka, vključno s pripravo proračuna za program	Začetek delovanja informacijskega sistema za preoblikovanje in izvajanje proračunskega postopka				Q4	2024	Začetek delovanja informacijskega sistema za zagotovitev, da vsi subjekti sektorja država predstavijo proračunske/računovodske informacije v skladu z novimi oblikami, določenimi v zakonu o proračunskem okviru za leto 2015, tudi v zvezi z novimi proračunskimi programi, ki temeljijo na uspešnosti.
17.11	TD-C17-i01	M	Začetek delovanja podpornega informacijskega sistema za nov model proračunskega in finančnega nadzora	Informacijski sistem, ki deluje				Q4	2025	Začetek delovanja podpore informacijskemu sistemu za zagotovitev nadzora in spremljanja proračunskih/računovodskih informacij v skladu z novimi oblikami, določenimi v zakonu o proračunskem okviru za leto 2015, s strani vseh subjektov sektorja država
17.12	TD-C17-i01	T	Dokončati posodobitev in poenostavitev informacijskih sistemov nacionalnega centralnega sistema javnih naročil		število	0	11	Q4	2024	Število posodobljenih in poenostavljenih informacijskih sistemov nacionalnega centralnega sistema javnih naročil, da se: I) spodbuja upravno poenostavitev; II) okrepitev mehanizmov spremljanja in nadzora; III) spodbujanje stroškovne učinkovitosti in racionalizacije; IV) razširiti seznam blaga in storitev, za katere se uporablja centralizirano javno naročanje; ter (v) spodbujati sodelovanje med notranjimi in zunanjimi deležniki. Doseganje tega cilja se meri s številom novih delujočih informacijskih sistemov.
17.13	TD-C17-i01	T	Dokončati posodobitev informacijskih sistemov za vozila v državni lasti		število	0	2	Q2	2026	Število novih informacijskih sistemov, ki se uporabljajo za popis in spremljanje vozil v državni lasti.
17.14	TD-C17-i01	M	Dokončati izvajanje centra za varnostne operacije	Zaključek izvajanja centra za varnostne operacije				Q4	2025	Dokončanje vzpostavitve operativnega centra za varnost, da se omogoči večja informacijska varnost in dostop do podatkov ter izvajanje varnostnih politik in rešitev na področju kibernetске varnosti.

17.15	TD-C17-i02	M	Dokončati izvedbo vnaprejšnjega izpolnjevanja obrazca 1 obračuna občinskega davka na nepremičnine (IMI) na podlagi podatkov, ki so na voljo davčnemu in carinskemu organu.	Dokončati izvedbo vnaprejšnjega izpolnjevanja obrazca 1 obračuna občinskega davka na nepremičnine (IMI)				Q2	2022	Izmenjava podatkov med davčnim in carinskim organom ter občinami za predhodno izpolnitev obrazca 1 obračuna občinskega davka na nepremičnine (Imposto Municipal sobre Imóveis, IMI), pri čemer se izkoristijo obstoječe informacije o nepremičninah v zadevnih informacijskih sistemih.
17.16	TD-C17-i02	M	Zagotovitev in operacionalizacija končne različice informacijskega sistema, ki podpira poenostavljeno oceno podeželskih nepremičnin	Zagotovitev in operacionalizacija končne različice informacijskega sistema, ki podpira poenostavljeno oceno podeželskih nepremičnin				Q4	2025	Zagotavljanje informacijskega sistema, ki podpira poenostavljeno oceno podeželskih nepremičnin kot pomožnega ukrepa k splošnemu revalorizaciji te vrste premoženja.
17.17	TD-C17-i02	T	Dokončati opredelitev edafo-klimato-morfologije (tla in podnebje) in oceno gospodarskega potenciala podeželskih območij		%	0	90	Q4	2025	Odstotek podeželskega območja celinske Portugalske, katerega opredelitev in ocena gospodarskega potenciala edafo-klimato-morfologije (tla in podnebje) se dopolnita z razvojem georeferencirane rešitve za upravljanje informacij.
17.18	TD-C17-i03	T	Razširitev funkcij spletnega mesta Segurança Social Direta z dodajanjem petih novih spletnih storitev		število	3	8	Q4	2025	Število novih spletnih storitev, dodanih na spletno stran Segurança Social Direta, da bi se razširile njegove funkcije, in sicer: I) informacijski sistem za tehnično pomoč sodiščem - postopek civilnega skrbništva ter postopek napredovanja in zaščite; II) dodatne dajatve - prijava statusa brezposelnosti; III) družinske dajatve - ponovna ocena; (IV) subvencija zaradičasne ustavitve dejavnosti; in v) pokojnina za preživetje. Cilj je povečati relativno težo Segurança Social Direta v vseh komunikacijskih kanalih s socialno varnostjo ob uvedbi načrta 360-stopinjskega viziona.

17.19	TD-C17-i03	T	Zmanjšanje povprečnega števila dni, potrebnih za dodelitev socialnih prejemkov, za katere se plačujejo prispevki, za 80 % za tiste, katerih povprečni čas dodelitve je daljši od 10 dni		število	109	22	Q4	2025	Zmanjšanje za 80 % povprečnega števila dni, potrebnih za dodelitev socialnih prejemkov, za katere se plačujejo prispevki, za tiste, ki imajo povprečen čas, daljši od 10 dni, zaradi izboljšav, izvedenih na spletni strani Segurança Social Direta (v zvezi s starostnimi pokojninami za upokožence, za katere se plačujejo prispevki, samo na Portugalskem).
17.20	TD-C17-i03	T	Izvajanje inteligentnih nadzornih modelov za podporo preprečevanju goljufij, ki temeljijo na postopkih strojnega učenja		število	0	2	Q4	2025	Zagotovljena in operativna sta dva modela inteligentnega nadzora, ki uporabljata postopke strojnega učenja. Dva modela, ki ju je treba ustvariti in izvajati, sta: i) napovedni model, ki lahko označi subjekte, ki jih je treba pregledati na podlagi rezultatov učnih algoritmov, z uporabo preteklih podatkov iz nadzornega informacijskega podsistema informacijskega sistema socialne varnosti, da se izvedejo bolj ciljno usmerjeni nadzorni ukrepi z manj operativnimi prizadevanji in bolj odločnimi rezultati, s čimer se izboljšata učinkovitost in uspešnost nadzornega sistema ter izkoristijo drugi viri informacij; ii) model indeksov tveganja za upravičence do socialnih prejemkov.

R. KOMPONENTA 18: Gospodarsko pravosodje in poslovno okolje

Ta komponenta obravnava izziv neučinkovitosti portugalskega pravosodnega sistema in preostalih ozkih grl pri licenciranju podjetij. Trajanje upravnih in davčnih postopkov se v zadnjih letih izboljšuje, vendar ostaja med najvišjimi v EU, število nerešenih zadev (zaostanki primerov) pa ostaja razmeroma visoko. Poslovno okolje ovirajo tudi nizka učinkovitost zakonov o zavarovanju s premoženjem in stečaju ter strogi postopki izdajanja dovoljenj v nekaterih sektorjih.

Cilj komponente je okrepiti in narediti učinkovitejše odnose med državljani in podjetji z državo ter zmanjšati breme in zapletenost, ki zavirata poslovno dejavnost in vplivata na produktivnost. Obravnava dve dolgotrajni vprašanji: ovire pri pridobivanju poslovnih licenc in neučinkovitost pravosodnega sistema, pa tudi sprejetje paradigme „digitalnega že po definiciji“ v pravosodnem sistemu in njeno spodbujanje v postopkih izdajanja dovoljenj, kar zadeva delovanje sodišč in sodelovanje z deležniki .

Namen te komponente je obravnavati različne izzive, opredeljene v priporočilih za posamezne države (priporočilo za posamezne države št. 4/2019 in 2020), in sicer preostale neučinkovitosti na področju postopkov v primeru insolventnosti ter upravnih in davčnih sodišč, ter obravnavati vprašanje zahtev za izdajo dovoljenj za podjetja, hkrati pa se dotika okvira reguliranih poklicev (tudi v istih priporočilih za posamezne države), čeprav je omejen na poklic stečajnih upraviteljev (izziv reguliranih poklicev je obravnavan v komponenti 6). Komponenta prispeva tudi k obravnavi priporočila za posamezne države o usmerjanju naložb v digitalni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

R.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r33: Gospodarska pravičnost in poslovno okolje

Reforma vključuje opredelitev ovir za naložbe na področju licenciranja, da bi se zmanjšale postopkovne neučinkovitosti in izkoristile prednosti digitalizacije in interoperabilnosti med storitvami, z izvajanjem načela „samo enkrat“, kar je ključni poudarek reforme na področju poslovnega okolja. Spremembe pravnega okvira, ki odpravljajo takšne ovire, naj bi začele veljati do tretjega četrtletja leta 2025.

Na področju pravosodja je cilj reforme povečati učinkovitost upravnih in davčnih sodišč z vzpostavitvijo pravnega okvira za spodbujanje v in izvensodnih poravn, vzpostavitev pravnega okvira za prostovoljno upravno arbitražo in ustanovitev specializiranih senatov na višjih sodiščih, pregled insolvenčnega okvira pa vključuje krepitev vloge stečajnih upraviteljev, pregled pravnega okvira za krepitev pravic posojilodajalca in uvedbo obvezne delne porazdelitve v posebnih primerih.

Poleg tega bo predvidena reforma zagotovila pravno podlago za digitalizacijo procesov in postopkov v celotnem pravosodnem sistemu, tudi na področju forenzičnih in kazenskih preiskav.

Reforma se izvede do 30. septembra 2025.

Naložba TD-AP-C18-i1: Gospodarska pravičnost in poslovno okolje

Cilj naložbe je zagotoviti digitalni prehod in odpornost portugalskih pravosodnih informacijskih sistemov. Njegov cilj je vključiti paradigmo „digitalno po definiciji“ v sodstvo in registratorje, vključno z interakcijami z državljani in podjetji.

Digitalna tranzicija je odskočna deska za to naložbo in se osredotoča na pravosodni sistem, ki je razdeljen na pet sklopov:

- Razvoj in izvajanje digitalnih platform za pravosodni sistem (vključno z vsemi sodišči), katerih cilj je spodbujati digitalizacijo vseh pravosodnih procesov in postopkov ter izkoristiti prednosti inherentnega povečanja učinkovitosti za odpravo obstoječih zaostankov. Poleg tega se razvijejo novi vmesniki za interakcijo z ustreznimi deležniki;
- Razvoj digitalnih platform za državljane in podjetja (vključno s prenosom podatkov), omogočanje dostopa do novih storitev na spletu in zagotavljanje popolne dematerializacije nekaterih storitev. Ta naložba je namenjena zagotavljanju integriranih storitvenih platform za podjetja in državljane v njihovem celotnem življenjskem ciklu, vključno z vsemi različnimi registratorji (real Estate, vehicle, nacionalnost, poslovne in kazenske evidence ter registracija in preverjanje patentov);
- Digitalne platforme za kazenske preiskave in forenziko, razvoj in posodobitev informacijskih sistemov ter zagotavljanje povezav z evropskimi omrežji,
- Razvoj in izvajanje platform za upravljanje znanja na področju pravosodja, vključno s skupno platformo za skupne storitve, upravljanjem dokumentov, razvojem platforme za zbiranje statističnih podatkov in kazalnikov ter poenostavitvijo jezika, ki se uporablja v komunikacijah in digitalnih storitvah pri interakcijah z državljani in podjetji (vključno z elektronskimi obvestili);
- Izboljšanje tehnološke infrastrukture in opreme, vključno s podatkovnim središčem, objekti za nesreče/obnovitev, digitalnimi arhivi, odprtimi podatkovnimi platformami, upravljanjem digitalne identitete ter vzpostavitvijo digitalnega kontaktnega centra in službenega centra na področju pravosodja.

Za te naložbe so koristne močne sinergije s komponento 19 - digitalna javna uprava, izvajanje paradigme „digitalno po definiciji“ ter zagotavljanje usklajenosti z nacionalno strategijo za kibernetško varnost in strategijo za računalništvo v oblaku.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

R.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni razpored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni razpored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodišč na raven	Ciljna raven	Q	Leto	
18.1	TD-C18-r33	M	Ustanovitev specializiranih senatov na upravnih in davčnih višjih sodiščih	Ustanovitev specializiranih senatov na upravnih in davčnih višjih sodiščih				Q1	2023	Ustanovitev specializiranih senatov na upravnih in davčnih višjih sodiščih: redne upravne sodbe, socialne upravne sodbe, sodbe v zvezi z javnimi naročili, običajne davčne odločbe, davčne izvršbe in upravne obsodbe
18.2	TD-C18-r33	M	Začetek veljavnosti pravne ureditve za spodbujanje sodne in izvensodne poravnave	Začetek veljavnosti pravne ureditve za spodbujanje sodne in izvensodne poravnave				Q1	2023	Začetek veljavnosti pravne ureditve, ki vzpostavlja zakonsko ureditev spodbud za končanje postopkov s sodno in izvensodno poravnavo

18.3	TD-C18-r33	M	Začetek veljavnosti revidiranega pravnega okvira za insolventnost in izterjavo	Začetek veljavnosti revidiranega pravnega okvira za insolventnost in izterjavo				Q2	2024	<p>Začetek veljavnosti revidiranega pravnega okvira za insolventnost in reševanje podjetij, da bi pospešili te postopke in jih prilagodili „privzeto digitalnim“, vključno z</p> <p>a) revizija zakonika o insolventnosti, da se optimizirajo postopki v primeru insolventnosti, kar odraža tudi prenos Direktive 2019/1023 in uvedbo povsem elektronskih postopkov;</p> <p>(b) upravitelju v primeru insolventnosti zaupa nalogo, da pripravi načrt likvidacije s časovno določenimi cilji za poravnavo sredstev, ki sestavljajo stečajno maso;</p> <p>(c) poenostavitev postopka za pregled obveznosti in razvrstitev terjatev v postopkih v primeru insolventnosti, tako da se upravitelju v primeru insolventnosti dodeli odgovornost, da skupaj s seznamom priznanih terjatev predloži predlog za njihovo razvrstitev, kar sodniku omogoča, da v primeru dogovora in brez kakršnega koli izpodbijanja oba dokumenta odobri, s čimer se omogoči prožnejši postopek;</p> <p>d) institucijo obvezne delne porazdelitve, kadar je stečajna masa del izkupička likvidacije premoženja v vrednosti 10 000 EUR ali več, katerega lastništvo ni sporno in postopek ne more dokončno razdeliti;</p> <p>(e) pregled predkupne ureditve pravice do zadržanja v primeru hipoteke (Código Civil);</p> <p>(f) zmanjšanje omejitev pri uveljavljanju stečajnih upraviteljev.</p> <p>(g) odpravo omejitev v fazi poziva, praviloma vzpostavitev elektronskega vročanja pravnih oseb, zlasti v postopkih v primeru insolventnosti (CPC);</p> <p>(h) ustanovitev in delovanje specializiranih senatov na višjih sodiščih za gospodarske zadeve.</p> <p>postopki ESE in njihova prilagoditev „privzeto digitalnim“, vključno z</p>
18.4	TD-C18-r33	M	Začetek veljavnosti zakonodajnega svežnja o odpravi ovir za izdajanje dovoljenj	Začetek veljavnosti zakonodajnega svežnja o odpravi ovir za izdajanje dovoljenj				Q3	2025	<p>Začetek veljavnosti zakonodaje o odpravi ovir za izdajo dovoljenj, opredeljenih v poročilu delovne skupine, ustanovljene s skupnim odlokom članov pristojne vlade</p>

18.5	TD-C18-i01	M	Posodobljen informacijski sistem za preiskovanje kaznivih dejanj	Posodobljen informacijski sistem za preiskave kaznivih dejanj, ki se izvaja				Q4	2023	Začetek delovanja posodobljenega informacijskega sistema za kazenske preiskave. Posodobitev vključuje uvedbo vmesnikov in nadgradnjo sistemov prestrežanja ter zagotavljanje interoperabilnosti z evropskimi in mednarodnimi partnerji.
18.6	TD-C18-i01	M	Informacijski sistem „Enterprise 2.0“	Informacijski sistem „Enterprise 2.0“, ki je operativen				Q1	2024	Začetek delovanja informacijskega sistema „Enterprise 2.0“, ki je nova platforma, ki vključuje informacije o življenjskem ciklu podjetij (ustvarjanje, upravljanje in prenehanje poslovanja).
18.7	TD-C18-i01	M	Novi informacijski sistem za digitalno preobrazbo sodišč in državnega tožilstva	Novi informacijski sistem za digitalno preobrazbo sodišč in državnega tožilstva v uporabi				Q4	2025	Začetek delovanja novega informacijskega sistema za obravnavo elektronskih sodnih postopkov. Novi informacijski sistem je na voljo na približno 400 sodiščih in enotah pregona za vodenje elektronskih sodnih postopkov, ki zajemajo vse pristojnosti, postopkovne korake (vključno s preiskavami) in pravosodne organe, uporabljajo pa ga sodniki, tožilci, sodni uradniki in predstavniki. Vsa komunikacija med sodišči in deležniki se digitalizira.
18.8	TD-C18-i01	M	Izvajanje novega tehnološkega načrta	Izvajanje novega tehnološkega načrta				Q4	2025	Izvajanje novega tehnološkega načrta za pravosodno opremo in infrastrukturo z začetkom delovanja naslednjih komponent: (a) novo podatkovno središče; (b) odprta podatkovna platforma za pravosodje; (c) sistem upravljanja informacij za vse pravosodne subjekte; (d) upravljanje digitalne identitete in (e) sistem za izterjavo in upravljanje zaseženih sredstev v sodnih postopkih
18.9	TD-C18-i01	M	Platforme za upravljanje znanja	Delujoče platforme za				Q4	2025	Začetek delovanja naslednjih platform za upravljanje znanja:

S. KOMPONENTA 19: Digitalna javna uprava

Ta komponenta portugalskega načrta za okrevanje in odpornost obravnava izziv potrebe po zagotavljanju boljših, enostavnejših in bolj digitalnih javnih storitev. Portugalska je sicer v dobrem položaju, ko gre za zagotavljanje digitalnih storitev, vendar razdrobljenost in podvajanje zahtev ostajata ključni oviri za učinkovito javno upravo, usmerjeno v stranke. Ta komponenta je namenjena reševanju teh izzivov.

Cilj komponente je boljša javna storitev s spodbujanjem uporabe tehnoloških rešitev in krepitvijo bližine za enostavnejši, varnejši, uspešen in učinkovit dostop za državljane in podjetja ter zmanjšanje stroškov ozadja. Poleg tega je namenjen spodbujanju učinkovitosti, modernizacije, inovacij in opolnomočenja javne uprave, krepitvi njene odpornosti, izboljšanju znanj in spretnosti javnih uslužbencev ter krepitvi prispevka države in javne uprave h gospodarski in socialni rasti in razvoju.

Ta komponenta je osredotočena na izvajanje paradigme „digitalno po definiciji“ in načela „samo enkrat“ v portugalski javni upravi, hkrati pa vloga v izpopolnjevanje delovne sile.

Ta komponenta prispeva k obravnavi priporočil za posamezne države o:

- dajanje prednosti rasti prijaznim odhodkom (priporočilo za posamezne države št. 1 2019 in 2020) z izkoriščanjem večje učinkovitosti, ki izhaja iz digitalizacije;
- izboljšanje ravni znanj in spretnosti prebivalstva (priporočilo za posamezne države št. 2 2019), kar zadeva javno upravo;
- osredotočanje naložb na digitalni prehod (priporočilo za posamezne države št. 3 2020) z vlaganjem v medsektorske in sektorske sisteme javne uprave; ter
- zmanjšanje regulativnega in upravnega bremena za podjetja (priporočilo za posamezne države št. 4 2019) s poenostavitvijo in povečanjem učinkovitosti odnosov med podjetji in javnimi organi, zlasti z izvajanjem načela „samo enkrat“.

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

S.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r34: Digitalne, enostavne, vključujoče in varne javne storitve za državljane in podjetja

Cilj reforme je izvajanje paradigme „digitalne že po definiciji“ v javnih storitvah, da bi bila bolj usmerjena v uporabnike, povečala dostopnost ter zmanjšala upravno breme za državljane in podjetja, tudi z opiranjem na uporabo storitev v oblaku.

Reforma obsega izvajanje ukrepov, s katerimi se zagotovi vzpostavitev potrebnega pravnega okvira za digitalni prehod, zlasti za izvajanje enotnega digitalnega portala in načela „samo enkrat“, in sicer z usklajenim postopkom med javnimi subjekti, zasidranim v strategiji in akcijskem načrtu za digitalno preobrazbo v javni upravi za obdobje 2021–2023 in 2024–2026, ob izvajanju zahtevanih zaščitnih ukrepov za varnost informacij, vključno s tistimi, ki so specifični za kibernetiko varnost.

Reforma se izvede do 30. septembra 2021.

Reforma RE-r35: Funkcionalna in organizacijska reforma javne uprave

Cilj te reforme je prestrukturirati in racionalizirati javne storitve, da se spodbudi sodobna in učinkovitejša javna uprava, pri čemer se izkoristijo prednosti sinergij, ki izhajajo iz izvajanja

reformo TD-r34. V osrednjih vladnih službah trenutno obstajata razpršenost in odpuščanje, kar vodi v ponavljanje služb v ministrstvih in visoko stopnjo togosti modelov izvajanja del v javnem sektorju, ki temelji na strogih strukturah poveljevanja in vodi v nepotrebne birokratske pristope.

S to reformo se revidira model delovanja državne in javne uprave na splošno, da se okrepijo sinergije in izkoristijo priložnosti, ki jih ustvarja tehnologija. To vključuje centralizacijo skupnih in skupnih storitev, obravnavo razpršenosti in odvečnosti v osrednjih vladnih službah, ustrezno specializacijo sektorskih neposrednih in posrednih subjektov javne uprave po strokovnih področjih, specializacijo ključnih funkcij podpore vladnim dejavnostim in za koncentracijo vladnih uradov v enoten fizični prostor ter za spodbujanje notranje revizije in primerjalne analize, ciljno usmerjanje učinkovitosti procesov, stalno izboljševanje in razširjanje najboljših praks upravljanja med subjekti javne uprave. Ta reforma se izvede z ustanovitvijo strukture misije (delovne skupine) za diagnosticiranje in opredelitev načrta za reorganizacijo osrednjih državnih služb, ki se financira v okviru TD-C19-i07.

Reforma se izvede do 31. decembra 2023.

Reforma RE-r36: Javna uprava, pooblaščenca za ustvarjanje javne vrednosti

Ta reforma je usmerjena v izpopolnjevanje javnih uslužbencev, vključno z njihovimi digitalnimi znanji in spretnostmi, ter uvaja nove delovne modele (delo na daljavo). Ta reforma je v skladu z ukrepi, predvidenimi v komponenti 6.

Ta reforma, ki se odraža v strategiji za inovacije in modernizacijo državne in javne uprave iz julija 2020, krepi strukturo upravljanja in usposabljanja za javne uslužbence in upravo, in sicer z vzpostavitvijo strukture za usklajevanje dejavnosti usposabljanja (*Instituto Nacional de Administração*), ki bo upravljala spodbujanje tako nadaljevalnega usposabljanja, kot so vodstvene sposobnosti, podatkovna znanost, specialistični tečaji, ter s poglobljanjem programa *akcijskega načrta Qualifica*, da bi kratkoročno/srednjeročno izboljšali raven kvalifikacij javnih uslužbencev. Hkrati je cilj te reforme izkoristiti potencial dela na daljavo v javni upravi.

Neločljivo je povezan z naložbo TD-C19-i07 – Opolnomočenje javne uprave, ki predvideva kapacitivne digitalne programe, programe poklicnega pripravištva, višje in nadaljevalno usposabljanje na področju upravljanja ter krepitev usposobljenosti javnih uslužbencev na splošno.

Reforma se izvede do 30. junija 2021.

Naložba TD-C19-i01: Preoblikovanje javnih in konzularnih služb

Cilj te naložbe je izvajanje digitalne paradigme že po definiciji v interakciji med deležniki in portugalsko javno upravo, da bi se povečala učinkovitost in zmanjšala birokracija. Njegov namen je tudi povečati učinkovitost konzularnih storitev in zagotoviti digitalni prehod subjektov pod nadzorom ministrstva za zunanje zadeve.

S tem ukrepom se bo prenovila glavna pisarna javnih in konzularnih služb, in sicer z vzpostavitvijo zmogljivosti za odzivanje na vsesplošen način (enotni digitalni portal, klicni center in osebne storitve), skupaj s sistemom medsektorskega upravljanja, izkoriščanjem računalništva v oblaku in uporabo omrežij 5G za inovacije, izboljšanje kakovosti in zmanjšanje nesorazmerij pri zagotavljanju javnih storitev. Ta naložba vključuje tudi vzpostavitev novih *Espaços cidadão* in *Lojas do Cidadão* v novih energetsko učinkovitih prostorih.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

Naložba TD-C19-i02: Trajnostne elektronske storitve

Cilj te naložbe je zagotoviti potrebno podporo zalednih služb prejšnjim naložbam, njen cilj pa je okrepitev valorizacije in izkoriščanja podatkov s strani javnih služb, krepitev interoperabilnosti in izmenjave podatkov ter interoperabilnost z zunanjimi subjekti in čezmejno (povezava s portalom za skupni podatkovni prostor).

Ta naložba temelji na reformi TD-r34 pri vzpostavljanju usklajenega upravljanja podatkovnega ekosistema javne uprave, ki vključuje varne rešitve za identifikacijo, mehanizme za nadzor dostopa do podatkov in statistične informacije. Spodbuja ponovno uporabo podatkov, ki jih zberejo javni organi, pri čemer izvaja načelo „samo enkrat“, pri čemer se opira na interoperabilnost in integracijo informacijskih sistemov ter širi uporabo rešitev elektronske identifikacije. Poleg tega spodbuja odprte podatke in razpoložljivost podatkov za raziskovalne namene, hkrati pa spodbuja znanja in spretnosti v zvezi s podatkovno znanostjo.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

TD-C19-i03 Krepitev splošnega okvira za kibernetško varnost

Cilj te naložbe je izboljšati standarde in postopke za varnost informacij za spletne podatke. Ta naložba je povezana z naložbama TD-C19-i01 in TD-C19-i02.

Cilj tega ukrepa je okrepiti nacionalno opolnomočenje na področju kibernetške varnosti in varnosti informacij ter ustvariti fizične in tehnološke pogoje za izvajanje in operacionalizacijo novega modela usklajevanja kibernetške varnosti in informacijske varnosti. Vključuje štiri ukrepe:

- povečanje zmogljivosti na področju kibernetške varnosti in informacijske varnosti z ustanovitvijo strokovnih centrov za razvoj rešitev na področju kibernetške varnosti za MSP in javno upravo;
- izboljšanje varnosti pri upravljanju informacijskega življenjskega cikla z razvojem nacionalne kriptografske zmogljivosti in nadzora nad tajnimi podatki;
- izvajanje nacionalnega referenčnega okvira za kibernetško varnost (v skladu z reformo TD-r34) z vzpostavitvijo nacionalnega certifikacijskega sistema za kibernetško varnost, vključno z akreditacijo organov (pri usklajevanju in spodbujanju ukrepov, vključenih v komponento 16); ter
- ustvarjanje fizičnih in tehnoloških pogojev za operacionalizacijo novega modela usklajevanja kibernetške varnosti in varnosti informacij (z ustreznimi novimi organi, ki so v celoti pooblaščen).

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

TD-C19-i04 Učinkovita, varna in skupna kritična digitalna infrastruktura

Cilj te naložbe je povečati odpornost kritičnih digitalnih infrastruktur, in sicer komunikacijskih omrežij v sili in varnostnih komunikacijskih omrežij, pa tudi vladnega računalniškega omrežja (RING).

Ta naložba je namenjena vladnemu informacijskemu omrežju, izboljšanju pokritosti in zmogljivosti državnega komunikacijskega omrežja za izredne razmere in nacionalnega omrežja notranje varnosti ter pregledu arhitekture informacijskih sistemov in postopkov varnostnih sil. To vključuje:

- prenovo tehnoloških sistemov za upravljanje in nadzor meja, policijsko in pravosodno sodelovanje;

- projekt operativnih centrov 112 – posodobitev zaradi upoštevanja novih standardov (nova generacija 112);
- projekt nacionalnega omrežja notranje varnosti - ustreznost sistemov in tehnoloških orodij informacijske arhitekture ter vzpostavitev in operacionalizacija novega podatkovnega centra;
- Projekt državnega komunikacijskega omrežja za izredne razmere (SIRESP) – naložba vključuje spodbujanje spremembe tehnologije zemeljske infrastrukture SIRESP (hrbtenično omrežje), od E1 do IP (internetni protokol), ustanovitev centra za obnovo informacijskih sistemov, povezanih s SIRESP, ter uporabo elektromagnetnih valov na nekaterih omrežnih lokacijah z zamenjavo bakrenih in optičnih povezav, da se zagotovi redundanti sistem;
- pzvajanje skupnih storitev v varnostnih silah in službah, odprava odvečnih delovnih mest v tehničnih procesih, oblikovanje skupnih sistemov in zmanjšanje operativnih stroškov; ter
- RING – Prenova in razvoj tehnološke infrastrukture in informacijskih sistemov vladnega centra za upravljanje informacijskih omrežij, usposabljanje zaposlenih, zagotavljanje integriranega multimedijskega sistema ter varni komunikacijski sistemi in upravljanje.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

TD-C19-i05 Digitalni prehod javne uprave Madeire

Cilj te naložbe je zagotoviti odpornejšo javno upravo, da bi bile digitalne tehnologije na voljo za zagotavljanje javnih storitev.

Ta naložba sledi pristopu, sprejetemu v naložbah TD-C19-i01 do i03, ki so namenjene posodobitvi kritične infrastrukture in arhitekture IT, zagotavljanju digitalnih orodij v skladu s potrebami javne uprave in državljanov, izpopolnjevanju človeških virov (zlasti na področju digitalnih znanj in spretnosti), razpoložljivosti globalnih javnih storitev ter interoperabilnosti in povezljivosti. Ta ukrep javni upravi regije zagotavlja infrastrukturo, orodja, interoperabilnost storitev ter strokovno znanje in izkušnje za zagotavljanje digitalnih javnih storitev, hkrati pa zagotavlja skladnost z zahtevami glede kibernetike varnosti iz reforme TD-r34 in naložbe TD-C19-i03.

Naložba se izvede do 30. junija 2025.

TD-C19-i06 Digitalni prehod javne uprave na Azorih

Cilj teh naložb je podpreti digitalni prehod v javnem sektorju in zmanjšati upravno breme za zagotavljanje boljših javnih storitev za državljane in podjetja.

Ta ukrep podpira digitalni prehod javne storitve, tudi v okviru vsekanalnega pristopa, pri čemer se opira na interoperabilne digitalne storitve, pri katerih so transakcijske storitve na voljo na spletu. Z zagotavljanjem virtualnega delovnega okolja in usposabljanja osebja (kot so digitalne spretnosti, upravljanje in sodelovalno delo) preoblikuje javno službo tako, da omogoči enostavnejše in prožnejše storitve ter izboljša tehnološke pogoje za dematerializacijo delovnih mest v javni upravi. Za zagotovitev varnosti podatkov se ustanovi operativni center za kibernetiko varnost.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

TD-C19-i07 Javna uprava, pooblaščenca za ustvarjanje javne vrednosti

Cilj te naložbe je zagotoviti, da ima javna uprava potrebno strokovno znanje, zlasti na področju vodstvenih sposobnosti in tehnologije, za zagotavljanje visokokakovostnih storitev za javnost.

Namen te naložbe je razviti ponudbo usposabljanja za delavce in vodstvene delavce v javni upravi, spodbujati privabljanje talentov s ponudbo programov pripravništva in spodbujati delo na daljavo. Zajema zlasti programe za digitalno posodobitev, višje in nadaljevalno usposabljanje na področju upravljanja ter splošno usposabljanje in izpopolnjevanje javnih uslužbencev.

Ta ukrep vključuje tudi ustanovitev strokovnega centra za načrtovanje, politiko in predvidevanje v javni upravi, ki je pomemben za krepitev zmogljivosti za podporo opredeljevanju in izvajanju javnih politik, ocenjevanju politik in predvidevanju.

Poleg tega se v skladu z reformo TD-r35 v okviru te naložbe vzpostavi struktura nalog za podporo reorganizaciji javnih storitev.

Naložba se izvede do 31. marca 2026.

S.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodišnja raven	Ciljna raven	Q	Leto	
19.1	TD-C19-i01	T	Javne storitve, ki so na voljo na poenostavljen in usklajen način prek različnih kanalov		število	0	5	Q4	2022	Število storitev, ki so evidentirane v izboljšanem katalogu subjektov in storitev in so na voljo na več načinov: Enotni portal za digitalne storitve, kontaktni center, <i>Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão</i> . Ta kazalnik pomeni, da se te storitve preoblikujejo v skladu z načelom „samo enkrat“ in da so na voljo v okviru večkanalnega pristopa.
19.2	TD-C19-i01	T	Javne storitve, ki so na voljo na poenostavljen in usklajen način prek različnih kanalov		število	5	25	Q1	2026	Število storitev, ki so evidentirane v izboljšanem katalogu subjektov in storitev in so na voljo na več načinov: Enotni portal za digitalne storitve, kontaktni center, <i>Lojas do Cidadão /Espaços Cidadão</i> . Ta kazalnik pomeni, da se te storitve preoblikujejo v skladu z načelom „samo enkrat“ in da so na voljo v okviru večkanalnega pristopa.
19.3	TD-C19-i01	M	Vzpostavljen je nov model konzularnega upravljanja	Vzpostavljen je nov model konzularnega upravljanja				Q1	2026	Polno izvajanje novega modela konzularnega upravljanja: i) dematerializirane konzularne storitve, ki so na voljo državljanom/nedržavljanom v tujini, pri čemer je 80 % storitev, ki jih zagotavlja ministrstvo za zunanje zadeve, digitaliziranih; ii) konzularno delovanje Centro de Atendimento, ki je na voljo v vsaj 15 državah.
19.4	TD-C19-i02	T	Javne storitve, ki so varno dostopne prek elektronske identitete in spoštujejo načelo „samo enkrat“		število	0	5	Q3	2022	Številne digitalne javne storitve, ki so na voljo državljanom in podjetjem, ki ponovno uporabljajo podatke, ki so na voljo v katalogu PAI (na voljo na spletišču www.iap.gov.pt), in so zajete v elektronski identiteti (na zahtevo služb) in v sistemu za nadzor osebnih podatkov v javni upravi, ter objavljeni odprti podatki na spletišču www.dados.gov.pt .

19.5	TD-C19-i02	T	Javne storitve, ki so varno dostopne prek elektronske identitete in spoštujejo načelo „samo enkrat“		število	5	25	Q1	2026	Številne digitalne javne storitve, ki so na voljo državljanom in podjetjem, ki ponovno uporabljajo podatke, ki so na voljo v katalogu PAI (na voljo na spletišču www.iap.gov.pt), in so zajete v elektronski identiteti (na zahtevo služb) in v sistemu za nadzor osebnih podatkov v javni upravi, ter objavljeni odprti podatki na spletišču www.dados.gov.pt .
19.6	TD-C19-i02	T	Teritorialna informacijska infrastruktura		število	0	150	Q1	2026	Število podatkovnih virov, vključenih v teritorialno informacijsko infrastrukturo, ki zajema stanovanjske, demografske, socialne in ekonomske informacije. Viri podatkov vključujejo upravne in raziskovalne mikropodatke (običajno na ravni posameznika ali organizacije/podjetja), ki se postopoma integrirajo na Portugalskem (prek nacionalne podatkovne infrastrukture), od socialne varnosti, davčnega organa in več organov javne uprave z vladnih področij izobraževanja, dela, zdravja in pravosodja ter v največji možni meri podaljšujejo zajeta leta (letne ali medletne informacije). Vsak vir podatkov je treba stabilizirati (prenos), obdelati in analizirati, da bi bil pripravljen za integracijo in pripravo statističnih informacij na najbolj razdrobljeni ravni, zlasti ob upoštevanju regionalne razsežnosti.
19.7	TD-C19-i03	T	Usposabljanje strokovnjakov za informacijsko tehnologijo za krepitev zmogljivosti kibernetске varnosti in informacijske varnosti		število	0	9 800	Q1	2026	Število strokovnjakov za IT, usposobljenih v mreži sedmih novo ustanovljenih strokovnih centrov za kibernetско varnost. Centri zagotavljajo napredna znanja in spretnosti na področju kibernetске varnosti in informacijske varnosti prek programov usposabljanja in pripravništva v nacionalnem centru za kibernetско varnost (CNCS) za zaposlene v javni upravi na področju IKT (izobraževanje v miru ali telematsko usposabljanje).
19.8	TD-C19-i03	T	Sprejetje portugalske kriptografske rešitve s strani javnih organov		število	0	150	Q1	2026	Število javnih organov, ki imajo na voljo kriptografsko opremo, ki je v skladu s pravnimi zahtevami Resolucije Sveta ministrov, št. 16/96, z dne 22. marca – poglavje za nacionalno varnost, telekomunikacije, poglavje 3 (<i>Resolução do Conselho de Ministros, n.º 16/96, de 22 de março - Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNA3), Capítulo 3</i>).

19.9	TD-C19-i03	T	Izvajanje nacionalnega okvira za kibernetško varnost		število	0	47	Q1	2026	Število novih subjektov v javni upravi, ki jih zajema nacionalni okvir za kibernetško varnost (glej reformo TD-r34). Ti subjekti morajo oblikovati kazalnike kibernetške varnosti, izvajati nacionalni regulativni okvir in regulativni okvir EU za kibernetško varnost, tudi prek organov za ugotavljanje skladnosti in novih revizorjev, ter opredeliti in spremljati model upravljanja za sodelovanje in izmenjavo informacij za varnost znanja in informacij.
19.10	TD-C19-i03	M	Dokončno oblikovanje organov za kibernetško varnost in informacijsko varnost	Dokončno oblikovanje organov za kibernetško varnost in informacijsko varnost				Q1	2026	Dokončanje gradbenih del in namestitev opreme z ustreznimi tehnološkimi in varnostnimi pogoji za izgradnjo treh organov za kibernetško varnost in varnost informacij.
19.11	TD-C19-i04	T	Varni mobilni komunikacijski sistem za vladne uslužbenke		%	0	95	Q2	2022	Odstotek zaposlenih na vladnem območju, ki imajo dostop do varnega sistema za govor, sporočanje in videokomunikacijo.
19.12	TD-C19-i04	M	Dokončanje posodobitev ključnih digitalnih infrastruktur	Dokončanje posodobitev nacionalnega omrežja notranje varnosti in državnega komunikacijskega omrežja za izredne razmere				Q4	2023	Dokončanje posodobitev kritične digitalne infrastrukture: i) 60 % izvajanja dodatnih zmogljivosti v okviru nacionalne mreže notranje varnosti, vključno z visoko zmogljivostjo obdelave podatkov, odpornostjo in varnostjo; ii) 55 % izvajanja popolne ozemeljske pokritosti, zmogljivosti in odpuščanja v okviru državne komunikacijske mreže za izredne razmere.
19.13	TD-C19-i04	M	Dokončanje posodobitev ključnih digitalnih infrastruktur	Dokončanje posodobitev nacionalnega omrežja notranje varnosti in državnega komunikacijskega omrežja za izredne razmere				Q4	2025	Dokončanje posodobitev kritične digitalne infrastrukture: i) začetek delovanja dodatnih zmogljivosti v okviru nacionalne mreže notranje varnosti, vključno z visoko zmogljivostjo obdelave podatkov, odpornostjo in varnostjo; ii) izvajanje novih tehnoloških arhitektur, sistemov in orodij z zmogljivostjo pametne avtomatizacije in izpopolnjevanja; iii) državno komunikacijsko omrežje za izredne razmere: doseganje popolne ozemeljske pokritosti ter izboljšanje njene zmogljivosti in odpuščanja
19.14	TD-C19-i04	M	Nadgradnja informacijskega sistema varnostnih sil in služb	Nadgradnja informacijskih sistemov varnostnih sil in služb				Q4	2024	Nadgradnja informacijskih sistemov varnostnih sil in služb: a) Začetek delovanja obnovljenih informacijskih sistemov SEF (upravljanje in nadzor meja, policijsko in pravosodno sodelovanje ter skupni evropski azilni sistem)

										b) skupne storitve IT v varnostnih silah in službah
19.15	TD-C19-i04	M	Okrepiti vladni center za upravljanje informacijskega omrežja (RING)	Okrepiti vladni center za upravljanje informacijskega omrežja (RING)				Q1	2026	Cilj je okrepiti RING z nadgradnjo petih kritičnih tehnoloških infrastruktur RING (zaščita požarnega zidu, računalništvo, shranjevanje in varnostno kopiranje; Telefonija VoIP; videokonference; in ekosistem aplikacij) in oblaka) ter nadgradnja razvoja glavnih informacijskih sistemov
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Javne storitve za državljane, obiskovalce in podjetja v ARM		število	0	5	Q2	2025	Število novih poenostavljenih digitaliziranih javnih storitev, ki so na voljo državljanom in podjetjem
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	Posodobitev kritične infrastrukture in računalniške arhitekture javnih storitev v ARM	Posodobitev kritične infrastrukture in računalniške arhitekture javnih storitev v ARM				Q2	2025	Dokončanje digitalnega prehoda v javni upravi ARM, ki vključuje: <ul style="list-style-type: none"> - Uvajanje 5G in optičnih vlaken v ARM - Mobilni nadzorni center za gozdne požare - Centralizacija in obnova obstoječih podatkovnih centrov regionalne javne uprave - Izvajanje arhitekture kibernetke varnosti (glej r34) - Povezljivost v regionalnih stavbah javne uprave - Orodja za digitalno mobilnost za zaposlene v javnem sektorju - Digitalno usposabljanje za zaposlene v javnem sektorju - Vzpostavitev informacijskega sistema za upravljanje javnih financ - Dostava sistema upravljanja javnih nepremičnin - Interoperabilnost pravosodnega sistema ARM z nacionalnimi informacijskimi sistemi - Projekt pametnega priključka AP
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA				Q4	2025	Dokončanje petih projektov: <ul style="list-style-type: none"> - dostopna, vključujoča in odprta javna uprava APR+ - APR + bolj prilagodljive javne storitve - APR+ Proactiva - mobilni portal za regionalno javno upravo - APR +, primeren za prihodnost

19.19	TD-C19-i07	T	Program pripravništva za diplomante		število	0	1 500	Q4	2023	Število diplomantov, ki so obiskovali program pripravništva v javni upravi, vzpostavljen v skladu z Resolucijo Sveta ministrov št.11/2021 (<i>Resolução do Conselho de Ministros n.º 11/2021</i>).
19.20	TD-C19-i07	T	Javni uslužbenci na področju dela na daljavo		%	0	25	Q4	2023	Odstotek delavcev s funkcijami, združivimi z delom na daljavo, ki učinkovito delajo na daljavo
19.21	TD-C19-i07	T	Usposabljanje za zaposlene v javni upravi		število	0	114 000	Q1	2026	Število udeležencev usposabljanja v naslednjih programih krepitve zmogljivosti: – Programa de Capacitação digital – napredno in visokošolsko izobraževanje na področju upravljanja – usposabljanje za <i>Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão</i> – program akcijskega načrta Qualifica – načrt APP – projekt za načrtovanje in predvidevanje znanj in spretnosti
19.22	TD-C19-r34	M	Začetek veljavnosti pravnega okvira za digitalno preobrazbo javne uprave	Začetek veljavnosti pravnega okvira za digitalno preobrazbo javne uprave				Q3	2021	Začetek veljavnosti pravnega okvira za digitalno preobrazbo javne uprave: i) strategija in transversalni akcijski načrt za digitalno preobrazbo javne uprave in ii) zakonodajni sveženj (vključno z uredbo o CNCS) o nacionalnem okviru za kibernetično varnost, ki temelji na zakonu 46/2018
19.23	TD-C19-r35	M	Začetek veljavnosti zakonodajnega svežnja za reorganizacijo javne uprave	Začetek veljavnosti zakonodajnega svežnja za reorganizacijo javne uprave				Q4	2023	Začetek veljavnosti zakonodaje, potrebne za izvajanje funkcionalnih in organizacijskih sprememb centralne javne uprave na podlagi poročila, ki ga je predložil <i>Estrutura de missão</i> , ustanovljen z resolucijo Sveta ministrov
19.24	TD-C19-r36	M	Ustanovitev nacionalnega inštituta za upravo, I.P.	Ustanovitev nacionalnega inštituta za upravo, I.P. s pravnim aktom				Q2	2021	Ustanovitev s pravnim aktom nacionalnega inštituta za upravo, I.P., ki omogoča dejavnosti usposabljanja za javno upravo

T. KOMPONENTA 20: Digitalna šola

Portugalska je imela leta 2019 vrednosti pod evropskim povprečjem v smislu dnevne uporabe interneta (65 %), uporabe spletnih javnih storitev (41 %) in strokovnjakov za IKT na trgu dela (2,4 %) (Eurostat data/Digital Skills Observatory) in za te kazalnike določila ambiciozne cilje do leta 2025 (80 %, 75 % oziroma 5 %). Med strokovnjaki za IKT na trgu dela so ženske predstavljale 18,3 %, moški pa 81,7 % (podatki Eurostata).

Cilj komponente je ustvariti pogoje za izobraževalne, pedagoške in vodstvene inovacije portugalskega primarnega in srednješolskega izobraževalnega sistema. To se doseže z razvojem digitalnih spretnosti učiteljev, učencev in šolskega osebja, z vključevanjem digitalnih tehnologij v različna področja šolskih dejavnosti in z zagotavljanjem ustrezne opreme. To naj bi prispevalo k digitalnemu prehodu ter vključujoči in trajnostni rasti gospodarstva.

Komponenta prispeva k obravnavi priporočila za posamezne države za izboljšanje ravni znanj in spretnosti prebivalstva, zlasti njihove digitalne pismenosti (priporočilo za posamezne države št. 2 2019), in podpiranje uporabe digitalnih tehnologij, da se zagotovi enak dostop do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja (priporočilo za posamezno državo št. 2 2020).

Pričakuje se, da noben ukrep v tej komponenti ne bo znatno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, ob upoštevanju opisa ukrepov in blažitvenih korakov, določenih v načrtu v skladu s tehničnimi smernicami za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C58/01).

T.1 Opis reform in naložb za nepovratno finančno podporo

Reforma RE-r37: Reforma digitalnega izobraževanja

Cilj ukrepa je razviti nov digitalni pristop k izobraževanju, ki bo spodbudil obstoječe politike javnega izobraževanja, zlasti sistem avtonomnosti in prožnosti v učnih načrtih. Cilj te reforme je uvesti kvalitativni preskok pri pedagoški uporabi digitalnih tehnologij in njihovem vključevanju v proces pridobivanja znanja. Cilj reforme je tudi zmanjšati tveganje izključenosti in prikrajšanosti v učnih procesih z zmanjšanjem socialnih in izobraževalnih neenakosti pri dostopu do digitalnih tehnologij. Reforma digitalnega izobraževanja je namenjena izobraževalni skupnosti (učencem, učiteljskemu osebju in neučnemu osebju).

Reforma vključuje ukrepe za zagotovitev, da se 95 % učiteljev v mreži javnega izobraževanja udeleži usposabljanja na področju osnovnih ali naprednejših digitalnih znanj in spretnosti, vključno z vključevanjem digitalnih tehnologij v učni načrt.

Reforma se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TD-C20-i01: Digitalni prehod v izobraževanju

Cilji naložbe so: i) odpraviti ovire za dostop do kakovostnega interneta v šolskem okolju; ii) odpraviti omejitve za integrirano uporabo tehnološke in digitalne opreme ter odpraviti pomanjkanje specializirane opreme za razvoj digitalnih znanj in spretnosti ter spodbujati nadaljevanje poklicne poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, spodbujati enakopravno udeležbo deklet in fantov; iii) odpraviti nezadostno uporabo digitalnih izobraževalnih virov v učnem procesu in postopku ocenjevanja; ter iv) odpraviti razpršenost in neučinkovitost upravljavskih in informacijskih sistemov izobraževalnega sistema s pregledovanjem in posodabljanjem metodologij in postopkov vodenja in upravljanja šol.

Naložba je sestavljena iz naslednjega:

- Povečanje povezljivosti šol z razširitvijo internetne povezljivosti razširjene mreže izobraževanja s 40 na 300 Gb/s, povezovanje osnovnih in srednjih šol z razširjeno mrežo izobraževanja, zagotavljanje povezljivosti vsaj 1 Gb/s ter razširitev lokalnega omrežja s povprečno 40 novimi točkami dostopa za vsako šolo.
- Zagotavljanje 600 000 računalnikov učencem in učiteljem, nadgradnja opreme za projekcijo v učilnicah (40 000 projektorjev) in zagotavljanje šolam digitalnih laboratorijev za digitalno izobraževanje, opremljenih z naprednimi izobraževalnimi digitalnimi tehnologijami, kot so 3D-tiskalniki in izobraževalni roboti (1 300).
- Razvoj in sprejemanje novih digitalnih učnih virov (95 % predmetov v osnovnošolskem in srednješolskem učnem načrtu, vključno s telesno vzgojo in športom), vključno z digitalizacijo ocenjevalnih testov;
- Zagotavljanje „enotnega sistema identitete“ šolam za upravljanje šolske skupnosti, zблиževanje in povezovanje informacijskih sistemov za upravljanje izobraževanja ter zagotavljanje ustreznih rešitev IT, 15 000 različnih naprav (med računalniki, skenerji in tiskalniki) za učinkovitejše in preglednejše delovanje izobraževalnega sistema, vključno z racionalizacijo izdatkov šol.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TD-C20-i02-RAA: Digitalno izobraževanje (Azori)

Cilji ukrepa so zagotoviti dostop do uporabe digitalnih tehnologij, spodbujati enake možnosti in bistveno izboljšati načine učenja v skladu z akcijskim načrtom Evropske unije za digitalno izobraževanje.

Te naložbe zajemajo spodbujanje razvoja digitalnih znanj in spretnosti izobraževalne skupnosti, namenjene učencem in učiteljem, ter vključujejo ciljno usmerjene ukrepe na naslednjih področjih:

- Oprema: 24 900 kosov nove mobilne opreme IT za predšolsko, osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje, vključno z nadgradnjo in programsko opremo ter zagotavljanjem opreme na šolski ravni z vsaj 330 novimi interaktivnimi zasloni, 100 kosi nove specializirane laboratorijske opreme, 100 novimi 3D-tiskalniki, 150 novimi video projektorji in 150 novimi izobraževalnimi roboti;
- Digitalni učni viri: digitalizacija izobraževalnih virov, da bi z uporabo digitalnih priročnikov dosegli 100 % učencev v avtonomni regiji Azori;
- Digitalne kompetence: 24 modulov usposabljanja, namenjenih učiteljem in šolskemu osebju;
- Povezljivost: ukrepi za izboljšanje povezljivosti šol v avtonomni regiji Azori na vsaj 1 Gb/s.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

Naložba TD-C20-i03-RAM: Pospešitev digitalizacije izobraževanja ARM

Cilj ukrepa je ustvariti bolj proaktiven, inovativen, vključujoč, samostojen, pravičen in odprt izobraževalni sistem v avtonomni regiji Madeira.

Naložba vključuje zagotavljanje kakovostnega učenja, usposabljanja in kvalifikacij, pripravo otrok in učencev na izzive enaindvajsetega stoletja, vključno z digitalnim prehodom, s posebnimi ukrepi na naslednjih področjih:

- Digitalni učni viri in oprema: Cilj projekta „Digitalni priročniki“ je zagotoviti več digitalnih učnih virov v različnih oblikah in tipologijah (animacije, simulacije, tridimenzionalni videoposnetki ali drugo), zagotoviti opremo (tablične računalnike) in dostop do digitalnih učbenikov. Za vse dijake vsako leto (15 410 učencev) vključuje: 1

tablica, 1 licenca za šolo za virtualni dostop, veljavna za vsako šolsko leto; 1 osebna in neprenosljiva licenca digitalne različice vsakega šolskega priročnika, sprejetega za šolanje.

- Povezljivost in oprema za šole: da bi šole opremili z „inovativnimi učnimi okolji“ (25 prostorov za inovativna okoljska vajeništva; 22 laboratorijev „Makerspace“; 15 prostorov za učenje otroškega varstva; 20 „inovativnih prostorov“ – na podlagi koncepta sobe Snoezelen⁵⁵ – ki spodbujajo vključevanje in digitalno pismenost, z izobraževalnimi inovacijskimi centri za načrtovanje in robotizacijo, po enim za vsako šolo, ter za izboljšanje povezljivosti v šolah (vsaj 1 Gb/s).
- Digitalne kompetence: z dejavnostmi usposabljanja, ki so na voljo učiteljem in pedagogom.

Naložba se izvede do 31. decembra 2025.

---

⁵⁵

Prostori, ki vplivajo na senzorični sistem, za namen pomiritve ali čuječnosti.

T.2 Mejniki, cilji, kazalniki in časovni raspored za spremljanje in izvajanje nepovratne finančne podpore

Zaporedna številka	Ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime	Kvalitativni kazalniki (za mejnike)	Kvantitativni kazalniki (za cilje)			Okvirni časovni raspored za dokončanje		Opis in jasna opredelitev vsakega mejnika in cilja
					Enota merjenja	Izhodiščna raven	Ciljna raven	Q	Leto	
20.1	TD-C20-r37	T	Usposabljanje učiteljev in nepedagoških delavcev na področju digitalnih znanj in spretnosti v mreži javnega izobraževanja		%	0	95	Q4	2025	Delež učiteljev v mreži javnega izobraževanja, ki so se udeležili usposabljanja o osnovnih ali naprednejših digitalnih znanjih in spretnostih, vključno z (za učitelje) o vključevanju digitalnih tehnologij v učni načrt
20.2	TD-C20-i01	M	Podpis pogodb o nakupu posameznih računalnikov za učence in učitelje	Podpis pogodbe				Q4	2021	Podpis pogodb za nakup 600 000 novih prenosnih računalnikov za posojanje učiteljem in učencem
20.3	TD-C20-i01	T	Računalniki za individualno rabo učencev in učiteljev		število	450 000	1 050 000	Q4	2022	Število prenosnih računalnikov, ki jih je treba posoditi učiteljem in učencem v osnovnih in srednjih javnih šolah
20.4	TD-C20-i01	T	Nadgradnja povezljivosti v osnovnih in srednjih šolah		%	0	95	Q4	2023	Odstotek osnovnih in srednjih javnih šol na celinski Portugalski, ki 1) so povezane z razširjeno mrežo izobraževanja s hitrostjo 300 Gb/s s povezljivostjo vsaj 1 Gb/s; in 2) imajo lokalna šolska omrežja z vsaj 40 točkami dostopa Wi-fi.
20.5	TD-C20-i01	T	Nameščeni laboratoriji za digitalno izobraževanje		število	0	1 300	Q4	2023	Število novih laboratorijev za digitalno izobraževanje, nameščenih v osnovnih in srednjih javnih šolah na celinski Portugalski, s specializirano projektno opremo, kot so kompleti za robotiko, 3D-tiskalniki, oprema za merjenje in testiranje, razna orodja, moduli za razvoj in simulacijo, elektronske komponente, laserski stroji za snemanje in rezanje ali drugo, za razvoj in razmnoževanje eksperimentalnih računalniških, programskih in robotskih klubov.
20.6	TD-C20-i01	T	Učilnice z novo opremo za projekcije		število	0	40 000	Q4	2023	Število učilnic v osnovnih in srednjih javnih šolah z novo opremo za projekcije

20.7	TD-C20-i01	T	Krepitev upravljanja šol		%	30	95	Q4	2024	Odstotek osnovnih in srednjih javnih šol na celinski Portugalski, ki so 1) sprejele enotni sistem identitet; 2) povezane z informacijskimi sistemi za upravljanje izobraževanja ministrstva za izobraževanje in 3) sprejele sistem School 360, vključno z dobavo 15 000 računalnikov za dejavnosti upravljanja šole.
20.8	TD-C20-i01	T	Digitalni učni viri		%	0	95	Q4	2025	Odstotek predmetov v osnovnošolskem in srednješolskem učnem načrtu, vključno s telesno vzgojo in športom, za katera je končana proizvodnja digitalnih izobraževalnih virov.
20.9	TD-C20-i01	T	Digitalni testi in izpiti v šolah		%	0	95	Q4	2025	Odstotek končnih preskusov točkovanja in izpitov v šolah, ki so bili digitalizirani.
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Množični odprti spletni tečajji za učitelje in starše v ARA		število	0	4	Q4	2022	Število množičnih odprtih spletnih tečajev (MOOC), vzpostavljenih za spodbujanje razvoja digitalnih spretnosti za izobraževanje v učilnici in učenje na daljavo, vključno z zagotavljanjem mentorjev in portala za javno naročanje digitalnih kompetenc. MOOC so na voljo na spletu in so prosto dostopni učiteljem in staršem.
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Novi prenosni računalniki in tablete za šole v ARA		število	0	24 900	Q4	2025	Število novih prenosnih računalnikov in tabličnih računalnikov za predšolsko, 1. in 2. cikel ter srednješolsko izobraževanje, vključno z nadgradnjo pomnilnika RAM in programsko opremo
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Digitalna oprema in digitalni učni viri šol v ARA	Zagotavljanje digitalne opreme in digitalnih učnih virov šolam v ARA				Q4	2025	Zaključek distribucije naslednje digitalne opreme šolam v avtonomni regiji Azori: internetna povezava vsaj 1 Gb/s v 95 % šol, 330 novih interaktivnih zaslonov, 100 novih specializiranih laboratorijskih naprav, 100 novih 3D-tiskalnikov, 150 novih video projektorjev in 150 novih izobraževalnih robotov. Poleg tega morajo vse šole vsem učencem zagotoviti digitalne priročnike.
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Množični odprti spletni tečajji za učitelje in starše v ARA		število	4	24	Q4	2025	Število množičnih odprtih spletnih tečajev (MOOC), vzpostavljenih za spodbujanje razvoja digitalnih spretnosti za izobraževanje v učilnici in učenje na daljavo, vključno z zagotavljanjem mentorjev in portala za javno naročanje digitalnih kompetenc. MOOC so na voljo na spletu in so prosto dostopni učiteljem in staršem.
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priročniki za učence v 2. in 3. ciklu ter srednješolce		število	0	5 120	Q4	2022	Število učencev v 2. in 3. ciklu osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja, ki so imeli v šolskem letu dostop do digitalnega ročnega kompleta in ga uporabljali v ARM.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Šolska povezava z ARM		%	0	95	Q4	2024	Odstotek osnovnih in srednjih šol v ARM, ki so povezane z strukturiranim brezžičnim omrežjem ARM z internetno povezavo vsaj 1 Gb/s za vsako šolo

20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priročniki za učence v 2. in 3. ciklu ter srednješolce v ARM		število	5 120	15 410	Q4	2025	Število učencev v 2. in 3. ciklu osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja, ki so imeli v šolskem letu dostop do digitalnega ročnega kompleta in ga uporabljali v ARM.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Usposabljanje učiteljev na področju digitalnih kompetenc v ARM		število	0	6 500	Q4	2025	Število pedagogov in učiteljev v vseh ravni izobraževanja (od predšolske vzgoje do srednje šole), ki so sodelovali v usposabljanju na področju digitalnih in tehnoloških spretnosti v ARM
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Zagotavljanje znanstvene in tehnološke opreme šolam v ARM	Zagotavljanje znanstvene in tehnološke opreme šolam v ARM				Q4	2025	Šole v RAM, ki imajo koristi od distribucije naslednje znanstvene in tehnološke opreme: Kompleti za eksperimentiranje z robotiko (za 129 šol in 100 predšolskih ustanov); Kompleti eksperimentalnih znanosti (za 129 šol); Kompleti za naravoslovje, tehnologijo, inženirstvo, umetnost in matematiko (za 129 šol); Biologija, fizika in kemični kompleti (za 35 šol); Polivizualna/večmedijska oprema (za 40 šol), 100 kosov nove računalniške opreme (za 94 šol v prvem ciklu). Poleg tega se vzpostavi 82 inovativnih učnih okolij, da se omogočijo novi metodološki pristopi v procesu poučevanja in učenja.

2. Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost

Ocenjeni skupni stroški načrta Portugalske za okrevanje in odpornost znašajo 16 643 679 377 EUR.

ODDELEK 2: FINANČNA PODPORA

1. Finančni prispevek

Obroki iz člena 2(2) se razporedijo na naslednji način:

1.1.Prvi zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
6.13	RE-C06-r15	M	Začetek veljavnosti zakona o uvedbi posebnih natečajev za vpis v visokošolsko izobraževanje
5.4	RE-C05-r12	M	Odobritev inovacijskega programa za kmetijstvo
5.2	RE-C05-r11	T	Razširitev mreže priznanih sodelovalnih laboratorijev
2.19	RE-C02-r04	M	Začetek veljavnosti uredbe-zakona o odobritvi pravnega okvira za nacionalni načrt nujnih in začasnih stanovanj
6.14	RE-C06-r15	M	Začetek veljavnosti novega pravnega okvira, ki ureja sodelovanje visokošolskih ustanov z javno upravo in podjetji
7.4	RE-C07-i01	M	Izbior področij za sprejem podjetij za ukrepe za izboljšanje okoljske trajnosti in digitalizacije
19.24	TD-C19-r36	M	Ustanovitev nacionalnega inštituta za upravo, I.P.
3.20	RE-C03-r08	M	Sprejetje nacionalne strategije za boj proti revščini
5.11	RE-C05-i03	M	Razpisni postopek za raziskovalne in inovacijske projekte
5.15	RE-C05-i04-RAA	M	Sprejetje uredbe o instrumentu dokapitalizacije podjetij na Azorih
5.16	RE-C05-i04-RAA	M	Sprejetje naložbene politike za instrument dokapitalizacije podjetij na Azorih
8.17	RE-C08-r19	M	Pravni okvir za obvezno lastništvo kmetijskih zemljišč na gozdnih območjih
8.19	RE-C08-r21	M	Zakon o vzpostavitvi integriranega sistema upravljanja požarov na podeželju (SGIFR)
12.1	TC-C12-i01	M	Podpis protokola k programu „Resineiros vigilantes“ iz leta 2021
12.5	TC-C12-r25	M	Začetek veljavnosti novega splošnega režima ravnanja z odpadki
14.1	TC-C14-r29	M	Začetek veljavnosti uredbe o nacionalnem omrežju za prenos plina in uredbe o nacionalnem omrežju za distribucijo plina
14.2	TC-C14-i01	M	Prvi javni razpis za projekte proizvodnje plina iz obnovljivih virov
19.22	TD-C19-r34	M	Začetek veljavnosti pravnega okvira za digitalno preobrazbo javne uprave
1.4	RE-C01-r02	M	Začetek veljavnosti novega zakonskega odloka o duševnem zdravju, ki določa načela za organizacijo storitev na področju duševnega zdravja
1.29	RE-C01-i05-RAM	M	Uvedba sistema klasifikacije, funkcionalnega profila in sistema napotitev uporabnikov za regionalni model storitev integrirane

			stalne oskrbe na Madeiri
2.13	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori
2.14	RE-C02-i04-RAA	T	Posegi v javni stanovanjski fond avtonomne regije Azori – obnova
3.17	RE-C03-i05	M	Objava razpisa za „gradnjo digitalne infrastrukture za Dostopnost 360“
3.21	RE-C03-r06	M	Sprejetje nacionalne strategije za vključevanje invalidov za obdobje 2021–2025
3.22	RE-C03-r05	M	Začetek veljavnosti poenostavljenega režima namestitve socialne opreme
3.23	RE-C03-r07	M	Odobritev akcijskih načrtov za prikrajšane skupnosti na metropolitanskih območjih v Lizboni in Portu
5.1	RE-C05-r09	M	Posodobitev smernic za strategijo za tehnološke in poslovne inovacije za Portugalsko do leta 2030
5.3	RE-C05-r11	M	Začetek veljavnosti nove pravne ureditve za tehnološke in inovacijske centre
7.6	RE-C07-i02	M	Podpisana pogodba za 1 cestni projekt
7.13	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisana pogodba za 2 cestna projekta
10.1	TC-C10-r23	M	Začetek veljavnosti revizije aktov ministrstva za morje v zvezi s krepitvijo finančne zmogljivosti za pomorsko gospodarstvo in inovacije prek modrega sklada
11.1	TC-C11-i01	M	Prvi javni razpis za projekte razogljichenja industrije
16.13	TD-C16-i03	T	Vozlišča za digitalne inovacije
17.6	TD-C17-r32	M	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju v okviru novega sistema spodbud/kazni za upravljanje podjetij v državni lasti
20.2	TD-C20-i01	M	Podpis pogodb o nakupu posameznih računalnikov za učence in učitelje
		Znesek obroka	<i>636 139 080 EUR</i>

1.2. Drugi zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
1.13	RE-C01-i01	M	Začetek veljavnosti pogojev za sklicevanje na nujne epizode, pregledane v belih, modrih ali zelenih službah za nujne primere v bolnišnicah, za druge vrste zdravstvenih storitev, vključno s primarnim zdravstvenim varstvom
1.20	RE-C01-i02	M	Začetek veljavnosti uredbe o dodelitvi finančne podpore s strani regionalnih zdravstvenih organov
3.24	RE-C03-i06	M	Podpis sporazumov med občinami v Lizboni/Portu in lokalnimi tehničnimi enotami, ki določajo obseg ukrepov, ki jih je treba podpreti.
8.4	RE-C08-i02	M	Prehod na platformo BUPI 2.0
8.7	RE-C08-i03	M	Objava pogodbe o mreži za strukturiranje primarnega upravljanja z gorivom (RPFGC)
9.9	RE-C09-i02	M	Objava dokumentacije o načrtovanju ukrepa, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje iz presoje vplivov na okolje
15.10	TC-C15-i04	M	Podpis pogodbe za izgradnjo avtobusne proge za hitri tranzit med Praço do Império in Praço Albuquerque Mouzinho v Portu

16.1	TD-C16-r31	M	Začetek veljavnosti pregleda vsebine usposabljanja, vključene v nacionalni katalog kvalifikacij, v zvezi z moduli na področju digitalnih znanj in spretnosti ter zakonodajo ali uredbo za ustvarjanje digitalnih podpisov in žigov
16.2	TD-C16-i01	M	Začetek portugalske digitalne akademije in zaposlovanje + digitalni programi
1.6	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti nove predloge pogodbe o upravljanju
3.3	RE-C03-i01	M	Dodelitev pogodb za podporo organom, ki spodbujajo vzpostavitev in širitev mreže socialnih ustanov/socialnih odzivov.
4.1	RE-C04-i01	M	Tehnološke specifikacije za omrežje kulturnih objektov
5.18	RE-C05-i05-RAA	M	Objava programa Azori za inovacije in digitalizacijo na področju kmetijstva
8.14	RE-C08-i05	T	Vzpostavitev regionalnih in podregionalnih struktur nacionalnega organa za nujno pomoč in civilno zaščito (ANEPC)
8.15	RE-C08-i05	M	Objava začetnega poročila Inštituta za ohranjanje narave in gozdov, I.P
12.2	TC-C12-i01	M	Odobritev projektov, ki jih konzorciji predložijo za razvoj novih biogospodarskih proizvodov, tehnologij in procesov v sektorjih tekstila in oblačil, obutve in naravne smole
17.15	TD-C17-i02	M	Dokončati izvedbo vnaprejšnjega izpolnjevanja obrazca 1 obračuna občinskega davka na nepremičnine (IMI) na podlagi podatkov, ki so na voljo davčnemu in carinskemu organu.
19.11	TD-C19-i04	T	Varni mobilni komunikacijski sistem za vladne uslužbence
		Znesek obroka	1 967 365 517 EUR

1.3. Tretji zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
2.1	RE-C02-i01	T	Podporni program za dostop do stanovanj – podpisane ureditve sodelovanja ali financiranja
2.4	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujno pomoč in začasno nastanitve – Podpis sporazumov o financiranju za nujne in prehodne nastanitve
7.7	RE-C07-i02	M	Podpisana pogodba za 2 cestna projekta
7.9	RE-C07-i03	M	Zaključena prva presoja vplivov na okolje
10.5	TC-C10-i03	M	Podpis pogodbe za „večfunkcionalno pomorsko platformo“ in „operativni center“
12.6	TC-C12-r25	M	Začetek veljavnosti revidirane nacionalne strategije za zelena javna naročila
15.1	TC-C15-i01	M	Podpis pogodbe o širitvi lizbonskega omrežja podzemne železnice
15.12	TC-C15-i05	M	Podpisana pogodba za nakup čistih avtobusov v okviru programa razogljičenja javnega prevoza
16.7	TD-C16-i02	T	Preskusne naprave, izbrane za nacionalno mrežo preskuševalnih naprav
19.4	TD-C19-i02	T	Javne storitve, ki so varno dostopne prek elektronske identitete in spoštujejo načelo „samo enkrat“
1.3	RE-C01-r01	T	Zaključek procesa decentralizacije odgovornosti na področju zdravja v občinah
1.8	RE-C01-r03	T	Vzpostavitev novih centrov za celostno odgovornost v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva

1.24	RE-C01-i03	M	Razvoj ukrepov ozaveščanja in usposabljanja za „izgraditev oskrbe za bolnike“, ki trpijo za demenco.
1.32	RE-C01-i06	T	Nadgradnja lokalnih omrežij informacijske tehnologije
1.33	RE-C01-i06	T	Izvajanje funkcij za telezdravstvo in spremljanje na daljavo.
2.9	RE-C02-i03-RAM	T	Podprta stanovanja v avtonomni regiji Madeira
3.11	RE-C03-i03-RAM	T	Zaključeni projekti za vključevanje brezdomcev.
4.6	RE-C04-i02	M	Vzpostavitev mreže „Saber Fazer“
5.5	RE-C05-i01.01	T	Sklepanje pogodb za razvoj novega blaga in storitev na ustreznih strateških področjih (inovacijske agende).
5.7	RE-C05-i01.02	T	Sklepanje pogodb za razvoj novega blaga in storitev na strateških področjih, pomembnih za nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam.
5.9	RE-C05-i02	T	Sklenjene pogodbe s subjekti vmesnikov, vključno s sodelovalnimi laboratoriji (CoLAB)
6.15	RE-C06-r16	M	Začetek veljavnosti zakona o reguliranih poklicih
7.1	RE-C07-i00	T	Dodatne javno dostopne polnilne postaje za električna vozila
8.18	RE-C08-r20	M	Sistem za spremljanje pokrovnosti tal (SMOS)
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Začetek javnega naročila gradenj za tehnični center MARTEC
16.14	TD-C16-i03	M	Vzpostavitev platform za pošiljanje digitalnih računov in certificiranja kibernetne varnosti, zasebnosti, uporabnosti in trajnosti
17.1	TD-C17-r32	T	Dokončati zasnovo in izvajanje novih modelov javnega naročanja za nacionalni osrednji sistem javnega naročanja, kot je predvideno v strateškem načrtu za obdobje 2020–2023 subjekta za skupne storitve javne uprave;
17.2	TD-C17-r32	M	Začetek veljavnosti zakonodaje, na kateri temelji državni računovodski subjekt
17.3	TD-C17-r32	M	Dokončanje in odobritev modela za spremljanje izvrševanja proračuna in finančnega izvrševanja države
17.7	TD-C17-r32	M	Začetek veljavnosti novega modela za analizo in razkritje finančnega stanja in uspešnosti podjetij v državni lasti
19.1	TD-C19-i01	T	Javne storitve, ki so na voljo na poenostavljen in usklajen način prek različnih kanalov
20.3	TD-C20-i01	T	Računalniki za individualno rabo učencev in učiteljev
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Množični odprti spletni tečaji za učitelje in starše v ARA
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priročniki za učence v 2. in 3. ciklu ter srednješolce
		Znesek obroka	2 404 557 471 EUR

1.4.Četrti zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
1.5	RE-C01-r02	M	Začetek veljavnosti novega zakona o duševnem zdravju, ki določa načela v zvezi s pravicami duševno bolnih oseb in ureja obvezno hospitalizacijo ali zdravljenje
1.12	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti nove ureditve izključnosti v okviru nacionalnega zdravstvenega varstva

6.16	RE-C06-r17	M	Začetek veljavnosti zakona, ki ureja platformno delo
8.10	RE-C08-i04	T	Dobava vozil, strojev in opreme
15.7	TC-C15-i03	M	Podpis pogodbe o gradnji proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom
18.1	TD-C18-r33	M	Ustanovitev specializiranih senatov na upravnih in davčnih višjih sodiščih
18.2	TD-C18-r33	M	Začetek veljavnosti pravne ureditve za spodbujanje sodne in izvensodne poravnave
1.1	RE-C01-r01	M	Začetek veljavnosti pravnih aktov na področju primarnega zdravstvenega varstva
3.6	RE-C03-i02	T	Stanovanja z izboljšanim dostopom za osebe z omejeno mobilnostjo
7.11	RE-C07-i04	M	Podpisana pogodba za 10 cestna projekta
7.14	RE-C07-i05-RAA	M	Podpisana pogodba za 8 cestna projekta
8.12	RE-C08-i04	T	Vgradnja radarjev z dvojno polarizacijo
15.2	TC-C15-i01	M	Poročilo o napredku pri širitvi lizbonskega omrežja podzemne železnice
15.4	TC-C15-i02	M	Podpis pogodbe za razširitev omrežja podzemne železnice Porto
		Znesek obroka	1 253 016 092 EUR

1.5.Peti zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
2.2	RE-C02-i01	T	Podporni program za dostop do stanovanj – Kupljena, zgrajena (visoka energijska učinkovitost) ali sanirana stanovanja (z boljšo energijsko učinkovitostjo) za gospodinjstva
2.6	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujne primere in začasne nastanitve – Nastanitve, v katerih so se začela gradbena dela za nujne in prehodne nastanitvene objekte (ki bodo zgrajeni s standardom energijske učinkovitosti ali bodo sanirani z izboljšano energijsko učinkovitostjo), ki so v gradnji
4.7	RE-C04-i02	T	Podpisane pogodbe za sanacijo in ohranjanje stavb kulturne dediščine in nacionalnih gledališč
16.5	TD-C16-i02	T	MSP, ki jih podpirajo pospeševalci digitalnega trgovanja
16.6	TD-C16-i02	T	Razviti so bili pilotni projekti mreže nacionalnih preskuševalnih naprav.
1.2	RE-C01-r01	T	Razvoj instrumenta za stratifikacijo tveganja v podporo kliničnemu upravljanju v funkcionalnih enotah skupin zdravstvenih centrov;
1.14	RE-C01-i01	T	Gradnja novih zdravstvenih enot
1.22	RE-C01-i02	T	Krepitev zmogljivosti za odzivanje nacionalnih mrež integrirane stalne oskrbe in paliativnih storitev oskrbe na domu
2.15	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori – gradnja stavb
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Posegi v javni stanovanjski fond avtonomne regije Azori – obnova
6.3	RE-C06-i01	T	Nadgrajene postaje za usposabljanje
6.5	RE-C06-i02	T	Finančna podpora za pogodbe za nedoločen čas

8.5	RE-C08-i02	T	Usposabljanje o BUPI
10.6	TC-C10-i03	M	Dokončanje akademije Alfeite Arsenal
11.2	TC-C11-i01	M	Podpis pogodb o dodelitvi finančne podpore
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Namestitev novega sinhronnega kompenzatorja
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatna inštalirana zmogljivost proizvodnje vodne energije
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov v Corvu
15.11	TC-C15-i04	T	Dokončana izgradnja avtobusne proge za hitri tranzit med Praço do Império in Praço Albuquerque Mouzinho v Portu
15.13	TC-C15-i05	T	Nakup novih avtobusov brez emisij (električnih ali vodikovih) za javni prevoz
15.14	TC-C15-r30	T	Podpisane pogodbe za storitve javnega potniškega prevoza na metropolitanskih območjih in medobčinskih skupnostih
17.9	TD-C17-i01	M	Zaključek izvajanja državnega računovodskega subjekta
18.5	TD-C18-i01	M	Posodobljen informacijski sistem za preiskovanje kaznivih dejanj
19.12	TD-C19-i04	M	Dokončanje posodobitev ključnih digitalnih infrastruktur
19.19	TD-C19-i07	T	Program pripravnštva za diplomante
19.20	TD-C19-i07	T	Javni uslužbenci na področju dela na daljavo
19.23	TD-C19-r35	M	Začetek veljavnosti zakonodajnega svežnja za reorganizacijo javne uprave
20.4	TD-C20-i01	T	Nadgradnja povezlivosti v osnovnih in srednjih šolah
20.5	TD-C20-i01	T	Nameščeni laboratoriji za digitalno izobraževanje
20.6	TD-C20-i01	T	Učilnice z novo opremo za projekcije
		Znesek obroka	1 879 522 989 EUR

1.6.Šesti zahtevki za plačilo (nevratljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
1.7	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti novega načrta upravljanja nacionalnega zdravstvenega varstva
9.1	RE-C09-i01	T	Nameščena dodatna mesta za spremljanje podzemnih voda (SM3)
18.6	TD-C18-i01	M	Informacijski sistem „Enterprise 2.0“
1.11	RE-C01-r03	M	Začetek veljavnosti akcijskega načrta za okrepitev centraliziranih mehanizmov nabave zdravil
3.25	RE-C03-i06	M	Objava poročila o spremljanju metropolitanskih območij Porta in Lizbone v zvezi z ukrepi, sprejetimi na vsakem od 12 intervencijskih področij.
5.19	RE-C05-i05-RAA	T	Nova (za nadomestitev zastarelih struktur) ali prekvalificirane strukture, odgovorne za zakol živali ter potrjevanje kakovosti mleka in varnosti hrane
9.5	RE-C09-i01	M	Sprejetje posodobljenega načrta (če se zahteva) ukrepa o odvzemu v Guadiani, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje (SM5)
9.7	RE-C09-i01	M	Sprejetje posodobljene zasnove (če se zahteva) ukrepa razsoljevanja, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje (SM6)
9.12	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatni km obnovljenih ali obnovljenih vodov
13.1	TC-C13-i01	T	Prenova energijske učinkovitosti zasebnih stanovanjskih stavb
15.5	TC-C15-i02	M	Poročilo o napredku pri širitvi omrežja Porto Metro
15.8	TC-C15-i03	M	Poročilo o napredku pri gradnji proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom
18.3	TD-C18-r33	M	Začetek veljavnosti revidiranega pravnega okvira za insolventnost in izterjavo
		Znesek obroka	1 111 064 368 EUR

1.7.Sedmi zahtevki za plačilo (nevratljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Uvedba telemedicine v regionalnem zdravstvenem varstvu na Azorih
2.5	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujno pomoč in začasno nastanitev – Podpis sporazumov o financiranju za nujne in prehodne nastanitve
1.10	RE-C01-r03	T	Krepitev odzivov na bolnišnično zdravljenje na domu v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva
1.34	RE-C01-i06	T	Izvajanje administrativnih modulov informacijske tehnologije, osnovnih kliničnih modulov in kliničnih modulov v izrednih razmerah
1.35	RE-C01-i07-RAM	T	Nova računalniška oprema za regionalno zdravstveno varstvo na Madeiri
2.10	RE-C02-i03-RAM	T	Podprta stanovanja v avtonomni regiji Madeira
3.2	RE-C03-i01	T	Ustanovitev skupin za socialno posredovanje (Radar Social)
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Novi prostori za invalide v centrih za poklicne dejavnosti
3.18	RE-C03-i05	M	Digitalna informacijska platforma za invalide

4.4	RE-C04-i01	M	Zagotavljanje posodobljene tehnološke infrastrukture za omrežje kulturnih objektov
6.17	RE-C06-r18	M	Vzpostaviti portugalsko normo za sistem upravljanja enakega plačila.
6.18	RE-C06-r18	M	Obveščanje podjetij z več kot 50 delavci, ki se soočajo z velikimi razlikami v plačah med spoloma
7.2	RE-C07-i00	T	Dodatne javno dostopne polnilne postaje za električna vozila
8.13	RE-C08-i05	T	Okrepitev subjektov ministrstva za notranje zadeve (MAI) z vozili in operativno opremo
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Obnovljena inštalirana zmogljivost proizvodnje vodne energije
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatna inštalirana zmogljivost v sistemu za shranjevanje akumulatorja
17.5	TD-C17-r32	M	Izvajanje mehanizmov za vključitev pregleda porabe v redni proračunski postopek, vključno z naknadno oceno prihrankov zaradi učinkovitosti
17.10	TD-C17-i01	M	Začetek delovanja informacijskega sistema za preoblikovanje in izvajanje proračunskega postopka, vključno s pripravo proračuna za program
17.12	TD-C17-i01	T	Dokončati posodobitev in poenostavitev informacijskih sistemov nacionalnega centralnega sistema javnih naročil
19.14	TD-C19-i04	M	Nadgradnja informacijskega sistema varnostnih sil in služb
20.7	TD-C20-i01	T	Krepitev upravljanja šol
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Šolska povezava z ARM
		Znesek obroka	1 357 966 667 EUR

1.8.Osmi zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
6.1	RE-C06-i01	T	Prenovljeni ali zgrajeni specializirani tehnološki centri
6.8	RE-C06-i04	T	Dodatno število študentov, ki so diplomirali v terciarnem izobraževanju na področjih STEAM
8.6	RE-C08-i02	M	Zemljevidi pokrovnosti tal in rabe (COS) 2023
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Dobava raziskovalnega plovila
13.5	TC-C13-i02	T	Prenova stavb centralne vlade za energijsko učinkovitost
13.8	TC-C13-i03	T	Prenova energetske učinkovitosti stavb za zasebne storitve
13.2	TC-C13-i01	T	Prenova energetske učinkovitosti zasebnih stanovanjskih stavb
14.8	TC-C14-i02-RAM	T	Dodatna zmogljivost za vključitev nove inštalirane moči v elektroenergetski sistem
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Javne storitve za državljane, obiskovalce in podjetja v ARM
19.17	TD-C19-i05-RAM	T	Posodobitev kritične infrastrukture in računalniške arhitekture javnih storitev v ARM
		Znesek obroka	862 209 195 EUR

1.9.Deveti zahtevek za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
1.36	RE-C01-i08-RAA	T	Večji dostop do uporabniškega portala regionalnega zdravstvenega varstva na Azorih
1.38	RE-C01-i09	T	Zaključek izvajanja programov „Šolska športna skupnost“ in „Šolski šport na kolesih“
1.39	RE-C01-i09	M	Začetek nacionalne kampanje za univerzalni sistem za podporo aktivnemu življenju in s tem povezano tehnološko platformo
3.10	RE-C03-i03-RAM	T	Novi prostori v domovih za oskrbo
5.12	RE-C05-i03	T	Zaključek inovacijskih in raziskovalnih projektov s poudarkom na zelenih vidikih inovacijske agende za kmetijstvo do leta 2030
5.13	RE-C05-i03	T	Zaključek inovacijskih in raziskovalnih projektov s poudarkom na digitalnih vidikih inovacijske agende za kmetijstvo do leta 2030
6.7	RE-C06-i04	T	Dodatni klubi Ciência Viva
8.1	RE-C08-i01	T	Razvoj programov prostorskega načrtovanja in upravljanja (PRGP) na območjih, ki so opredeljena kot ranljiva.
8.2	RE-C08-i01	T	Objava integriranega upravljanja krajine v Diário da Republica
8.3	RE-C08-i01	T	Vasi s projekti upravljanja goriva
8.8	RE-C08-i03	T	Vzpostavljeno služnostno območje
9.10	RE-C09-i02	M	Pogoj za pozitivno presojo vplivov na okolje, ki je v celoti in vsebinsko izpolnjevala pravna merila, sprejetje posodobljene zasnove jezua, proizvodnje vodne in sončne energije ter namakanja, ki v celoti vključuje vse rezultate in pogoje presoje vplivov na okolje.
13.3	TC-C13-i01	T	„Boni za učinkovitost“, razdeljeni gospodinjstvom, ki se spopadajo z energijsko revščino, da bi nadomestili stare naprave in sprejeli energijsko učinkovite rešitve
16.3	TD-C16-i01	T	Zaposlovanje + udeleženci digitalnega usposabljanja
16.4	TD-C16-i01	T	Udeleženci usposabljanja za digitalno akademijo na Portugalskem
16.8	TD-C16-i02	T	Razviti so bili pilotni projekti mreže nacionalnih preskuševalnih naprav.
16.9	TD-C16-i02	T	Digitalno trgovinsko sosedstvo
16.10	TD-C16-i02	T	MSP, ki jih podpirajo pospeševalci digitalnega trgovanja
16.11	TD-C16-i02	T	MSP in zagonski inkubatorji, ki jih neposredno podpirajo programi digitalizacije
16.12	TD-C16-i02	T	Zagonska podjetja, kartirana na platformi Startup Portugal
16.15	TD-C16-i03	T	Upravičenci do svetovalnih storitev vozlišč za digitalne inovacije
18.4	TD-C18-r33	M	Začetek veljavnosti zakonodajnega svežnja o odpravi ovir za izdajanje dovoljenj
1.9	RE-C01-r03	T	Vzpostavitev novih centrov za celostno odgovornost v bolnišnicah nacionalnega zdravstvenega varstva
1.21	RE-C01-i02	T	Krepitev zmogljivosti za odzivanje nacionalnih mrež integrirane stalne oskrbe in paliativnih storitev oskrbe v bolnišnični in ambulantni oskrbi
1.23	RE-C01-i03	T	Obnova enot in opreme za forenzično psihijatrijo
1.25	RE-C01-i03	M	Dokončanje krepitve mreže za duševno zdravje

1.30	RE-C01-i05-RAM	T	Povečanje števila mest v službah integrirane stalne oskrbe v regionalni zdravstvenem varstvu na Madeiri
2.17	RE-C02-i04-RAA	T	Intervencije v javnih stanovanjih v avtonomni regiji Azori – gradnja stavb
2.18	RE-C02-i04-RAA	T	Posegi v javni stanovanjski fond avtonomne regije Azori – obnova
3.7	RE-C03-i02	T	Stanovanja z izboljšanim dostopom za osebe z omejeno mobilnostjo
3.8	RE-C03-i02	T	Javni prostor z boljšo dostopnostjo za osebe z omejeno mobilnostjo
3.9	RE-C03-i02	T	Javne storitve z izboljšanim dostopom za osebe z omejeno mobilnostjo
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Usposabljanje družin, ki prejemajo dohodek iz socialne vključenosti
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Vozila, kupljena za Instituições Particulares de Solidariedade Social
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Projekt „Ageing in place“
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Ukrepi za boj proti zgodnjemu opuščanju šolanja otrok in mladih.
3.19	RE-C03-i05	M	Klicni center za portugalski znakovni jezik
3.26	RE-C03-i06	T	Popolno izvajanje vsaj 90 % ukrepov
4.2	RE-C04-i01	T	Finančna podpora za digitalni prehod knjigarn
4.3	RE-C04-i01	M	Digitalizacija in virtualizacija javnih zbirk
4.5	RE-C04-i01	T	Finančna podpora za prevajanje in izdajanje literarnih del
4.8	RE-C04-i02	T	Dokončana dela za sanacijo in ohranjanje stavb kulturne dediščine in nacionalnih gledališč
5.6	RE-C05-i01.01	T	Zaključek izvajanja 6 pogodb (inovacijski pakti ali mobilizacija projektov)
5.8	RE-C05-i01.02	T	Dokončani proizvodi, procesi ali storitve, pomembni za nizkoogljično gospodarstvo, odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam
5.10	RE-C05-i02	T	Podjetja, ki imajo koristi od storitev, ki jih zagotavljajo subjekti INTERFACE, vključno s sodelovalnimi laboratoriji - Colabs
5.14	RE-C05-i03	T	Obnova/nadgradnja središč za inovacije v kmetijstvu
5.17	RE-C05-i04-RAA	T	Zagotovitev skupno 125000000 EUR nefinančnim družbam v regiji v obliki podpore za lastniški kapital in navidezni lastniški kapital v skladu z naložbeno politiko instrumenta. Okvirno se ocenjuje, da bo dokončanje načrta podpiralo vsaj 300 podjetij.
5.20	RE-C05-i05-RAA	T	Projekti, podrti v okviru shem podpore za prestrukturiranje podjetij v sektorju predelave in trženja
5.21	RE-C05-i05-RAA	T	Projekti, ki se podpirajo v okviru shem podpore za prestrukturiranje kmetij
5.22	RE-C05-i05-RAA	T	Kmetije, ki prejemajo posebno tehnično podporo v okviru programa za krepitev vloge kmetov
6.2	RE-C06-i01	T	Prenovljeni ali zgrajeni specializirani tehnološki centri
6.4	RE-C06-i01	T	Nadgrajene postaje za usposabljanje
6.9	RE-C06-i04	T	Dodatno število študentov, ki so diplomirali v terciarnem izobraževanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike
6.10	RE-C06-i05-RAA	T	Dodatno število odraslih, vpisanih v posrednješolsko in terciarno izobraževanje v avtonomni regiji Azori
6.11	RE-C06-i05-RAA	T	Nadgrajene poklicne šole v avtonomni regiji Azori
6.12	RE-C06-r14	M	Odpiranje prostih delovnih mest za usposabljanje

6.6	RE-C06-i03	T	Dodatni udeleženci v ukrepih za podporo izpopolnjevanju odraslih
7.3	RE-C07-i00	T	Dodatne javno dostopne polnilne postaje za električna vozila
7.5	RE-C07-i01	T	Zaključek ukrepov v izbranih sprejemnih prostorih podjetij
7.8	RE-C07-i02	T	Zgrajene ali sanirane ceste
7.10	RE-C07-i03	T	Zgrajene ali sanirane ceste
7.12	RE-C07-i04	T	Zgrajene ali sanirane ceste
7.15	RE-C07-i05-RAA	T	Zgrajene ali sanirane ceste
8.9	RE-C08-i03	T	Vzpostavitev mreže za strukturiranje primarnega upravljanja z gorivom (RPFGC)
8.11	RE-C08-i04	T	Dostava lahkih in srednjih gasilskih helikopterjev
8.16	RE-C08-i05	T	Izvajanje nacionalnega programa usposabljanja
9.6	RE-C09-i01	M	Začetek delovanja odvzema v Guadiani ob popolnem upoštevanju rezultatov in pogojev, določenih v presoji vplivov na okolje (SM5)
9.11	RE-C09-i02	M	Začetek obratovanja jezua, proizvodnja vodne in sončne energije ter namakanje, pri čemer se v celoti upoštevajo rezultati in pogoji iz presoje vplivov na okolje ter doseže dobro stanje ustreznih vodnih teles.
9.13	RE-C09-i03-RAM	T	Dodatna količina vode, ki je na južnem delu otoka Madeira na voljo za javno oskrbo in namakanje
10.2	TC-C10-i01	T	Dokončanje posodobitve šole Blue Hub ter okrepitev oskrbe in opreme
10.3	TC-C10-i01	T	Dokončanje namestitve in/ali nadgradnja vozlišč modrega vozlišča
10.4	TC-C10-i02	T	Odobritev končnih poročil za 70 projektov v podporo inovacijam, energetskega prehodu in zmanjšanju vpliva na okolje za subjekte v ribiškem sektorju
10.7	TC-C10-i03	M	Sprejem in sprejetje „večfunkcionalne pomorske platforme“ in „operacijskega centra“
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Zaključek poskusnega raziskovalnega in razvojnega centra, povezanega z morjem na Azorih (središče MARTEC)
11.3	TC-C11-i01	T	Finančna podpora za projekte razogljičenja industrije
12.3	TC-C12-i01	T	Novi proizvodi, tehnologije in pilotni procesi, ki vključujejo vire na biološki osnovi
12.4	TC-C12-i01	T	Razvoj morskih borovih gozdov s potencialom za proizvodnjo smole
13.4	TC-C13-i01	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v zasebnem stanovanjskem sektorju
13.6	TC-C13-i02	T	Prenova stavb centralne vlade za energijsko učinkovitost
13.7	TC-C13-i02	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v stavbah centralne vlade
13.9	TC-C13-i03	T	Prenova energetske učinkovitosti stavb za zasebne storitve
13.10	TC-C13-i03	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za lastno porabo in uporabo v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov v sektorju zasebnih storitev
14.3	TC-C14-i01	T	Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo obnovljivega vodika in plina iz obnovljivih virov
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Namestitev pametnih števecv
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Zamenjava točk za cestno razsvetljava

14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Dodatna in prenovljena inštalirana geotermalna proizvodna zmogljivost
14.13	TC-C14-i03-RAA	T	Novi sistemi za shranjevanje energije iz baterij in sistemi upravljanja z energijo v ARA
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Namestitev majhnih fotovoltaičnih elektrarn za lokalno proizvodnjo in porabo električne energije
15.3	TC-C15-i01	T	Dokončana širitev lizbonskega omrežja podzemne železnice
15.6	TC-C15-i02	T	Dokončana širitev omrežja podzemne železnice Porto
15.9	TC-C15-i03	T	Dokončana izgradnja proge lahke železnice med Odivelasom in Louresom
17.4	TD-C17-r32	M	Sprejetje stroškovnega modela za pripravo proračuna programa
17.8	TD-C17-r32	T	Število proračunskih načrtov in načrtov dejavnosti podjetij v državni lasti, ki so jih dosledno odobrili minister za finance in ustrezni ministri
17.11	TD-C17-i01	M	Začetek delovanja podpornega informacijskega sistema za nov model proračunskega in finančnega nadzora
17.14	TD-C17-i01	M	Dokončati izvajanje centra za varnostne operacije
17.16	TD-C17-i02	M	Zagotovitev in operacionalizacija končne različice informacijskega sistema, ki podpira poenostavljeno oceno podeželskih nepremičnin
17.17	TD-C17-i02	T	Dokončati opredelitev edafo-klimato-morfologije (tla in podnebje) in oceno gospodarskega potenciala podeželskih območij
17.18	TD-C17-i03	T	Razširitev funkcij spletnega mesta <i>Segurança Social Direta</i> z dodajanjem petih novih spletnih storitev
17.19	TD-C17-i03	T	Zmanjšanje povprečnega števila dni, potrebnih za dodelitev socialnih prejemkov, za katere se plačujejo prispevki, za 80 % za tiste, katerih povprečni čas dodelitve je daljši od 10 dni
17.20	TD-C17-i03	T	Izvajanje inteligentnih nadzornih modelov za podporo preprečevanju goljufij, ki temeljijo na postopkih strojnega učenja
18.7	TD-C18-i01	M	Novi informacijski sistem za digitalno preobrazbo sodišč in državnega tožilstva
18.8	TD-C18-i01	M	Izvajanje novega tehnološkega načrta
18.9	TD-C18-i01	M	Platforme za upravljanje znanja na področju pravosodja
RAM	TD-C19-i04	M	Dokončanje posodobitev ključnih digitalnih infrastruktur
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Digitalizacija regionalne javne uprave ARA
20.1	TD-C20-r37	T	Usposabljanje učiteljev in nepedagoških delavcev na področju digitalnih znanj in spretnosti v mreži javnega izobraževanja
20.8	TD-C20-i01	T	Digitalni učni viri
20.9	TD-C20-i01	T	Digitalni testi in izpiti v šolah
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Novi prenosni računalniki in tablete za šole v ARA
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Digitalna oprema in digitalni učni viri šol v ARA
20.13	TD-C20-i02-RAA	M	Množični odprti spletni tečajji za učitelje in starše v ARA
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Digitalni priročniki za učence v 2. in 3. ciklu ter srednješolce v ARM
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Usposabljanje učiteljev na področju digitalnih kompetenc v ARM
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Zagotavljanje znanstvene in tehnološke opreme šolam v ARM
		Znesek obroka	2 011 821 839 EUR

1.10. Deseti zahtevki za plačilo (nevračljiva podpora):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
1.16	RE-C01-i01	M	Dokončati nacionalno pokritost programov presejalnih pregledov in zgodnje diagnoze v primarnem zdravstvenem varstvu
3.1	RE-C03-i01	T	Dobava električnih vozil
3.4	RE-C03-i01	T	Ustvarjanje novih mest in prenova obstoječih mest v socialnih ustanovah
3.5	RE-C03-i01	T	Uporabniki storitev podpore na domu in osebje, ki prejema tablice, opremo za tehnično pomoč ali dostop do usposabljanja.
9.2	RE-C09-i01	T	Dokončanje ukrepov omrežja za zmanjšanje izgub vode
9.3	RE-C09-i01	T	Posodobitev površine za skupno hidrokmetijsko uporabo in individualno namakanje (SM2)
9.4	RE-C09-i01	T	Št. čistilnih naprav za zagotavljanje proizvodnje in izpopolnjevanja očiščene odpadne vode (SM4)
9.8	RE-C09-i01	M	Začetek izvajanja ukrepa razsoljevanja ob popolnem upoštevanju rezultatov in pogojev, določenih v presoji vplivov na okolje (SM6)
19.2	TD-C19-i01	T	Javne storitve, ki so na voljo na poenostavljen in usklajen način prek različnih kanalov
19.3	TD-C19-i01	M	Vzpostavljen je nov model konzularnega upravljanja
19.5	TD-C19-i02	T	Javne storitve, ki so varno dostopne prek elektronske identitete in spoštujejo načelo „samo enkrat“
19.6	TD-C19-i02	M	Teritorialna informacijska infrastruktura
19.7	TD-C19-i03	T	Usposabljanje strokovnjakov za informacijsko tehnologijo za krepitev zmogljivosti kibernetске varnosti in informacijske varnosti
19.8	TD-C19-i03	T	Sprejetje portugalske kriptografske rešitve s strani javnih organov
19.9	TD-C19-i03	T	Izvajanje nacionalnega okvira za kibernetско varnost
19.10	TD-C19-i03	M	Dokončno oblikovanje organov za kibernetско varnost in informacijsko varnost
19.15	TD-C19-i04	M	Okrepiti vladni center za upravljanje informacijskega omrežja (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Usposabljanje za zaposlene v javni upravi
1.15	RE-C01-i01	T	Gradnja novih zdravstvenih enot
1.17	RE-C01-i01	M	Povečanje odzivne zmogljivosti centrov za primarno zdravstveno varstvo in razširitev njihovih področij ukrepanja
1.18	RE-C01-i01	M	Prenova zdravstvenih ustanov in opreme, da se zagotovijo dostopnost, kakovost in varnost v domovih za primarno zdravstveno varstvo
1.19	RE-C01-i01	M	Krepitev oskrbe v skupnosti ter intervencij na domu in v skupnosti
1.26	RE-C01-i04	M	Nakup opreme za bolnišnice v Vzhodni Lizboni, Seixalu in Sintri
1.27	RE-C01-i05-RAM	T	Povečanje števila razpoložljivih mest v sistemu bolnišnične oskrbe na domu v okviru regionalnega zdravstvenega varstva na Madeiri
1.28	RE-C01-i05-RAM	T	Ustanovitev skupin skupnosti za duševno zdravje v regionalnem zdravstvenem varstvu na Madeiri
1.31	RE-C01-i05-RAM	T	Prenova primarnega zdravstvenega varstva v regionalnem zdravstvenem varstvu na Madeiri
2.3	RE-C02-i01	T	Podporni program za dostop do stanovanj – Kupljena, zgrajena (visoka energijska učinkovitost) ali sanirana stanovanja (z boljšo energijsko

			učinkovitostjo) za gospodinjstva
2.7	RE-C02-i02	T	Nacionalna nepovratna sredstva za nujno pomoč in začasno nastanitev – Ustvarjene nujne in prehodne nastanitve (zgrajene s standardom energetske učinkovitosti ali obnovljene nastanitve z izboljšano energetske učinkovitostjo) ter dostavljene razvijalcem
2.8	RE-C02-i02	T	Nastanitev, oddana razvijalcem varnostnih sil
2.11	RE-C02-i03-RAM	T	Podprta stanovanja v avtonomni regiji Madeira
2.12	RE-C02-i03-RAM	T	Število obnovljenih zasebnih lastniških stanovanj, vključno z izboljšano energetske učinkovitostjo
17.13	TD-C17-i01	T	Dokončati posodobitev informacijskih sistemov za vozila v državni lasti
		Znesek obroka	423 631 066 EUR

2. Posojilo

Obroki iz člena 3(2) se razporedijo na naslednji način:

2.1.Prvi zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
5.23	RE-C05-r10	M	Začetek veljavnosti uredbe o določitvi dejavnosti in statutih Banco Português de Fomento (BPF)
5.27	RE-C05-i06	M	Začetek veljavnosti zakonske uredbe, ki ureja ukrep kapitalizacije BPF
5.28	RE-C05-i06	M	Razvoj naložbene politike (kapitalizacija) in sprejetje s strani upravljavca vozila.
		Znesek obroka	700 000 000 EUR

2.2.Drugi zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
5.30	RE-C05-i06	M	Obvestilo Evropski komisiji o uspešnem izvajanju stebrnega ocenjevanja za BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Kapitalski transfer v višini 250 000 000 EUR s portugalske vlade na BPF in sprejetje naložbene politike za BPF
		Znesek obroka	125 000 000 EUR

2.3.Tretji zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
--------------------	--------------------------------------	-------------	-----

5.24	RE-C05-r13	M	Začetek veljavnosti revizije pravnega okvira za kolektivne naložbene podjeme
2.20	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)
2.25	RE-C02-i06	M	Študentska nastanitev po dostopnih cenah – objava javnega razpisa
5.25	RE-C05-r13	M	Začetek veljavnosti revizije Zakona o vrednostnih papirjih
		Znesek obroka	275 000 000 EUR

2.4.Četrty zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
2.26	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah
5.26	RE-C05-r13	M	Razvoj kapitalskih trgov – začetek veljavnosti zakonodaje
5.29	RE-C05-i06	T	Z instrumentom kapitalizacije zagotoviti skupno 1 300 000 EUR nefinančnim družbam v regiji v obliki podpore za lastniški kapital in navidezni lastniški kapital v skladu z naložbeno politiko instrumenta.
		Znesek obroka	685 000 000 EUR

2.5.Pety zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
2.21	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)
2.22	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)
2.27	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah
		Znesek obroka	585 000 000 EUR

2.6.Šesti zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
2.23	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)
5.32	RE-C05-i06	T	Podpisanih je bilo 100 % jamstev, danih na voljo s povečanjem kapitala.

		Znesek obroka	180 000 000 EUR
--	--	---------------	-----------------

2.7.Sedmi zahtevek za plačilo (podpora v obliki posojila):

Zaporedna številka	Povezani ukrep (reforma ali naložba)	Mejnik/cilj	Ime
2.28	RE-C02-i06	T	Študentska nastanitev po dostopnih cenah
2.24	RE-C02-i05	T	Cenovno dostopna javna stanovanja – dodeljena stanovanja (z visoko energijsko učinkovitostjo ali sanirane z izboljšano energetske učinkovitostjo)
		Znesek obroka	149 000 000 EUR

ODDELEK 3: DODATNE UREDITVE

1. Ureditve za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost

Spremljanje in izvajanje načrta Portugalske za okrevanje in odpornost se izvaja v skladu z naslednjimi ureditvami:

Uredba-zakon št. 29-B/2021 vzpostavlja model upravljanja na štirih ravneh:

- a) Medresorska komisija, ki ji predseduje predsednik vlade in je pristojna za strateško in politično usklajevanje ter splošno politično usmerjanje;
- b) Nacionalno komisijo za spremljanje, ki bi jo sestavljali predstavniki različnih socialnih in gospodarskih partnerjev ter ključni predstavniki civilne družbe in bi ji predsedovala neodvisna oseba, ki bi spremljala izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter njegove rezultate, spodbujala njegovo ustrezno razširjanje državljanom, podjetjem in drugim organizacijam ter preučila vsa vprašanja, ki vplivajo na njegovo uspešnost, in predlagala priporočila;
- c) Upravna struktura *Estrutura de missao Recuperar Portugal* (v nadaljnjem besedilu: projektna skupina), ustanovljena z Resolucijo Sveta ministrov št. 175/2017, pristojna za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost), skupaj z Agencijo za razvoj in kohezijo (nadzor nad uporabo mešanice sredstev EU, nadzor tveganja dvojnega financiranja in skladnosti z drugimi pobudami) ter ministrstvom za finance;
- d) Odbor za revizijo in nadzor (CAC), ki mu predseduje generalni inšpektorat za finance (IGF), je odgovoren za revizijske in nadzorne dejavnosti.

Portugalska je ustanovila institucionalne akterje, ki so odgovorni za izvajanje posameznih reform in naložb na ravni komponent. Pristojna ministrstva ali akterji, vključeni v izvajanje vsake reforme in naložbe, se redno povezujejo s projektno skupino, ki je pristojna za usklajevanje dela v zvezi z načrtom za okrevanje in odpornost, podpisovanje pogodb z neposrednimi in vmesnimi upravičenci, preverjanje izpolnjevanja mejnikov in ciljev ter pošiljanje zahtevkov za plačilo Evropski komisiji.

2. Ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do osnovnih podatkov

- Projektna skupina „Estrutura de missao Recuperar Portugal“ je skupaj z Agencijo za razvoj in kohezijo ter ministrstvom za finance kot osrednji usklajevalni organ za portugalski načrt za okrevanje in odpornost ter njegovo izvajanje odgovorna za splošno usklajevanje in spremljanje načrta. Zlasti deluje kot usklajevalni organ za spremljanje napredka pri mejnikih in ciljih, spremljanje in po potrebi izvajanje nadzornih in revizijskih dejavnosti ter za zagotavljanje poročanja in zahtevkov za plačila. Usklajuje poročanje o mejnikih in ciljnih vrednostih, ustreznih kazalnikih, pa tudi kvalitativnih finančnih informacijah in drugih podatkih, na primer o končnih prejemnikih. Kodiranje podatkov poteka v centraliziranem informacijskem sistemu.
- V skladu s členom 24(2) Uredbe (EU) 2021/241 Portugalska po izpolnitvi ustreznih dogovorjenih mejnikov in ciljev iz oddelka 2.1 te priloge Komisiji predloži ustrezno utemeljen zahtevek za plačilo finančnega prispevka in po potrebi posojila. Portugalska zagotovi, da ima Komisija na zahtevo popoln dostop do zadevnih osnovnih podatkov, ki podpirajo ustrezno utemeljitev zahtevka za plačilo, tako za oceno zahtevka za plačilo v skladu s členom 24(3) Uredbe (EU) 2021/241 kot za namene revizije in kontrole.